

Bibliotekarz

Warmińsko-Mazurski

nr 3/4 (2012)

Wojewódzka Biblioteka Publiczna
im. Emilii Sukertowej-Biedrawiny
w Olsztynie

BIBLIOTEKARZ

WARMIŃSKO-MAZURSKI

ukazuje się od 1983 r.

Nr 3/4 (2012)

Olsztyn 2012

Zespół redakcyjny:

Sylwia Białecka

Wiesława Borkowska-Nichthauser

Joanna Burska

Andrzej Marcinkiewicz – przewodniczący

Renata Pietrulewicz

Anna Rau

Anita Romulewicz

Beata Rudzka-Florczuk

Waldemar Tychek

Anna Wysocka

Projekt okładki

Iwona Bolińska-Walendzik

Redakcja techniczna

Sylwia Białecka

Korekta

Anna Rau

ISSN 1640-2200

Wydawca:

Wojewódzka Biblioteka Publiczna

im. Emilii Sukertowej-Biedrawiny

10-117 Olsztyn, ul. 1 Maja 5

Tel. red. (89) 524 90 32

bwm@wbp.olsztyn.pl

Spis treści

OD REDAKTORA

- 7 • Andrzej Marcinkiewicz

W NASZYCH BIBLIOTEKACH

- 8 • Robert Artemiak: Likwidacja Filii Bibliotecznej w Klebarku Wielkim
- 11 • Scholastyka Baran, Katarzyna Bikowska: Biblioteka społecznościowa – nowoczesne przestrzenie a kultura w wersji akademickiej w Bibliotece Uniwersyteckiej UWM w Olsztynie
- 17 • Sylwia Białecka: Biblioteka partnerska Goethe-Institut oknem na niemiecką kulturę
- 19 • Elżbieta Budnik: Przestrzenie oddziaływań biblioteki uczelnianej na przykładzie biblioteki Olsztyńskiej Szkoły Wyższej im. Józefa Rusieckiego
- 25 • Izabela Frąckowiak, Olga Lipnicka: Jak to się stało, że w bibliotece odbywa się „Budowanie dobrych relacji w rodzinie”?
- 26 • Anna Bronicka-Dorosz: W kręgu rodziny
- 27 • Monika Hryniewicz: Biblioteki fachowe i zakładowe w przestrzeni społecznej
- 30 • Elżbieta Muż: Tutaj się bywa, czyli jak Filia nr 9 stała się osiedlowym centrum kultury

ŁUDZIE Z KRĘGU KSIĄŻKI

- 32 • Anita Romulewicz: Halina Giżyńska-Burakowska (1931-2012) – życie i praca
- 36 • Anna Wysocka: Halina Giżyńska-Burakowska (bibliografia podmiotowa)

WARTO WIEDZIEĆ

- 54 • Katarzyna Czapska: III Spotkanie Zespołu Bibliografów Regionalnych
- 55 • Dorota Grabowska: Publiczne biblioteki dziecięce w Polsce we współczesnej kulturze

- 59 • Elżbieta Kampa: „Biblioteka – atrakcyjne miejsce w przestrzeni społecznej” na przykładzie Miejskiej Biblioteki Publicznej im. Jana Pawła II w Opolu

- 63 • Marta Kubuj: VII Forum Młodych Bibliotekarzy w Łodzi, 11-12 września 2012 r.

POMOCE METODYCZNE

- 65 • Justyna Krakowiak: Kompetencje bibliotekarzy wobec zmian społecznych
- 70 • Grażyna Lewandowicz-Nosal: Formy pracy bibliotek dla dzieci jako wprowadzenie w kulturę
- 76 • Jadwiga Pijanowska: Komunikacja w bibliotece jako ważny element przestrzeni społecznej
- 80 • Joanna Przegrocka: Raport z badania ankietowego

ZESTAWIENIA BIBLIOGRAFICZNE

- 106 • Anna Rau: Bibliografia polecanych nabytków WBP w Olsztynie (lipiec-grudzień 2012)
- 114 • Anna Wysocka: Prasa o bibliotekach województwa warmińsko-mazurskiego w II półroczu 2012 r. (wybór materiałów z uzupełnieniami)

NOWOŚCI WYDAWNICZE

- 132 • Anita Romulewicz: Co nowego w regionalnej literaturze pięknej? (zestawienie bibliograficzne za lipiec-grudzień 2012 r.)
- 138 • Waldemar Tychek: Z regału bibliotekarza

KALENDARIUM ROCZNIC

- 140 • Beata Rudzka-Florczuk: Kalendarium rocznic (lipiec-grudzień 2013)

Od redaktora

Szanowni Czytelnicy, prezentujemy Państwu z przyjemnością kolejny numer „Bibliotekarza Warmińsko-Mazurskiego”. Tym razem chcemy Państwa zaskoczyć nie tylko ciekawymi treściami, ale również nową formą. Ufamy, że będzie wygodniejsza zarówno do czytania, jak też ewentualnego wydruku czy cytowań.

Rok, który minął, był dla nas korzystny. Udało nam się zmodernizować naszą siedzibę, zorganizowaliśmy wiele ciekawych projektów, poszerzyliśmy ofertę naszych usług dla czytelników. Mam nadzieję, że Państwu również udało się osiągnąć kolejne sukcesy. Życzę wszystkim by rok, który nadchodzi, nie był gorszy.

W bieżącym numerze sporo uwagi poświęcamy funkcjom społecznościowym bibliotek. O roli bibliotek akademickich piszą zarówno koleżanki **Scholastyka Baran** i **Katarzyna Bikowska** z Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego, jak też **Elżbieta Budnik** z Olsztyńskiej Szkoły Wyższej im. Józefa Rusieckiego. Znakomitym uzupełnieniem i rozwinięciem funkcji społecznościowych jest to, co dzieje się w Mediatece i Bibliotece Partnerskiej Goethe-Institut, o czym pisze **Sylvia Białecka**.

W dziale Ludzie z kręgu książki tym razem składamy głęboki ukłon naszej Koleżance pani **Halinie Giżyńskiej-Burakowskiej**. Odeszła niedawno, pozostawiając po sobie dobrą pamięć

i znakomity dorobek zawodowy. O Jej pracowitości i szerokich kompetencjach mogą zaświadczyć choćby prezentowane tu życiorysy i obszerna bibliografia podmiotowa i przedmiotowa.

W dziale *Pomoce Metodyczne* z przyjemnością polecam państwu artykuły autorów współpracujących z naszą redakcją. Pani **Justyna Krakowiak** z olsztyńskiego Ośrodka Badań Naukowych pisze o zmieniających się kompetencjach bibliotekarzy, zaś pani **Grażyna Lewandowicz-Nosal** ze stołecznego Instytutu Książki i Czytelnictwa o roli różnych form pracy z czytelnikiem najmłodszym. Na uwagę zasługuje też obszerny raport **Joanny Przegrockiej** omawiający badania nad potrzebami bibliotekarzy w zakresie ich doskonalenia zawodowego.

Wiele innych ciekawych materiałów znajdziecie jeszcze Państwo na naszych łamach. Serdecznie zachęcam do lektury wszystkich stu pięćdziesięciu stron oraz do współpracy przy tworzeniu następnych numerów naszego „Bibliotekarza Warmińsko-Mazurskiego”.

Andrzej Marcinkiewicz

Likwidacja filii bibliotecznej w Klebarku Wielkim

W lipcu 2011 r. wracając z urlopu, całkiem przypadkowo dowiedziałem się o zamiarze likwidacji filii biblioteki w Klebarku Wielkim i przeniesienia jej do stolicy gminy. Nikt z Urzędu Gminy ani z Rady Gminy nie informował nas o zamiarach oraz planach likwidacji. Nikt nie rozmawiał z nami, ani nie chciał wysłuchać naszych racji i argumentów. Pragnę podkreślić, że sytuacja nie była komfortowa ani dla mieszkańców ani dla pracowników, którzy nie znali swej przyszłości. Proszę sobie wyobrazić sytuację, kiedy docierały do nich różne informacje, często wyciskając łzy na ich twarzach. Łzy strachu przed utratą pracy jak i żalu nad likwidacją miejsca ważnego i potrzebnego życiu lokalnej społeczności.

Dla wielu z nas ta sytuacja była niezrozumiała, ponieważ całkiem niedawno w demokratycznych wyborach wybraliśmy naszych przedstawicieli do samorządu, a zostaliśmy potraktowani jak niedojrzali obywatele, którym autokratycznie uchwała się prawo. Postanowiliśmy wyrazić swój sprzeciw przeciwko likwidacji biblioteki publicznej jako ważnego miejsca kultury oraz przeciw pomijaniu nas i naszych argumentów w procesie tworzenia lokalnego prawa. Sprzeciw przeciwko likwidacji biblioteki, która istniała w naszej wsi od ponad 60 lat, biblioteki będącej naszym ośrodkiem kultury, z wielopokoleniową rzeszą czytelników. Tradycje biblioteczne w Klebarku Wielkim istnieją od 1832 roku! Ponadto nie zga-

dzamy się z pomysłem likwidacji naszych lokalnych bibliotek i tworzenia nowej, centralnej, oddalonej od naszej miejscowości o 17 km. Także dzisiaj w naszym środowisku nie jesteśmy przekonani, że centralizacja przyniesie oczekiwane efekty ekonomiczne. Wydaje się być pewnym, że automatycznie spadnie liczba użytkowników (bo kto będzie dojeżdżał taki kawał drogi), a co za tym idzie – wzrosną koszty jednostkowe. Efekty społeczne to przede wszystkim spadek czytelnictwa, ograniczenie dostępu do darmowych książek, czasopism oraz Internetu. I co martwi najbardziej, to także kolejny element pogłębiającego się wykluczania środowisk wiejskich, na które także się nie zgadzamy.

Przygotowaliśmy list kierowany do Wójty Gminy, Rady Gminy oraz Komisji Społecznej, w którym argumentowaliśmy walory oraz podkreślaliśmy funkcjonalności naszej placówki. Informowaliśmy, że biblioteka to nie tylko miejsce wypożyczania książek, to także miejsce pozyskiwania informacji, rozwoju kulturalnego i intelektualnego oraz dostęp do komputerów i Internetu. Także dzisiaj, a może właśnie dzisiaj, w wielu wiejskich domach nie wszystkich stać na kupno książki za 30 zł, nie każdy ma komputer podłączony do Internetu. Dla wielu wiejskich rodzin to jeszcze jest luksus poza zasięgiem. Ważne było także to, że dzieci po lekcjach mogły w bezpiecznym miejscu pod opieką spędzać czas w biblio-

tece. W budynku jest podjazd dla osób niepełnosprawnych, który pozwala na swobodny dostęp osobom na wózkach inwalidzkich oraz matkom z małymi dziećmi.

W odpowiedzi na nasz protest i liczne argumenty Wójt poinformował nas o obostrzeniach nowej ustawy o finansach publicznych w kryzysie i że sprawowanie władzy to nie jest bycie dobrym wujkiem, który rozdaje cukierki. Czasami trzeba być odpowiedzialnym ojcem, który podaje gorzkie lekarstwo. Niestety nasze racje nie znalazły zrozumienia i decyzją Rady Gminy wszystkie filie zostały zlikwidowane.

Choć z decyzją likwidacji wiejskich filii się nie zgadzamy i cały czas możemy dyskutować o słuszności założeń i celów, to jak przystało na dojrzałe społeczeństwo tę decyzję szanujemy i akceptujemy. Jest ona odpowiedzialną decyzją naszego samorządu, który jak wszyscy mamy nadzieję po zakończonym procesie wdrażania zmiany w funkcjonowaniu bibliotek publicznych poinformuje swoich mieszkańców o realizacji założonych celów ekonomicznych i społecznych.

Dziękuję za uwagę

Funkcjonalność Biblioteki Publicznej w Klebarku Wielkim

Tradycje biblioteczne w Klebarku Wielkim sięgają 1832 roku!

1. Dostosowanie godzin pracy biblioteki publicznej do oczekiwań mieszkańców (użytkowników). Od września biblioteka otwarta jest w poniedziałek, wtorek, czwartek w godz. 12.00-16.30, w środę – w godz. 12.00-18.00.

2. Z biblioteki mogą korzystać wszyscy mieszkańcy naszej gminy (bez wyjątku, np. z Butryn, Przykopu, Purdy itd.). Biblioteka publiczna to nie tylko księgozbiór, a przede wszystkim centrum informacji, bez której życie we współczesnym świecie jest nie możliwe.

3. Biblioteka publiczna umożliwia mieszkańcom dostęp do Internetu za darmo, mogą z niego korzystać wszyscy mieszkańcy. Biblioteka oferuje także naukę korzystania z komputera i Internetu seniorom.

4. Biblioteka publiczna posiada wiele ciekawych pozycji oraz nowości wydawniczych. Istnieje możliwość wypożyczeń międzybibliotecznych na życzenie czytelnika. Jest też możliwość zakupu nowości według propozycji czytelników i zapotrzebowania środowiska.

5. Od miesiąca lipca 2011 r. biblioteka publiczna przystąpiła do katalogowania księgozbioru w systemie „MAK+”. System ten został zakupiony przez GBP w Purdzie z myślą o filiach bibliotecznych w celu skatalogowania ich zasobów. Pozwoli to na sprawdzenie przez każdą osobę, czy nasza gminna sieć bibliotek posiada poszukiwaną pozycję książkową.

6. Dostęp do biblioteki publicznej w Klebarku Wielkim jest łatwy ze względu na jej umiejscowienie w szkole podstawowej. Dzieci mogą korzystać z biblioteki w każdej chwili, dorośli także, nawet jakoby przy „okazji”, odbierając pociechy z przedszkola bądź szkoły.

7. Biblioteka pełni rolę edukacyjną dzieci. W przedszkolu bibliotekarz systematycznie czyta dzieciom w ramach akcji „Cała Polska czyta dzieciom”. Ponadto Biblioteka przyłącza się do konkursów organizowanych przez GBP w Purdzie, WBP w Olsztynie bądź inne instytucje, gdzie dzieci mogą wykazać się kreatywnością i talentem plastycznym czy literackim. W okresie wakacji także jest dostęp do biblioteki i zajęcia dla dzieci.

8. Nasza gmina jest jedną z największych obszarowo w Polsce, w związku z tym dotarcie do innych placówek na jej terenie jest bardzo trudne, a dla wielu osób niemożliwe.

Korzystanie z bibliotek publicznych w Olsztynie wiąże się z płaconiem kaucji za wypożyczone

książki. Bez kaucji mogą korzystać uczniowie szkół średnich i studenci, i to w ograniczonym zakresie. Odpłatne jest nawet samo zarejestrowanie czytelnika, a naszej społeczności w większości przypadków po prostu na to nie stać.

9. Koszt utrzymania biblioteki publicznej w Klebarku Wielkim, która istnieje od 1949 roku, to wynagrodzenie pracownika – ze średnim wykształceniem bibliotekarskim i 18-letnim stażem pracy w tej bibliotece. Pracownik zatrudniony jest w wymiarze $\frac{1}{2}$ etatu z uposażeniem 849 zł netto miesięcznie, koszt nowości wydawniczych i prasy wynosi około 1000 zł rocznie, czyli roczny koszt utrzymania tej placówki oscyluje w granicach 15-16 tysięcy złotych. Pozostałe koszty utrzymania typu ogrzewanie, energia, woda czy kanalizacja ponosi szkoła, w której Biblioteka się znajduje.

10. Biblioteka publiczna jest jedną z instytucji publicznych podnoszących walory wsi dla osób, które chcą tu zamieszkać.

11. Ludność naszej gminy to często osoby ubogie, bez pracy, osoby, których nie stać na zakup książki kosztującej kilkadziesiąt złotych. Młodzi ludzie nie nabędą nawyku czytania, co odbija się na ich wykształceniu i orientacji w otaczającym ich świecie. Pogłębi się przepaść między wsią a miastem, a temu warto zapobiegać.

12. Pozostanie Biblioteka szkolna, ale na jej zbiory składają się głównie lektury dla uczniów szkoły podstawowej i niewielka ilość literatury pięknej dla dzieci. Księgozbiór dla czytelników dorosłych Biblioteka szkolna nie posiada. Ponadto korzystać z niej mogą tylko uczniowie tej szkoły.

Fot. 1. Antresola Biblioteki Uniwersyteckiej UWM w Olsztynie, w tle wystawa pt. „Jerzy Giedroyc i Dziupla Kultury”. Źródło: J. Pajók

Fot. 2. Dni Arabii Saudyjskiej w Bibliotece Uniwersytetu UWM w Olsztynie. Źródło: Dzień Saudyjski na UWM, Dostępny w World Wide Web: „E-Gazeta Uniwersytecka”: <http://www.uwm.edu.pl/egu/news/6/czytaj/887/dzien-saudyjski-na-uwm.html> [dostęp: 21.08.2012].

Fot. 2. Dni Arabii Saudyjskiej w Bibliotece Uniwersytetu UWM w Olsztynie. Źródło: Dzień Arabii Saudyjskiej na UWM, Dostępny w World Wide Web: Portal Student.wm.pl: <http://student.wm.pl/31684-0,Dzien-Arabii-Saudyjskiej-na-UWM,0.html> [dostęp: 21.08.2012].

Biblioteka społecznościowa

nowoczesne przestrzenie a kultura w wersji akademickiej w bibliotece Uniwersyteckiej UWM w Olsztynie

Biblioteki szkół wyższych poza podstawową funkcją biblioteczno-informacyjną coraz częściej zaspokajają potrzeby kulturalne i edukacyjne, kreują otwarte przestrzenie społeczne, w których znajdują się miejsca komunikacji międzyludzkiej. Tworzone, kształtowane i udostępniane miejsca przybierają różną postać, w zależności od możliwości lokalowych, potrzeb, wymagań i projektów użytkowników, ale także pomysłów bibliotekarzy.

„Trzecie Miejsce”

Współcześnie w nowych lub modernizowanych projektach budynków bibliotecznych zaczęto tworzyć miejsca, które wcześniej nie kojarzyły się z tradycyjną biblioteką. Umieszcza się w nich elementy mające podnieść fizyczną atrakcyjność tych instytucji, tj. bary kawowe, księgarnie, galerie wystawowe, sale szkoleniowe, centra multimedialne, pokoje seminaryjne czy strefy wypoczynku.

Wśród obecnych tendencji w rozwoju bibliotek wymienia się¹:

- wkład w rozwój identyfikacji lokalnej dzięki podejmowanej działalności kulturalnej;
- stworzenie miejsca czytania książek i czasopism, wyszukiwania informacji i wiedzy w Internecie w atmosferze wygody i komfortu psychicznego;
- inicjowanie i organizowanie różnych imprez kulturalnych, spotkań literackich i poetyckich;

- przekształcenie tradycyjnych bibliotek publicznych w salony spotkań stymulujących społeczność lokalną do różnych form aktywności społecznej.

Miejsca spotkań społeczności lokalnej w przypadku bibliotek publicznych, a w przypadku bibliotek uczelnianych – społeczności akademickiej, są określane jako „trzecie miejsca”. Pojęcie i potrzeba „trzeciego miejsca” zostały zainicjowane przez socjologa Raya Oldenburga w książce *The Great Good Place* wydanej w 1989 roku. Przedstawił w niej interesującą teorię, według której nasze życie społeczne koncentruje się wokół trzech ważnych ośrodków: domu (miejsca, w którym mieszkamy), pracy (miejsca, w którym pracujemy zawodowo) oraz „trzeciego miejsca”, w którym prowadzimy szeroko pojęte życie towarzyskie².

„Trzecie miejsce” to miejsce odpoczynku – nie tylko od pracy, lecz także od wykonywanych, na co dzień rutynowych czynności. Jest neutralną przestrzenią, w której spędzamy wolny czas, spotykamy przyjaciół, odpoczywamy po pracy zawodowej, pracach domowych, nabieramy oddechu przy filiżance kawy (herbaty), obserwujemy i pokazujemy się innym. „Trzecie miejsca” wzmacniają w nas poczucie przynależności do otoczenia oraz więzi z innymi – znanymi lub potencjalnie bliskimi nam osobami. Są to miejsca, w których tętni życie lokalnej społeczności, gdzie

rodzą się nowe pomysły, utrwalają się lub ewoluują ważne w danym środowisku wartości.

Idea biblioteki jako przyjaznego miejsca, które odwiedza się z przyjemnością, chociażby po to, aby spotkać się z przyjaciółmi czy uczestniczyć w wydarzeniach kulturalnych, nabiera coraz większego znaczenia w bibliotekach akademickich. Potwierdza to międzynarodowa konferencja pt. „Biblioteka jako trzecie miejsce”, zorganizowana w dniach 31.05-02.06.2011 roku przez Bibliotekę Uniwersytetu Łódzkiego. W trakcie konferencji podjęto naukowy dyskurs nad nową funkcją biblioteki akademickiej we współczesnym, stale rozwijającym się społeczeństwie.

Koncepcja ta wpisała się już także w polską architekturę biblioteczną. Jeśli tylko warunki lokalowe biblioteki to umożliwiają, wykorzystują one tzw. przestrzeń społeczną, inaczej zwaną niebiblioteczną, do różnorodnego rodzaju działalności kulturalnej. W bibliotekach naukowych (nie tylko publicznych) w całej Polsce podejmowane są działania mające na celu przystosowanie przestrzeni do potrzeb kulturalnej aktywności tych bibliotek, kreowanie pozytywnego wizerunku placówki w najbliższym otoczeniu. Z ciekawą inicjatywą skierowaną do najmłodszych wyszła Biblioteka Główna Uniwersytetu Przyrodniczo-Humanistycznego w Siedlcach, która – prawdopodobnie jako jedyna biblioteka uniwersytecka – przystąpiła do akcji „Cała Polska czyta dzieciom” ze swoim autorskim projektem „Książka dla żaka i przedszkolaka – majowe czytanie”. Z kolei Biblioteka Główna Politechniki Śląskiej w Gliwicach od 2009 roku aktywnie wspiera Śląską Noc Naukowców, część ogólnoeuropejskiej inicjatywy Komisji Europejskiej, poprzez organizację szeregu zajęć, dzięki którym dzieci i młodzież mogły zobaczyć bibliotekę i świat nauki „od kuchni”.

Przestrzeń dodatkowa w bibliotece wykorzystywana jest także do popularyzacji kultury za

pomocą tradycyjnych form, np. wystaw. Szereg bibliotek akademickich z powodzeniem wykorzystuje metodę wystawienniczą. Przykładem może służyć Biblioteka Uniwersytecka Uniwersytetu Adama Mickiewicza w Poznaniu, która od wielu lat organizuje prezentacje wytworów sztuki. W czerwcu 2012 roku zorganizowała wystawę fotografii reportażowej pt. „Wolny Afganistan Qazi Deh (korytarz Wachañski) w fotografii Rafała Michałowskiego”.

Nowy gmach Biblioteki Uniwersyteckiej Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie, oddany do użytku w 2007 roku, został zbudowany zgodnie z aktualnymi trendami budownictwa bibliotecznego. Przestrzeń biblioteczna została podzielona na trzy segmenty: przestrzeń publicznie dostępną (gdzie realizowane są usługi biblioteczno-informacyjne), przestrzeń poza tradycyjną strefą biblioteczną, tzw. społeczna, (w której ulokowane są m.in. sale wykładowe, sale konferencyjne, miejsca wystawowe, miejsca kontaktów towarzyskich studentów) i przestrzeń z ograniczonym publicznym dostępem (gdzie zlokalizowana jest administracja, przestrzeń dla personelu, magazyny zamknięte).

Dzięki istnieniu strefy społecznej w Bibliotece Uniwersyteckiej UWM w Olsztynie może ona realizować różnego rodzaju działalność kulturalną. Elementami tej przestrzeni w Bibliotece są antresola i ogród zimowy oraz dwa tarasy widokowe. Dodatkowa przestrzeń z powodzeniem zostaje coraz chętniej wykorzystywana na takie formy działalności kulturalnej, jak: wydarzenia (cykle edukacyjno-popularyzatorskie), wystawy (książek, malarstwa, grafiki czy rzemiosła artystycznego) oraz koncerty.

Wystawy

Inaugurację działalności Biblioteki Uniwersyteckiej UWM w Olsztynie uświetniła wystawa pt. „Jerzy Giedroyc i Dziupla Kultury”. W 2007 roku przypadała 60. rocznica ukazania się pierwszego

numeru pisma „Kultura”. Działające w Warszawie od 1995 roku Towarzystwo Opieki nad Archiwum Instytutu Literackiego w Paryżu brało udział w przygotowaniu wielu imprez w ramach Roku Jerzego Giedroycia w Polsce i na świecie, w tym także w Olsztynie. Na potrzeby wystawy wykorzystano poręczę okalające antresolę znajdującą się pod szklanym dachem w kształcie stożka. Dużych rozmiarów plakaty przedstawiały uznanych twórców, skupionych wokół paryskiego pisma „Kultura”, z uwypakowaniem postaci założyciela, Jerzego Giedroycia.

W ciągu ostatnich trzech lat antresola Biblioteki spełniała funkcję swoistej galerii, miejsca, gdzie zarówno sami pracownicy UWM (w tym również bibliotekarze), jak i osoby oraz instytucje z zewnątrz, miały możliwość zaprezentowania efektów swojej kulturalnej aktywności. Szczególnym powodzeniem cieszyła się przestrzeń na antresoli, gdzie ściany zdobiono fotografiami uczelnianych kół fotograficznych „Myski” oraz „Jamnik”, czy też pracami plastycznymi studentów Wydziału Sztuki Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego.

Spośród imprez kulturalnych, korzystających z metody wystawienniczej, które miały miejsce na antresoli, należy wspomnieć wystawę z obchodów Tygodnia Bibliotek w maju 2009 roku. Biblioteka Uniwersytecka przygotowała wystawę pt. „Edgar Allan Poe – artysta i wizjoner”, która towarzyszyła konferencji naukowej zorganizowanej przez Zakład Filologii Angielskiej UWM z okazji dwusetnej rocznicy urodzin pisarza. W grudniu 2009 roku Muzeum Mikołaja Kopernika we Fromborku udostępniło wystawę pt. „Kosmos – wizja poety, wizja malarza”. Wystawa przygotowana była w ramach obchodów Międzynarodowego Roku Astronomii. W listopadzie 2010 roku Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej „Prasa podziemna w PRL” towarzyszyła wystawa pt. „Prasa i wydawnictwa niezależne na Warmii

i Mazurach 1980-1989”, przygotowana przez Delegaturę IPN w Olsztynie i Bibliotekę Uniwersytecką. Z kolei w listopadzie 2011 roku miejsce na antresoli wykorzystano na potrzeby wystawy fotograficznej pt. „Litwa-Polska. XX. rocznica wznowienia stosunków dyplomatycznych między Litwą a Polską”, towarzysząca wizycie pani ambasador Litwy w Polsce.

W październiku 2011 roku antresola Biblioteki została wykorzystana do prezentacji prac plastycznych artystów nieprofesjonalnych, pracowników UWM, na wystawie pt. „Bo piękno na to jest, by zachwycało – inne oblicze pracowników Uniwersytetu”. Wśród artystów znaleźli się także pracownicy Biblioteki, m.in. Magdalena Wyspiańska, uznana w środowisku malarka, oraz Ewa Bednarska, autorka prac hafciarskich.

Cykle edukacyjno-kulturalne

Odrębną grupę wydarzeń kulturalnych, jakie miały miejsce w Bibliotece Uniwersyteckiej UWM, stanowią cykliczne imprezy o charakterze edukacyjnym i popularnonaukowym, tj. Olsztyńskie Dni Nauki, Dni Afryki czy ostatnio – Dni Arabii Saudyjskiej.

Olsztyńskie Dni Nauki to projekt popularyzujący naukę, realizowany corocznie we wrześniu w Olsztynie, od 2003 roku, z inicjatywy Ministerstwa Nauki, jako jedna z wielu imprez odbywających się w ośrodkach akademickich na terenie całego kraju. W Olsztynie głównym organizatorem jest Uniwersytet Warmińsko-Mazurski. W ramach Olsztyńskich Dni Nauki odbywają się wykłady, pokazy, prezentacje, konkursy, udostępniane są do zwiedzania laboratoria. W 2008 roku VI Olsztyńskie Dni Nauki dołączyły do europejskiego projektu Noc Naukowców. Celem tej imprezy jest popularyzacja wizerunku naukowca, głównie wśród dzieci i młodzieży, oraz ukazanie nieznanego i owianego mgłą tajemnicy świata nauki.

Już w następnym roku w ramach Olsztyńskich Dni Nauki i Sztuki pracownicy Oddziału Zbiorów

Specjalnych przygotowali wystawę zatytułowaną „Od tabliczki glinianej do książki elektronicznej”. Oprócz eksponatów ze zbiorów Biblioteki Uniwersyteckiej zaprezentowano na niej także przedmioty wypożyczone z Muzeum Warmii i Mazur, Archiwum Uniwersyteckiego, Zakładu Poligrafii UWM oraz inkunabuły z zasobu Biblioteki Wydziału Teologii UWM. W dniu otwarcia wystawy wykład przybliżający historię drukarstwa i dzieje książki wygłosiła dr hab. Zoja Jaroszewicz-Piersławcew, prof. UWM. Ekspozycję zwiedziło około tysiąca osób, głównie uczniów szkół podstawowych i gimnazjów. Warto podkreślić, że wśród zwiedzających pojawiła się spora grupa dzieci niepełnosprawnych, oglądających wystawę ze szczególnym zainteresowaniem. Dlatego też od 2009 roku Biblioteka Uniwersytecka corocznie czynnie uczestniczy w tym wydarzeniu.

Olsztyńskie Dni Nauki i Sztuki w 2011 roku obfitowały w moc atrakcji: inauguracja wydarzenia miała miejsce w Kortowie przed budynkiem Biblioteki Uniwersyteckiej, gdzie gościem specjalnym, otwierającym jednocześnie Noc Naukowców, był prof. Bogusław Wołoszański. Trzydniowa impreza obfitowała w warsztaty, pokazy, wykłady, konkursy czy quizy, np. o tematyce europejskiej. We wnętrzu Biblioteki Uniwersyteckiej w tych dniach występowali aktorzy z Olsztyńskiego Teatru Lalek, udostępniając też do oglądu zwiedzającym własne rekwizyty. Wydarzenie zakończył pokaz iluminacyjno-artystyczny „Światło i dźwięk” z muzyką na żywo w wykonaniu Johna Portera z zespołem. Wydarzenie to oraz pokaz kina plenerowego miało miejsce na terenie zielonym przed budynkiem Biblioteki.

Przestrzeń społeczna Biblioteki Uniwersyteckiej UWM w Olsztynie wykorzystywana jest także przez organizatorów Dni Afryki. Impreza odbywa się od 2004 roku z inicjatywy naukowców Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsz-

ynie: dr. Bary Ndiaye (Instytut Historii Stosunków Międzynarodowych) oraz dr Iwony Anny Ndiaye (Instytut Neofilologii). Głównym przesłaniem Dni Afryki jest promowanie otwartości na dialog międzykulturowy. Konferencji naukowej towarzyszą liczne imprezy – warsztaty tańca afrykańskiego, koncerty muzyki etnicznej i wystawy (artystyczne, strojów czy narzędzi związanych z kontynentem afrykańskim).

Studencki Dzień Królestwa Arabii Saudyjskiej UWM odbył się 31 maja 2012 roku w Bibliotece Uniwersyteckiej. Przygotowali go wspólnie studenci politologii oraz medycyny – Polacy i Saudyjczycy. Idea, jaka przyświecała temu przedsięwzięciu, miała na celu poznanie kultury arabskiej i europejskiej, zrozumienie i wzajemną tolerancję. Uniwersytet Warmińsko-Mazurski został bowiem przez Królestwo Arabii Saudyjskiej włączony do największego na świecie programu stypendialnego – Stypendium Króla Abdullaha.

Studenci z Arabii opowiedzieli o swoich doświadczeniach w Polsce, pokazali na zdjęciach miejsca ich pochodzenia, a nawet opowiedzieli o wielu zwyczajach panujących w Arabii Saudyjskiej, takich jak ślub i randkowanie. W pomieszczeniach biblioteki można było degustować specjały kuchni arabskiej, m.in. kawę po arabsku.

Koncerty

Przestrzeń Biblioteki Uniwersyteckiej była również miejscem, gdzie zorganizowano kilka koncertów muzyki poważnej i rozrywkowej. Na uwagę zasługują występy chóru akademickiego UWM im. Prof. Wiktora Wawrzyczka oraz muzyków Filharmonii Warmińsko-Mazurskiej im. Feliksa Nowowiejskiego w Olsztynie, jak również koncert muzyki rockowej w wykonaniu „Transsexdisco”, D Dorsh i „FreeWolni”. Rockowe granie odbyło się w maju 2011 roku w Bibliotece UWM i było ściśle związane z projektem „Ty też możesz zostać wolontariuszem” realizowanym w ramach programu „Młodzież w działaniu”³. Głównym ce-

lem koncertu była promocja aktywnego udziału młodzieży w ruchu wolontariackim, integracja już działających wolontariuszy, przedstawienie ofert działalności na rzecz wolontariatu dla zainteresowanych studentów oraz dobra zabawa.

Koncerty odbywały się z reguły na 1. piętrze budynku, gdzie znajduje się odpowiednia przestrzeń i warunki akustyczne (odstąpione dwa piętra, znajdujące się pod kolistą szklaną kopułą). Właśnie tam w grudniu 2011 roku miał miejsce szczególnie koncert bożonarodzeniowy chóru dziecięcego z Łucka, zorganizowany przy choince ułożonej z książek⁴. „Wołyńskie Słowiki” koncertowały w Polsce już kilkakrotnie w różnych miastach. Na koncert do Olsztyna przyjechało czterdzieścioro dzieci Polaków mieszkających na Wołyniu. W Bibliotece ich występy oglądało ponad sto osób, nagradzając młodych artystów gromkimi brawami.

„Biblioteka Kulturalna”

Pracownicy Biblioteki Uniwersyteckiej UWM w Olsztynie (Maciej Rynarzewski, Katarzyna Bikowska, Elżbieta Stawska) organizują od semestru 2008/2009 roku cykl pokazów filmowych w ramach projektu o nazwie „Biblioteka Kulturalna”. Do tej pory zrealizowano 4 edycje cyklu pokazów. Prezentowane filmy pochodziły ze zbiorów multimedialnych Oddziału Zbiorów Specjalnych. Założeniem Biblioteki Kulturalnej było przedstawienie przed filmem krótkiego komentarza do wyświetlanego obrazu. Trzecia edycja cyklu została wzbogacona o spotkania autorskie, zaś czwarta o cykl wykładów dotyczących zagadnień popkultury (subkultury, mody). Projekt posiada własną stronę internetową oraz profil na portalu społecznościowym Facebook⁵.

Ankieta

Po blisko pięcioletnim okresie działalności Biblioteki Uniwersyteckiej UWM w Olsztynie w nowym gmachu można pokusić się o stwierdzenie, że nowoczesne przestrzenie Biblioteki umożli-

Fot. 2. Występ „Wołyńskich Słowików” – koncert chóru z Łucka. Źródło: Świąteczny koncert słowiczych kołęd, Dostępny w World Wide Web: „E-gazeta Uniwersytecka”: <http://www.uwm.edu.pl/egu/news/8/czytaj/738/swiateczny-koncert-slowicznych-koled.html> [dostęp: 15.08.2012].

wiają różnorodną działalność kulturalną i – co ważniejsze – jest to pozytywnie odbierane przez jej użytkowników. Potwierdza to ankieta przeprowadzona na przełomie grudnia 2010 i stycznia 2011 roku, która dotyczyła zagadnienia Biblioteki traktowanej jako tzw. „trzecie miejsce”⁶. Formularz ankiety wypełniony przez 420 respondentów zawierał m.in. pytania dotyczące różnego rodzaju ekspozycji (malarstwo, grafika rzeźba), wydarzeń kulturalno-naukowych (np. Dni Nauki) oraz innych imprez kulturalnych (np. koncerty).

W pytaniu dotyczącym ekspozycji umieszczanych na antresoli Biblioteki zdecydowana większość spośród ankietowanych (63%) odpowiedziała, że wystawy te dostarczają doznań artystycznych. Ponad 24% respondentów uznało, że takie wystawy poszerzają wiedzę na temat historii, sztuki i społeczeństwa. Przedsięwzięcia kulturalne wpływają na tworzenie specyficznego nastroju, przez co Biblioteka postrzegana jest jako atrakcyjne miejsce spotkań, co potwierdziło 68% osób ankietowanych. Osoby odwiedzające Bibliotekę Uniwersytecką spośród wydarzeń kulturalnych i kulturalno-naukowych najchętniej preferują wystawy (26,9%), Dni Nauki (22,1%) oraz koncerty (18,6%).

Elementy wystroju Biblioteki Uniwersyteckiej w Olsztynie mają wpływ na odbiór biblioteki jako miejsca spotkań lokalnej społeczności (biblioteka społecznościowa). W sercu kampusu uniwersyteckiego, gdzie usytuowany jest budynek Biblioteki, spotykają się różne pokolenia, narodowości i zawody, by kontemplować kulturę i uczyć się wzajemnego szacunku. Przestrzeń społeczna w nowoczesnych bibliotekach akademickich pełni więc funkcję nie tylko miejsca nauki (cichej i indywidualnej oraz zespołowej) czy miejsca spotkań, ale także realizuje funkcje kulturotwórcze i ułatwia budowanie więzi społecznych. Biblioteka Uniwersytecka UWM w Olsztynie ze względu na zastosowane rozwiązania architektoniczne (antresola, ogród zimowy) doskonale realizuje owe funkcje.

BIBLIOGRAFIA:

- Baran S., Kotowska K., *Przestrzeń społeczna w nowoczesnej bibliotece akademickiej miejscem nauki i spotkań*, W: *Biblioteka jako „trzecie miejsce”*, Łódź 2011, s. 137-153.

- *Biblioteka Kulturalna*, Dostępny w World Wide Web: <http://bibliotekakulturalna.pl/> [dostęp: 21.08.2012].

- Oldenburg R., *The great good place : cafés, coffee shops, community centers, beauty parlors, general stores, bars, hangouts and how they get you through the day*, New York 1989.

- Rasmussen C.H., Jochmunsen H., *The Fall and Rise of the Physical Library*, 2009 [online], Dostępny w World Wide Web: <http://eprints.rclis.org/handle/10760/12946> [dostęp: 16.08.2012].

- *Rockowe granie w bibliotece UWM*, Dostępny w World Wide Web: *Gramy to. Serwis muzyczny Warmii i Mazur*: <http://gramy.to/50498,Rockowe-granie-w-bibliotece-UWM.html#ixzz24LKG2b4> [dostęp: 12.08.2012].

- *Świąteczny koncert słowiczych kołęd*, Dostępny w World Wide Web: „E-gazeta Uniwersytecka”: <http://www.uwm.edu.pl/egu/news/8/czytaj/738/swiateczny-koncert-slowiczych-koled.html> [dostęp: 15.08.2012].

¹ C.H. Rasmussen, H. Jochmunsen, *The Fall and Rise of the Physical Library*, 2009 [online], Dostępny w World Wide Web: <http://eprints.rclis.org/handle/10760/12946>, [dostęp: 16.08.2012].

² R. Oldenburg, *The great good place : cafés, coffee shops, community centers, beauty parlors, general stores, bars, hangouts and how they get you through the day*, New York 1989.

³ *Rockowe granie w bibliotece UWM*, Dostępny w World Wide Web: *Gramy to. Serwis muzyczny Warmii i Mazur*: <http://gramy.to/50498,Rockowe-granie-w-bibliotece-UWM.html#ixzz24LKG2b4> [dostęp: 12.08.2012].

⁴ *Świąteczny koncert słowiczych kołęd*, Dostępny w World Wide Web: „E-gazeta Uniwersytecka”: <http://www.uwm.edu.pl/egu/news/8/czytaj/738/swiateczny-koncert-slowiczych-koled.html> [dostęp: 15.08.2012].

⁵ *Biblioteka Kulturalna*, Dostępny w World Wide Web: <http://bibliotekakulturalna.pl/> [dostęp: 21.08.2012].

⁶ S. Baran, K. Kotowska, *Przestrzeń społeczna w nowoczesnej bibliotece akademickiej miejscem nauki i spotkań*, W: *Biblioteka jako „trzecie miejsce”*, Łódź 2011, s. 137-153.

Biblioteka partnerska Goethe-Institut oknem na niemiecką kulturę

Współpraca **Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Olsztynie z Goethe-Institut** rozpoczęła się w grudniu 2008 r. Jest to kompleksowe działanie obu instytucji, na które składają się: udostępnianie szerokiemu gronu odbiorców bogatego zbioru książek, czasopism i multimediów oraz oferta kulturalna i edukacyjna, skierowana zarówno do użytkowników bibliotek, jak i do samych bibliotekarzy. Nasza współpraca opiera się na partnerskich założeniach – razem tworzymy ofertę dla naszych użytkowników: kształtujemy księgozbiór i organizujemy wydarzenia kulturalne, korzystając nawzajem ze swojego doświadczenia. Goethe-Institut nie tylko wspiera przedsięwzięcia bibliotek partnerskich (poza Olsztynem również w Poznaniu, Wrocławiu i Szczecinie), ale również umożliwia doskonale zawodowe bibliotekarzy, organizując wyjazdy studyjne, seminaria i warsztaty.

Filarem naszej oferty są dwie kolekcje zbiorów: **Biblioteka Niemiecka** i **Mediateka Języka Niemieckiego** – obie spełniające różne zadania, lecz uzupełniające się nawzajem i tworzące spójną ofertę dla uczniów, studentów, nauczycieli języka niemieckiego oraz wszystkich osób zainteresowanych językiem i kulturą Niemiec. Zbiory te od początku konsekwentnie kształtujemy tak, by wspierały nasze podstawowe zadanie – prezentację współczesnych Niemiec, ich społeczeństwa, kultury, literatury i sztuki. Zbiory Me-

dioteki i Biblioteki Niemieckiej są bardzo różnorodne – obejmują książki, czasopisma, audiobooki, filmy oraz dokumenty elektroniczne. W Bibliotece Niemieckiej użytkownicy znajdą głównie współczesną literaturę niemiecką, materiały dotyczące kultury i sztuki oraz najnowszej historii Niemiec, książki i filmy o tematyce krajoznawczej i socjologicznej. Dla naszych użytkowników jest to jedyna w mieście okazja, by wypożyczyć utwory znanych pisarzy współczesnych, w tym również autorów popularnych kryminałów i powieści obyczajowych, dostępnych w formie zarówno książki tradycyjnej, jak i książki mówionej. Wspaniałe wydane, bogato ilustrowane albumy umożliwiają wgląd w świat niemieckiej sztuki, poznanie dzieł takich artystów jak: Gerhard Richter, Joseph Beuys, Herlinde Koelbl czy Thomas Ruff.

W trosce o spójność i większą dostępność naszej oferty uzupełniliśmy ją o kolejną kolekcję – Mediatekę Języka Niemieckiego, w której znajdują się głównie materiały do nauki języka niemieckiego oraz materiały metodyczne dla nauczycieli. Mediateka, ułatwiając naukę języka niemieckiego, umożliwia w dalszej perspektywie korzystanie z niemieckojęzycznych zbiorów Biblioteki Niemieckiej.

Jednak książki i najlepsze multimedia nie zastąpią bezpośredniego kontaktu z kulturą, aktywnego uczestnictwa w życiu kulturalnym

i literackim Niemiec. Dlatego do oferty bibliotek partnerskich należą również wydarzenia kulturalne – spotkania autorskie, wystawy, prelekcje, pokazy filmowe, seminaria i konkursy. Dzięki współpracy z Goethe-Institut nasza oferta jest spójna z życiem kulturalnym Niemiec, a nasi użytkownicy mogą niemal na bieżąco je śledzić i w nim uczestniczyć. I tak na przykład rok 2012 upływa pod znakiem rocznicy pierwszego wydania baśni braci Grimm – dlatego organizujemy spotkania z baśnią dla dzieci i młodzieży, głośne czytanie i opowiadanie baśni, uzupełniamy nasz księgozbiór o pozycje związane z tą tematyką. Biblioteka partnerska Goethe-Institut jest również centrum informacji o niemieckim rynku wydawniczym – prezentujemy nowości, książki nagradzane, wzbudzające zainteresowanie i wywołujące dyskusje na łamach niemieckiej prasy.

Żyjemy jednak w Olsztynie, w konkretnej przestrzeni z naszym lokalnym dziedzictwem, zainteresowaniami i problemami. Dlatego kształtując naszą ofertę, wykorzystujemy nasze lokalne możliwości, zapraszamy do współpracy miejscowe organizacje, realizujemy własne koncepcje. To sprawia, że nasza Mediateka i Biblioteka Niemiecka jest nam bliska, odpowiada naszym potrzebom, co zachęca oczywiście do uczestnictwa w jej ofercie. Przykładem takich „lokalnych” wydarzeń są pokazy filmowe w naszej bibliotece organizowane z Grupą Młodzieżową „Ermis” przy Olsztyńskim Stowarzyszeniu Mniejszości Niemieckiej czy też inicjatywy współorganizowane ze Wspólnotą Kulturową „Borussia”.

Bardzo ważnym punktem działalności biblioteki partnerskiej jest wsparcie nauczania języka niemieckiego, realizowanie zarówno przez udostępnianie innowacyjnych i kreatywnych materiałów do nauki, jak i przez organizację seminariów i warsztatów dla nauczycieli. Korzystamy tu z wielkiego doświadczenia Goethe-Institut w zakresie rozwoju nowoczesnych metod

nauczania języka niemieckiego, organizujemy seminaria i warsztaty zachęcające dla pracy z tekstami literackimi, komiksem, projektami lekcyjnymi itp. Naszą ofertę kierujemy również bezpośrednio do uczniów, zachęcając ich i motywując do nauki języka niemieckiego – zapraszamy klasy na lekcje biblioteczne z elementami animacji językowej. W 2012 r. zorganizowaliśmy również konkurs dla gimnazjalistów ph. Leichte Lektüre, który wymagał nie tylko znajomości języka, ale również umiejętności interpretacji tekstu fabularnego i twórczej ekspresji.

Mediateka i Biblioteka Niemiecka nie jednak **wystawowym oknem na kulturę**. Jest to okno otwarte, do którego można podejść i porozmawiać z wyglądającą przez nie osobą. Od początku współpracy z Goethe-Institut staramy się, by było to miejsce spotkania, poznania i zrozumienia niemieckiej kultury. Celem Mediateki i Biblioteki Niemieckiej nie jest bowiem transfer kultury niemieckiej, bezwzględne narzucenie wybranych aspektów, lecz zrozumienie obcego, poznanie odbywające się poprzez dyskusję oraz porównanie z własną kulturą i literaturą. Kierując naszą ofertę do szerokiego grona odbiorców, wspieramy nie tylko wymianę międzykulturową w wymiarze polsko-niemieckim, ale również – poprzez kontakty między pokoleniami i przedstawicielami różnych środowisk – w wymiarze zwykłym, codziennym – po prostu: międzyludzkim.

Przestrzenie oddziaływań biblioteki uczelnianej na przykładzie biblioteki Olsztyńskiej Szkoły Wyższej im. Józefa Rusieckiego*

Biblioteka Olsztyńskiej Szkoły Wyższej im. Józefa Rusieckiego nie należy do ogromnych bibliotek uczelnianych, w których nie sposób poruszać się bez dobrej znajomości architektury budynku, jak i rozmieszczenia księgozbioru. Klimat tu panujący można określić bardziej jako kameralny. Nic w tym dziwnego, bowiem jest to biblioteka „młoda”, powstała wraz z założeniem uczelni w 1997 roku. Księgozbiór liczy obecnie 42 tys. jednostek (w tym 31 tys. wydawnictw zwartych, a reszta to roczniki czasopism, mapy, filmy dydaktyczne na nośnikach CD i DVD, zbiory elektroniczne)¹. Zakres tematyczny zgodny jest z kierunkami studiów prowadzonych w uczelni, mamy więc sporo publikacji naukowych i fachowych z pedagogiki, medycyny, rehabilitacji, kultury fizycznej i wychowania fizycznego, promocji zdrowia, kosmetologii, dietetyki, anglistyki. W 2011 roku na bieżąco gromadziliśmy 111 tytułów czasopism naukowych i fachowych, i obsługiwaliśmy ponad 4 i pół tys. czytelników². W czytelni jest 70 miejsc dla czytelników, posiadamy 15 stanowisk komputerowych z dostępem do Internetu i baz Wirtualnej Biblioteki Nauki. Biblioteka czynna jest 7 dni w tygodniu oprócz świąt, a jej prawidłowe funkcjonowanie w roku akademickim 2011/2012 zapewniało pięcioro pracowników.

Specyfika funkcjonowania, w odróżnieniu chociażby od bibliotek publicznych, opiera się

m.in. na tym, że biblioteka uczelniana jest „zamknięta”, obsługuje w pełnym zakresie przede wszystkim własną społeczność akademicką, na którą składają się studenci OSW i pracownicy. Oczywiście osoby spoza tej społeczności również mogą korzystać z zasobów biblioteki, ale wyłącznie na miejscu. Kolejnym specyficznym uwarunkowaniem działalności jest „niestabilny” czytelnik. Student zapisuje się do biblioteki na okres od roku do pięciu lat, w zależności od rodzaju podejmowanych studiów. Łatwo zauważyć podstawową trudność z tym związaną: nie można sobie „wychować” czytelnika. Jak już z kimś zaczyna się układać fajna współpraca – odchodzi. No i wreszcie specyfika wynikająca z tego, że uczelnia jest niepaństwowa, czyli utrzymuje się wyłącznie z chętnych studentów. Zatem i księgozbiór biblioteki jest zakupywany z tych środków i zatrudniani pracownicy. De facto pracodawcą bibliotekarza jest student.

Podstawowym zadaniem biblioteki OSW jest „gromadzenie, opracowywanie i udostępnianie zbiorów bibliotecznych oraz zasobów informacji naukowej, niezbędnych do realizacji procesu dydaktycznego i obsługi badań naukowych”³. Biorąc pod uwagę wymienione specyficzne uwarunkowania działalności biblioteki uczelnianej, jak i podstawowe zadania określone w Statucie uczelni, bardzo łatwo jest bibliotekarzom ograniczyć się rzeczywiście wyłącznie do tych za-

dań. Być może podejście „po co robić coś, czego się ode mnie nie wymaga” jest w wielu miejscach popularniejsze od „czemu mam nie zrobić czegoś, co mogę zrobić”, ale moim zdaniem postawa zawodowa ukierunkowana na rozwój jest znacznie korzystniejsza. Jakie widzę korzyści, opiszę w podsumowaniu. Natomiast realizowanie wyłącznie wymaganych statutowo zadań niewątpliwie mogłoby doprowadzić do izolacji zawodowej, a w dalszej perspektywie do obniżenia jakości obsługi bibliotecznej oraz innych niekorzystnych zjawisk.

Działalność biblioteki uczelnianej nie powinna ograniczać się wyłącznie do własnej społeczności akademickiej, można wyróżnić więc trzy podstawowe społeczne przestrzenie takich oddziaływań:

- społeczność akademicka: władze, studenci, wykładowcy;
- wyjście „na zewnątrz” do środowiska lokalnego (inne instytucje, organizacje w Olsztynie), regionalnego (województwo), ogólnopolskiego;
- działalność w sieci internetowej.

Jak działalność w tych trzech obszarach społecznych realizowana jest w naszej bibliotece?

Spółeczność akademicka

Oprócz podstawowych działań, jak zapewnianie dostępu do literatury niezbędnej do realizacji dydaktycznych i naukowych zadań uczelni, nastawiamy się na budowanie pozytywnego nastawienia do biblioteki całej społeczności akademickiej, a zwłaszcza władz uczelni. Komunikując swoje potrzeby, musimy je dobrze argumentować, ukazując korzyści dla uczelni, zwracając uwagę na aspekty promujące uczelnię, na bezpośrednie korzyści dla studentów i wykładowców. Rangę biblioteki w środowisku akademickim niewątpliwie mogą podnieść też pozytywne oceny komisji akredytacyjnych.

Biblioteka jest częścią uczelni, zatem aktywnie powinna brać udział w inicjatywach uczelnia-

nych (w organizacji konferencji – wystawki, zestawienia tematyczne, organizacji Dnia Nauczyciela, inauguracji, zakończeniu roku akademickiego itd.). Pracownicy mają też dodatkowe zadania: aktualizacja informacji i zdjęć w gablotach, prowadzenie kroniki uczelni.

Popularną formą naszej pracy ze studentami są **zajęcia w bibliotece**. Przebiegają one w dwóch wariantach. „Przysposobienie biblioteczne” jest obowiązkowe dla studentów pierwszego roku studiów licencjackich i zresztą jest prowadzone w większości bibliotek uczelnianych. My od kilku lat prowadzimy też zajęcia warsztatowe skierowane do grup seminaryjnych pod hasłem „Strategie wyszukiwania literatury przedmiotu”. Zajęcia te są coraz popularniejsze wśród promotorów, na co wskazuje z roku na rok wzrastająca liczba grup. W roku akademickim 2010/2011 mieliśmy 13 grup seminaryjnych na tego typu zajęciach, a w roku 2011/2012 tych grup było już 27.

Nie rezygnujemy też z form, które „przypisane” są bardziej bibliotekom szkolnym i publicznym. Do takich form należą **konkursy**. Podam przykłady konkursów promujących używanie języka angielskiego, gdyż są mi szczególnie bliskie. Przy uczelni działało do ubiegłego roku akademickiego Niepubliczne Nauczycielskie Kolegium Języków Obcych, teraz mamy po prostu Wydział Filologii Angielskiej. Mniejsza o nazwę, chodzi o to, że mamy studentów studiujących anglistykę, no i oczywiście książki nie tylko językoznawcze, ale też bogaty zbiór beletrystyki w tym pięknym języku. Pierwszy z konkursów promujących język angielski zorganizowaliśmy w 2009 roku pod hasłem „Mery krismas end hepi niu jer”, polegający na napisaniu życzeń świątecznych po angielsku. Zaraz potem w okresie Świąta Zakochanych ogłosiliśmy konkurs „Oł maj darling, bi maj walentajn” (trzeba było zrobić lub napisać walentynkę). I wreszcie w tym roku konkurs „You can read” – typowo czytelniczy, na zro-

bie nie prezentacji w języku angielskim zachęcającej do przeczytania konkretnej książki beletrystycznej, którą można było wypożyczyć w naszej bibliotece. Ogłoszenie wyników przebiega uroczystie w obecności innych studentów i z udziałem Pani Heleny Rusieckiej, która wręcza nagrody. Zdjęcia obok przedstawiają ogłoszenie wyników i wręczenie nagród w konkursie „Mery krismas end hepi niu jer”.

Organizujemy też **spotkania autorskie** połączone z promocjami książek. Zazwyczaj są to książki wydane w naszym uczelnianym wydawnictwie. Obok otografie ze spotkania z Degefe Kebede Gemechu – redaktorem naukowym książki pt. Współczesne konflikty międzynarodowe i etniczne.

Oprócz form powszechnie stosowanych w innych bibliotekach, organizujemy **otwarte wykłady kół naukowych**. Kołem, z którym dotychczas współpraca układała się nam najczęściej, było Naukowe Koło Dietetyków działające pod opieką dr Małgorzaty Kuśmierczyk. Koło zorganizowało we współpracy z naszą biblioteką cztery spotkania na tematy: „Żywienie osób aktywnych fizycznie”, „Piwo a wino – kontrowersje wokół spożycia”, „Wspomaganie żywieniowe w stwardnieniu rozsianym” oraz „Zaburzenia odżywiania”.

Tradycją stało się organizowanie **Wielkiej Loterii Mikołajkowej**. Po trzech edycjach przybrała ona formułę loterii połączonej ze zbiórką dla ubogich rodzin prowadzoną przez Akademickie Koło PCK. Zasada jest taka, że każdy los wygrywa – książkę albo różgę, w zależności od stopnia grzeczności losującego. Loteria zaczyna się 6 grudnia i może trwać przez kilka dni do wyczerpania losów.

Korzystamy też z propozycji zgłaszających się do nas firm. W wyniku takiej współpracy zorganizowaliśmy dla studentów fizjoterapii **pokaz sprzętu dla niedowidzących i niewidomych** firmy Emtron z Warszawy. Pokaz wzbudził wielkie

zainteresowanie, zwłaszcza że studenci mogli sami wypróbować działanie kamer powiększających czy sprzętu wspomagającego czytanie, dostali też kartki zapisane alfabetem Braille'a.

W ubiegłym roku wprowadziliśmy nową formę pracy ze studentami pod hasłem „Wieczór w bibliotece” – w wybrane dni, w trakcie wzmożonego pisania prac dyplomowych, przedłużamy godziny otwarcia biblioteki. Biblioteka wówczas czynna jest do godziny 22.00, a studenci mają okazję spokojnie poszukać materiały, czy pisać rozdziały swoich prac. Dodatkowo częstujemy ich kawą, herbatą, ciastkami, a nawet kanapkami. Podczas jednego z takich wieczorów obdarowyaliśmy osoby korzystające z biblioteki książkami.

Kiedyś była to bardzo popularna forma w bibliotekach publicznych, kiedy maj był miesiącem amnestii dla czytelników zalegających z książkami. W ubiegłym roku spontanicznie pojawił się pomysł, by ustanowić taką **amnestię** dla pań w dniu Święta Kobiet. Oczywiście nasze studentki były bardzo zadowolone z takiego prezentu, ale panowie poczuli się zdyskryminowani, wobec czego 21 marca w pierwszy dzień wiosny mogli również ubiegać się o anulowanie kar. Dzięki amnestii mogliśmy odzyskać długo niewidziane dzieła.

Oprócz bezpośrednich kontaktów czy organizowania zajęć i imprez bibliotecznych docieramy do naszych użytkowników za pośrednictwem kwartalnika „**Dialog**” (czasopismo społeczności akademickiej OSW). Publikujemy tam informacje o planowanych imprezach, relacje z tego, co się odbyło, zestawienia tematyczne, artykuły zachęcające do czytania. Doniesienia z biblioteki można znaleźć w każdym numerze czasopisma.

Wyjście „na zewnątrz”

Niektóre z opisanych powyżej pomysłów powstały z inspiracji zewnętrznej, na skutek kon-

taktów z innymi bibliotekami i bibliotekarzami. Kontakty takie najłatwiej nawiązywać poprzez jakąś wspólną platformę. W naszym przypadku było to podjęcie działalności w **Stowarzyszeniu Bibliotekarzy Polskich**. Zaczęło się od przyglądania się, uczestnictwa w zebraniach świątecznych, czy wojewódzkich dniach bibliotekarza, ale z czasem ta obecność stawiała się coraz bardziej aktywna. Działalność w olsztyńskim Oddziale i Warmińsko-Mazurskim Okręgu przybrała formę współpracy z praktycznie wszystkimi większymi olsztyńskimi bibliotekami.

Spektakularnymi wydarzeniami, w organizacji których uczestniczy nasza biblioteka, są konferencje dla bibliotekarzy z naszego województwa. Oczywiście sami nie bylibyśmy w stanie organizować tak wielkich wydarzeń, dzieje się to we współpracy z innymi bibliotekami: Wojewódzką Biblioteką Publiczną w Olsztynie, Warmińsko-Mazurską Biblioteką Pedagogiczną, Miejską Biblioteką Publiczną w Olsztynie, a czasem ze wsparciem Biblioteki Uniwersyteckiej UWM i Ośrodka Badań Naukowych im. Wojciecha Kętrzyńskiego. Płaszczyznę współpracy tworzy Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich. Dotychczas zorganizowaliśmy trzy konferencje w Olsztyńskiej Szkole Wyższej im. Józefa Rusieckiego, a w każdej uczestniczyło od 120 do 140 bibliotekarzy różnych typów bibliotek. Prelegenci zapraszani są z dużych ośrodków i instytucji (Uniwersytet Warszawski, Biblioteka Narodowa i in.). Również warmińsko-mazurscy bibliotekarze mogą zgłaszać swoje wystąpienia.

Tematyka dotychczasowych konferencji:

- Współczesna biblioteka wobec wyzwań cywilizacyjnych (20.09.2006);
- Współczesne konteksty czytelnictwa (28.09.2009);
- Kulturowe aspekty funkcjonowania bibliotek w przestrzeni społecznej (19.09.2012).

Działalność w olsztyńskim oddziale SBP owocowała współorganizowaniem kilku **warsztatów i szkoleń** dla bibliotekarzy z SBP.

Wraz z Kołem SBP z Dobrego Miasta i Biblioteką w Świątkach zorganizowaliśmy warsztaty filcowania (Świątki, 20.01.2010 r.).

Zainteresowanie wzbudziło szkolenie „Możliwości pozyskiwania funduszy na działalność statutową” (21.04.2010), które olsztyński oddział SBP zorganizował w kręgielni. Po szkoleniu odbyły się warsztaty „Praktyczne aspekty bowlingu dla bibliotekarzy”.

Wiosną tego roku zorganizowaliśmy w naszej bibliotece warsztaty dla bibliotekarzy „Bibułkowa wiosna” (OSW, 14.03.2012).

Przychylność władz uczelni wobec działań wychodzących poza pracę wyłącznie na rzecz społeczności akademickiej powoduje, że możemy współorganizować wspomniane konferencje i warsztaty, ale też **zebrania** różnych struktur SBP. Przykładowo zebranie zarządów Kół, Oddziałów i Okręgu w dniu 8 czerwca 2009 r. było zorganizowane w jednej z sal wykładowych, a chętni uczestnicy mogli wcześniej skorzystać z uczelnianej pływalni.

Działania w sieci internetowej – „wyście w e-przestrzeń”

Trzecią przestrzenią oddziaływania biblioteki jest e-przestrzeń. Daje ona większe możliwości oddziaływania niż za pośrednictwem kontaktów bezpośrednich – może nie w sensie efektywności, bo efektywność tutaj będzie mniejsza, ale w sensie dotarcia do większej ilości ludzi. Jest to właściwie przestrzeń niekontrolowana. Oczywiście zakładamy, że z boga bibliotecznego będą korzystać nasi studenci, a ze strony internetowej warmińsko-mazurskiego Okręgu SBP – członkowie SBP w naszym województwie, ale miejsca w e-przestrzeni dostępne są praktycznie dla każdego, kto ma dostęp do internetu.

Korzystamy z możliwości oddziaływania poprzez e-przestrzeń w dwóch podstawowych formach: współredagując regionalną stronę internetową SBP www.sbp.olsztyn.pl i prowadząc blog biblioteczny biblioteka-osw@bloog.pl

Wracając do myśli, że w bibliotece o małej ilości personelu i ze ściśle wytyczonymi zadaniami polegającymi na obsłudze zamkniętego grona czytelników łatwo można doprowadzić do wyizolowania zawodowego, alternatywnie opisane „wyjście na zewnątrz” daje niewymierne korzyści, takie jak:

- poznawanie interesujących bibliotekarzy,
- poznawanie działalności bibliotek,
- udział w wyjazdach na jubileusze, zebrania, konferencje,
- świeże wiadomości, co się dzieje w świecie bibliotekarskim,
- wsparcie: w razie problemów, jest się kogo spytać,
- wymiana pomysłów, inspiracji, dobrych praktyk,
- współpraca z innymi bibliotekami, instytucjami.

Oczywiście nie zawsze uda się pogodzić podejmowanie różnych działań zewnętrznych z wykonywaniem zadań podstawowych, jak choćby obsługa własnych czytelników. Nie zawsze działania dodatkowe dla studentów da się zmieścić w czasie pracy, jak choćby zorganizowanie „wieczoru w bibliotece”. Ale te dodatkowe „nakłady” pracy nie są zbyt wielkie w porównaniu do osiągniętych korzyści.

* Referat został wygłoszony podczas konferencji „Kulturowe aspekty funkcjonowania bibliotek w przestrzeni społecznej” (Olsztyn, 19.09.2012 r.).

¹ Sprawozdanie z działalności biblioteki OSW za rok 2011, materiał niepublikowany

² Ibidem.

³ Statut Olsztyńskiej Szkoły Wyższej im. Józefa Rusieckiego, par. 10, pkt 1.

Jak to się stało, że w bibliotece odbywa się „Budowanie dobrych relacji w rodzinie”?

Wojewódzka Biblioteka Publiczna w olsztyńskim Starym Ratuszu jest placówką dostępną dla użytkowników od 16 roku życia, czyli odwiedzają nas czytelnicy od młodzieży licealnej do osób w podeszłym wieku. W swojej pracy spotykamy się z problemami wszystkich grup wiekowych. Część z tych użytkowników przychodzi do biblioteki, aby skorzystać z naszych usług informacyjnych, edukacyjnych i kulturalnych (spotkania autorskie, wystawy i tym podobne), ale znaczna ich część przychodzi wypełnić czas, na przykład grając w gry komputerowe, lub tylko po to, aby posiedzieć w budynku, który jest ogrzany i czysty. Jest to młodzież z rodzin patologicznych, bezrobotni, narażeni na uzależnienia, osoby niezaradne życiowo. Często szukają pomocy u pracowników biblioteki, opowiadając o swoich problemach czy niepowodzeniach, a my, bibliotekarze, nie potrafimy sprostać ich oczekiwaniom.

Bardzo zagubione wydają się osoby starsze, które nie potrafią odnaleźć się w obecnej rzeczywistości. Często są samotne lub opuszczone przez rodziny, a ponadto czują się wykluczone z życia. Pytają, czy nie znamy jakichś form i miejsc pomocy adekwatnych do ich problemów.

Jednak niedostosowanie do realiów życiowych nie dotyczy tylko osób starszych, również odwiedzający nas absolwenci uczelni wyższych nie potrafią zdefiniować przyczyn swoich proble-

mów: apatii, frustracji, przygnębienia. W ramach naszych działań prowadzimy więc zajęcia ograniczające wykluczenia społeczne, na przykład kursy komputerowe, spotkania Dyskusyjnego Klubu Książki, warsztaty fotograficzne i tym podobne. Jednak obserwując skalę opisanych wyżej problemów, wydawało się słusznym zorganizowanie zajęć szeroko pojętej profilaktyki środowiskowej, prowadzonej przez specjalistów w miejscu odwiedzanym przez osoby potrzebujące pomocy.

Biorąc pod uwagę powyższe, zwróciliśmy się z prośbą o współpracę oraz o opracowanie i realizację programu zajęć do Miejskiego Zespołu Profilaktyki i Terapii Uzależnień w Olsztynie. Ów program mógłby odbywać się w WBP w Starym Ratuszu i byłby odpowiedzią na zaobserwowane problemy wśród naszych użytkowników i społeczności lokalnej miasta. Odzewem MZPiTU na naszą prośbę była propozycja warsztatów „Budowanie dobrych relacji w rodzinie” prowadzonych przez specjalistę w zakresie spraw rodziny. Chętnie przystaliśmy na tę ofertę i podjęliśmy działania konieczne do realizacji przedsięwzięcia. W bibliotece rozwiesiliśmy plakaty informujące o temacie i terminie warsztatów.

Ilość chętnych przerosła nasze oczekiwania. Uczestnicy warsztatów są bardzo zadowoleni i oczekują kolejnych tego typu działań. Mamy też nadzieję na dalszą współpracę z MZPiTU i realizację kolejnych udanych spotkań.

W kręgu rodziny

Wiele z tego, co dostrzegamy, zależy od tego, czego szukamy

Ph. Callaway

Wojewódzka Biblioteka Publiczna w Olsztynie stała się gościnnym i przyjaznym miejscem do realizacji spotkań poświęconych budowaniu dobrych relacji w rodzinie.

Uznając kluczową rolę rodziny w procesie zaspokajania potrzeb psychologicznych człowieka, zaprosiłam zainteresowane tą tematyką osoby na warsztaty psychoedukacyjne. Uczestnicy mieli okazję odbyć cykl dziesięciu spotkań w oparciu o autorski program, który zbudowałam zgodnie z założeniami psychologii komunikacji Thomasa Gordona. Zajęcia odbywały się w stałym dniu tygodnia, o określonej porze, przez dziesięć kolejnych tygodni. Grupa łącznie przepracowała 40 godzin warsztatów. Osoby uczestniczące w spotkaniach miały bardzo wyraźnie sprecyzowane oczekiwania, które stały się podstawą do rozszerzenia bądź uzupełnienia zaplanowanych przeze mnie treści.

Zrealizowany cykl, będący rodzajem profilaktyki uniwersalnej, w swoim założeniu adresowany był do kobiet i mężczyzn – i taki też, różnorodny, był skład grupy, co stanowiło jej duży atut. Uczestnicy mieli możliwość pogłębienia swoich kompetencji społecznych, niezbędnych w procesie budowania dobrych relacji w rodzinie i poza nią.

Warsztaty, jak sędzę, spełniły oczekiwania uczestników, którzy deklarowali chęć samorozwoju w zakresie, między innymi, doskonalenia

relacji interpersonalnych, podniesienia skuteczności swoich oddziaływań wychowawczych oraz budowania bliskości i więzi w rodzinie. Z punktu widzenia prowadzącej praca z grupą świadomych i odpowiedzialnych osób była pozytywnym doświadczeniem. Sukcesem nas wszystkich jest fakt, iż uczestnicy deklarują chęć pogłębiania swojej wiedzy i umiejętności z zakresu psychologii komunikacji.

WSZYSTKICH, KTÓRZY PRAGNĄ:

mądrze kochać • budować udane relacje w rodzinie wielopokoleniowej
założyć szczęśliwą rodzinę • konstruktywnie rozwiązywać problemy rodzinne

Wojewódzka Biblioteka Publiczna w Olsztynie zaprasza

na cykl **bezpłatnych warsztatów,**

które poprowadzi pedagog specjalista ds rodziny

BUDOWANIE DOBRYCH RELACJI W RODZINIE

Zajęcia odbywać się będą w każdy wtorek od 16.10.2012 do 18.12.2012 r.
w godzinach 16.00-20.00

Zgłoszenia do **15.10.2012:**

- osobiście w Czyteln WBP (I piętro - Stary Ratusz)
- e-mail: czytelnia@wbp.olsztyn.pl
- tel. 89 535 97 81

Organizatorzy

Liczba miejsc ograniczona!!!

Biblioteki fachowe i zakładowe w przestrzeni społecznej

Biblioteki fachowe funkcjonujące przy zakładach pracy mają za zadanie wspierać realizację zadań zakładów pracy oraz służyć potrzebom doskonalenia zawodowego pracowników. Biblioteki zakładowe natomiast mają za zadanie zaspokajać potrzeby oświatowe i kulturalne pracowników zakładów pracy i ich rodzin. Biblioteki te mają charakter bibliotek podręcznych, jednak z ich zbiorów korzystać mogą także osoby niepowiązane z zakładem, a zainteresowane daną tematyką.

Do zadań bibliotek fachowych należy gromadzenie bieżących czasopism, zbiorów specjalnych (normy, patenty, akty prawne) oraz literatury fachowej, odpowiadającej zakresowi profilowi danego zakładu, przedsiębiorstwa czy urzędu. Do podstawowych zadań należy także udzielanie informacji technicznej i ekonomicznej oraz promowanie literatury fachowej wśród pracowników danego przedsiębiorstwa czy zakładu.

Powstawanie nowych zakładów pracy, najczęściej państwowych przedsiębiorstw, w Polsce po II wojnie światowej sprzyjało tworzeniu bibliotek fachowych i zakładowych. Pierwsze pojawiły się już w 1945 roku i powstawały dynamicznie do końca lat sześćdziesiątych. Funkcjonowanie biblioteki przy przedsiębiorstwie podnosiło często jego prestiż. Często także stanowiły one główne źródło wiedzy technicznej, technologicznej czy administracyjnej z zakresu

danego przedsiębiorstwa. Taki stan rzeczy utrzymywał się do lat dziewięćdziesiątych XX wieku, do rozwoju Internetu.

Likwidacja oraz prywatyzacja wielu zakładów pracy w latach dziewięćdziesiątych przyczyniła się do zamykania istniejących przy nich bibliotek. Ich zadania i funkcje przejęły częściowo biblioteki akademickie oraz publiczne.

Księgozbiory bibliotek fachowych liczyły od kilkuset do kilku tysięcy woluminów. W zależności od wielkości oraz potrzeb obsługiwane były przez jednego, najwyżej dwóch pracowników. Prowadzenie bibliotek powierzano głównie pracownikom administracyjnym, rzadko bibliotekarzom. Dla użytkowników były czynne przeważnie dwa lub trzy dni w tygodniu, od dwóch do ośmiu godzin dziennie.

Pierwszą biblioteką fachową powstałą w Olsztynie była biblioteka Szpitala Kolejowego na Al. Wojska Polskiego, powołana w 1945 roku. Gromadziła księgozbiór z zakresu medycyny i beletrystyki. Ze zbiorów korzystali pracownicy oraz pacjenci.

W Olsztynie biblioteki fachowe/zakładowe powstawały przy większości przedsiębiorstw i zakładach pracy.

Do największych należały:

- Biblioteka Rejonowego Ośrodka INTE Dyrekcji Rejonowej PKP, powstała w 1949 roku;
- Biblioteka Zakładowego Ośrodka Informacji

Technicznej w Olsztyńskich Zakładach Opon Samochodowych „STOMIL”, istniejąca od 1968 roku;

- Biblioteka Naczelnej Organizacji Technicznej, powołanej w 1951 roku i istniejącej do dziś;
- Biblioteka Terytorialnego Ośrodka Informacji Naukowej, Technicznej i Ekonomicznej „MIASTO-PROJEKT”, utworzona wraz z Ośrodkiem w 1972 roku.

Biblioteki fachowe istniały m.in. przy:

- Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej – Biblioteka Urzędowa, jak również przy poszczególnych wydziałach, np. Budownictwa i Architektury, Organizacyjno-Prawnym oraz Rolnictwa i Leśnictwa;
- Biurze Projektów Budownictwa Ogólnego;
- Biurze Projektów Wodnych Melioracji;
- Olsztyńskich Zakładach Graficznych (OZGraf);
- Zakładzie Energetycznym (obecnie Energa);
- Dyrekcji Okręgowej Poczty i Telekomunikacji – Zakładowy Ośrodek Informacji Techniczno-Ekonomicznej (obecnie dwie odrębne firmy).

Przewodnik po bibliotekach Olsztyna autorstwa Barbary Ochranowicz, wydany w 1971 roku, wymienia 40 tego typu bibliotek, a informator pt. Biblioteki fachowe i ośrodki informacji naukowej, technicznej i ekonomicznej województwa olsztyńskiego z 1985 roku wymienia ich już 49.

Wśród bibliotek fachowych, które funkcjonują do dzisiaj, wymienić należy:

- Bibliotekę Archiwum Państwowego w Olsztynie;
- Bibliotekę Sądu Okręgowego w Olsztynie;
- Bibliotekę Teatru im. Stefana Jaracza;
- Bibliotekę Naczelnej Organizacji Technicznej;
- Biblioteki Planetarium i Obserwatorium Astro-nomicznego;
- Bibliotekę Stowarzyszenia Księgowych w Polsce. Oddział Okręgowy w Olsztynie.

Ważną biblioteką fachową funkcjonującą w Olsztynie jest Centrum Informacji Technicznej

i Biznesowej – Filia Miejskiej Biblioteki Publicznej w Olsztynie (CITiB). Centrum powstało w 1997 roku. Podstawę jej zbiorów stanowił księgozbiór Terytorialnego Ośrodka Informacji Naukowej, Technicznej i Ekonomicznej „MIASTO-PROJEKT”, który w 1995 roku został zlikwidowany. Biblioteka miała różne lokalizacje. Na początku swej działalności mieściła się przy ulicy Żytniej, następnie przy ul. Królowej Jadwigi 4, a od 2005 roku – przy ulicy Smętka 28a. CITiB gromadzi literaturę fachową z zakresu nauk technicznych i ekonomicznych. Oprócz książek i czasopism bieżących udostępnia także bazy danych z zakresu gospodarki, ekonomii i prawa. Biblioteka jest czynna od poniedziałku do piątku w godzinach 10.00-18.00, a w soboty – 9.00-15.00. Obecnie jej kierownikiem jest pani Agnieszka Kuczyńska.

Niektóre biblioteki podczas funkcjonowania zmieniły swój status z biblioteki fachowej na bibliotekę naukową. Dotyczy to m.in.:

- Biblioteki Instytutu Rybactwa Śródlądowego;
- Biblioteki Muzeum Warmii i Mazur (dawniej Muzeum Mazurskiego).

Kwalifikacja niektórych bibliotek współcześnie budzi pewne zastrzeżenia co do jej prawdziwości. Na przykład biblioteka Archiwum Państwowego oraz Planetarium i Obserwatorium. Biblioteki te ze względu na charakter gromadzonego księgozbioru, rodzaj użytkownika i cele, w jakich są wykorzystywane, należy obecnie zakwalifikować do bibliotek naukowych. Ich księgozbiory są ogólnodostępne, służą przede wszystkim pracownikom naukowym oraz studentom, przy czym wykorzystywane są głównie w celach naukowo-badawczych.

Obecnie funkcjonują w Olsztynie następujące biblioteki fachowe:

- Biblioteka Naczelnej Organizacji Technicznej (NOT)

Założona została w 1951 roku. Obecnie mieści się przy Placu Konsulatu Polskiego 1. Groma-

dzi księgozbiór z zakresu architektury, budownictwa, mechaniki, techniki, przemysłu itp. Zbiory udostępniane są na miejscu. Użytkownikami tej biblioteki są przede wszystkim pracownicy NOT, studenci, uczniowie i inne osoby zainteresowane publikacjami technicznymi. Należą do nich głównie pasjonaci z dziedziny techniki, miłośnicy starego sprzętu elektronicznego i magnetycznego. Biblioteka jest otwarta trzy dni w tygodniu. Poniedziałek i wtorek w godzinach 13.00-15.00 oraz w środy w godzinach 9.00-11.00. Bibliotekę NOT-u prowadzi pani Janina Ciołkowska.

• Biblioteka Sądu Okręgowego w Olsztynie

Powstała w 1961 roku i mieści się w budynku Sądu przy ulicy Dąbrowszczaków 44. Misją biblioteki jest wspieranie realizacji zadań sądu oraz służenie potrzebom doskonalenia zawodowego pracowników. W bibliotece gromadzi się książki i czasopisma z zakresu prawa. Korzystają z niej pracownicy sądu, prawnicy, adwokaci, notariusze. Zbiory udostępniane są od poniedziałku do piątku w godzinach 8.00-14.00. Biblioteką kieruje pani Wioletta Bober.

• Biblioteka Stowarzyszenia Księgowych w Polsce Oddział Okręgowy w Olsztynie

Żołędzona została w roku 1992. Usytuowana jest przy ulicy Kajki 10/12. W jej zbiorach znajdują się książki z zakresu finansów, rachunkowości, ekonomii, prawa itp. oraz prenumerowane są czasopisma branżowe. Księgozbiór stanowi własność prywatną. Udostępniany jest członkom stowarzyszenia oraz jego sympatykom.

• Biblioteka Warmińsko-Mazurskiego Ośrodka Doskonalenia Zawodowego

Powstała w 1990 roku, jako biblioteka Wojewódzkiego Ośrodka Metodycznego. Znajdowała się przy ulicy Głowackiego 17. Gromadziła księgozbiór z zakresu pedagogiki i nauk pokrewnych. Jej głównym zadaniem była pomoc w doskonaleniu zawodowym nauczycieli. Niestety w połowie

roku 2012 została zlikwidowana, a zbiory przekazane do Warmińsko-Mazurskiej Biblioteki Pedagogicznej w Olsztynie.

Temat bibliotek fachowych i zakładowych nie był dotychczas często podejmowany. W niniejszym artykule zaprezentowano tylko przyczynę do badań nad rozwojem, funkcjonowaniem i ich rolą w dziejach bibliotekarstwa.

BIBLIOGRAFIA:

- *Biblioteki fachowe i ośrodki informacji naukowej, technicznej i ekonomicznej woj. Olsztyńskiego*, oprac. Aleksander Lewczuk [et al.], Olsztyn, Naczelna Organizacja Techniczna. Oddział Wojewódzki w Olsztynie, 1985.
- Konieczna Danuta, *Dzieje olsztyńskich bibliotek*, Olsztyn, Wojewódzka Biblioteka Publiczna im. Emilii Sukertowej-Biedrawiny, 2008.
- Ochranowicz Barbara, *Biblioteki Olsztyna. Przewodnik*, Olsztyn, Wydział Kultury Prezydium Miejskiej Rady Narodowej, 1971.
- Wywiad z Janiną Ciołkowską, prowadzącą bibliotekę NOT (wrzesień 2012).
- Wywiad z Jolantą Bocheńską, Prezes Stowarzyszenia Księgowych w Polsce. Oddział Okręgowy w Olsztynie (wrzesień 2012).
- www.olsztyn.so.gov.pl [dostęp: 10.09.2012].

Tutaj się bywa, czyli jak Filia nr 9 stała się osiedlowym centrum kultury

Rok 2002... 12 listopada... Osiedle Kormoran...

Swoją działalność rozpoczyna nowa (ale też i stara) biblioteka miejska. Nowa – bo lokal pięknie odnowiony, stara – bo książki pochodzą z dawnej Filii nr 9, mieszczącej się na ul. Kołobrzeskiej. Ale to nie jest istotne. Nieważne jest nawet to, że prasa pisze o nas: „w nowej bibliotece jest pięć książek na krzyż”. To wszystko nie ma znaczenia w obliczu faktu, że oto pojawiła się dawno wyczekiwana placówka biblioteczna.

Wokół świetnie prosperujące biblioteki osiedlowe, a my zaczynamy wszystko od początku: nowy lokal, nowi pracownicy, nowy system wypożyczania i konieczność nabycia karty bibliotecznej. Tego w starej bibliotece nie było.

Jaka ma być ta biblioteka?

Czy sprostamy oczekiwaniom potencjalnych użytkowników?

I oto pojawia się myśl: „Stwórzmy w niej takie miejsce, do którego chętnie się przychodzi. A potem – jeszcze chętniej wraca. I nie tylko po książki”.

Niezwykłym sprzymierzeńcem w naszych planach stała się lokalizacja filii. Niemalże w centrum osiedla. Wokół szkoły, przedszkola i... dom kultury. Doskonałe warunki do zabiegania o Czytelnika.

Już na imprezie otwarcia pojawia się Rada Osiedla „Kormoran”, której członkowie wykazują ogromną chęć pomocy bibliotece. Pojawiają się

pierwsze propozycje spotkań z mieszkańcami osiedla oraz pierwsza pomoc finansowa na prace popularyzacyjne, które zachęcą młodego Czytelnika do odwiedzania biblioteki.

Wszystko zaczyna się powoli układać, choć niewątpliwie wymaga to wiele pracy i poszukiwań najlepszych i najciekawszych rozwiązań.

Takie były początki. A dzień dzisiejszy?

Dzisiaj, po dziesięciu latach, sytuacja nie zmieniła się aż tak bardzo (choć książek jest zdecydowanie więcej!). Rada Osiedla pozostała naszym najważniejszym sprzymierzeńcem i zapewnia nam prowadzenie szeroko zakrojonej działalności popularyzującej literaturę dla najmłodszych. Dbą o to, abyśmy mogli organizować czas wolny w okresie ferii i wakacji oraz przerw świątecznych. Nasze działania wynikające z planu rocznego biblioteki stają się częścią planu Rady. Już na początku roku wiemy, czym dysponujemy w realizacji zamierzonych imprez, spotkań, konkursów. Dzięki temu może odbywać się Familiada Czytelnicza, Dni Literatury Dziecięcej, Dzień Babci i Dziadka (pod hasłem „Rozczytane Pokolenia”) oraz Dni Bajki. W lokalu biblioteki, raz w miesiącu mieszkańcy mogą spotkać się z przedstawicielami Rady oraz ze Strażą Miejską, a dwa razy w roku bibliotekarze uczestniczą w świątecznych spotkaniach starszych, samotnych mieszkańców „Kormorana” z władzami miasta, dyrektorami okolicznych szkół, Miejskie-

go Ośrodka Pomocy Społecznej, Straży Miejskiej i Policji.

Przy okazji tych imprez widać, jak ważnym elementem osiedla jest nasza biblioteka.

Ale widać to też każdego dnia, kiedy odwiedzają nas wierni od lat Czytelnicy – młodszy i ci nieco starsi. A kiedy już nie mogą do nas przychodzić – my odwiedzamy ich, dostarczając zamówione i oczekiwane książki do domu.

A co poza książką?

No – na przykład rozmowa... Koniecznie przy kawie. Albo spotkanie w większym gronie i dyskusja o tym, jak udekorować stół podczas najbliższego spotkania rodzinnego. A może wizyta Pani Ireny Telesz? Albo znanej i lubianej pisarki? O lotnictwie też by się chętnie posłuchało. Nie wspomnę już o poezji i Andrzejkach spędzonych przy świecach, przy ciastku i małej czarnej. A może spotkam w bibliotece kogoś, kto tak jak ja – lubi haftować? Chętnie też nauczę się czegoś nowego. Albo tak po prostu – porozmawiam!

I tak oto można wymieniać wiele powodów, dla których warto przyjść do naszej filii.

Ale ten najważniejszy od lat nosi imię „KSIĄŻKA”. Nasz Czytelnik może mieć stuprocentową pewność, że księgozbiór jest gromadzony zgodnie z jego oczekiwaniami. Wyznacznikiem zakupu stały się bowiem zamówienia indywidualnych osób oraz tytuły pojawiające się w swobodnych rozmowach przy ladzie. W dobie kryzysu to najlepszy sposób, aby gromadzić w bibliotece tylko te pozycje, które z pewnością będą cieszyły się powodzeniem i – przede wszystkim – sprawią przyjemność Czytelnikowi. A rozmów jest wiele. Ich efekty są niezwykle ważne i cenne dla biblioteki oraz tego, co się w niej dzieje. Od Czytelników bowiem pochodzi najwięcej propozycji. Ale też i pomocy: poczynawszy od szczerych i hojnych wpłat na rzecz Stowarzyszenia Przyjaciół Miejskiej Biblioteki Publicznej (na zakup książek), poprzez dary książkowe, kwiaty do naszego

bibliotecznego ogródka, skończywszy na propozycjach współuczestnictwa w projektach, które biblioteki przynoszą wymierne efekty.

To Czytelnik dorosły... Naszym priorytetowym zadaniem stało się jednak czytelnictwo dzieci i młodzieży. O ile z młodzieżą wychodzi średnio, o tyle z dziećmi młodszymi – całkiem nieźle. Sprzyjającym okazał się tu fakt istnienia kilku placówek edukacyjnych w bliskim sąsiedztwie biblioteki. I chęć nauczycieli, aby z nami współpracować. Bo to rzecz niezwykle ważna! Zaczęło się niewinnie, od jednej wizyty... jednej Pani... jednej grupy. Spodobało się i tak trwa do dnia dzisiejszego. Od września do czerwca systematyczne wizyty przedszkolaków to widok, który nikogo już nie zaskakuje. Raz, dwa razy dziennie realizujemy cykl zajęć, podczas których głośne czytanie łączymy z zabawą, nauką i zachęcaniem do odwiedzania biblioteki. Nasze propozycje w zakresie literatury i form pracy są kontynuacją procesu edukacyjnego w przedszkolach. Książką uzupełniamy omawianie tematu, wzbogacamy jego odbiór. Stały kontakt z przedszkolami to też nasze „wyjścia”: na czytania, na konkursy, na zakończenia roku przedszkolnego. I wreszcie nasza wspólna impreza na zakończenie roku szkolnego – Osiedlowa Parada Bajek. Dumni jesteśmy z faktu, że powstała, a w czerwcu odbyła się po raz piąty. Cieszy nas obecność coraz większej liczby dzieci i ogromne zaangażowanie uczniów Zespołu Szkół Gastronomiczno-Spożywczych, którzy bawią się razem z nami, dostarczając wielu atrakcji i radości.

Wiele dobrego dzieje się w naszej „dziewiątce”. Wierne grono Czytelników daje nam siłę do dalszych działań. U nas każdy dzień jest inny, a każdy następny – niespodzianką. Zawsze może pojawić się ktoś i zapytać: „Czy mogę u Państwa zrobić wieczór autorski?”. U nas można...

Halina Giżyńska-Burakowska (1931-2012) – życie i praca¹

Dom rodzinny

Halina Giżyńska urodziła się w 1932 r. we wsi Wilczogóra k. Sierpcu. Jej rodzicami byli Bronisław Giżyński oraz Jadwiga z domu Chyczewska. Przyszła na świat jako najmłodsza z czworga dzieci. Jej sporo starsze rodzeństwo to bracia Tadeusz i Stanisław oraz siostra Zofia. Okres wczesnego dzieciństwa i młodość spędziła w rodzinnej wsi, gdzie rodzice pracowicie i rzetelnie zajmowali się dużym gospodarstwem rolnym, ciesząc się szacunkiem okolicznych mieszkańców. Wraz z rodziną Giżyńskich w wilczogórskim domu mieszkali również babcia Eufrozyna z Czermińskich Chyczewska – wyróżniająca się starannym wychowaniem kobieta z tzw. wyższych sfer – oraz niezamężna siostra mamy, ciocia Klementyna. Dzięki licznej rodzinie mała Halinka od najmłodszych lat zdobywała doświadczenie i umiejętności praktyczne. Ważny dla niej był również kontakt z przyrodą. Już wówczas wyrażała na osobę otwartą, wrażliwą i chętną do działania.

Nauka

W czasie II wojny światowej na rozpoczęcie nauki w języku polskim pozwoliła obecność w domu nauczycielki, ciotki Bogumiły Trzebuchowskiej. Po wojnie rodzina Giżyńskich należała do założycieli pierwszej szkoły w Wilczogórze. Szczególnie zaangażowany w pracę pedagogiczną był brat Haliny – Stanisław. W 1946 r.

młoda dziewczyna otoczona tak dobrymi wzorami rozpoczęła naukę w gimnazjum w Sierpcu, w szkole zorganizowanej początkowo na plebanii przy kościele klasztornym. Początki edukacji w mieście przebiegały w trudnych warunkach szkolnych i przy uciążliwych dojazdach, późniejsze stancje z dala od domu też nie były komfortowe. Jednak lata gimnazjalne przyniosły również szkolne przyjaźnie i niezapomnianych nauczycieli. W tym czasie powstał też nowy budynek szkoły, obecna Szkoła Podstawowa nr 2 w Sierpcu. Panna Halina Giżyńska po ukończeniu czterech klas gimnazjum oraz X i XI klasy szkoły ogólnokształcącej (odpowiednik zlikwidowanego wówczas dwuletniego Liceum Ogólnokształcącego) w 1950 r. zdała egzamin maturalny z oceną bardzo dobrą.

Pierwsza praca i studia

Mimo wyższych aspiracji młoda absolwentka nie od razu starała się o indeks wyższej uczelni. Skromne środki finansowe rodziny oraz status „córci kułaka” zdecydowały o podjęciu pierwszej pracy zawodowej. Osiemnastolatka znalazła wówczas zatrudnienie w Szkole Podstawowej w Jeżenie, niedaleko rodzinnej wsi. Po roku satysfakcjonującej pracy nauczycielki w nadal niełatwych warunkach materialnych rozpoczęła wymarzone studia polonistyczne na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim. Pozbawiona możliwości otrzymania stypendium chwyciła się prac

dorywczych, m.in. była kelnerką w stołówce akademickiej. Pracowała też jako bibliotekarka w Zakładzie Prawa Kanonicznego. Jak sama wspominała ten czas w swojej biografii: „(...) miseria życia żaka. Chłodno i głodno, do domu daleko, ale ciekawie (...) Lubelskie lata, choć trudne i głodne, kojarzą mi się zawsze z ludzką życzliwością, mądrością i dobrocią”. Jesienią 1955 r. złożyła pracę magisterską, której obrona odbyła się w lutym następnego roku.

Powrót do domu

Wielką radość i dumę z otrzymanego dyplomu wyższych studiów przyćmiły jednak problemy ze znalezieniem pracy. Jak pokazała rzeczywistość, lata 50-te XX wieku nie były dobrym okresem dla absolwentów uczelni katolickiej. Po powrocie do Wilczogóry pomagała rodzicom w gospodarstwie. Pomimo wsparcia i zachęt rodziny nie zdecydowała się jednak na trwałą pracę na roli. I chociaż w tym okresie zaledwie przez kilka miesięcy pracowała w zawodzie w jednej ze szkół podstawowych w Płocku, korzystając jednocześnie z gościnności stryjecznego brata – Alfreda Giżyńskiego, nie przestała szukać posady dla nauczycielki.

Instruktor

Po długim oczekiwaniu, w listopadzie 1956 r., na jedno z licznych podań otrzymała pozytywną odpowiedź od Teresy Peptowskiej, ówczesnej dyrektorki Wojewódzkiej i Miejskiej Biblioteki Publicznej w Olsztynie. 1 stycznia 1957 r. została pracownikiem tej placówki w Dziale Instrukcyjno-Metodycznym kierowanym przez Jana Burakowskiego, późniejszego męża. Zajmowała się głównie organizacją spotkań autorskich, mając okazję współpracować – jak wspominała – „z całą elitą żyjących pisarzy polskich”. Borykając się z problemami mieszkaniowymi, przez krótki czas była nawet „dziką” lokatorką Starego Ratusza. Pod koniec lat 50-tych zaczęła też swoją przygodę z prasą. Publikowała materiały na temat bi-

bliotek i czytelnictwa w wielu lokalnych tytułach, m.in.: „Gazecie Olsztyńskiej”, „Poradniku Bibliotekarza”, „Słowie Powszechnym”, „Warmii i Mazurach”, a także w biuletynie wydawanym przez bibliotekę. W celu podniesienia kwalifikacji bibliotekarskich przeszła dwustopniowy kurs w Państwowym Ośrodku Kształcenia Bibliotekarzy w Jarocinie.

Własna rodzina i dom

27 sierpnia 1960 r. w olsztyńskim Urzędzie Stanu Cywilnego Halina Giżyńska wyszła za mąż za Jana Burakowskiego. Zamieszkali początkowo w niewielkiej kawalerce męża przy Placu Pułaskiego w Olsztynie. Tam też na świat przyszły dzieci: córka Anna i syn Marek. Dopiero w 1966 r. rodzina otrzymała mieszkanie w Domu Środowisk Twórczych przy ul. Warmińskiej 13b. Jak wspominała Halina Giżyńska – mieli okazję cieszyć się bliskim sąsiedztwem i utrzymywać kontakt ze znaczącymi osobistościami kultury olsztyńskiej, m.in. Hieronimem Skurpskim, Władysławem Gębikiem, Edwardem Martuszeńskim.

Przedstawicielka Wydziału Kultury

Po ślubie z Janem Burakowskim zrezygnowała z aktywności w terenie i rozpoczęła pracę w Dziale Gromadzenia i Opracowania Zbiorów, jednak „zbyt stateczny” charakter zadań nie odpowiadał jej temperamentowi. W związku z nadarzającą się okazją w 1963 r. przyjęła etat w Wydziale Kultury Urzędu Wojewódzkiego, gdzie ponownie mogła aktywnie wpływać na organizację życia kulturalnego w regionie. Pracowała tam do 1965 r. Organizowała w tym czasie spotkania z plastykami, nauczycielami i aktorami. Sprawowała jednocześnie nadzór kadrowy nad swoją pierwotną placówką. Dzięki jej inicjatywie prace na rzecz bibliotekarstwa braniewskiego, a później olsztyńskiego, podjął Marian Filipkowski, wieloletni Dyrektor Pedagogicznej Biblioteki Wojewódzkiej.

Ponownie w WBP

W drugiej połowie lat 60-tych los ponownie związał ją z Wojewódzką Biblioteką Publiczną w Olsztynie, tym razem już na stałe. Jako pracownik Działu Informacyjno-Bibliograficznego poza prowadzeniem i rozwijaniem warsztatu informacyjnego nawiązywała kontakty z nauczycielami i młodzieżą szkolną. Na wiele lat zaangażowała się też w kształcenie młodych bibliotekarzy. Pracowała w olsztyńskim Punkcie Konsultacyjnym Państwowego Ośrodka Korespondencyjnego Kształcenia Bibliotekarzy, przekształconym w 1975 r. w Dwuletnie Zaoczne Studium Bibliotekarskie. Prowadziła wykłady z zakresu badań czytelniczych, problemów recepcji literatury i form pracy z książką. Współpracowała również z Zakładem Bibliotekoznawstwa i Informacji Naukowej Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Olsztynie.

Przeprowadzka

Jako bibliotekarka najdłużej, bo przez 20 lat, związana była z Działem Udostępniania Zbiorów WBP w Olsztynie. Od 1972 r. kierowała siecią placówek publicznych na terenie Olsztyna. Na emeryturę przeszła z końcem lutego 1992 r. Nie była to decyzja łatwa, szczególnie że wiązała się z opuszczeniem Olsztyna – miasta bliskiego sercu dzięki rodzinie i liczным przyjaźniom. Od 1988 r. jej mąż Jan Burakowski pełnił już funkcję dyrektora Miejskiej Biblioteki w Sierpcu (po odejściu na emeryturę ówczesnego kierownika – Sylwestra Puchalskiego). Ponadto bliscy Pani Haliny zachęcali ją do zamieszkania w nowym jednorodzinym domu przy ul. Buczka 15 w Sierpcu (obecnie Konstytucji 3 Maja). W Olsztynie pozostały jej dzieci i wnuki.

Aktywnie na emeryturze

W Sierpcu rozpoczęła nowy etap w życiu. W 1993 r. wzięła udział w konkursie ogłoszonym przez Bibliotekę Miejską na wspomnienia sierpczan z okresu XX wieku. Zajęcie I miejsca (ex

aequo ze Stefanią Głuchowską) zrodziło w niej nową pasję i zaowocowało dalszymi działaniami. Wspólnie z mężem uczestniczyła w wydarzeniach kulturalnych miasta. Angażowała się też w organizowane przez niego konkursy i odczyty. Z uwagą śledziła prezentacje książek. Bywała na spotkaniach autorskich, podczas których cieszyła się z odkrytych na nowo dawnych przyjaźni. Jak sama pisała we wspomnieniach, „nasiąkała Sierpcem”. Podjęła współpracę z lokalnymi czasopismami („Sierpecka Fara”, „Benedictus”). Weszła w skład redakcji „Sierpeckich Rozmaitości”. Zaangażowała się w opisywanie lokalnej historii i zachowanie dziedzictwa kulturowego regionu.

Publikacje

Wielką pasją Haliny i Jana Burakowskich stało się odkrywanie ludzi ważnych dla Sierpca i przygotowywanie publikacji na ich temat. W ten sposób we współpracy z innymi badaczami regionu powstała książka *Sierpczanie Tysiąclecia*. Pani Halina na swoim koncie miała jeszcze inne prace o podobnym charakterze, m.in.: wydane przez Związek Nauczycielstwa Polskiego Zastępcy nauczyciele województwa płockiego oraz przez Miejską Bibliotekę Publiczną w Sierpcu *Wspomnienia sierpczan*. W 2008 r. nakładem Towarzystwa Przyjaciół Ziemi Sierpeckiej ukazała się jej autobiografia *Panna z Wilczogóry*. Była też współautorką informatora literackiego *Olsztyńskie biografie literackie* oraz wielu innych publikacji.

Nagrody

Za swoją pracę otrzymała liczne wyróżnienia i nagrody: Złotą Odznakę Zasłużonym dla Warmii i Mazur, Zasłużonego Działacza Kultury, Złoty Krzyż Zasługi, Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski, Złotą Odznakę Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich. Już na emeryturze w 1993 r. uhonorowana została Medalem Komisji Edukacji Narodowej (na wniosek Józefa Lewickiego, dy-

rektora Centrum Ustawicznego Kształcenia Bibliotekarzy). W 2006 r. otrzymała zaś Medal „Zasłużony dla Miasta Sierpca” w uznaniu dorobku publicystycznego.

Znów w Olsztynie

Tęsknota za dziećmi na tyle doskwierała, że jesienią 2008 r. Halina i Jan Burakowscy ponownie zostali mieszkańcami Olsztyna. Nie zmieniło to faktu, że część serca zostawili w Sierpcu, o czym świadczą pozostawione przez Panią Halinę liczne listy do przyjaciół. W grudniu 2011 r. Halina Giżyńska gościła w rodzinnych okolicach podczas obchodów 20-lecia pisma „Sierpeckie Rozmaitości”. Po nagłej chorobie zmarła w czwartek 11 października 2012 r. w Olsztynie. Tu też została pochowana. Przyjaciele i współpracownicy wspominają ją jako osobę niezwykle serdeczną, życzliwą i zawsze uśmiechniętą. Była urodzoną optymistką, której stanowczość, pracowitość i wyjątkowa chęć do działania pozwoliły osiągnąć tak wiele w życiu.

¹ Biogram sporządzony głównie w oparciu o autobiografię: Giżyńska-Burakowska Halina, *Panna z Wilczogóry. Wspomnienia 1932-2007*, Sierpc, Towarzystwo Przyjaciół Ziemi Sierpeckiej, 2008.

Z mężem Janem Burakowskim. Źródło: Panna z Wilczogóry, Sierpc 2008. Z mężem Janem Burakowskim. Źródło: Panna z Wilczogóry, Sierpc 2008.

Wśród kadry pedagogicznej i pierwszego rocznika 1975/77 Zaocznego Policealnego Studium Bibliotekarskiego (w pierwszym rzędzie czwarta od prawej). Olsztyn 1977 r. Źródło: Zbiory WBP w Olsztynie.

Halina Giżyńska-Burakowska (bibliografia podmiotowa-przedmiotowa)

BIBLIOGRAFIA PODMIOTOWA

Wydawnictwa zwarte

Panna z Wilczogóry : wspomnienia 1932-2007 / Halina Giżyńska-Burakowska. – Sierpc : Towarzystwo Przyjaciół Ziemi Sierpeckiej, 2008. – 262 s. : il., [20] s. tabl. kolor. ; 25 cm. – Wykaz publ. H. Giżyńskiej-Burakowskiej s. 254-260.

Omów.: ...Lubiłam szperać w domowych komodach... : promocja miesiąca / rad. // Tygodnik Płocki. – 2008, nr 19, s. 13 ; Panna z Wilczogóry : pierwsza sierpecka autobiografia / rad. – Il. // Tygodnik Płocki. – 2008, nr 24, s. 13 ; Promocja „Panny z Wilczogóry” Haliny Giżyńskiej-Burakowskiej w sierpeckiej bibliotece / Magdalena Wiśniewska. Il. // Nasz Sierpc. – 2008, nr 3, s. 12-13 ; Promocja „Panny z Wilczogóry” Haliny Giżyńskiej-Burakowskiej w sierpeckiej Bibliotece / Magdalena Wiśniewska. // Benedictus. – 2008, nr 3, s. 29 ; Promocja wspomnień / Justyna Gabrychowicz. – Il. // Życie Płocka. – 2008, nr 23, s. 8.

Rec.: Zaczęło się na Wilczogórze... / Paweł Bogdan Gąsiorowski // Akant. – 2008, nr 13, s. 46 ; Ryszard Suty. – Il. // Benedictus. – 2008, nr 2, s. 20 ; Sebastian Śmietański. – Il. // Nasze Miasto. – 2008, nr 23, s. 8 ; Magdalena Wiśniewska // Benedictus. – 2008, nr 3, s. 30 ; Paweł Bogdan Gąsiorowski. – Il. // Sierpeckie Rozmaitości. – 2009, nr 1, s. 28.

Sierpczanie Tysiąclecia / Halina i Jan Burakowscy. – Sierpc : Towarzystwo Przyjaciół Ziemi Sierpeckiej, 2005. – 233 s. : il. ; 24 cm. – Bibliogr. s. 231-233.

Rec.: red. – Il. // Z Powiatu Sierpeckiego. – 2005, nr 4, s. 27-28. – Grzegorz Gołębiowski // Notatki Płockie. – 2006, nr 2, s. 46-47.

Jako Halina Giżyńska-Burakowska autorka art.: Niepospolity pisarz spod Sierpca : Bartłomiej (Bartosz) Paprocki, s. 30-34. – Kronikarz sierpeckiego Sanktuarium Maryjnego : ks. Łukasz Paprocki, s. 34-39. – Ksiądz – Dyrektor : Leon Pomaski, s. 88-90. – Trójkąt rodzinny z ulicy Płockiej : Chyżyńscy, Wyczałkowscy, Tułaczowie, s. 95-101. – Nauczyciel o duszy artysty : Stefan Tamowski, s. 103-106. – Rodzina Malewiczów, s. 133-141. – Aptekarska rodzina : Radomyscy, s. 141-148. – „...Pomocy lekarskiej udzielali wszystkim...” : o życiu i pracy Heleny i Feliksa Pokutyńskich z Heleną Gutowską rozmawia Halina Giżyńska-Burakowska, s. 155-160. – Kapłan na najtrudniejsze czasy : ks. Roman Franciszek Słupecki, s. 161-163. – Sierpecka samarytanka : siostra Maria Teofila – Pelagia Żaboklicka, s. 178-182. – TON i pierwsze państwowe liceum w Sierpcu : Zofia Erasmína Gałęska, s. 185-187. – „Świeca jego życia paliła się zbyt intensywnie” : Jerzy Wacław Bończak, s. 187-191. – „Zdynamizował cały powiat” : Zygmunt Grabowski, s. 192-196. – „Srebrny baryton” : Kazimierz Przyłubski, s. 208-211. – Lekarki z powołania droga z Litwy do Sierpca : Konstancja Jeśman, s. 211-214.

Ziemia sierpecka znana i nieznana : informator historyczno-krajoznawczy / Halina Burakowska [et al.]. – Sierpc : Towarzystwo Przyjaciół Ziemi Sierpeckiej, 2007. – 411 s. : il. (w tym kolor.) ; 21 cm. – Bibliogr. przy rozd.

Jako Halina Giżyńska-Burakowska autorka art.: Perła architektury drewnianej. Dom przy ul. Żeromskiego, s. 38-40. – Cerkiew prawosławna w Sierpcu, s. 64-66. – Szpital św. Ducha w Sierpcu, s. 67-70. – Dom Grabowskich, s. 95-97. – Dom Katolicki w Sierpcu, s. 98-100. – Dom Wenderlichów, s. 101-103. – Sierpecki słup żydowski, s. 200-202. – Interdykt i kozackie nahajki, s. 203-205. – Romantyczne miłości, nietypowe ożenki, s. 208-211. – Ożenki mniej romantyczne, s. 212-213. – „Cud” przy ulicy Narutowicza, s. 215. – Ślub „pod pistoletem”, s. 216. – Sto lat Cukierni Piotra Tułacza, s. 217-219. – Dziarska i słodka stulatka, s. 241. – Kasztelanowie sierpeccy [współaut. Jan Burakowski], s. 247-249.

Rec.: Grzegorz Gołębiwski. – Il. // Notatki Płockie. – 2009, nr 1, s. 41-44. – Magdalena Wiśniewska. – Il. // Benedictus. – 2007, nr 6, s. 27.

Artykuły w wydawnictwach zbiorowych i czasopismach

Andrzej Kołaczkowski / Halina Giżyńska-Burakowska. – (Ludzie, o których warto pamiętać) // Sierpecka Fara. – 1997, nr 6.

Andrzej Staniszewski / Halina Giżyńska. – (Z cyklu: „Pisarze olsztyńscy młodszej generacji” ; Pisarze – bibliotekarze – czytelnicy) // Bibliotekarz Olsztyński. – 1987, nr 2, s. 28-30.

Anna Maria Zalewa w Kraju Kwitnącej Wiśni / Halina Giżyńska-Burakowska // Sierpeckie Rozmaitości. – 1996, nr 43/44, s. 14-15.

Bakusy, przebierańcy, komedianci, to już tylko przeszłość / Halina Giżyńska-Burakowska // Sierpeckie Rozmaitości. – 1996, nr 37-38, s. 15.

Spotkanie z dr. Tadeuszem Baraniukiem nt. zwyczajów zapustowych nawiązujących do tradycji karnawału, zorganizowane w Muzeum Wsi Mazowieckiej w Sierpcu.

Barbara Zbierchowska – dyrektor i pedagog: Zaśmieszony dla Miasta Sierpca / Halina Giżyńska-Burakowska.

– Il. // Sierpeckie Rozmaitości. – 2003, nr 3/4, s. 18-19.

Biblioteka na Falklandach / Halina Giżyńska-Burakowska // Bibliotekarz Olsztyński. – 1984, nr 3, s. 69-20.

Biblioteka publiczna w Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej / Halina Giżyńska // Bibliotekarz Olsztyński. – 1973, nr 2, s. 76-77.

Biblioteki miasta Olsztyna w roku 1988 / Halina Giżyńska // Bibliotekarz Olsztyński. – 1989, nr 1, s. 11-17.

Wojewódzka Biblioteka Publiczna w Olsztynie.

Browar i Szczepkowie / Halina Giżyńska-Burakowska, Jan Burakowski // Sierpeckie Rozmaitości. – 2002, nr 1/2.

„Cud” przy ulicy Narutowicza / Halina Giżyńska-Burakowska // Z Powiatu Sierpeckiego. – 2006, nr 3, s. 69.

Rodzina Wochowskich z Sierpca.

Czterej bracia ze Śródborza / Halina Giżyńska-Burakowska. – Il. // Benedictus. – 2008, nr 3, s. 31-33.

Toż: // Notatki Płockie. – 2010, nr 1, s. 51-54.

Czuby piramidy politycznej / Halina Giżyńska-Burakowska // Sierpeckie Rozmaitości. – 1996, nr 37/38, s. 19.

Wykład Wojciecha Łęckiego w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Sierpcu.

Czworonożny symbol sierpeckiego PKS, czyli pies prawie jak człowiek / Halina Giżyńska-Burakowska, Jan Burakowski. – Il. // Sierpeckie Rozmaitości. – 2009, nr 3, s. 38.

Dworzec autobusowy w Sierpcu.

Czy bibliotekom potrzebni są fachowcy? : co będzie z Wyższą Szkołą Pedagogiczną? / Halina Giżyńska-Burakowska // *Gazeta Olsztyńska*. – 1983, nr 256, s. 5.

Dot. wstrzymania rekrutacji na I rok bibliotekoznawstwa i informacji naukowej. WSP w Olsztynie.

Czytelnictwo na terenie Olsztyna / Halina Giżyńska-Burakowska // *Słowo Powszechne*. – Wyd. B. – 1983, nr 56, s. 14. dod. *Słowo na Warmii*.

Dla ratowania życia / Halina Giżyńska-Burakowska. – Il. // *Sierpeckie Rozmaitości*. – 1996, nr 37/38, s. 18.

Samodzielny Publiczny Zespół Zakładów Opieki Zdrowotnej w Sierpcu.

Do Unii... jeden krok / Halina Giżyńska-Burakowska. – Il. // *Sierpeckie Rozmaitości*. – 2001, nr 3, s. 8.

Certyfikat ISO 9002 dla Okręgowej Spółdzielni Mleczarskiej w Sierpcu.

Dobre bo polskie – z Sierpca / H.G-B. – Il. // *Sierpeckie Rozmaitości*. – 1999, nr 4, s. 3.

Okręgowa Spółdzielnia Mleczarska w Sierpcu.

Doktor Ewa Tabeau w Holandii / Halina Giżyńska-Burakowska. – Il. // *Sierpeckie Rozmaitości*. – 1997, nr 45/46, s. 20-21.

Dom Grabowskich / Halina Giżyńska-Burakowska. – Il. // *Benedictus*. – 2007, nr 3, s. 9.

Historia rodziny Grabowskich i ich domu przy ul. Płockiej 17.

Dorobek pokoleń / Halina Giżyńska-Burakowska // *Bibliotekarz*. – 1992, nr 4, s. 21-23.

Spotkanie bibliotekarzy zorg. przez Zarząd Okręgu SBP w Olsztynie.

Dr Konstancja Jeśman – nie tylko leczyła / Halina

Giżyńska-Burakowska. – (Ludzie, o których warto pamiętać). – Il. // *Sierpecka Fara*. – 2001, nr 6, s. 4, 14.

Działać bez rozgłosu (o siostrach pasjonistkach) / Halina Giżyńska-Burakowska. – Il. // *Sierpecka Fara*. – 2008, nr 9, s. 6-7.

Dzień Nauczyciela / H.G.B. // *Sierpeckie Rozmaitości*. – 2000, nr 5, s. 34.

Spotkanie z okazji Dnia Nauczyciela sierpeckich nauczycieli z władzami miasta

Filomena Ziółkowska / Halina Giżyńska-Burakowska. – (Ludzie, o których warto pamiętać) // *Sierpecka Fara*. – 1997, nr 4.

Gdy będziesz szedł przez Turzę Małą, wspomnij... / Halina Giżyńska-Burakowska. – Il. // *Sierpeckie Rozmaitości*. – 2001, nr 4, s. 9.

Toż: // W: Panna z Wilczogóry : wspomnienia 1932-2007 / Halina Giżyńska-Burakowska. – Sierpc : Towarzystwo Przyjaciół Ziemi Sierpeckiej, 2008. – S. 205-206.

Uroczyste odsłonięcie tablicy pamiątkowej w Turzy Małej, poświęconej pamięci nauczyciela – Jana Gnizdowskiego.

„Gdy pijesz wodę, wspomnij o źródle” : zjazd absolwentów w 90-lecie powstania Liceum Ogólnokształcącego im. m. rja Henryka Sucharskiego w Sierpcu / Halina Giżyńska-Burakowska. – Il. // *Benedictus*. – 2006, nr 4, s. 6-7.

Halina Siwicka / Halina Giżyńska // *Bibliotekarz Olsztyński*. – 1987, nr 4, s. 20-21.

Bibliotekarka Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Olsztynie.

Harcerskie kołędowanie / Halina Giżyńska-Burakowska. – Il. // *Sierpeckie Rozmaitości*. – 2001, nr 1, s. 7.

Hufcowe Sierpeckie Kolędowanie zorg. przez Związek Harcerstwa Polskiego Hufiec im. Janusza Korczaka.

Henryk Panas / Halina Giżyńska-Burakowska // Bibliotekarz Olsztyński. – 1985, nr 3, s. 11-13.

Igłą malowane / Halina Giżyńska-Burakowska. – Il. // Sierpeckie Rozmaitości. – 2001, nr 2, s. 5.

Wystawa prac wykonanych techniką haftu krzyżowego autorstwa Marii Wiśniewskiej.

Integracja nie tylko w literaturze / Halina Giżyńska-Burakowska // Gazeta Olsztyńska. – 1980, nr 156, s. 3.

V Plener Literacki pn. „Procesy integracyjne w literaturze o Warmii i Mazurach”. Smolajny, czerwiec 1980 r.

Interesujące spotkanie / H.G.-B. // Sierpeckie Rozmaitości. – 2000, nr 4, s. 4.

Spotkanie z Barbarą Ciszzyńską, poetką i inicjatorką imprez kulturalnych.

Jan Rzeszotarski i działacze z Bieżunia laureatami nagród Marszałka / H.G.-B. // Sierpeckie Rozmaitości. – 2000, nr 1, s. 4.

Jerzy Ignaciuk / Halina Giżyńska-Burakowska // Bibliotekarz Olsztyński. – 1986, nr 4, s. 26-27.

„Jestem z upływającej wody, z liści, które drżą” / Halina Giżyńska-Burakowska // Sierpeckie Rozmaitości. – 1996, nr 39/40, s. 6.

Prelekcja Bogumiły Dumowskiej o poezji Haliny Poświatowskiej w Bibliotece Miejskiej w Sierpcu.

Jugosławia : adnotowany zestaw bibliograficzny / Halina Giżyńska-Burakowska // Poradnik Bibliotekarza. – 1965, nr 10, s. 182.

Każdy z nas ma swój własny widnokrąg : o twórczości Wiesława Myśliwskiego / Halina Giżyńska-

Burakowska // Sierpecka Fara. – 1998, nr 6.

Kasztelania' 96 / Halina Giżyńska-Burakowska. – Il. // Sierpeckie Rozmaitości. – 1996, nr 41-42, s. 25.

Międzynarodowy Festiwal Folklorystyczny „Kasztelania” zorg. w Sierpcu.

Kasztelanowie sierpeccy / Halina Giżyńska-Burakowska // Benedictus. – 2007, nr 4.

Koleżanka Janina Kiszewska / Halina Giżyńska // Bibliotekarz Olsztyński. – 1983, nr 1, s. 55-56.

Odeście na emeryturę kierowniczkii filii nr 10 Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Olsztynie.

Koleżanka Sabina Siemaszko / Halina Giżyńska. – (Ludzie z kręgu książki) // Bibliotekarz Olsztyński. – 1989, nr 3, s. 34-35.

Kierownik Działu Zbiorów Specjalnych Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Olsztynie.

Koncert w Farze / HGB // Sierpeckie Rozmaitości. – 1996, nr 41/42, s. 16.

Koncert „Maj w pieśni i muzyce” w kościele farnym w Sierpcu.

Kościół w Brodowie / Halina Giżyńska-Burakowska. – Il. // Sierpecka Fara. – 2001, nr 2, s. 5-6.

Kronika kulturalna / HGB // Sierpeckie Rozmaitości. – 1999, nr 3, s. 26 ; nr 4, s. 26 ; nr 5, s. 29.

Ksiądz biskup Jan Wosiński / Halina Giżyńska-Burakowska // Sierpecka Fara. – 1997, nr 1.

Toż : // W: Panna z Wilczogóry : wspomnienia 1932-2007 / Halina Giżyńska-Burakowska. – Sierpc : Towarzystwo Przyjaciół Ziemi Sierpeckiej, 2008. – S. 215-216: Nasz prefekt ksiądz Jan Wosiński.

Ksiądz Leon Kulasiński / Halina Giżyńska-Bura-

kowska. – (Ludzie, o których warto pamiętać) // Sierpecka Fara. – 1997, nr 7-8.

Książd Ludomir Wincenty Lissowski / Halina Giżyńska-Burakowska. – (Ludzie, o których warto pamiętać) // Sierpecka Fara. – 1997, nr 3.

Toż: Cz. 1-2 // Sierpecka Fara. – 2009, nr 7/8, s. 4-5 ; nr 9, s. 3-4.

Książd Roman Słupecki / Halina Giżyńska-Burakowska. – (Ludzie, o których warto pamiętać) // Sierpecka Fara. – 1998, nr 2.

Książd Romuald Jaworski / Halina Giżyńska-Burakowska // Benedictus. – 2006, nr 20.

Książki, ludzie i ich kłopoty / Halina Giżyńska, Jan Burakowski // Głos Olsztyński. – 1963, nr 236, s. 1, 5.

Kto jeszcze pamięta „Wesele Sierpeckie” / Halina Giżyńska-Burakowska. – Il. // Sierpeckie Rozmaitości. – 2001, nr 4, s. 43-46.

Toż: // W: Panna z Wilczogóry : wspomnienia 1932-2007 / Halina Giżyńska-Burakowska. – Sierpc : Towarzystwo Przyjaciół Ziemi Sierpeckiej, 2008. – S. 247-253.

Zespół Pieśni i Tańca „Wesele Sierpeckie”.

„Kubuś” ma 35 lat / Halina Giżyńska-Burakowska. – Il. // Sierpeckie Rozmaitości. – 1997, nr 47/48, s. 14-17.

Towarzystwo Krzewienia Kultury Fizycznej „Kubuś” w Sierpcu.

Kwiecień-Plecień / H.G.B. // Sierpeckie Rozmaitości. – 2000, nr 3, s. 5.

Ogólnopolski Dziecięcy Festiwal Teatru, Piosenki i Tańca „Kwiecień-Plecień” w Sierpcu.

„Lalki świata” / Halina Giżyńska-Burakowska. – Il. // Sierpeckie Rozmaitości. – 1999, nr 3, s. 26.

Otwarcie wystawy „Lalki świata” w Muzeum Wsi Mazowieckiej w Sierpcu.

Leczenie domowe / Halina Giżyńska-Burakowska // Sierpeckie Rozmaitości. – 1996, nr 39/ 40, s. 14.
Prelekcja Wiesławy Stopińskiej.

Lekarka niepospolita : 90 urodzin Konstancji Jeśman / Halina Giżyńska-Burakowska. – Il. // Sierpeckie Rozmaitości. – 2000, nr 1, s. 22-23.

Malewicz Stanisław August (1889/08/25 – 1940) / Halina Giżyńska-Burakowska. – Il. // Sierpeckie Rozmaitości. – 2010, nr 1, s. 10-12.

Maria i Wacław Radomyscy / Halina Giżyńska-Burakowska. – (Ludzie, o których warto pamiętać) // Sierpecka Fara. – 1997, nr 9.

Matka Józefa Hałacińska : odczuwała wewnętrzny nakaz założenia Zgromadzenia / Halina Giżyńska-Burakowska. – Il. // Sierpecka Fara. – 2008, nr 10, s. 6-7.

Sylwetka założycielki i pierwszej Matki Generalnej Zgromadzenia Sióstr Pasjonistek.

Matuzalem z Mazowsza (o Janie Murawskim) / Halina Giżyńska-Burakowska. – Il. // Sierpeckie Rozmaitości. – 2003, nr 3/4, s. 24.

Miej zawsze serce dla innych: wiersze Jadwigi Linowskiej / Halina Giżyńska-Burakowska. – (Kącik poezji) // Sierpeckie Rozmaitości. – 2000, nr 1, s. 27.

Miłośnicy literatury / Halina Giżyńska-Burakowska // Gazeta Olsztyńska. – 1980, nr 88, s. 5.

30 lat działalności olsztyńskiego oddziału Towarzystwa Literackiego im. Adama Mickiewicza.

Minigaleria w Bibliotece dla dzieci / H.G.-B. // Sierpeckie Rozmaitości. – 2000, nr 2, s. 5.

Wystawa prac plastycznych Daniela Rycharskiego w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Sierpcu.

Młodzi Sierpeccy Twórcy Literatury / Halina Giżyńska-Burakowska. – // Z Powiatu Sierpeckiego. – 2005, nr 2, s. 47.

Podsumowanie szóstej edycji konkursu literackiego „Młodzi Sierpeccy Twórcy Literatury”.

Mój wywiad z Panią Emilią / Halina Giżyńska-Burakowska // W: Niechaj Pani blaskiem świeci : wspomnienia o Emilii Sukertowej-Biedrawinie / wstęp i oprac. Jan Chłosta. – Olsztyn : Ośrodek Badań Naukowych im. Wojciecha Kętrzyńskiego, 1996. – S. 24-29. – (Biblioteka Olsztyńska ; nr 34)

Toż: // W: Panna z Wilczogóry : wspomnienia 1932-2007 / Halina Giżyńska-Burakowska. – Sierpc : Towarzystwo Przyjaciół Ziemi Sierpeckiej, 2008. – S. 179-182.

Msza Święta na tułaczce : (aneks do „Szczęściarza” L. Zbierzchowskiego) / Halina Giżyńska-Burakowska // Sierpecka Fara. – 1998, nr 1.

Najwyżej do Olsztyna / Halina Giżyńska-Burakowska // Gazeta Olsztyńska. – 1978, nr 264, s. 1, 5.

Działalności dr. Jana Wróblewskiego, kierownika Zakładu Bibliotekoznawstwa WSP.

Nasza Sorbona / Halina Giżyńska // Poradnik Bibliotekarza. – 1993, nr 10, s. 12-16.

Nie było spraw ważniejszych od dzieci : reportaż / Halina Giżyńska-Burakowska. – Il. // Sierpeckie Rozmaitości. – 2003, nr 1/2, s. 14-16.

Rodzinny Dom Dziecka Jaworskich w Zawidzu.

Nie zapomniał o swoich korzeniach / Halina Giżyńska-Burakowska. – Il. // Sierpeckie Rozmaitości. – 2009, nr 1, s. 33-34.

Rodzina Rudowskich Janusz (1917-1999) oraz Jakub (1872-1945).

Niedziela Palmowa w Skansenie / Halina Giżyńska-Burakowska. – Il. // Sierpeckie Rozmaitości. – 2001, nr 2, s. 6.

Muzeum Wsi Mazowieckiej w Sierpcu.

Niepospolity pisarz spod Sierpca / Halina Giżyńska-Burakowska. – Il. // Sierpeckie Rozmaitości. – 1999, nr 5, s. 18-19.

Toż: // W: Sierpczanie Tysiąclecia / Halina i Jan Burakowscy. – Sierpc : Towarzystwo Przyjaciół Ziemi Sierpeckiej, 2005. – S. 30-34.

„Nigdy nie zgodziłbym się na rozwód” / Halina Giżyńska [właśc. Giżyńska]-Burakowska // Poradnik Bibliotekarza. – 1992, nr 11/12, s. 16-18.

Problemy łączenia bibliotek szkolnych i publicznych na przykładzie Olsztyna i Dobrego Miasta.

Nowi pracownicy WiMBP [Wojewódzkiej i Miejskiej Biblioteki Publicznej w Olsztynie] / Halina Giżyńska // Bibliotekarz Olsztyński. – 1974, nr 3, s. 70.

Nowoczesność w bibliotece / Halina Giżyńska // Głos Olsztyński. – 1963, nr 277, dod. Archipelag, nr 41, s. 1, 5.

Wolny dostęp do półek w bibliotekach.

O kasztelanach – prawie wszystko / Halina Giżyńska-Burakowska. – Il. // Sierpeckie Rozmaitości. – 1999, nr 4, s. 11.

Dot. historii Sierpca.

Droga do światła : o poezji Wojciecha Łęckiego / Halina Giżyńska-Burakowska // Sierpecka Fara. – 1999, nr 3.

O pracy biblioteki w Bryńsku / Halina Giżyńska // Informator Wojewódzkiej i Miejskiej Biblioteki Publicznej w Olsztynie. – 1959, nr 3, s. 11-12.

O przygodach i odkryciach pani Emilii Sukertowej-Biedrawiny, czyli jak powstawała Biblioteka Instytutu Mazurskiego // Halina Giżyńska // Informator Wojewódzkiej i Miejskiej Biblioteki Publicznej w Olsztynie. – 1962, nr 2, s. 18-21.

Toż: // Bibliotekarz Olsztyński. – 1972, [nr 2], s. 15-18.

Obecny wśród gwiazd Andrzej Stefan Woszczyk (2.03.1935-17.07.2011) / Halina Giżyńska-Burakowska, Jan Burakowski. – Il. // Sierpeckie Rozmaitości. – 2011, nr 3-4, s. 20-21.

Życiorys astronoma prof. Andrzeja Stefana Woszczyka.

Oby Bóg obdarzył go szczęściem wiecznym / Halina Giżyńska-Burakowska. – Il. // Sierpecka Fara. – 2002, nr 3, s. 4-5.

Lekarz, Jan Falba z Sierpca.

Olsztyński kalejdoskop turniejowy / Halina Giżyńska. – Il. // Bibliotekarz Olsztyński. – 1973, nr 3, s. 62-64.

Turniej „Wkład Polaków do skarbnicy wiedzy”.

Olsztyńskie biografie literackie 1945-1988 : praca zbiorowa / pod red. Jana Chłosty ; [wstęp Władysław Ogrodziński ; aut. biogramów Stanisław Achremczyk et al. ; aut. bibliogr. Anna Dominik et al. ; bibliografia olsztyńskiego środowiska literackiego za lata 1945-1988 oprac. Bożena Wasilewska] ; Towarzystwo Naukowe im. Wojciecha Kętrzyńskiego w Olsztynie. – Olsztyn : TN, 1991. – 155, [5] s. ; 24 cm. – Indeks.

Jako H.B. autorka biogramów: Klemens Frenszkowski, s. 26. – Władysław Gębik, s. 27-28. – Michał Lengowski, s. 44-45. – Karol Małłek, s. 50-51. – Henryk Panas, s. 74-75. – Witold Edward Piechocki, s. 78-79.

Oprzeć głowę o kamień wiary : o kardynale Stefanie Wyszyńskim / Halina Giżyńska-Burakowska // Sierpecka Fara. – 2001, nr 11.

Ostatnie pożegnanie / H.G-B. – Il. // Sierpeckie Rozmaitości. – 2000, nr 4, s. 3.

Pogrzeb Konstancji Jeśman.

Pani Pola Jasutowicz / Halina Giżyńska-Burakowska. – (Ludzie z kręgu książki) // Bibliotekarz Olsztyński. – 1988, nr 2, s. 32-36.

Apolonia Jasutowicz, księgarz.

Pielgrzymka do Ziemi Świętej : (wrażenia dr Stefana Kośmidra) / Halina Giżyńska-Burakowska // Sierpecka Fara. – 2000, nr 6.

Pierwsza bibliotekarka Wanda Dąbrowska / Halina Giżyńska-Burakowska // Gazeta Olsztyńska. – 1980, nr 186, s. 5.

Wanda Dąbrowska, zastępca dyrektora Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Olsztynie.

Pisarze, uczeni, popularyzatorzy spotykają się z czytelnikami / Halina Giżyńska // W: 20 lat pracy publicznych bibliotek powszechnych województwa olsztyńskiego 1946-1966 / [praca zbiorowa / pod red. Jana Burakowskiego] ; Wojewódzka i Miejska Biblioteka Publiczna w Olsztynie. – Olsztyn : Wojewódzka i Miejska Biblioteka Publiczna, 1966. – S. 118-124.

Pisarze w bibliotekach : wspomnienia Haliny i Jana Burakowskich // Gazeta Olsztyńska. – 1986, nr 273, s. 8 ; nr 279, s. 8.

Pisarze w bibliotekach olsztyńskich / Halina Burakowska, Jan Burakowski // Bibliotekarz. – 1988, nr 7/8, s. 10-15.

Placówka uniwersalna – czytelnia / Halina Giżyńska-Burakowska, Janusz Segiet // Głos Olsztyński. – 1960, nr 118-119, s. 6.

Podsumowanie konkursu czytelniczego „Z książką

przez stulecia" / Halina Giżyńska-Burakowska // Bibliotekarz Olsztyński. – 1983, nr 2, s. 31-33.

Toż: // Gazeta Olsztyńska. – 1983, nr 166, s. 6.

Konkurs czytelniczy zorg. przez Wojewódzką Bibliotekę Publiczną i Dom Książki w Olsztynie.

Połączyło ich umiłowanie muzyki : Janusz i Stefania Kazimierczakowie / Halina Giżyńska-Burakowska. – Il. // Sierpeckie Rozmaitości. – 2001, nr 2, s. 38-39.

Toż: // W: Panna z Wilczogóry : wspomnienia 1932-2007 / Halina Giżyńska-Burakowska. – Sierpc : Towarzystwo Przyjaciół Ziemi Sierpeckiej, 2008. – S. 211-214.

Posłowie w akcji / Halina Giżyńska // Bibliotekarz Olsztyński. – 1974, [nr 1], s. 58-59.

Spotkanie bibliotekarzy Olsztyna z Anną Kochanowską i Feliksem Barabaszem.

Poszłabym. drogą pasyjną : Matka Zdzisława Śmiechowska / Halina Giżyńska-Burakowska. – Il. // Sierpecka Fara. – 2008, nr 12, s. 5-6.

Ze Zgromadzenia Sióstr Pasjonistek.

Powitanie wiosny / Halina Giżyńska-Burakowska. – Il. // Sierpeckie Rozmaitości. – 1996, nr 37-38, s. 20.

Powitanie wiosny w sierpeckim skansenie.

Powróćmy jak za dawnych lat : zjazd absolwentów z okazji 80-lecia Liceum im. mjr H. Sucharskiego w Sierpcu / Halina Giżyńska-Burakowska. – Il. // Sierpeckie Rozmaitości. – 1996, nr 41/42, s. 14-15.

Powrót do korzeni / Halina Giżyńska-Burakowska // Sierpeckie Rozmaitości. – 1996, nr 39/40, s. 18.

Prelekcja profesora Zbigniewa Sudolskiego na temat literatury romantycznej.

Pożegnanie Wandy Dąbrowskiej / Halina Giżyńska-Burakowska // Materiały Informacyjno-Bi-

bliograficzne WBP w Olsztynie. – Nr 27 (1980), s. 32.

Program rozwoju sieci bibliotek na terenie Olsztyna do roku 1985 / Halina Giżyńska-Burakowska. – Il. // Bibliotekarz Olsztyński. – 1975, nr 1, s. 5-12.

Przerwane tradycje / Halina Giżyńska-Burakowska // Sierpeckie Rozmaitości. – 1996, nr 39-40, s. 14.

Odczyt Jana Żaryna w Bibliotece Miejskiej w Sierpcu.

Przyjaciele naszego dzieciństwa / Halina Giżyńska-Burakowska // Gazeta Olsztyńska. – 1979, nr 158, s. 5.

Ogólnopolski konkurs czytelniczy dla dzieci pn. „Przyjaciele naszego dzieciństwa” w woj. olsztyńskim.

Puszcza Biała i jej kultura w Muzeum / Halina Giżyńska-Burakowska // Sierpeckie Rozmaitości. – 1996, nr 35/36, s. 8.

Wystawa w Muzeum Wsi Mazowieckiej.

Rodzina Malewiczów / Halina Giżyńska-Burakowska. – Il. // Notatki Płockie. – 1999, [nr] 4, s. 24-28.

Toż: // Sierpeckie Rozmaitości. – 2000, nr 1, s. 30-33.

Toż: // W: Sierpczanie Tysiąclecia / Halina i Jan Burakowscy. – Sierpc : Towarzystwo Przyjaciół Ziemi Sierpeckiej, 2005. – S. 133-141.

Wacław, Stanisław August i Wanda Malewiczowie.

Rosła razem z miastem – 50 lat MBP w Olsztynie / Halina Giżyńska-Burakowska // Bibliotekarz. – 1997, nr 7/8, s. 33-36.

Rozwój bibliotek i czytelnictwa / Halina Giżyńska. – Il. // W: Kalendarz dla Warmii i Mazur za rok 1960. – Warszawa : „PAX”. – S. 207.

Rozwój czytelnictwa w środowiskach wiejskich i małomiejskich / Halina Giżyńska-Burakowska // Poradnik Bibliotekarza. – 1960, nr 11/12, s. 372-375.

Science fiction czyli „Cała historia Gifa” (Radosława Sutego) / Halina Giżyńska-Burakowska // *Benedictus*. – 2006, nr 19.

Sesja literacka w Olsztynie / Halina Giżyńska // *Bibliotekarz Olsztyński*. – 1974, nr 2, s. 75-76.

Sesja poświęcona dorobkowi literatury polskiej w 30-lecie PRL.

Sierpc miastem... uniwersyteckim / H.G.B. // *Sierpeckie Rozmaitości*. – 1996, nr 43/44, s. 9.

Powszechny Uniwersytet Wiedzy Ekologicznej. Filia w Sierpcu.

Sierpc w moich oczach / Halina Giżyńska-Burakowska. – Il. // *Sierpeckie Rozmaitości*. – 1999, nr 3, s. 26.

Rozstrzygnięcie konkursu plastycznego organizowanego przez Miejską Bibliotekę Publiczną w Sierpcu.

Sierpczanie tysiąclecia / Jan Burakowski, Jerzy Babecki, Halina Giżyńska-Burakowska. – Il. // *Sierpeckie Rozmaitości*. – 2001, nr 5, s. 31-35.

Franciszek Midura, Kazimierz German, Abraham Neumann, Zofia Erazmina Gałęska.

Siostra Teofila (Pelagia Żaboklicka) / Halina Giżyńska-Burakowska. – (Ludzie, o których warto pamiętać) // *Sierpecka Fara*. – 1997, nr 2.

Skład i wykorzystanie księgozbioru niektórych bibliotek gromadzkich / Halina Giżyńska-Burakowska // *Informator Wojewódzkiej i Miejskiej Biblioteki Publicznej w Olsztynie*. – 1960, z. 1, s. 17-23.

Skrócenie drogi do czytelnika / Halina Giżyńska-Burakowska // *Gazeta Olsztyńska*. – 1976, nr 133, s. 5.

Słownik biograficzny zasłużonych nauczycieli województwa płockiego / red. Elżbieta Balcerzak [et

al.]. – Płock : Zarząd Okręgu ZNP. Okręgowa Komisja Historyczna, 1995. – 273 s. : portr. ; 21 cm.

Jako Halina Giżyńska-Burakowska jest autorem biografów: Bramczewski Leon (1910-1971), s. 22-23, portr. – Chojnacki Bronisław (1895-1955), s. 38-40, portr. – Gałęska Zofia Erazmina (1902-1970), s. 67-68. – Kazimierczak Janusz (1893-1941), s. 100-102. – Kopyra Stanisław (1894-1958), s. 112-113. – Kozłowski Stanisław (1907-1942), s. 123-124. – Kulasińska Irena (1905-1992), s. 131-132, portr. – Midura Franciszek (1898-1986), s. 150-151, portr. – ks. Pomaski Leon (1883-1963), s. 187-188.

Słup żydowski / Halina Giżyńska-Burakowska // *Benedictus*. – 2006, nr 19.

Spotkania autorskie / Halina Giżyńska-Burakowska, Jan Burakowski. – Il. // *W: Kalendarz Olsztyna 2012* / [pod red. Tomasza Śrutkowskiego]. – Olsztyn : Edytor Wers, 2012. – S. 218-225.

Spotkanie informacyjne w Zakładzie Bibliotekoznawstwa (i Informacji) WSP w Olsztynie / Halina Giżyńska // *Bibliotekarz Olsztyński*. – 1974, nr 3, s. 68.

Spotkanie z Afryką : prelekcja księdza Tomasza Szablewskiego / Halina Giżyńska-Burakowska // *Sierpeckie Rozmaitości*. – 2001, nr 2.

Spotkanie z Janem Olszewskim / H.G.B. // *Sierpeckie Rozmaitości*. – 1996, nr 35/36, s. 8.

Spotkanie z księdzem Janem Twardowskim / Halina Giżyńska-Burakowska // *Sierpecka Fara*. – 1997, nr 11.

Spotkanie z ojcem Wacławem Oszejcą / Halina Giżyńska-Burakowska // *Sierpecka Fara*. – 1998, nr 11.

Spotkanie z redakcją miesięcznika „Literatura na Świecie” / Halina Giżyńska // Bibliotekarz Olsztyński. – 1974, nr 4, s. 61.

Sto lat cukierni Piotra Tułacza / Halina Giżyńska-Burakowska. – (Kartki z historii). – Il. // Z Powiatu Sierpeckiego. – 2006, nr 3, s. 68.

Cukiernia Piotra Tułacza w Sierpcu.

Stryj Franciszek / Halina Giżyńska-Burakowska. – Il. // Sierpeckie Rozmaitości. – 2000, nr 5, s. 24-25.

Toż: // W: Panna z Wilczogóry : wspomnienia 1932-2007 / Halina Giżyńska-Burakowska. – Sierpc : Towarzystwo Przyjaciół Ziemi Sierpeckiej, 2008. – S. 190-192.

Wspomnienie o Franciszku Giżyńskim oraz próbka jego poezji.

Szklana pasja / Halina Giżyńska-Burakowska // Sierpeckie Rozmaitości. – 1996, nr 37/38, s. 7.

Wystawa szkła artystycznego ze zbiorów dr. Henryka Brandysa z Warszawy, zorganizowana w Domu Kultury w Sierpcu.

Szkolenie bibliotekarzy w zakresie służby informacyjnej / Halina Giżyńska // Poradnik Bibliotekarza. – 1968, nr 6, s. 164-169.

Szlachcic na zagrodzie : o szlachcie mazowieckiej / Halina Giżyńska-Burakowska. – Il. // Sierpeckie Rozmaitości. – 2001, nr 3, s. 29-30.

Szlifywać swój kawałek świata : książdz Janusz S. Pasierb i jego poezja / Halina Giżyńska-Burakowska // Sierpecka Fara. – 1999, nr 5.

Toż: // W: Panna z Wilczogóry : wspomnienia 1932-2007 / Halina Giżyńska-Burakowska. – Sierpc : Towarzystwo Przyjaciół Ziemi Sierpeckiej, 2008. – S. 186-189.

[Szósty] VI Zjazd Hufca Sierpc / H.G.B. // Sierpeckie Rozmaitości. – 1999, nr 5, s. 5.

Świadkowie odchodzącego wieku. Cz. 1-2. / Halina Giżyńska-Burakowska. – Il. // Sierpeckie Rozmaitości. – 2000, nr 6, s. 32-34 ; 2001, nr 1, s. 26-30. Cz. 2 pod tyt.: Świadkowie minionego wieku.

Toż: // W: Panna z Wilczogóry : wspomnienia 1932-2007 / Halina Giżyńska-Burakowska. – Sierpc : Towarzystwo Przyjaciół Ziemi Sierpeckiej, 2008. – S. 234-246.

Wojna 1939-1945 we wspomnieniach Romana Michalskiego, Wacława Mazurowskiego, Henryka Chojnackiego, Jadwigi Adamskiej, Zbigniewa Kubińskiego, Henryka i Zuzanny Smykowskich.

Ten zwycięża... kto miłuje / Halina Giżyńska-Burakowska. – Il. // Sierpeckie Rozmaitości. – 2002, nr 1-2, s. 12.

Sesja poświęcona kardynałowi Stefanowi Wyszyńskiemu, zorg. w Zespole Szkół im. Stanisława Staszica w Sierpcu.

Teresa Frudko : bibliotekarskie jubileusze / Halina Giżyńska. – Il. // Bibliotekarz Olsztyński. – 1973, [nr 4], s. 46-47.

Teresa Frudko (02.01.1927 – 08.11.2001) / Halina Giżyńska-Burakowska // Bibliotekarz. – 2003, nr 2, s. 35-36.

Trójkąt rodzinny z ulicy Płockiej: Chyżyńscy, Wycałkowscy, Tułaczowie / Halina Giżyńska-Burakowska. – Il. // Sierpeckie Rozmaitości. – 2000, nr 4, s. 17-20.

Toż: // W: Sierpczanie Tysiąclecia / Halina i Jan Burakowscy. – Sierpc : Towarzystwo Przyjaciół Ziemi Sierpeckiej, 2005. – S. 95-101.

Trudna droga dziecka do książki / Halina Giżyńska // Gazeta Olsztyńska. – 1982, nr 90 s. 5.

Dot. bibliotek publicznych w Olsztynie.

Trzydzieści cztery lata wśród książek i czytelników : o Irenie Narkowicz z Olsztyna / Halina Giżyńska-

Burakowska // Bibliotekarz Olsztyński. – 1983, nr 4, s. 85-86.

Tu seniorzy nie próżnują / Halina Giżyńska-Burakowska. – Il. // Sierpeckie Rozmaitości. – 2001, nr 1, s. 4.

Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów w Sierpcu.

Uczestniczył w ważnych dla Polski wydarzeniach : o Zenonie Jankowskim, uczestniku wojny polsko-bolszewickiej / Halina Giżyńska-Burakowska. – Il. // Sierpeckie Rozmaitości. – 1999, nr 4, s. 12-13.

Umiarkowany optymizm : rok 1989 w bibliotekach publicznych Olsztyna / Halina Giżyńska // Bibliotekarz Olsztyński. – 1990, nr 1, s. 12-15.

Filie Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Olsztynie.

W niebie i na ziemi: oblicza religijności ludowej/ Halina Giżyńska-Burakowska. – Il. // Sierpeckie Rozmaitości. – 2000, nr 1, s. 5.

Otwarcie w muzeum sierpeckim wystawy „W niebie i na ziemi”. Ekspozycje wypożyczono z Muzeum Etnograficznego w Toruniu.

W przyjaźni z Gromadzką Radą Narodową / Halina Giżyńska-Burakowska // Poradnik Bibliotekarza. – 1960, nr 11/12, s. 55.

W setną rocznicę śmierci Józefa Ignacego Kraszewskiego / Halina Giżyńska-Burakowska // Bibliotekarz Olsztyński. – 1987, nr 2, s. 73-74.

Sesja naukowa z okazji w Ośrodku Badań Naukowych im. Wojciecha Kętrzyńskiego w Olsztynie, 6 V 1987 r.

W służbie regionu / Halina Giżyńska-Burakowska. – Il. // Warmia i Mazury. – 1984, nr 3, s. 6.

Zakład Bibliotekoznawstwa w Wyższej Szkole Pedagogicznej w Olsztynie.

Warsztaty poetyckie / Halina Giżyńska-Burakowska. – Il. // Sierpeckie Rozmaitości. – 1999, nr 4, s. 23.

Płockie Koło Związku Literatów Polskich.

Wiara i rozum są jak dwa skrzydła : o encyklice „Fides et ratio” / Halina Giżyńska-Burakowska // Sierpecka Fara. – 1999, nr 1.

Wieczór poezji w Starym Młynie / Halina Giżyńska-Burakowska. – Il. // Sierpeckie Rozmaitości. – 2001, nr 3, s. 6.

Prezentacja poezji i prozy twórców powiatu sierpeckiego w Starym Młynie.

Wielki, choć niewysokiego wzrostu, kolega / Halina Giżyńska-Burakowska // Sierpecka Fara. – 1996, nr 5.

Toż: // W: Panna z Wilczogóry : wspomnienia 1932-2007 / Halina Giżyńska-Burakowska. – Sierpc : Towarzystwo Przyjaciół Ziemi Sierpeckiej, 2008. – S. 183-185.

Wiesław Myśliwski.

Wiersze Piotra Kuczyńskiego / H.G.-B. // Sierpeckie Rozmaitości. – 2001, nr 2, s. 35.

Wizyta w Belwederze / H.G.B. – Il. // Sierpeckie Rozmaitości. – 2001, nr 5, s. 20.

Zenon Jankowski – uczestnik wojny polsko-bolszewickiej (1920), gościem pary prezydenckiej.

Właśnie taka była Pani Maria / Halina Giżyńska-Burakowska // W: Czytaliśmy sercem : wspomnienia o Marii Zientarze-Malewskiej / wstęp i oprac. Jan Chłosta. – Olsztyn : Ośrodek Badań Naukowych im. Wojciecha Kętrzyńskiego, 1994. – (Biblioteka Olsztyńska ; nr 28). – S. 36-38.

Toż: // W: Panna z Wilczogóry : wspomnienia 1932-2007 / Halina Giżyńska-Burakowska. – Sierpc : Towarzystwo Przyjaciół Ziemi Sierpeckiej, 2008. – S. 177-178.

Wspomnienie dawnych Włók (Janusza Wiśniewskiego) / not. Halina Giżyńska-Burakowska // Benedictus. – 2005, nr 15.

Współcześni pisarze województwa olsztyńskiego / [red. nauk. Edward Martuszeński ; aut. not biograficznych Jan Burakowski et al. ; aut. bibliografii Sabina Siemaszko, Tamara Wajsbrot.] ; Ośrodek Badań Naukowych im. Wojciecha Kętrzyńskiego w Olsztynie. – Olsztyn : „Pojezierze”, 1972. – 186 s. : portr. ; 21 cm. – (Biblioteka Olsztyńska ; nr 6). – Bibliogr.

Jako H. G.-B. autorka biogramów: Klemens Frenszkowski, s. 17. – Władysław Gębik, s. 21-23. – Michał Lengowski, s. 51-52. – Karol Małek, s. 63-64. – Henryk Panas, s. 99-100. – Witold Piechocki, s. 105-106. – Antoni Seroła, s. 121.

Wystawa w Skansenie / H.G.-B. – Il. // Sierpeckie Rozmaitości. – 2000, nr 2, s. 4.

Wielkanoc.

„Z dziejów Warmii i Mazur” : najdłuższy cykl odczytów w Olsztynie / Halina Giżyńska-Burakowska // Bibliotekarz Olsztyński. – 1985, nr 2, s. 58-60.

Z książką przez życie / Halina Giżyńska-Burakowska // Gazeta Olsztyńska. – 1987, nr 8, s. 1, 4.

Praca zawodowa kierownika Zakładu Bibliotekoznawstwa WSP w Olsztynie, doc. Jana Wróblewskiego.

Z Olimpu na Ziemię / Halina Giżyńska-Burakowska // Benedictus. – 2005, nr 5.

Toż: // W: Panna z Wilczogóry : wspomnienia 1932-2007 / Halina Giżyńska-Burakowska. – Sierpc : Towarzystwo Przyjaciół Ziemi Sierpeckiej, 2008. – S. 172-176.

Z tradycji wieku Oświecenia w Polsce / Halina Giżyńska // Bibliotekarz Olsztyński. – 1974, nr 1, s. 62.

Turniej „Wkład Polaków do skarbnicy wiedzy”.

Z widokiem na Manhattan: inżynier Jerzy Malewicz w Nowym Jorku / Halina Giżyńska-Burakowska. – Il. // Sierpeckie Rozmaitości. – 1997, nr 51/52, s. 15.

Z wiosną serca łagodnieją / Halina Giżyńska-Burakowska // Sierpeckie Rozmaitości. – 1997, nr 47/48, s. 9.

Koncert w Domu Kultury.

Z wiosną serca łagodnieją / Halina Giżyńska-Burakowska. // Sierpeckie Rozmaitości. – 1996, nr 39/40, s. 14.

Koncert w Domu Kultury.

Z wizytą u Pana Romana Michalskiego / Halina Giżyńska-Burakowska. – Il. // Sierpeckie Rozmaitości. – 2009, nr 2, s. 14-15.

Z wizytą u Pani Doktor : lekarka niepospolita / Halina Giżyńska-Burakowska. – Il. // Sierpeckie Rozmaitości. – 2000, nr 1, s. 22-23.

Konstancja Jeśman.

Zakończenie Pleneru / HGB // Sierpeckie Rozmaitości. – 1996, nr 41/42, s. 16.

Ogólnopolski Plener Plastyczny w Sierpcu.

Zastrzyk optymizmu : (nowe filie w Olsztynie) / Halina Giżyńska // Poradnik Bibliotekarza. – 1991, nr 3, s. 33.

Filie Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Olsztynie w 1990 roku.

Ze szkołą związały się na zawsze / Halina Giżyńska-Burakowska. – Il. // Sierpeckie Rozmaitości. – 1999, nr 5, s. 4.

Nauczycielki Helena Gutowska i Jadwiga Linowska.

Zmiana proboszcza w Borkowie / Halina Giżyńska-Burakowska. – Il. // Sierpeckie Rozmaitości. –

2001, nr 4, s. 10.

Następcą odchodzącego na emeryturę księdza Stefana Prusińskiego został mianowany ksiądz Krzysztof Biernat.

Zofia Erazmina Gałęska (1902-1970) / Halina Giżyńska-Burakowska // *Sierpeckie Rozmaitości*. – 2001, nr 5.

Toż: // *W: Sierpczanie Tysiąclecia* / Halina i Jan Burakowscy. – Sierpc : Towarzystwo Przyjaciół Ziemi Sierpeckiej, 2005. – S. 185-187.

Życie z gazem – czyli ekologicznie, wygodnie i ekonomicznie / Halina Giżyńska-Burakowska. – Il. // *Sierpeckie Rozmaitości*. – 1999, nr 3, s. 6-8.

Wypowiedzi użytkowników gazowego ogrzewania, m. in.: Tadeusza Stelmańskiego, Waldemara Młynarczyka.

Recenzje

„A w górze widzę inny świat...” : o poezji Marty Kalinowskiej / Halina Giżyńska-Burakowska. – Il. // *Sierpeckie Rozmaitości*. – 2000, nr 5, s. 25.

Rec. książki: To, co jest w nas i wokół nas / Marta Kalinowska. – Miszewo, 2000.

[Borkowo. Zarys historii parafii (1377-1999)] / Halina Giżyńska-Burakowska. – Il. // *Sierpeckie Rozmaitości*. – 2000, nr 6, s. 24.

Rec. książki: Borkowo: zarys historii parafii (1377-1999) / Stefan Prusiński. – Borkowo, 2000.

[Cena długiej drzemki na zapiecku Europy . Refleksje nad determinantami historii Polski] / H.G.B. – Il. // *Sierpeckie Rozmaitości*. – 2003, nr 1-2, s. 21.

Rec. książki: Cena długiej drzemki na zapiecku Europy: refleksje nad determinantami historii Polski / Jan Burakowski. – Sierpc, 2002.

Co to znaczy być chrześcijaninem dzisiaj? / Halina

Giżyńska-Burakowska // *Sierpecka Fara*. – 1998, nr 2.

Rec. książki: Akcja Katolicka / Henryk Seweryniak.

[Czas przeszły teraźniejszy] / Halina Giżyńska-Burakowska. – Il. // *Sierpeckie Rozmaitości*. – 2010, nr 1, s. 42-43.

Rec. książki: Czas przeszły teraźniejszy / Tadeusz Kisielewski. – Bydgoszcz: Wydawnictwo Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego, 2009.

[Gazeta Sierpecka] / H.G.-B. – Il. // *Sierpeckie Rozmaitości*. – 2000, nr 1, s. 35.

Rec. wydawnictwa: Gazeta Sierpecka.

„Harcerstwo... jest dla mnie... wspaniałą pochodnią” / Halina Giżyńska-Burakowska. – Il. // *Z Powiatu Sierpeckiego*. – 2005, nr 1, s. 32-33.

Toż: // *Nasz Sierpc*. – 2005, nr 2, s. 31.

Rec. książki: O sierpeckim harcerstwie w latach 1913-2004 / Hanna Kowalska. – Sierpc, 2005.

[Jedna noc] / Halina Giżyńska-Burakowska // *Sierpeckie Rozmaitości*. – 2003, nr 3/4, s. 33.

Rec. książki: Jedna noc / Zdzisław Dumowski. – Sierpc, 2003.

„Jedyną naszą bronią przed zniemczeniem jest książka polska” / Halina Giżyńska-Burakowska // *Gazeta Olsztyńska*. – 1975, nr 207, s. 4.

Omów. książki: Polskie biblioteki ludowe w zaborze pruskim i na terenie Rzeszy Niemieckiej w latach 1843-1939 / Jan Wróblewski. – Olsztyn, 1975.

[Kronika parafii Borkowo] / Halina Giżyńska-Burakowska. – Il. // *Sierpeckie Rozmaitości*. – 2009, nr 2, s. 37.

Rec. książki: Kronika parafii Borkowo / Stefan Prusiński. – Borkowo, 2009.

[Ksiądz Wacław Abramczyk: 1937-1997] / H.G.B. – Il. // *Sierpeckie Rozmaitości*. – 2000, nr 3, s. 5.

Rec. książki: Książd Wacław Abramczyk: 1937-1997 / Michał Marian Grzybowski. – Płock, 2000.

Książka sercem pisana : o „Szczęściarzu” L. Zbierchowskiego) / Halina Giżyńska-Burakowska // Sierpecka Fara. – 1997, nr 10.

Rec. książki: Szczęściarz / Leopold Zbierchowski. – Ciechanów, 1997.

Łaski cudowne przy kościele sierpskim : o książce księdza Łukasza Paprockiego / Halina Giżyńska-Burakowska // Benedictus. – 2005, nr 15.

Rec. książki: Łaski cudowne przy kościele sierpskim Wniebowzięcia Pełnej Łaski Bogarodzice Panny w województwie płockim / Łukasz Paprocki. – Sierpc, 2004.

[Łaski cudowne przy kościele sierpskim Wniebowzięcia pełnej łaski Bogarodzice Panny w województwie płockim] / Halina Giżyńska-Burakowska. – Il. // Sierpeckie Rozmaitości. – 1999, nr 5, s. 17-18.

Rec. książki: Łaski cudowne przy kościele sierpskim Wniebowzięcia pełnej łaski Bogarodzice Panny w województwie płockim / Łukasz Paprocki. – Warszawa, 1983.

Medycyna przyjazna ludziom : o książce dr nauk med. Wiesławy Stopińskiej pt. „Medycyna między wschodem a zachodem” / Halina Giżyńska-Burakowska // Sierpecka Fara. – 2004, nr 3, s. 6-7.

Rec. książki: Medycyna między Wschodem a Zachodem, czyli Sztuka leczenia / Wiesława Stopińska. – Sierpc, 2003.

Nasze cmentarze / Halina Giżyńska-Burakowska. – Il. // Sierpecka Fara. – 2005, nr 11, s. 3.

Rec. książki: Nekropolie Ziemi Sierpeckiej / Paweł Gąsiorowski. – Sierpc, 2005.

Nowy żywot książki Ks. Łukasza Paprockiego / Halina Giżyńska-Burakowska // Sierpecka Fara. –

2005, nr 2, s. 9.

Rec. książki: Łaski cudowne przy kościele sierpskim / Łukasz Paprocki. – Sierpc, 2004.

[O sierpeckim harcerstwie w latach 1913-2004] / Halina Giżyńska-Burakowska. – Il. // Z Powiatu Sierpeckiego. – 2005, nr 1, s. 32-33.

Rec. książki: O sierpeckim harcerstwie w latach 1913-2004 / Kowalska, Hanna. – Sierpc 2004.

[Parafia Baboszewo] / Halina Giżyńska-Burakowska. – Il. // Benedictus. – 2008, nr 1, s. 24-25.

Rec. książki: Parafia Baboszewo / Stefan Prusiński. – Borkowo, 2007.

„Polskich bronieły progów” // Gazeta Olsztyńska. – 1982, nr 114, s. 6.

Rec. książki: Polskich bronieły progów / Jan Wróblewski. – Wrocław, 1981.

„Sierpeckie niezapominajki” książka o Sierpcu [promocja w Bibliotece Miejskiej w Sierpcu] / Halina Giżyńska-Burakowska. // Sierpeckie Rozmaitości. – 1996, nr 41/42, s. 16.

Omów. książki: Sierpeckie niezapominajki / Antoni Jankowski. – Sierpc, 1996.

[Słownik biograficzny zasłużonych nauczycieli województwa płockiego] / HGB // Sierpeckie Rozmaitości. – 1996, nr 41/42, s. 16.

Rec. książki: Słownik biograficzny zasłużonych nauczycieli województwa płockiego / red. Elżbieta Balcerzak [et al.]. – Płock, 1995.

Rozmowy

Cisowski, Eligiusz: Nie czekać aż zaboli: z Eligiuszem Cisowskim, lekarzem stomatologiem rozmawia Halina Giżyńska-Burakowska. – Il. // Sierpeckie Rozmaitości. – 2000, nr 5, s. 20-22.

Dembowska, Maria: Dużo zawdzięczać ludziom,

którzy mnie uczyli / rozm. Halina Giżyńska-Burakowska. – (Nasze rozmowy) // Gazeta Olsztyńska. – 1977, nr 63, s. 6.

Toż: // W: Panna z Wilczogóry : wspomnienia 1932-2007 / Halina Giżyńska-Burakowska. – Sierpc : Towarzystwo Przyjaciół Ziemi Sierpeckiej, 2008. – S. 199-201.

Dogwiłło, Sabina: Z Giluszek do Olsztyna / rozm. Halina Giżyńska // Bibliotekarz Olsztyński. – 1990, nr 3/4, s. 34-38.

Kierownik Czytelni Głównej WBP w Olsztynie w Starym Ratuszu.

Filipkowski, Marian: Najważniejsza jest koncepcja działania / rozm. Halina Giżyńska. – (Ludzie z kręgu książki) // Bibliotekarz Olsztyński. – 1989, nr 1, s. 33-38.

Wypowiedzi dyrektora Pedagogicznej Biblioteki Wojewódzkiej w Olsztynie.

Goncerzewicz, Waldemar: Pragnę, by każdy czytelnik wychodził z biblioteki zadowolony : o kol. Waldemarze Goncerzewiczu z WBP / rozm. Halina Giżyńska // Bibliotekarz Olsztyński. – 1984, nr 1, s. 19-20.

Gutowska, Helena: Pomocy lekarskiej udzielali wszystkim... : o życiu i pracy Heleny i Feliksa Pokutyńskich / rozm. Halina Giżyńska-Burakowska. – II. // Sierpeckie Rozmaitości. – 2000, nr 2, s. 21-23.

Toż: // W: Sierpczanie Tysiąclecia / Halina i Jan Burakowscy. – Sierpc : Towarzystwo Przyjaciół Ziemi Sierpeckiej, 2005. – S. 155-160.

Keferstein, Halina: Moim marzeniem było pracować z książką dawną / rozm. Halina Giżyńska. – (Ludzie z kręgu książki) // Bibliotekarz Olsztyński. – 1988, nr 4, s. 37-40.

Kierownik Biblioteki Muzeum Warmii i Mazur.

Kisiel, Dariusz: Pójść na krańce świata, by głosić

ewangelie : z księdzem dr Dariuszem Kisielom rozmawia Halina Giżyńska-Burakowska // Sierpecka Fara. – 1999, nr 2.

Kokoszczyński, Maciej: Bonus – znaczy dobry / rozm. Halina Giżyńska-Burakowska. – II. // Sierpeckie Rozmaitości. – 1996, nr 39/40, s. 1-2.

Księgarz z Księgarni Bonus w Sierpcu.

Kołodziejska, Jadwiga: Działać skutecznie / rozm. Halina Giżyńska-Burakowska. – (Nasze rozmowy) // Gazeta Olsztyńska. – 1980, nr 4, s. 5.

M.in. dot. działalności bibliotek w Olsztynie oraz Zakładu Bibliotekoznawstwa na WSP.

Konieczna, Danuta: Tam gdzie młoda kadra bibliotekoznawców / Danuta Konieczna, Krystyna Hałun ; rozm. Halina Giżyńska-Burakowska // Gazeta Olsztyńska. – 1977, nr 280, s. 5.

Zakład Bibliotekoznawstwa Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Olsztynie.

Kośmider, Marek: Nie działam w próżni : z burmistrzem miasta Sierpca inż. Markiem Kośmidrem rozmawia Halina Giżyńska-Burakowska. – II. // Sierpeckie Rozmaitości. – 2003, nr 3, s. 14-17.

Kośmider, Stefan: Ścieżki po których chodził Chrystus : z doktorem Stefanem Kośmidrem rozmawia Halina Giżyńska-Burakowska. – II. // Sierpecka Fara. – 2000, nr 3/4, s. 4-5.

Toż: // W: Panna z Wilczogóry : wspomnienia 1932-2007 / Halina Giżyńska-Burakowska. – Sierpc : Towarzystwo Przyjaciół Ziemi Sierpeckiej, 2008. – S. 228-233: To był nasz drugi dom.

Rozm. z wieloletnim dyrektorem Szpitala w Sierpcu.

Kowalski, Krzysztof: Za szczególnie cenne uważam wspólne działanie : z księdzem Krzysztofem Kowalskim rozmawia Halina Giżyńska-Burakowska // Sierpecka Fara. – 1997, nr 10.

Krasiska, Maria: Jestem w Chicago już siedem lat / rozm. Halina Giżyńska-Burakowska. – Il. // Sierpeckie Rozmaitości. – 2000, nr 6, s. 20-21.

Maria Krasiska – była nauczycielka języka rosyjskiego w sierpeckim liceum, obecnie nauczycielka języka angielskiego w Chicago.

Kucharska, Maria: Zostawić po sobie dobry ślad... o profesor Marii Kucharskiej / rozm. Halina Giżyńska-Burakowska. – Il. // Sierpeckie Rozmaitości. – 2000, nr 3, s. 9-10.

Rozmowa z byłą nauczycielką Liceum Ogólnokształcącego w Sierpcu.

Margueritte, Bernard: By zmienić świat, najpierw musimy zmienić siebie : z Bernardem Margueritte, dziennikarzem francuskim, korespondentem „Le Monde” rozmawia Halina Giżyńska-Burakowska // Sierpecka Fara. – 1997, nr 12.

Toż: // W: Panna z Wilczogóry : wspomnienia 1932-2007 / Halina Giżyńska-Burakowska. – Sierpc : Towarzystwo Przyjaciół Ziemi Sierpeckiej, 2008. – S. 202-204.

Piekarska, Henryka: Miałam szczęście spotykać zacnych ludzi : rozmowa z naczelnikiem Urzędu Skarbowego w Sierpcu, laureatką plebiscytu „Sierpczanin 2000 roku” / rozm. Halina Giżyńska-Burakowska. – Il. // Sierpeckie Rozmaitości. – 2001, nr 2, s. 8-9.

Prusiński, Stefan: Proboszcz nie taki znowu zwyczajny : z księdzem Stefanem Prusińskim rozmawia Halina Giżyńska-Burakowska // Sierpeckie Rozmaitości. – 1999, nr 5, s. 15-16.

Toż: // W: Panna z Wilczogóry : wspomnienia 1932-2007 / Halina Giżyńska-Burakowska. – Sierpc : Towarzystwo Przyjaciół Ziemi Sierpeckiej, 2008. – S. 207-210.

Reńska, Monika: Wydawało mi się, że jestem w niebie: z Siostrą Albiną (Moniką Reńską), pasjo-

nistką rozmawia Halina Giżyńska-Burakowska. – Il. // Sierpecka Fara. – 2002, nr 7/8, s. 3-4.

Solarski, Zbigniew: Pomóc w porę : ze Zbigniewem Solarskim, dyrektorem ZOZ w Sierpcu rozmawia Halina Giżyńska-Burakowska // Sierpeckie Rozmaitości. – 1996, nr 37/38.

Stankiewicz, Witold: Bibliotheca Patria / rozm. Halina Giżyńska-Burakowska. – (Nasze rozmowy) // Gazeta Olsztyńska. – 1980, nr 137, s. 4.

Toż: // W: Panna z Wilczogóry : wspomnienia 1932-2007 / Halina Giżyńska-Burakowska. – Sierpc : Towarzystwo Przyjaciół Ziemi Sierpeckiej, 2008. – S. 196-198.

Rozmowa z dyrektorem Biblioteki Narodowej w Warszawie.

Suchta, Irena: Decyzję podejmuję szybko / rozm. Halina Giżyńska-Burakowska. – (Ludzie z kręgu książki) // Bibliotekarz Olsztyński. – 1992, nr 1/2, s. 23-27.

Rozmowa z dyrektorem Biblioteki Głównej Akademii Rolniczo-Technicznej w Olsztynie.

Szafraniec, Jan: Z Chrystusem w naszą codzienność : z dr Janem Szafrancem, członkiem Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji rozmawia Halina Giżyńska-Burakowska // Sierpecka Fara. – 1997, nr 10.

Tabeau, Ewa: Na poezję nie mam czasu : sierpiec – nie w świecie / rozm. Halina Giżyńska-Burakowska. – Il. // Sierpeckie Rozmaitości. – 2001, nr 5, s. 27.

Praca w Międzynarodowym Trybunale Sprawiedliwości.

Turkowski, Leonard: Leonard Turkowski o swojej twórczości / rozm. Halina Giżyńska // Bibliotekarz Olsztyński. – 1973, [nr 2], s. 36-38.

Więckowski, Andrzej: Pragnąłbym, aby parafia była żywą wspólnotą : z księdzem Andrzejem Więckowskim, dziekanem sierpeckim rozmawia Halina Giżyńska-Burakowska // Sierpecka Fara. – 2006, nr 11.

Wróblewski, Jan: Jesteśmy częścią naszej Uczelni i mamy wielu przyjaciół... – mówi kierownik Zakładu Bibliotekoznawstwa i Informacji Naukowej WSP w Olsztynie Jan Wróblewski / rozm. Halina Giżyńska // Bibliotekarz Olsztyński. – 1988, nr 1, s. 15-18.

Wróblewski, Jan: Nie upajać się zwycięstwem / rozm. Halina Giżyńska-Burakowska // Gazeta Olsztyńska. – 1984, nr 125, s. 5.

Rozmowa z kierownikiem Zakładu Bibliotekoznawstwa i Informacji Naukowej WSP w Olsztynie nt. działalności zakładu.

Wróblewski, Jan: O Zakładzie Bibliotekoznawstwa WSP w Olsztynie i jego pracy mówią Jan Wróblewski, Maria Dembowska, Jadwiga Kołodziejska / rozm. Halina Giżyńska. – Il. // Bibliotekarz Olsztyński. – 1974, nr 4, s. 5-9.

Wyczałkowska, Krystyna: Moje dzieciństwo : rozmowę z emerytowaną adwokat przeprowadziła Halina Giżyńska-Burakowska. – Il. // Sierpecka Fara. – 2003, nr 2, s. 4-5 ; nr 3, s. 4-5 ; nr 4, s. 5-6. – [Cz. 3] pod tyt.: Wojna i po wojnie.

Toż: // W: Panna z Wilczogóry : wspomnienia 1932-2007 / Halina Giżyńska-Burakowska. – Sierpc : Towarzystwo Przyjaciół Ziemi Sierpeckiej, 2008. – S. 217-227: Sądny dzień i to co było przedtem.

BIBLIOGRAFIA PRZEDMIOTOWA

Biogram, bibliografia, twórczość

Fabisiak, Elżbieta: Oni odeszli w 2012 r. / Elżbieta Fabisiak // Gazeta Wyborcza. – 2012, nr 256, dod. Olsztyn, s. 3.

Halina Giżyńska-Burakowska // Gazeta Wyborcza. – 2012, nr 242, s. 26.

Kobiety godne uwagi: Halina Giżyńska-Burakowska, Bogumiła Dumowska / oprac. zd. – Il. // Sierpeckie Rozmaitości. – 2001, nr 5, s. 28-29.

Kochany, dobry człowiek: Sierpc: wspomnienie o Halinie Giżyńskiej-Burakowskiej / Jam. – Il. // Kurier Sierpecki. – 2012, nr 42, s. 13.

Kosmowska, Zdzisława: Halina Giżyńska-Burakowska / Zdzisława Kosmowska. – (Ludzie z kręgu książki) //Bibliotekarz Olsztyński. – 1992, nr 1/2, s. 27-28.

Na naszym podwórku : pożegnali Halinę Burakowską / JAM. – Il. // Kurier Sierpecki. – 2012, nr 43, s. 7.

Publikacje Haliny Giżyńskiej / oprac. Jolanta Juran // Bibliotekarz Olsztyński. – 1985, nr 4, s. 35-39.

Rojek, Józef Jacek: Literaci & literatura Warmii i Mazur : przewodnik eseistyczny / Józef Jacek Rojek. – Olsztyn : Fundacja Środowisk Twórczych w Olsztynie, 2008. – S. 118 : Halina Giżyńska-Burakowska.

Omów.: Ryszard Suty [Omów. biografii Haliny Giżyńskiej-Burakowskiej i Jana Burakowskiego]. – Il. // Sierpeckie Rozmaitości. – 2010, nr 1, s. 41.

Suty, Ryszard: Państwo Burakowscy wyprowadzają się z Sierpca / Ryszard Suty. – Il. // Sierpeckie Rozmaitości. – 2009, nr 3, s. 2.

Suty, Ryszard: Z wizytą w Olsztynie / Ryszard Suty. – Il. // Sierpeckie Rozmaitości. – 2010, nr 1, s. 16.

Wiśniewska Maria: Wykaz publikacji zamieszczonych w „Sierpeckich Rozmaitościach” w latach 1991-2011 / Maria Wiśniewska. – Il. // Sierpeckie Rozmaitości. – 2011, nr 3/4, s. 7-19, 36-45, 75-80.

Autor o sobie, rozmowy

Gimnazjalistka / Halina Giżyńska-Burakowska. – Il. // Benedictus. – 2008, nr 1, s. 10-12.

I znów jestem w Sierpcu : wspomnienia absolwentów / Halina Giżyńska-Burakowska. – Il. // Sierpeckie Rozmaitości. – 2000, nr 3, s. 18-20.

Moja sierpecka edukacja (wspomnienie) / Halina Giżyńska-Burakowska. – Il. // Notatki Płockie. – 1993, nr 3, s. 35-40.

Mój dom rodzinny / Halina Giżyńska-Burakowska // Benedictus. – 2007, nr 4, s. 30-32.

„Panna z Wilczogóry” : fragmenty przygotowanej do druku książki Haliny Giżyńskiej-Burakowskiej pod tym samym tytułem / Halina Giżyńska-Burakowska. – Il. // Benedictus. – 2007, nr 3, s. 33-34 ; nr 5, s. 12-15.

Polonistka w bibliotece / rozm. Henryk Jakubiec. – Bibliogr. // Bibliotekarz Olsztyński. – 1985, nr 4, s. 31-35.

Rozmowa z kierownikiem Działu Udostępniania Zbiorów WBP w Olsztynie.

Spotkanie w Zespole Szkół nr 1 [w Sierpcu] / Halina Giżyńska-Burakowska. – Il. // Sierpeckie Rozmaitości. – 2003, nr 3, s. 7.

Spotkanie autorskie.

Szkoło, szkoło, gdy cię wspominam / Halina Giżyńska-Burakowska. – Il. // W: Wspomnienia sierpczan : 1900-1950 / [red. t. Jan Burakowski]. – Sierpc : Miejska Biblioteka Publiczna im. Zofii Nałkowskiej, 1998. – S. 238-259. – (Biblioteka Sierpecka ; nr 7)

Zawsze blisko książek / Halina Giżyńska-Burakowska // W: Z naszego półwiecza : wspomnienia absolwentów filologii polskiej Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego rocznik 1951-1955 / pod red. Bohdana Królikowskiego. – Lublin : Wydawnictwo KUL, 2005. – S. 57-63.

Nagrody i wyróżnienia

Halina i Jan Burakowscy nagrodzeni za pracę na rzecz sierpeckiego regionalizmu / Magdalena Staniszevska. – Il. // Sierpecka Fara. – 2009, nr 10, s. 14-15.

Medal Pro Domo Sua dla sierpeckich literatów – regionalistów – Haliny i Jana Burakowskich – 24.09.2009 r. / Magdalena Staniszevska. – Il. // Nasz Sierpc. – 2009, nr 4, s. 23-25.

Pro Domo Sua / JG. // Express Płocki. – 2009, nr 6, s. 11.

Sierpeccy regionaliści – Halina i Jan Burakowscy nagrodzeni Medalem Pro Domo Sua / Magdalena Staniszevska. – Il. // Sierpeckie Rozmaitości. – 2009, nr 4, s. 30-31.

Zaszczepili w Sierpcu modę na pisanie : Medal Pro Domo Sua dla wyjątkowego małżeństwa / BeeS. – Il. // Tygodnik Płocki. – 2009, nr 42, s. 13.

III Spotkanie Zespołu Bibliografów Regionalnych

Tworzenie wspólnego dzieła, jakim jest Bibliografia Warmii i Mazur, wymaga współpracy wielu bibliotekarzy-bibliografów z województwa warmińsko-mazurskiego. Ważna zatem jest integracja środowiska bibliografów regionu oraz ujednolicenie pracy poprzez omawianie najczęściej występujących problemów i ćwiczenia, których celem jest poprawa jakości rekordów, a co za tym idzie – całych baz.

Bibliotekarze z naszego regionu zajmujący się opracowaniem bibliografii regionalnej mogli wziąć udział w zorganizowanym przez Wojewódzką Bibliotekę Publiczną w Olsztynie, specjalnie dla nich przygotowanym szkoleniu. Odbęto się ono 16 października 2012 r. w siedzibie biblioteki przy ul. 1-go Maja 5. Warsztaty poświęcone były przygotowaniu bibliotekarzy do pracy redakcyjnej związanej z prezentacją oraz publikacją bibliografii lokalnych i Bibliografii Warmii i Mazur. Spotkanie stanowiło także wstęp do obsługi zaawansowanej systemu bibliotecznego MAK.

Szkolenie rozpoczęło się przypomnieniem zasad dokonywania selekcji materiałów do bibliografii oraz nauką kopiowania zarówno całych rekordów, jak i ich części, co szczegółowo omówiła Sylwia Białicka. Waldemar Tychek przypomniał budowę hasła geograficznego, które – jeśli chodzi o bibliografię regionalną – jest bardzo istotne, a stwarza sporo kłopotów. Najczęściej

popętniane błędy widoczne na podstawie przeglądania indeksów omówione zostały przez Katarzynę Czapską, zaś Anna Wysocka opracowała i zaprezentowała błędy oraz korektę rekordów na podstawie przygotowanych wydruków baz w postaci plików PDF. Szkolenie zakończyły ćwiczenia przygotowane przez Anitę Romulewicz związane z wyszukiwaniem zaawansowanym w systemie MAK, między innymi za pomocą operatorów. Całości warsztatów towarzyszyło wiele ćwiczeń, których celem było ułatwienie, usprawnienie i ujednolicenie procesu tworzenia bibliografii regionalnej.

W szkoleniu uczestniczyli bibliotekarze-bibliografowie z placówek w Bartoszycach, Braniewie, Działdowie, Elblągu, Ełku, Giżycku, Gołdapi, Iławie, Lidzbarku Warmińskim, Mrągowie, Nidzicy, Nowym Mieście Lubawskim, Olecku, Olsztynku, Ostródzie, Pasłęku, Pisz, Szczytnie i Węgorzewie – w sumie 20 osób.

Publiczne biblioteki dziecięce w Polsce we współczesnej kulturze

Biblioteki dziecięce jako instytucje kultury tworzą jak i przekazują kulturę, ale równocześnie zmieniają się pod jej wpływem. W Polsce pierwsza biblioteka publiczna dziecięca powstała w Łodzi w 1922 r.¹, istnieją więc w naszej rzeczywistości już ponad 90 lat. Zdążyliśmy się przyzwyczaić do ich istnienia, ale warto zauważyć, że podlegają one stałej transformacji, adoptują się do nowych warunków. Według ostatnich badań w 2009 r. działało w Polsce 931 bibliotek dziecięcych, 204 filie, 727 oddziałów dla dzieci². Z roku na rok bibliotek dziecięcych ubywa, w stosunku do 2008 r. jest ich mniej o 47. Należy zaznaczyć, że zmniejsza się również liczba bibliotek publicznych. Mimo to biblioteki pełnią ważną rolę wśród instytucji kultury, bo przecież właśnie one zapewniają dostęp do informacji, a jest to prawo każdego człowieka – również dziecka, zwłaszcza w społeczeństwie informacyjnym. 20 listopada 1989 r. Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych przyjęło Konwencję o Prawach Dziecka³. Przez stronę polską została ona ratyfikowana 30 kwietnia 1991 r. Dokument ten dotyczy osób, które nie ukończyły 18 roku życia. Z punktu widzenia bibliotek warto zwrócić uwagę na artykuł 12 punkt 1, w którym stwierdzono, że państwa-strony zapewniają dziecku, które jest zdolne do kształtowania swych własnych poglądów, prawo do swobodnego wyrażania własnych poglądów we wszystkich sprawach dotyczących dziecka,

przyjmując je z należytą wagą, stosownie do wieku oraz dojrzałości dziecka. Jeszcze jeden artykuł warto w tym miejscu przytoczyć. W artykule 13 punkcie 1 stwierdzono, że dziecko będzie miało prawo do swobodnej wypowiedzi. Prawo to ma zawierać swobodę poszukiwania, otrzymywania i przekazywania informacji oraz idei wszelkiego rodzaju, bez względu na granice, w formie ustnej, pisemnej bądź za pomocą druku, w formie artystycznej lub z wykorzystaniem każdego innego środka przekazu według wyboru dziecka. W dokumencie tym w artykule 17 stwierdzono ponadto, że państwa-strony uznają ważną rolę spełnianą przez środki masowego przekazu i zapewnią, aby dziecko miało dostęp do informacji oraz materiałów pochodzących z różnorodnych źródeł krajowych i międzynarodowych, szczególnie do tych, które mają na uwadze jego dobro w wymiarze społecznym, duchowym i moralnym oraz jego zdrowie fizyczne i psychiczne. Jako sposoby, które to umożliwią, podano m.in. to, aby państwa-strony zachęcały środki masowego przekazu do rozpowszechniania informacji i materiałów korzystnych dla dziecka w wymiarze społecznym oraz kulturalnym, zachęcały do rozwoju współpracy międzynarodowej w dziedzinie wytwarzania, wymiany oraz rozpowszechniania tego rodzaju informacji i materiałów, pochodzących z różnorodnych kulturowych źródeł krajowych oraz

międzynarodowych, zachęcały do wydawania i rozpowszechniania książek dla dzieci. Na państwa-strony nałożono obowiązek okazywania odpowiedniej pomocy rodzicom oraz opiekunom prawnym w wykonywaniu przez nich obowiązków związanych z wychowaniem dzieci oraz zapewniania rozwoju instytucji, zakładów i usług w zakresie opieki nad dziećmi. Należy wyraźnie podkreślić, że właśnie biblioteki są jedną z instytucji, które mogą umożliwić realizację tych praw. Każde państwo, które dba o prawa dziecka, powinno dbać też m.in. o rozwój bibliotek, które bez względu na wiek, rasę, płeć, wyznanie, narodowość, język i status społeczny zapewniają dostęp do swoich usług, stosując zasadę równego dostępu.

Miejsce bibliotek dziecięcych w kulturze jest bardzo znaczące. Wśród różnych definicji kultury warto przywołać tę, która pojawiła się w publikacji Jana Szczepańskiego *Elementarne pojęcia socjologii*⁴: to ogół wytworów działalności ludzkiej, materialnych i niematerialnych, i uznawanych sposobów postępowania, zobiektywizowanych i przyjętych w dowolnych zbiorowościach, przekazywanych innym zbiorowościom i następnym pokoleniom. Biblioteki gromadzą materialne wytwory myśli ludzkiej na różnych nośnikach, uczą korzystania z nich, ale także sposobów postępowania, zarówno korzystania z biblioteki, jak i wyszukiwania dokumentów i informacji. Dokumenty biblioteczne są przekazywane w czasie i przestrzeni. Biblioteki publiczne kierują się potrzebami środowiska lokalnego (zbiorowości), powstały i działają z myślą o nim. To środowisko ma wpływ na to, co biblioteka gromadzi i jakie formy oraz metody proponuje swoim użytkownikom. Usługi i zbiory bibliotek publicznych powinny wynikać z potrzeb lokalnej społeczności i należy podkreślić, że nie są one stałe. Bibliotekarze powinni być świadomi zmian zachodzących w społeczności, a wynikających

m.in. z rozwoju społecznego, ekonomicznego, zmian demograficznych czy w strukturze wiekowej, poziomu edukacji, zatrudnienia, działalności innych instytucji kultury i edukacji. Potrzeby można ustalić, prowadząc regularnie badania. Biblioteki publiczne wyraźnie wpisują się w kulturę, są jej ważnym elementem.

Kultura stale się rozwija, co jest więc jej wyznacznikiem współcześnie? Można przywołać wiele zjawisk – skoncentruję się na czterech: globalizacja, postęp techniczny (Internet), prawa dziecka i komunikacja. Bardzo wyraźnie wpływają one na funkcjonowanie bibliotek dziecięcych oraz na ich funkcjonowanie. Mówiąc o globalizacji, podkreślamy najczęściej jej negatywny wpływ na rodzimą kulturę – w tym wypadku skoncentruję się na wpływach pozytywnych. Biblioteki dziecięce gromadzą, udostępniają, często również promują dokumenty (książki, filmy itp.), które obiegają niemal cały świat. Trudno sobie wyobrazić bibliotekę, w której nie będzie Franklina czy Harry’ego Pottera. Przyczynia się to do większej wspólnoty doświadczeń literackich dzieci świata, które w różnych szerokościach geograficznych obcuja z tymi samymi bohaterami, zapamiętują te same ilustracje, ten sam styl graficzny. Mimo wielu zalet ekonomicznych, organizacyjnych czy nawet artystycznych (możliwość uzyskania produktu wysokiej jakości i popularyzowania najlepszych osiągnięć graficznych) dostrzega się także jego strony ujemne⁵. W tym wypadku nie będę rozstrzygać pozytywnych i negatywnych wpływów międzynarodowych produktów dla dzieci, w bibliotekach dziecięcych współlistnieją wytwory globalne i lokalne – i tak będzie jeszcze długi czas.

Działalność bibliotek dziecięcych wspierają międzynarodowe organizacje. Wśród nich należy wymienić UNESCO (United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization) i IFLA (International Federation of Library Associations

and Institutions)⁶. Organizacje te współpracują ze sobą i wydały szereg dokumentów, które formułują zadania, i funkcje oraz omawiają zasady organizacji tych bibliotek. W opracowanych przez Sekcję Bibliotek dla Dzieci i Młodzieży IFLA Wytycznych dotyczących usług w bibliotekach dla dzieci⁷ za priorytet działalności tej kategorii bibliotek uznaje się wyposażenie dzieci w piśmienność, umiejętność uczenia się przez całe życie, korzystanie z informacji. Wydano również Wytyczne IFLA dla bibliotek obsługujących niemowlęta i małe dzieci⁸. Dokumenty te w skali międzynarodowej wyznaczają kierunki rozwoju bibliotek i uzupełnione są wieloma przykładami „dobrych” praktyk. Biblioteki z różnych stron świata dzielą się swoimi doświadczeniami według zasady: u nas się sprawdziło, spróbujcie i wy, też się sprawdzi. W tym wypadku działania te należy uznać za pozytywne, warto korzystać z doświadczeń innych, ale należy też pamiętać o własnej specyfice wynikającej m.in. z potrzeb środowiska.

Największy wpływ na funkcjonowanie bibliotek ma postęp techniczny. Biblioteki publiczne w liczbach⁹ podają, że stan dokumentów elektronicznych powiększył się zarówno w miastach o 15,3%, jak i na wsi o 14,8%. Odsetek zbiorów audiowizualnych i elektronicznych w zasobach bibliotecznych ogółem jest niewielki – ok. 2%, niewiele wzrasta też odsetek dokumentów elektronicznych. Należy jednak zauważyć, że wyrażnie wzrosło wykorzystanie materiałów audiowizualnych (10,3%) i elektronicznych (7,5%). Mimo że zbiory te stanowią niewielki odsetek zbiorów bibliotecznych i nie ma polityki ich gromadzenia, ich stan wzrasta i wyrażnie rośnie ich udostępnianie. Widoczne są również postępy w automatyzacji bibliotek, a o tym, że użytkownik dziecięcy traktowany jest bardzo poważnie, może świadczyć Bajeczny Katalog Dziecięcy MO-LIK¹⁰, który został stworzony z myślą o najmłod-

szych. Ciekawym przedsięwzięciem jest również tworzenie Międzynarodowej Biblioteki Cyfrowej dla Dzieci – www.icdlbooks.org¹¹. Kryteria wyszukiwania w tej bibliotece są dopasowane do potrzeb dziecięcych użytkowników. Można wyszukać książki według wieku, ale również według koloru okładki, grubości książki, bohaterów – dziecięcych, zwierzęcych, z wyobraźni itp. Obecnie dostępnych jest 12 książek w języku polskim i należy liczyć na to, że ich ilość będzie wzrastać. Jest to prosty dostęp do dziecięcej literatury z całego świata, pokazuje różnorodność kultur i uczy tolerancji. Czytanie książek cyfrowych nie odbiega od czytania tradycyjnego, cały czas przekładamy kartki, ale na ekranie.

Dziecko jest ważne we współczesnej kulturze, ma swoje prawa i jest jej ważnym odbiorcą. Tak samo poważnie traktowani są użytkownicy dziecięcy przez biblioteki. Czytelnikiem biblioteki jest niekoniecznie osoba czytająca. Biblioteki dziecięce otwierają się na przyjmowanie dzieci do 3 lat i ich rodziców. Klub Mam powstał m.in. w Oddziale dla Dzieci Wojewódzkiej i Miejskiej Biblioteki Publicznej w Zielonej Górze¹² i w Bibliotece Multimedialnej dla Dzieci ABECADŁO w Olsztynie¹³, a w Miejskiej i Powiatowej Bibliotece Publicznej w Goleniowie¹⁴ odbywają się spotkania pn. „Między nami Mamami”. Przykłady można mnożyć. Czytelnikami biblioteki są również ci, którzy przychodzą pograć w gry komputerowe, planszowe itd. – i niekoniecznie wtedy czytają. Biblioteki dziecięce stają się miejscem spotkań. Coraz częściej nadawane są im nazwy – już nie numery, i zaczęto dbać o ciekawą aranżację ich przestrzeni. Można chociażby wymienić Bibliotekę NAUTILUS na warszawskiej Białołęce (niewielka przestrzeń, która zgodnie z nazwą przypomina łódź podwodną), w tej samej dzielnicy Warszawy powstała BIBLIOTEKA ZIELONA z charakterystycznymi pniami brzoź i ciepłym zielonym kolorem, czy ABECADŁO w Olsztynie

itd. W ciekawej przestrzeni dużo przyjemniej spędza się czas, zwłaszcza że współczesne pokolenie dzieci to wrokołwcy. Zmianie ulegają również formy i metody pracy w bibliotekach dziecięcych. Wszechobecna jest zabawa, organizowane są warsztaty, kluby, realizowane są projekty. To, co łączy te wszystkie działania, to aktywizacja. Dzieci aktywnie uczestniczą w działaniach, dominują formy zespołowe (każdy jest nadawcą i każdy jest odbiorcą) oraz metody problemowe (nie przekazujemy gotowej wiedzy i umiejętności, tworzymy jedynie warunki do ich zdobywania).

Biblioteki dziecięce są miejscem zróżnicowanych działań, funkcjonują w oparciu o dokumenty tradycyjne i elektroniczne. Korzystają z doświadczeń innych, ale też tworzą własne wzorce. Zmieniają się pod wpływem kultury, ale również ją przekazują i wzbogacają.

mowlęta i małe dzieci. W: *Dziecko, młodzież – Internet – biblioteka*, Warszawa 2009, s. 13.

⁹ *Biblioteki publiczne w liczbach 2007* [online], [dostęp 18.11.2012]. Dostępny w WWW: bn.org.pl/download/document/1242039354.pdf.

¹⁰ <http://www.mol.pl/index.php?molart=Molik>.

¹¹ International Children's Digital Library [online], [dostęp 05.08.2012]. Dostępny w WWW: <http://www.icdlbooks.org>.

¹² <http://www.wimbp.zgora.pl>.

¹³ Doświadczenia Miejskiej Biblioteki Publicznej w Olsztynie w zakresie obsługi najmłodszych czytelników [online], [dostęp 12.03.2012]. Dostępny w WWW: http://mbpol.internetdsl.pl/LAB/prezentacja_er.pdf.

¹⁴ Miejska i Powiatowa Biblioteka Publiczna w Goleniowie [online], [dostęp 10.03.2012]. Dostępny w WWW: <http://www.biblioteka-goleniow.pl>.

¹ Lewandowicz-Nosal G., *Biblioteki dla dzieci wczoraj i dziś. Poradnik*, Warszawa 2008, s. 29.

² Lewandowicz-Nosal G., *Wypożyczane i czytane – książki w bibliotekach publicznych dla dzieci* [online], „Biuletyn EBIB”, 2011 nr 4 [dostęp: 18.11.2012]. Dostępny w WWW: nowyebib.info/biuletyn/archiwum-numerow/433-ebib-42011-1222.

³ Konwencja o Prawach Dziecka [online] [dostęp 18.08.2011]. Dostępny w WWW: <http://unicef.pl/prawa-dziecka/akty-prawne> [18.08.2011].

⁴ Szczepański J., *Elementarne pojęcia socjologii*, Warszawa 1970.

⁵ Papużyńska J., *Książki, dzieci, biblioteka. Z Zagadnień upowszechniania czytelnictwa i książki dziecięcej*, Warszawa 1992, s. 13.

⁶ <http://www.ifla.org>.

⁷ Wytyczne dotyczące usług w bibliotekach dla dzieci, W: *Dziecko, młodzież – Internet – biblioteka*, Warszawa 2009, s. 49.

⁸ Wytyczne IFLA dla bibliotek obsługujących nie-

Biblioteka – atrakcyjne miejsce w przestrzeni społecznej na przykładzie Miejskiej Biblioteki Publicznej im. Jana Pawła II w Opolu

Określenie „atrakcyjna” w stosunku do biblioteki występuje rzadko. W ostatnim okresie powstało wiele nowych budynków bibliotecznych o ciekawej architekturze i wnętrzach, o których odwiedzający je użytkownicy mówią jako o atrakcyjnych miejscach.

W literaturze spotykamy coraz częściej rozważania dotyczące „atrakcyjności” biblioteki. W publikacji wydanej przez Fundację Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego¹, atrakcyjność to jedna z cech biblioteki idealnej. Zdaniem zespołu autorów atrakcyjna biblioteka, to taka, która jest oryginalna, ma swoją tożsamość, przyciąga wyglądem i jest modna. To biblioteka, której architektura wpisuje się w charakter miejsca. Jednocześnie dzięki harmonijnemu „wtopieniu się” w otoczenie współtworzy nowe wartości, które trudno zwerbalizować, a które tworzą „duch miejsca”, to „coś”, co jest elementem przyciągającym, który sprawia, że czujemy się komfortowo i dobrze.

W jednym szeregu obok określenia „atrakcyjna biblioteka” wymieniono inne cechy współczesnej biblioteki: otwarta, wygodna, wielofunkcyjna. Idealna biblioteka powinna być dostępna absolutnie dla wszystkich, biorąc pod uwagę wszelkie możliwe kryteria. Powinna proponować nowe pomysły, które rodzą się w otwartych głowach bibliotekarzy. Oczekiwania użytkowników narzucają bibliotekom pełnienie

wielu nowych funkcji. Nowoczesna biblioteka – mała czy duża – powinna być centrum wiedzy, edukacji, informacji i kultury. Odejście od księgocentryzmu na rzecz skupienia uwagi na użytkowniku determinuje nieustanne transformacje biblioteki, która staje się miejscem spotkań i integracji, rozszerzających się usług, a także ciągle nowych zdarzeń. Czytelnicy oczekują, aby biblioteka była funkcjonalna oraz dysponowała odpowiednio rozległymi przestrzeniami dla czytelników i bibliotekarzy. Oczekują także, aby była nowoczesnie wyposażona w ergonomiczne meble i innowacyjne technologie.

Moim zdaniem idealna biblioteka nie może się obejść bez określenia „profesjonalna”, a zatem gromadząca różnorodne zbiory obecne na rynku i udostępniająca je zgodnie z oczekiwaniami użytkowników dzięki dostępnym technologiom. Jednocześnie jest to biblioteka nieustannie podnosząca jakość swoich usług, które sprzyjają komunikacji z użytkownikami i tworzą przyjazny wizerunek bibliotekarza-przewodnika po różnorodnych źródłach informacji.

O takiej bibliotece marzyli bibliotekarze Miejskiej Biblioteki Publicznej w Opolu od 1992 roku, kiedy po 40 latach wróciła do swojej nazwy i rozpoczęła budowę nowego wizerunku biblioteki służącej społeczności miasta. Starania o nową siedzibę dla MBP stały się priorytetem działań dyirekcji. W 2006 roku ogłoszono konkurs

na nową siedzibę MBP. Kluczowym elementem mającym decydujący wpływ na kształt wymarzonej biblioteki było określenie wymagań w programie funkcjonalno-użytkowym, które brzmiały następująco: „Należy otworzyć przestrzenie projektowanego budynku na otaczającą zieleni i wodę przez odpowiednie kadrowanie widoków i umożliwić wgląd z zewnątrz w przestrzenie biblioteki. Nowy obiekt biblioteki, położony w reprezentacyjnej części miasta, będzie wzbogacać różnorodny program ścisłego centrum miasta, pełnić rolę kulturotwórczą, prowadząc wielokierunkową działalność. Oczekujemy przełamania stereotypu biblioteki jako depozytu zmagazynowanej wiedzy, na rzecz otwartej przestrzeni, w której odwiedzający będą się czuć swobodnie, rozwijając zainteresowania i zdobywając wiedzę w twórczej atmosferze. Podstawową zasadą jest swobodny dostęp do zbiorów i zróżnicowanie poszczególnych stref funkcjonalnych bez ich wyraźnego wydzielania. Ważne jest, aby półki z książkami nie zdominowały wnętrza, lecz stanowiły ramy dla poszczególnych obszarów tematycznych”.

Koncepcja miała szansę realizacji dzięki wzorcowej współpracy z architektami Małgorzatą i Andrzejem Zatwarnickimi, którzy tworzą pracownię Architop, oraz z Wydziałem Inwestycji i Wydziałem do Spraw Europejskich Urzędu Miasta.

Inwestycja o wartości ponad 15 mln złotych została sfinansowana wspólnie przez Miasto Opole i Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Regionalnego w ramach RPO Województwa Opolskiego na lata 2007-2013 „Inwestujemy w twoją przyszłość”. Łączna powierzchnia użytkowa nowego budynku wynosi 2366 m².

Gmach ma 5 poziomów. Na poziomie -1 znajduje się galeria, kawiarnia, pomieszczenia gospodarcze, na poziomie 0 – hall, sala konferencyjna i pokój cateringowy, pokój gościnny

oraz pomieszczenie ochrony. Na pierwszym piętrze funkcjonuje wypożyczalnia dla dzieci – Pokój Bajek, czytelnia czasopism, wypożyczalnia literatury pięknej. Na drugim – mediateka, dział informacji z czytelnią oraz wypożyczalnia literatury popularnonaukowej. Trzecie piętro to piętro administracyjne, gdzie znajduje się magazyn regałów zwartych, dział gromadzenia i opracowania, instrukcyjny, administracyjny, informatyzacji oraz serwerownia, pokój socjalny, archiwum, magazyn podręczny i dyrekcja. MBP można zwiedzić odbywając wirtualną podróż po bibliotece na stronie http://www.mbp-opole.art.pl/wirtualne/mbp_opole.html, zaś więcej informacji na temat Miejskiej Biblioteki Publicznej w Opolu znajduje się na <http://www.mbp-opole.art.pl/>.

Biblioteka nie ma barier architektonicznych, a windy umożliwiają niepełnosprawnym dotarcie do każdego poziomu, łącznie z galerią na poziomie -1.

Różnorodne cechy tworzą atrakcyjność Miejskiej Biblioteki Publicznej w Opolu. Najważniejsze z nich to:

- centralne położenie
- rozległe wejście między pylonami symbolizującymi tomy książek lub zapisane tekstami Edwarda Stachury karty
- ciekawe rozwiązania architektoniczne (połączenie XIX-wiecznej kamienicy z nowoczesną architekturą)
- przejrzystość
- nowoczesne wyposażenie z elementami designu (np. krzesła Cube Orbit Chair, Krzeselka Pantoni Junior Chair, Puppy – Włochy, laby biblioteczne – konglomerat Quartz Kompakt Venecia) i oświetlenie (System 4000, System Vega Mix, System Laluna Mix)
- nowoczesne rozwiązania technologiczne umożliwiające zabezpieczenie zbiorów z urządzeniem samowypożyczającym i wrzutnią do oddawania książek

- Wi-Fi w budynku
- rozszerzenie zbiorów o audiobooki, filmy, koncerty, komiksy, gry planszowe, korzystanie z oferty z e-booka
- rozszerzenie oferty usług o elektroniczne wypożyczanie, zamawianie i rezerwowanie oraz powiadamianie o terminie zwrotu
- wypożyczanie czytników i czytników e-booków
- rozszerzenie oferty kulturalnej: Noc Kultury, gra „Morderstwo w bibliotece”, koncerty jazzowe, muzyki kameralnej oraz piosenki literackiej, bookcrossing, Klub Mam, angielski przez sztukę, Language Zone, Ameryka w twojej bibliotece, kursy komputerowe dla Seniorów, Planszowe Opole.

Jest jeszcze to „coś”, czyli duch miejsca.

Wraz z otwarciem nowego budynku przybyło czytelników, odwiedzin i wypożyczeń. Od 2 marca (uroczystego otwarcia) do końca 2011 roku biblioteka zanotowała:

- wzrost liczby czytelników o **10 189 (ogółem 25 416)**
- wzrost liczby odwiedzin o **240 445 (ogółem 425 921)**
- wzrost liczby wypożyczeń o **13 151 (ogółem 652 349).**

Zaowocowało to również licznymi nagrodami dla Miejskiej Biblioteki Publicznej w Opolu. Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich – Zarząd Główny przyznało MBP Medal Bibliotheca Magna Perennisque.

Budynek otrzymał także wiele nagród architektonicznych:

- Nagroda główna w konkursie organizowanym przez Ministerstwo Rozwoju Regionalnego – Polska pięknieje – 7 Cudów Funduszy Europejskich w kategorii „rewitalizacja”
- II miejsce w konkursie internetowym BRYŁA ROKU 2010
- Nagroda Architektoniczny Oscar nadana przez Stowarzyszenia Architektów Polskich za najlep-

szy obiekt architektoniczny wzniesiony ze środków publicznych w roku 2010

- Wyróżnienie w XV edycji konkursu Polski Cement w Architekturze
- Nominacja w organizowanym przez Zarząd Województwa Opolskiego konkursie „Opolskie Euro 2012” w kategorii „Regionalny euro projekt”.

Jako bibliotekarze cenimy sobie najbardziej nominację do nagrody „Złotej Spinki” w kategorii „kultura” jako miejsce tętniące życiem. Laureatów do konkursu – corocznie organizowanego przez „Nową Trybunę Opolską” – wybierają czytelnicy. Świadczy to o aprobach działalności Miejskiej Biblioteki Publicznej przez mieszkańców Opola.

Nowa biblioteka wzbudziła duże zainteresowanie dziennikarzy zarówno czasopism regionalnych jak i fachowych, dotyczących architektury. Poświęcono jej miejsce w czasopismach: „Świat Architektury” (nr 1/2011), „Inwestor” (nr 13/2012), „Budownictwo, Technologie, Architektura” (nr 3/2012) oraz w prasie regionalnej: „Nowej Trybunie Opolskiej” oraz „Gazecie Wyborczej”. Znalazła również miejsce w kilku publikacjach: *Jak zmieniło się opolskie dzięki funduszom europejskim²*, *Polska pięknieje. 7 cudów funduszy europejskich³* i *101 najciekawszych polskich budynków dekady⁴*. Nowy budynek biblioteki znalazł się na okładce „Poradnika Bibliotekarza” z maja 2011 wraz z artykułem o niej.

Miejska Biblioteka Publiczna w przestrzeni społecznej miasta Opola funkcjonuje jako miejsce: nowoczesne, łamiące stereotypowe postrzeganie biblioteki, ciekawe, modne, otwarte, wygodne, inspirujące, chętnie odwiedzane, miejsce, którym warto się pochwalić, miejsce, w którym ludzie czują się dobrze.

Są to określenia, które pojawiają się w prasie i które my, bibliotekarze, słyszymy od odwiedzających bibliotekę czytelników oraz jej użytkowników

ków. Nowa biblioteka jest miejscem, które wzbudza zainteresowanie otoczenia. Świadczy o tym stale powiększająca się liczba gości z zagranicy, z kraju i z naszego województwa.

Dzięki zainteresowaniu samym budynkiem oraz szerokim działaniom podjętym przez bibliotekę awansowała ona na 25. miejsce atrakcji Opola, nowego folderu o najciekawszych miejscach w przestrzeni miasta.

¹ *Biblioteka – małe pomysły na wielkie zmiany*, Warszawa 2009, s. 6-9.

² *Jak zmienia się opolskie dzięki funduszom europejskim*, Opole 2011, s. 12-13.

³ *Polska pięknieje. 7 cudów funduszy europejskich*, Warszawa 2011, s. 24-31.

⁴ *101 najciekawszych budynków dekady*, Warszawa 2011, s. 170-171.

Fot. 1 i 2. Mediateka.

Fot. 3. Pokój bajek.

Fot. 4. Wypożyczalnia.

Fot. Andrzej Zatwarnicki. Źródło: zbiory MBP w Opolu

VII Forum Młodych Bibliotekarzy w Łodzi, 11-12 września 2012 r.

10 września o godzinie 10.00 spotkałyśmy się na Dworcu Głównym w Olszynie. Po 8 godzinach spędzonych w zatłoczonym pociągu i z przesiadką w Toruniu dojechaliśmy szczęśliwie do słonecznej Łodzi, która w tym roku była gospodarzem VII Forum Młodych Bibliotekarzy ph. „Biblioteka jako marka”. Po „zasięgnięciu języka” w informacji turystycznej szybko i sprawnie trafiliśmy do hotelu, a następnego dnia do siedziby WiMBP, która była gospodarzem pierwszego dnia Forum. Zaopatrzone w identyfikatory zajęliśmy miejsca w Czytelnii. Po uroczystym powitaniu uczestników głos zabarała Elżbieta Stefańczyk, przewodnicząca SBP, która swoim wystąpieniem „Czary-mary, fokus-pokus” wprowadziła nas w temat tegorocznego Forum. Ponadto zachęcała nas, abyśmy byli otwarci i nie bali się realizacji śmiałych pomysłów. Zwracała uwagę na fakt, iż śmiałe przedsięwzięcia mogą niejednokrotnie przyczynić się do promocji biblioteki. Jako przykład takiego działania podała organizację przez Miejską Bibliotekę Publiczną w Opolu gry „Morderstwo w bibliotece”, w której uczestniczyło ponad 1000 osób.

Ku naszej wielkiej radości przewodnicząca SBP poinformowała, iż VIII Forum Młodych Bibliotekarzy odbędzie się w OLSZTYNIE! Był to dla nas sygnał, by mieć oczy szeroko otwarte.

Następnie z wielką ciekawością wysłuchałyśmy wykładu inauguracyjnego prof. nadzw.

dr. hab. Roberta Kozielskiego pt. „Marka w nowych czasach”. Ta prezentacja uświadomiła nam, że dawne strategie bibliotek nie mają dziś racji bytu. Obecnie „przetrwają nie najsilniejsi, ale ci, którzy umieją się przystosować” do zmian. Dlatego bibliotekarz musi obserwować, jak zmieniają się potrzeby współczesnego czytelnika oraz jak rozwija się technologia dostępu do tekstu.

Olena Gimos z Biblioteki Naukowej Uniwersytetu Naukowego na Ukrainie prezentowała sposoby kreowania marki bibliotek na Ukrainie za pomocą przejrzystego dostępu do informacji naukowej. Prelegentka opisała również działalność wydawniczą, naukową i edukacyjną Biblioteki.

W programie znalazło się także wystąpienie Bożeny Jaskowskiej z Biblioteki Uniwersytetu Rzeszowskiego, która zaprezentowała ciekawe działania promocyjne biblioteki poprzez gry interaktywne. Zwróciła ona uwagę, iż wprowadzenie koncepcji gry do działalności biblioteki może przynieść korzyści w postaci zwiększenia wykorzystania zbiorów oraz usprawnienia procesów bibliotecznych, co z kolei składa się na budowanie marki biblioteki.

Z kolei Monika Raczyńska z MBP Galeria Książki w Oświęcimiu przedstawiła dobre praktyki biblioteczne. Wystąpienie to uświadomiło nam, że nie bez powodu Galeria Książki zajęła I miejsce w konkursie Tydzień Bibliotek 2012.

Ponadto Program VII Forum obfitował w wiele innych atrakcji: przyznano Nagrodę dla Najlepszego Przedsięwzięcia Młodego Bibliotekarza w 2012 r. (którą zdobyła Paulina Milewska, pomysłodawczyni akcji „Odjazdowy Bibliotekarz”). Za aktywną działalność propagującą czytelnictwo w MBP w Ozorkowie uhonorowano Justynę Przybyszewską, a Izabelli Gajdzie wręczono nagrodę dla Bibliotekarza Roku 2012 województwa łódzkiego.

Po przerwie obiadowej rozpoczęła się część warsztatowa. Wzięliśmy udział w zajęciach na temat promocji biblioteki w nowych mediach (Facebook, blog), nowoczesnej identyfikacji wizualnej biblioteki oraz w warsztatach poświęconych praktycznym aspektom badań ankietowych.

Marta Kubuj:

Bardzo podobały mi się warsztaty dotyczące identyfikacji wizualnej, czyli stworzenia uniwersalnego i „łatwego w użyciu” systemu identyfikacji wizualnej dla bibliotek, aby każdy mieszkaniec czy przyjezdny mógł łatwo do niej dotrzeć. Potwierdziło to moje przekonanie, iż ważne jest, aby biblioteka była widoczna w przestrzeni publicznej, a jej nowoczesna identyfikacja wizualna zachęcała do skorzystania z jej usług. Z kolei warsztaty na temat kształtowania wizerunku biblioteki poprzez wykorzystanie nowych technologii uświadomiły mi, że przy pomocy bloga czy profilu na Facebooku łatwiej stworzymy relacje czytelnik-biblioteka-marka. Na zajęciach dotyczących tworzenia badań ankietowych dowiedziałam się, jakich błędów unikać przy tworzeniu ankiet, by była ona czytelna i przejrzysta dla ankietowanych.

Pierwszy dzień zakończyła uroczysta kolacja. To był relaksujący czas, który pozwolił nam zawrzeć znajomości z bibliotekarzami z różnych części Polski.

Gospodarzem drugiego dnia Forum była Politechnika Łódzka. Warsztaty zaczęliśmy od wysłuchania prelekcji Krzysztofa Karwowskiego „Biblioteka – Przystań kultury i źródło inicjatyw oddolnych. Animacja kultury jako metoda pracy w bibliotece – potrzeby, możliwości, przeszkody, perspektywy”. Następnie panie Anita Fal i Paulina Ronowska pokazały, że „Wolontariat przynosi podwójne zyski: dla wolontariusza i biblioteki”.

Izabella Piotrkowska:

Udział w tych warsztatach pokazał mi, że warto w bibliotece organizować różne imprezy, spotkania, warsztaty, wernisaże oraz inicjować nowe działania kreujące „bibliotekę jako markę”. Interesujący dla mnie był też udział w warsztacie o wolontariacie – dowiedziałam się sporo o wolontariacie i jego wykorzystaniu w bibliotece.

Wszystkie warsztaty prowadzone były przez znakomitych prelegentów, którzy specjalizują się w prezentowanych przez siebie dziedzinach i często swoje twierdzenia podpierali przykładami z własnego doświadczenia.

Dzięki uczestnictwu w tych interesujących warsztatach i panelach szybko minął nam czas i niestety trzeba było zakończyć nasz pobyt w Łodzi. Pełne pozytywnej energii wsiadliśmy do pociągu i, komentując na gorąco wszystkie wydarzenia, wróciliśmy do Olsztyna. Niewątpliwie Forum dało nam wiele inspiracji dla tworzenia dobrej marki biblioteki jako placówki reagującej na zmiany i otwartej na nietypowe pomysły i działania.

Kompetencje bibliotekarzy wobec zmian społecznych

Tematem niniejszego wystąpienia jest próba przybliżenia zagadnień związanych z kompetencjami bibliotekarzy wobec zmian społecznych. Aby w pełni zrozumieć omawianą tematykę, należy wyjaśnić pojęcie społecznej zmiany. Zachodzące w społeczeństwie przeobrażenia mogą dotyczyć bardzo wielu dziedzin: nauki, sztuki, religii, moralności, polityki, ekonomii a nawet życia rodzinnego czy wewnętrznych aspektów bytu człowieka.

W tym miejscu warto zwrócić uwagę na poglądy Augusta Comte'a¹, który wyodrębnił dwie części społeczeństwa: „statykę” oraz „dynamikę”. Statyka jest rozumiana jako nauka o elementach społeczeństwa, dynamika zaś obejmuje swym zakresem procesy zachodzące w jego wnętrzu. Połączenie tych dwóch części daje w rezultacie system, którego funkcjonowanie filozof porównał do rozwijającego się żywego organizmu. Może on być obserwowany i analizowany niezależnie od jego ruchu. Jest to odniesienie do rozwoju społeczeństwa oraz następujących w nim zmian². Niestety trudno jednoznacznie określić, jakie konkretnie zmiany społeczne mają wpływ na kompetencje bibliotekarzy, można zaryzykować stwierdzenie, że wszystkie, jednak największe znaczenie mają zmiany związane z lawinowym przyrostem wiedzy oraz jej upowszechnieniem w postaci informacji. Powstał nawet termin „społeczeństwo informacyjne” odnoszący

się do zupełnie nowego modelu społecznego. Historycy uważają, że data przełomową w procesie tworzenia społeczeństwa informacyjnego jest uruchomienie w Stanach Zjednoczonych³ pierwszego komputera⁴. Znacznie różnił się on wyglądem i możliwościami od współczesnych komputerów, jednak otworzył nowy okres w dziejach ludzkości. Inna grupa naukowców uważa, że rewolucję naukową zapoczątkowało wystrzelenie przez Związek Radziecki⁵ sputnika w 1957 r.⁶. Komunikacja za pomocą satelitów stała się początkiem nowej rzeczywistości, tzw. globalnej wioski. Dotyczy to głównie Internetu i mediów elektronicznych. Ze zjawiskiem tym mamy do czynienia wtedy, gdy w procesie przepływu informacji zostają obalone wszelkie bariery czasowe i przestrzenne. Dążenie do globalizacji jest jedną ze szczególnie istotnych tendencji współczesnej epoki, społeczeństwa stają się od siebie zależne we wszystkich aspektach istnienia, również w kwestii informacji. „Można już dziś mówić o globalnej strukturze relacji politycznych, ekonomicznych i kulturowych, wykraczających poza tradycyjne granice i łączących społeczeństwa w jeden system”⁷. Nadeszły czasy, kiedy podstawową i cenną wartością stała się siła ludzkiego intelektu wspomaganego przez nowoczesniejsze technologie. Aby w pełni świadomie i konstruktywnie funkcjonować w nowoczesnym społeczeństwie, każdy człowiek

powinien posiadać zdolność samodzielnego i krytycznego myślenia. Poznawanie wytworów kultury dawnej i teraźniejszej jest warunkiem właściwego ukształtowania społeczeństwa. Każda przeczytana książka, artykuł, wykład czy wystawa mają ogromny wpływ na te procesy. Przygotowują one jednostkę do wielu aspektów życiowej aktywności, pomagają wybrać określoną koncepcję życia jak również stworzyć własny świat wartości. Czynnikiem sprzyjającymi są bez wątpienia instytucje kulturalno-oświatowe, muzea, instytucje naukowe, a także biblioteki. Kompetentny bibliotekarz powinien być łącznikiem pomiędzy szybko rozwijającym się światem informacji a społeczeństwem. Kształtujące się społeczeństwa informacyjne potrzebują wysokiej klasy specjalistów, doskonale wykształconych i rzetelnych. Każdy zawód wymaga określonych kwalifikacji, które określają jego swoistość. Konieczne zatem jest wykształcenie nowego typu bibliotekarza, który sprostą wymogom cywilizacyjnym i edukacyjnym zarówno na poziomie multimedialnej techniki jak i w szerokiej perspektywie społecznej i czytelniczej. Dzisiejszy bibliotekarz powinien doskonale czuć się w różnorodnych rolach, być ekspertem w swojej dziedzinie, a jednocześnie być badaczem, menedżerem, operatorem baz danych, znawcą technologii informacyjnych, a także osobą otwartą na wiedzę i nowe umiejętności użytkownika. Powstaje zatem pytanie, jaki powinien być nowoczesny bibliotekarz?

Pojęcie kompetencji definiuje się różnie, ich ogólny sens można ująć jako ogół sprawności, które są konieczne pracownikowi, aby stać się kompetentnym, potrafiącym przystosować się do zmian, uczyć się i kształcić całe życie oraz być aktywnym i odpowiedzialnym. Co ciekawe, w Polsce obowiązuje czterostopniowa skala wymaganych kompetencji: są to kwalifikacje ponadzawodowe, które są konieczne w każdej

pracy, jednak nie dają formalnych uprawnień, kwalifikacje ogólnozawodowe – kierunkujące do pewnego zakresu zawodowego, jest to zwykle określona grupa zawodów oraz podstawowe kwalifikacje zawodowe, które zawierają głównie umiejętności potrzebne do wykonywania zawodu, oraz kwalifikacje specjalistyczne, które stanowią o umiejętnościach dodatkowych, określonych dla każdego zawodu, tzw. specjalizacje⁸. Jednak ogólnie wiadomym jest, iż do podstawowych umiejętności bibliotekarza zalicza się sprawne zarządzanie biblioteką oraz zdolność organizacji pracy. Dotyczy to zarówno gromadzenia, przechowywania, jak również udostępniania zbiorów. Aby rzetelnie gromadzić i wybierać materiały biblioteczne, należy posiadać wiedzę z zakresu rynku księgarskiego oraz piśmienniczego w różnych sferach nauki i literatury. Trzeba również umieć selekcjonować materiały nieaktualne czy przestarzałe. Wymaga to od bibliotekarza dużego wkładu pracy, dynamiczności w działaniu oraz znajomości terminologii i tematyki różnych dziedzin. Istotny jest też krytycyzm w ocenie przydatności danej książki, bowiem troska o bieżącą aktualizację zbiorów decyduje o użyteczności biblioteki⁹. Odpowiednią wiedzę i przygotowanie powinni posiadać bibliotekarze zajmujący się gromadzeniem i przechowywaniem dziedzictwa kulturowego. Wymaga się od nich dodatkowych kwalifikacji w dziedzinie konserwacji, renowacji czy witalizacji zbiorów. Ponadto bibliotekarze naukowcy zobligowani są do prowadzenia badań oraz prac dokumentacyjnych. Ważna jest również umiejętność dysponowania zasobami finansowymi biblioteki. Dotyczy to głównie osób zarządzających bądź odpowiedzialnych za gromadzenie, gdzie fachowa wiedza w tej dziedzinie jest konieczna. Inną jeszcze kompetencją jest tworzenie zasobów informacji, wyszukiwanie ich oraz udostępnianie. Od kompetentnego bibliotekarza

wymaga się również znajomości nie tylko technologii bibliotecznej i informacyjnej, lecz także wiedzy o zawartości zasobów i baz danych. W dodatku jeszcze trzeba wyjść naprzeciw oczekiwaniom użytkowników, sprostać ich rosnącym potrzebom i wymaganiom. Można z powodzeniem stwierdzić, że bibliotekarze pełnią bardzo ważne funkcje społeczne, wymaga się od nich bowiem nieustannego doskonalenia, doksztalcania, poszerzania wiedzy. Zawód bibliotekarski bywa nazywany nawet misją społeczną.

W dzisiejszej rzeczywistości nie ma miejsca na niekompetencję, brak kwalifikacji zawodowych czy ogólny brak orientacji w bieżących wydarzeniach w świecie społecznym, kulturowym czy naukowym. Niestety, ostatnimi czasy rola bibliotekarza uległa znacznemu ograniczeniu. Jednym z powodów takiego stanu rzeczy, jak wyżej wspomniano, jest bardzo intensywny rozwój nauki i techniki, umożliwiający łatwy i szybki dostęp do informacji. Mimo wszystko jednak bibliotekarze, aby utrzymać się w pracy, mają obowiązek iść z postępem. Aby ich praca była efektywna, muszą aktywnie uczestniczyć w tworzeniu społeczeństwa informacyjnego. Dlatego też, poza wieloma innymi zadaniami, zapewniają dostęp do podstawowych usług elektronicznych, jak np. do informacji publicznej czy edukacji. Ich zadaniem jest, aby dostęp do informacji stawał się normą, a nie przywilejem wybranych grup społecznych, niewątpliwie więc na ich barkach spoczywa ciężar edukacji obywateli w tym zakresie. Do ważnych kompetencji bibliotekarza należy dawanie możliwości kształcenia się i rozwijania, dostarczania wiedzy o kulturze regionalnej, jak również zapewnienie równych szans funkcjonowania w społeczeństwie informacyjnym osobom starszym, w trudnej sytuacji materialnej, niepełnosprawnym, nie potrafiącym obsługiwać mediów elektronicznych lub nie mającym do nich swobodnego dostępu. Wyodręb-

niło się nawet nowe pojęcie, zwane wykluczeniem bądź podziałem cyfrowym. Oznacza ono podział społeczeństwa na osoby mające dostęp do Internetu oraz nowoczesnych technik informacyjnych i na osoby bez takich możliwości. Nie sprowadza się to tylko do posiadania dostępu do Internetu bądź nie. Ważne są również inne czynniki, jak brak umiejętności posługiwania się nowoczesnymi narzędziami informacyjnymi czy brak znajomości języka, w którym przekazywane są poszukiwane informacje. W tym miejscu niezbędna jest pomoc przygotowanego odpowiednio bibliotekarza. Można zatem z powodzeniem stwierdzić, że to właśnie do bibliotekarzy należy przeciwdziałanie wykluczeniu cyfrowemu poprzez niwelowanie barier w dostępie do Internetu i nie tylko. Komputery z dostępem do Internetu oraz rozmaite bazy danych znajdują się w niemal każdej bibliotece i są ogólnodostępne. Bibliotekarze organizują bardzo wiele różnorodnych programów, skierowanych do wszystkich grup społecznych, gdzie uczestnicy mogą nabyć umiejętność poruszania się w sieci i przeszukiwania dostępnych w niej zasobów. Otrzymują również aktualne informacje o produktach informatycznych oraz stały dostęp do interesujących ich materiałów. Aby sprostać tym zadaniom, bibliotekarze ustawicznie się doksztalcają, doskonalą swój warsztat zawodowy, poszerzają wiedzę ogólną oraz nabywają wciąż nowe kompetencje. Co ważne, wymaga się od nich doskonalenia umiejętności już posiadanych, ponieważ w tym zawodzie nie ma miejsca na jakikolwiek zastój. Coraz większy nacisk kładzie się na pracę elastyczną i szybkie reagowanie na zmiany, a co się z tym wiąże, podejście do pracy też staje się coraz bardziej płynne, objawia się to nienormowanym czasem pracy, pracą zadaniową bądź w niepełnym wymiarze godzin. Jak widać, zadania tej grupy społecznej są bardzo odpowiedzialne i mają o wiele większy zasięg niż się

powszechnie uważa. Nowe technologie, Internet, digitalizacja, które znacznie ograniczyły rolę bibliotekarza, ustawiły go jednocześnie w innym kontekście funkcjonowania. Bibliotekarz stał się nie tylko pośrednikiem między zasobami a użytkownikami, do jego zadań należy również tworzenie przyjaznej przestrzeni bibliotecznej jako miejsca spotkań i kontaktów społecznych.

Aby spełniać tak wiele ról w nowoczesnej bibliotece, bibliotekarz, jak już wspomniano powyżej, powinien posiadać wiele różnych kompetencji. Uogólniając, najważniejsze z nich to przede wszystkim umiejętność opracowania ogólnej koncepcji organizacji biblioteki jako sprawnej struktury funkcjonalnej, biegłe zarządzanie zbiorami oraz procesami związanymi z przekazem informacji. Istotne są tutaj takie kompetencje informatyczne, jak sprawne korzystanie z technologii informacyjnych i medialnych oraz kreatywność i samodzielność myślenia. Potrzebne są też: wiedza o czytelniku i jego potrzebach, umiejętność komunikowania się i rozwiązywania konfliktów oraz poprawność i czytelność własnych wypowiedzi językowych. Kompetentny bibliotekarz powinien również współpracować z instytucjami w otoczeniu społecznym biblioteki w celu stworzenia jak najlepszego jej wizerunku jako jednostki upowszechniającej wzorce kulturowe w społeczeństwie.

Wszystkie opisane powyżej kompetencje i kwalifikacje zawodowe stanowią o skuteczności bibliotekarza we wciąż zmieniającym się, rozwijającym nieustannie społeczeństwie. W instytucji, jaką jest biblioteka, pracować powinny osoby o rzetelnym i różnorodnym przygotowaniu zawodowym, aby umożliwić swobodny i powszechny dostęp do zasobów. Obywatel społeczeństwa informacyjnego ma prawo uzyskać dostęp do wiedzy w najszerszym tego słowa znaczeniu i będzie je realizować głównie w bibliotekach.

W XXI wieku, czasie wielkich zmian, społeczeństwu potrzebny jest również bibliotekarz, który będzie potrafił mądrze doradzić, wskazać potrzebną informację, być przewodnikiem po wiedzy i propagatorem wartościowej książki. Żyjący pod presją zmian społecznych bibliotekarz nie powinien zapominać o motywacji, satysfakcji i radości płynącej z wykonywanej pracy, ponieważ wtedy jego praca będzie potrzebna i wartościowa.

BIBLIOGRAFIA:

- Antczak Mariola, *Rola bibliotek i bibliotekarzy szkolnych w edukacji społeczeństwa informacyjnego na tle przeobrażeń oświatowych w Polsce w latach 1989-2007*, Łódź, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, 2010.
- Białobłocki Tomasz, *Społeczeństwo informacyjne. Istota, rozwój, wyzwania*, Warszawa, Wydawnictwa Akademickie i Profesjonalne, 2006.
- Budowa standardów kwalifikacji zawodowych w Polsce. *Metodologia tworzenia standardów kwalifikacji zawodowych*, red. Stefan Kwiatkowski, Zofia Sepkowska, Warszawa, Instytut Badań Edukacyjnych ; Instytut Technologii Eksploatacji, 2000.
- *Encyklopedia*. T. 17, red. Juliusz Rawicz, Kraków, Mediasat Poland ; Mediasat Group, 2005.
- *Encyklopedia filozofii*. T.1, red. Ted Honderich, Poznań, Zysk i S-ka, 1998.
- Remerowa Krystyna, *Gromadzenie zbiorów w bibliotece*, W: *Bibliotekarstwo naukowe z uwzględnieniem dokumentacji naukowo-technicznej*, red. Adam Łysakowski, Warszawa, Państwowe Wydawnictwo Naukowe, 1956.
- *Słownik najnowszej historii Świata 1900-2007*, red. Piotr Maciej Majewski, Warszawa, Presspublica Sp. z o.o., 2008.

• Sztompka Piotr, *Socjologia zmian społecznych*, Kraków, Wydawnictwo Znak, 2005.

¹ Zob. *Encyklopedia filozofii*. T. 1, red. T. Honde-rich, Kraków 2005, s. 121.

² P. Sztompka, *Socjologia zmian społecznych*, Kra-ków 2005, s. 19.

³ Zob. *Stany Zjednoczone*, W: *Encyklopedia*. T. 17, Kraków 2005, s. 380.

⁴ M. Antczak, *Rola bibliotek i bibliotekarzy szkol-nych w edukacji społeczeństwa informacyjnego na tle przeobrażeń oświatowych w Polsce w latach 1989-2007*, Łódź 2010, s. 11.

⁵ Zob. *Związek Socjalistycznych Republik Radziec-kich*, W: *Słownik najnowszej historii Świata*. T. 6, War-szawa 2008, s. 101.

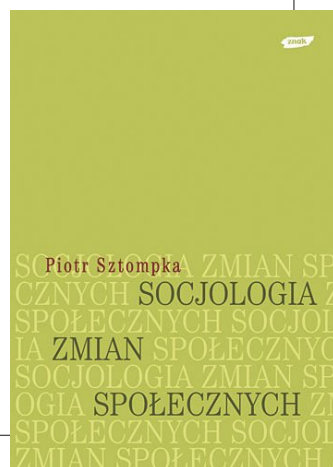
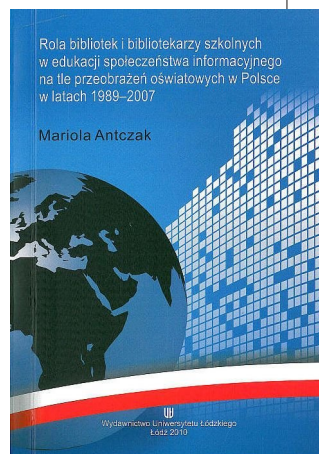
⁶ M. Antczak, *Rola bibliotek i bibliotekarzy szkol-nych w edukacji społeczeństwa informacyjnego na tle przeobrażeń oświatowych w Polsce w latach 1989-2007*, Łódź 2010, s. 12.

⁷ P. Sztompka, *Socjologia zmian społecznych*, Kra-ków 2005, s. 93.

⁸ *Budowa standardów kwalifikacji zawodowych w Polsce*, red. S.M. Kwiatkowski, Z. Sepkowska, Radom 2000, s. 12.

⁹ K. Remerowa, *Gromadzenie zbiorów w bibliote-ce*, W: *Bibliotekarstwo naukowe z uwzględnieniem do-kumentacji naukowo-technicznej*, red. A. Łysakowski, Warszawa 1956, s. 89.

KSIĄŻKA NA TEMAT

Formy pracy bibliotek dla dzieci jako wprowadzenie w kulturę

W marcu 2012 r. minęła 90. rocznica otwarcia pierwszej biblioteki publicznej dla dzieci w Polsce. Była to właściwie wypożyczalnia książek zorganizowana w Łodzi na podstawie opracowanego rok wcześniej planu „Wzorcowej sieci bibliotek opartych na podstawie umiastowienia”, którego inicjatorem był Jan Augustyniak.

Model biblioteki publicznej dla dzieci ukształtowany na początku XX wieku wiązał się przede wszystkim z wypełnieniem czasu wolnego, organizowaniem działalności twórczej i ludycznej wokół książki. Opierał się na swobodnej pracy z czytelnikiem indywidualnym lub w małych spontanicznych grupach.

Tradycyjnie bibliotekom publicznym dla dzieci przypisywano trzy funkcje: kształcącą, rekreacyjną i kompensacyjną. Powszechnie dostępne

placówki zapewniały swobodę korzystania ze starannie zgromadzonych zbiorów, wolny wybór książek oraz różnorodne formy pracy, których celem było przyciągnięcie jak największej liczby dzieci do bibliotek, a następnie ułatwienie im kontaktu z książką.

Warto w tym miejscu przypomnieć, że pod pojęciem „biblioteka publiczna dla dzieci” rozumiemy filie i oddziały bibliotek głównych (wojewódzkich, miejskich, gminnych) specjalizujące się w obsłudze tej kategorii użytkowników. Z danych publikowanych systematycznie w roczniku „Biblioteki publiczne w liczbach” wynika, że likwidacje i zmiany organizacyjne w sieci bibliotek publicznych, jakie miały miejsce po 1989 r., objęły w znacznym stopniu placówki dla dzieci.

Lata	Ogółem	Filie	Oddziały	Wzrost/Spadek
1985	1108	361	747	-
1989	1300	384	916	+192
2000	1127	254	837	- 173
2008	978	210	768	- 149
2010	940	200	740	- 38

Tab. 1. Liczba bibliotek dla dzieci w Polsce wg „Bibliotek Publicznych w Liczbach”

W roku 2010 w stosunku do roku 1989, w którym liczba bibliotek publicznych dla dzieci była największa, zlikwidowano lub przekształcono ogółem 360 placówki (27,7%, praktycznie $\frac{1}{3}$ bibliotek), w tym 176 oddziały i 184 filie dla dzieci. Sieć bibliotek dla najmłodszych poniosła w ostatnim ćwierćwieczu największe straty. O ile w roku 2000 można było jeszcze mówić o liczbie bibliotek porównywalnej ze stanem z roku 1985, o tyle ostatnie lata pokazują systematyczny i pogłębiający się regres tej grupy placówek, dodatkowo trzeba stwierdzić, że ich liczba malała szybciej niż liczba bibliotek ogółem. Lata największych spadków to początek lat 90. XX wieku (między 1990 a 1995 r.) i początkowe lata XXI wieku (2000-2005).

Aktualna pozostaje zatem opinia wyrażona 15 lat temu, że wraz z kurczeniem się sieci bibliotek dla dzieci zastraszająco kurczy się dostęp czytelnika dziecięcego do książki, zwłaszcza na wsiach i w małych ośrodkach, czyli tam, gdzie bardzo często biblioteka pozostaje praktycznie jedyną placówką kulturalną. Należy się zatem zastanowić, czy powszechne narzekanie, że dzieci nie czytają, wynika istotnie z konkurencyjnego wpływu mediów elektronicznych, choć zapewne ma to miejsce w większym stopniu niż dawniej, czy może bardziej z tego, że ogranicza się stale dostęp do informacji o książce i wydłuża droga do niej. Lada chwila może się okazać, że potencjalny czytelnik zostanie sam, możliwe, że z potrzebą czytania, lecz bez możliwości jej zaspokojenia¹.

Stąd też, jak można sądzić, cenne są powtarzalne badania tej grupy placówek prowadzone od połowy lat 80. XX wieku w Instytucie Książki i Czytelnictwa Biblioteki Narodowej, których wyniki pozwalają nie tylko na opis bieżącej sytuacji, ale i uchwycenie zachodzących zmian.

W Instytucie Książki i Czytelnictwa Biblioteki Narodowej (IKiCz BN) badania dotyczące organi-

zacji i wyposażenia bibliotek publicznych dla dzieci w Polsce zainicjowano w 1985 roku, a przeprowadzono rok później². Ich celem były: ogólna ocena funkcjonalności sieci tych placówek, zdiagnozowanie stanu, wielkości i potencjału lokali bibliotecznych w tym wyposażenia w sprzęt techniczny. Badania miały charakter ogólnopolski. Posłużono się wówczas dwiema ankietami: pierwsza była skierowana do wojewódzkich instruktorów czytelnictwa dziecięcego, druga była adresowana bezpośrednio do wybranych celowo 161 bibliotek publicznych dla dzieci w całym kraju.

Kolejne badania podjęte i zrealizowane w latach 2000-2001 były próbą rozpoznania tych samych elementów, które stanowiły przedmiot badań w latach 80., ale już w nowych warunkach ustrojowych i prawnych³. Były to przede wszystkim zmiany w sposobie zarządzania i finansowania bibliotekami publicznymi, zapis w ustawie o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej sprzyjający łączeniu bibliotek z innymi instytucjami, zmienił się rynek książki (likwidacja cenzury, wolny rynek papieru i wydawnictw), wreszcie przeprowadzono reformę oświaty (powołanie gimnazjów, wprowadzenie nowych programów nauczania). Do ważnych czynników należy też zaliczyć pojawienie się w bibliotekach nowych technologii, między innymi komputerów oraz Internetu. Wszystko to nie pozostało bez wpływu na całą sieć biblioteczną, w tym także na biblioteki dla dzieci, które działają przecież w określonym otoczeniu społecznym i administracyjnym. W 2001 roku badaniami objęto tę samą grupę bibliotek, co 15 lat wcześniej. Uzyskano odpowiedzi z 133 placówek oraz 13 wypowiedzi od wojewódzkich instruktorów czytelnictwa dziecięcego⁴.

Trzecie badania zostały zrealizowane w latach 2008-2009[5] i po raz kolejny były próbą rozpoznania działalności bibliotek publicznych

dla dzieci po prawie 20 latach od wprowadzenia zmian w strukturze organizacji zarządzania państwem, szybkiego rozwoju nowych technologii, akcesji Polski do Unii Europejskiej (2004 r.).

Ich celem, tak jak uprzednio, jest opis i ocena aktualnej kondycji bibliotek publicznych dla dzieci w skali całego kraju oraz określenie zmian w ich funkcjonowaniu dzięki porównaniu z latami poprzednimi, które potraktowano jako punkt odniesienia do sporządzenia analizy. Analizowano zarówno aspekty ilościowe: liczbę placówek, użytkowników, wielkość księgozbiorów i ich wykorzystanie, jak i jakościowe, zwłaszcza funkcje społeczne placówek, charakter i rozmiary kontaktów ze środowiskiem lokalnym, wpływ reform oświatowych, administracyjnych na dokonane przekształcenia organizacyjne i funkcjonalne, a także opinie pracowników bibliotek o ich pracy. W odróżnieniu od badań z lat poprzednich ankietą pocztową starano się objąć wszystkie biblioteki dla dzieci w Polsce. W badaniach zrezygnowano natomiast z ankiety skierowanej do wojewódzkich instruktorów czytelnictwa dziecięcego.

W każdej edycji badań, w ankiecie pojawiło się tak samo sformułowane pytanie: „Jakie for-

my pracy z czytelnikami prowadziła biblioteka najczęściej w danym roku?” (tu oczywiście pojawiała się data badań).

Funkcje współczesnej biblioteki dla dzieci nie sprowadzają się tylko do gromadzenia i udostępniania książek oraz innych dokumentów, czy oferowania możliwości skorzystania z Internetu. Jedną z ważnych, przede wszystkim społecznie i kulturowo, funkcji jest szeroko rozumiana działalność popularyzatorska, jaką prowadzą placówki na rzecz społeczności lokalnej, w której funkcjonują. Aktywność bibliotek przekłada się na organizację bardzo różnych zajęć i współpracę z wieloma podmiotami.

Warto w tym miejscu przypomnieć dwa sposoby podziału form pracy – tzw. tradycyjny, według sposobu podania treści – Izabeli Stachelskiej, który obejmował formy żywego słowa, formy wizualne, formy łączone, oraz podział zaproponowany przez prof. Jacka Wojciechowskiego, według grup czytelników, obejmował formy indywidualne, quasi-zbiorowe, zbiorowe, zespołowe w małych grupach.

W poniższej tabeli widać, jakie zatem były w badaniach 2000 i 2008 r. najbardziej popularne formy pracy bibliotek dla dzieci.

Nazwa zajęć	2000			2008		
	Liczba bibliotek	Liczba zajęć	Liczba uczestników	Liczba bibliotek	Liczba zajęć	Liczba uczestników
Lekcje biblioteczne	79	1 306	32 814	67	1 474	33 754
Konkursy	77	765	17 913	69	732	17 348
Wycieczki do biblioteki	28	592	12 497	21	329	7 379
Spotkania autorskie	25	46	2 346	41	139	9 735
Imprezy	23	194	5 924	20	200	8 387
Pogadanki/prelekcje	19	271	5 978	24	475	9 909
Zajęcia plastyczne	12	543	6 148	12	350	4 630
Filmy video	8	414	3 179	5	96	939

Nazwa zajęć	2000			2008		
	Liczba bibliotek	Liczba zajęć	Liczba uczestników	Liczba bibliotek	Liczba zajęć	Liczba uczestników
Głośne czytanie	5	94	1 916	41	962	23 115
Dyskusje nad książką	6	50	436	8	210	2 411
Ferie/wakacje w bibliotece	7	69	1 488	15	276	5 141

Tab. 2. Formy działalności bibliotek w 2000 i 2008 r.

Wśród najczęściej wymienianych form pracy dominują formy zbiorowe. Przede wszystkim są to **lekcje biblioteczne**, prowadzone przez największą liczbę placówek i gromadzące największą liczbę uczestników. W ciągu ośmiu lat można zauważyć, że nieco spadła liczba bibliotek prowadzących tego typu zajęcia, ale pozostałe czyniły to bardziej intensywnie. Tradycyjnym uzupełnieniem lekcji są tak zwane **wycieczki do biblioteki**. Ich liczba spadła, ale można przypuszczać, że obecnie organizowane są pod innymi tytułami, jak np. „spotkania dla przedszkolaków”, czy po prostu „pogadanki”. **Natomiast w ciągu ostatnich lat dwie formy pracy prowadzone przez biblioteki zyskały na popularności i znaczeniu.** Pierwszą z nich jest **głośne czytanie**. Słabo obecne w badaniach z 2000 r., w 2008 r. za sprawą kampanii „Cała Polska Czyta Dzieciom” urosło do rangi najważniejszej – po lekcjach bibliotecznych – i najpopularniejszej prowadzonej przez biblioteki formy. Wzrost zarówno w przypadku liczby prowadzonych zajęć jak i liczby uczestników jest dziesięciokrotny. Świadczy to o ogromnej sile przekonywania inicjatorów akcji, a także aktywności bibliotek do włączenia się w te działania. Drugą formą, która zyskała na popularności, są **spotkania autorskie**. W tym przypadku mamy do czynienia z trzykrotnym wzrostem liczby organizowanych spotkań i biorących w nich udział uczestników. Można powiedzieć, że

„pisarze ruszyli w Polskę”. Autorom zaczęło zależeć na bliższym kontakcie z czytelnikami, co oczywiście przekłada się na popularność ich samych i prawdopodobnie na sprzedaż ich dzieł. W ostatnich latach coraz popularniejsze stają się też większe akcje regionalne zapraszające autorów do odwiedzenia bibliotek w konkretnym województwie. Być może częstszą obecność pisarzy w bibliotekach należy wiązać z rozwijającym się ruchem **Dyskusyjnych Klubów Książki**. To również forma, która zyskała większe uznanie w ostatnich latach. Wzrasta również rola bibliotek jako organizatorów zajęć głównie podczas **ferii zimowych, ale też w czasie wakacji**. W tym okresie coraz częściej placówki szerzej otwierają swoje podwoje, organizując zajęcia dla dzieci pozostających w mieście, biorą udział w akcjach typu „zima w mieście”. Większą popularnością cieszą się rozmaite biblioteczne imprezy. Rośnie liczba ich uczestników, co może być świadectwem aktywności bibliotecznej reklamy, umiejętności zainteresowania biblioteczną ofertą potencjalnych użytkowników. Ale może to być też sygnał, że brakuje miejsc, w których dzieci i ich opiekunowie mogą się spotkać. Zatem wyraźnie widać, jak zmienia się funkcja biblioteki w kierunku bycia miejscem spotkań, miejscem zabawy, miejscem otwartym nawet dla tych, którzy nie lubią czytać. Trudno powiedzieć, na ile duże imprezy przyciągające jednorazowo więk-

szą liczbę publiczności sprawiają, że jakaś jej część zostaje w konsekwencji stałymi odbiorcami usług bibliotek.

Kolejne zjawiska warte odnotowania, to **sta-bilna pozycja wszelkiego typu konkursów**, literackich, plastycznych, czytelniczych, organizowanych lokalnie i ponadlokalnie. **Spadek dotknął zajęć plastycznych i oglądania filmów na wideo.** To, co było nowością jeszcze w 2000 r., osiem lat później stało się domowym standardem.

Przyglądając się bibliotecznym formom pracy, należy odnotować jeszcze następujące zmiany. W 2008 r. biblioteki prowadziły bardziej zróżnicowane zajęcia, pojawiły się też takie formy, które nie były obecne wcześniej. Do nich należy zaliczyć przede wszystkim stałe, prowadzone przynajmniej raz w tygodniu **zajęcia dla dzieci najmłodszych, 2-5 letnich** – organizowane jako „poranki dla malucha”, „rodzinne popołudnia z Misiem”, częściej prowadzone są **zajęcia teatralne** lub parateatralne, zajęcia z dramy czy biblioterapii. Coraz większą popularnością cieszą się gry planszowe, układanie puzzli, gry świetlicowe. W bogatej ofercie bibliotecznych zajęć niewątpliwie brakuje spotkań poświęconych nowym technologiom. Tu wyraźnie widać lukę w ofercie bibliotecznej. Można wysnuć ostrożny wniosek, że głośne czytanie zastąpiło naukę bezpiecznego korzystania z Internetu. To sprawa oczywista, choćby z racji niewystarczającego ciągle wyposażenia bibliotek w sprzęt komputerowy. Trudno przed dwoma-trzema komputerami posadzić klasę szkolną, problemem są chyba także kompetencje bibliotekarzy w tej materii. Czytać głośno może prawie każdy, z odpowiedzialnym korzystaniem z sieci i dodatkowo przekazaniem tej wiedzy dzieciom radzą sobie jeszcze nieliczni. Być może też tego typu zajęcia powinny odbywać się przede wszystkim w szkole.

Na podstawie zgromadzonych danych można powiedzieć, że w prowadzonych przez biblioteki

formach pracy nie ma wielkich zmian. Podstawą prowadzonych zajęć pozostaje słowo, książka, różnego rodzaju formy zbiorowe. Za to jest ich więcej, są różnie nazywane, prawdopodobnie ciekawsze. Otwarcie na małe dzieci i ich rodziny to działanie zmierzające do wyrównywania szans edukacyjnych i kulturalnych zwłaszcza w małych ośrodkach, gdzie praca biblioteczna niejednokrotnie zastępuje przedszkole. Biblioteka coraz częściej jest miejscem spotkań, przestrzenią otwartą, wychodzącą ze swoją ofertą na zewnątrz poprzez organizację festynów, wspólnych imprez. Pod tym względem zmienia się oblicze bibliotek. Natomiast nadal nie są one gotowe na zmiany technologiczne, choć przy mizerii finansowej wielu po prostu nie stać na pogoń za nowinkami komputerowymi, gramami wideo, komputerowymi i play-station bardzo silnie związanymi z modami pojawiającymi się na rynku komercyjnym.

Przedstawione informacje dotyczą zajęć prowadzonych dla zorganizowanych bądź większych grup uczestników. Natomiast niewiele wiemy o pracy z czytelnikiem indywidualnym, która mimo wszystko stanowi podstawę bibliotecznej działalności.

Tak więc, przyglądając się podobieństwom i różnicom w działalności bibliotek w ostatnich ośmiu latach ukierunkowanej na popularyzację książki, czytania, popularyzację wiedzy, ale także szeroko rozumianej rozrywki, zwraca uwagę większą częstotliwość podejmowanych działań oraz zwiększenie liczby podmiotów gotowych do współdziałania. Świadczy to o coraz lepszym umocowaniu bibliotek w społecznościach lokalnych, umiejętności wychodzenia z szerszą niż tylko biblioteczną ofertą, oraz o coraz lepszej umiejętności budowania szerokiego partnerstwa na rzecz rozwoju kulturalnego społeczności lokalnej.

Jednocześnie trzeba przypomnieć, że biblioteki oferują szeroki wybór książek, dostęp do In-

ternetu oraz sporadycznie niewielką liczbę dokumentów innych niż książki. Zatem zaczynają tak na prawdę pełnić oprócz funkcji tradycyjnych wypożyczalni, funkcję bezpłatnych lub niskopłatnych kawiarenek internetowych bądź salonów gier. Pytanie, w jaką kulturę będą biblioteki wprowadzać, pozostaje zatem otwarte.

Widać wyraźnie, że biblioteczne usługi dla dzieci potrzebują nie tylko systematycznej obserwacji, ale też nowych scenariuszy działań.

¹ Lewandowicz G., *Cienie i blaski czytelniczkiej obsługi dzieci i młodzieży*, W: *Biblioteki publiczno-szkolne*, Olsztyn 1996 r., s. 29-34.

² Białkowska G., *Wybrane zagadnienia organizacji i wyposażenia bibliotek publicznych dla dzieci i młodzieży*, Warszawa 1992; dalej, w odniesieniu do tych badań będziemy używać daty 1985 r.

³ Lewandowicz G., *Biblioteki publiczne dla dzieci w Polsce. Raport z badań*, Warszawa 2003.

⁴ Zabrakło ankiet z woj. dolnośląskiego, mazowieckiego oraz części województwa toruńskiego.

⁵ Dla tych badań będziemy używać daty 2008 r.

KSIĄŻKA NA TEMAT

Komunikacja w bibliotece jako ważny element przestrzeni społecznej

Biblioteki publiczne spełniają ważną rolę w kształtowaniu przestrzeni społecznej. Nieodczownym elementem tego procesu jest szeroko rozumiana komunikacja społeczna. W swoim wystąpieniu przedstawię sposoby porozumiewania się na kilku płaszczyznach, a szczególną uwagę zwrócę na bezpośrednie kontakty bibliotekarzy z użytkownikami i współpracownikami, ponieważ to one są źródłem największych satysfakcji, ale także najtrudniejszych problemów. W dalszej kolejności omówię narzędzia konstruktywnego komunikowania się i bariery utrudniające ten proces, a na koniec podzielę się doświadczeniem Miejskiej Biblioteki Publicznej w Szczytnie w rozwijaniu umiejętności interpersonalnych oraz radzeniu sobie w trudnych sytuacjach.

W przypadku bibliotek publicznych należy uwzględnić interakcje na kilku płaszczyznach: biblioteka-ogół mieszkańców, biblioteka-inne instytucje, bibliotekarz-użytkownik oraz bibliotekarz-bibliotekarz. Poprzez proces komunikacji można wpływać na budowanie obrazu biblioteki, ponieważ kontakty międzyludzkie mają duży wpływ na jakość wizerunku instytucji. W relacji z ogółem mieszkańców dominują formy pośrednie: plakaty, ulotki, strony internetowe, telewizja kablowa, radio itp. Z innymi instytucjami porozumiewamy się w sposób mieszany, a w przypadku użytkowników biblioteki i współpracowników

przeważają kontakty bezpośrednie, zwłaszcza spotkania, rozmowy, ale także rozmowy telefoniczne, internetowe np. skype czy maile i sms-y.

Ponieważ komunikacja interpersonalna jest podstawą naszych codziennych działań zawodowych i prywatnych, to warto wiedzieć, jak efektywnie się porozumiewać. W jaki sposób mówić i jak się zachowywać, by odbiorca zrozumiał naszą wypowiedź tak, jak zamierzaliśmy? Co wywiera największy wpływ na kształtowanie właściwych relacji z innymi? Podstawą do odpowiedzi na te pytania jest znajomość narzędzi efektywnego komunikowania się.

Na zrozumienie mają wpływ nie tylko wypowiedziane słowa, ale przede wszystkim komunikaty niewerbalne, bo to one stanowią najbogatsze źródło informacji na temat stanów emocjonalnych rozmówcy. Świadome panowanie nad własnym ciałem nie trwa zbyt długo i zwykle po krótkim czasie ujawniamy prawdziwe intencje i stany emocjonalne. Jeśli komunikaty werbalne i niewerbalne są spójne, przekazują to samo znaczenie, wzmacniają się nawzajem, to mamy duże szanse na efektywne porozumienie. Natomiast w przypadku wystąpienia sprzeczności zaufamy raczej przekazom niewerbalnym.

Badania wykazały, że skuteczność słuchania przedstawia się następująco: słowa to maksymalnie 10%, ton głosu 25 %, a komunikaty niewerbalne aż 65 %! Warto zatem bliżej przyjrzeć

się ośrodkom komunikacji niewerbalnej. Głównym z nich jest twarz, ponieważ przekazuje emocje i stany uczuciowe. Szczególną uwagę zwracamy na oczy, brwi, czoło i usta. Największy potencjał komunikacyjny mają oczy, ważne jest więc utrzymywanie kontaktu wzrokowego z rozmówcą, nieuciekanie ze spojrzeniami, ale bez nachalnego wpatrywania się. Ludzie wiele informacji o naszym nastawieniu do innych odczytują z głosu. Kiedy mówimy cicho, wolno i nieśmiało, odbiorca uzna, że nie jesteśmy pewni tego, co mówimy. Z kolei zwracanie się do użytkowników podniesionym, ostrym głosem albo lodowato spokojnym, przeszywającym będzie odebrane jako agresywne i prawdopodobnie wywoła też agresywną reakcję. Ton głosu i tempo mówienia zdradzają nasze stany emocjonalne. Ważne jest, by mówić wyraźnie, w tempie dopasowanym do rozmówcy, niezbyt cicho, ale też nie za głośno.

Na uwagę zasługuje pozycja ciała i kontakt fizyczny. Lekkie pochylenie w stronę rozmówcy jest odbierane pozytywnie, ale bliskość naruszająca przestrzeń fizyczną drugiej osoby ma niekorzystny wpływ na przebieg rozmowy. Należy zachować taką odległość, która nie krępuje rozmówców i pozwala wszystkim czuć się swobodnie. W kontakcie bibliotekarz-użytkownik odległość powinna wynosić ok. 1 metra. Sygnały ciała wskazują poziom emocjonalnego pobudzenia. Po gestach możemy poznać, czy osoba jest otwarta i przyjaźnie nastawiona. Świadczy o tym swobodna pozycja ciała, luźno ułożone kończyny. Osoba siedząca sztywno, krzyżująca ramiona przyjmuje w ten sposób pozycję obronną, która może zniechęcić rozmówcę. Przebieganie palcami, bawienie się przedmiotami, skubanie ubrania, czy inne nieuzasadnione ruchy, to zachowania świadczące o napięciu nerwowym i trudnościach ze skupieniem uwagi.

Kolejnym elementem jest wygląd zewnętrzny, który świadczy o naszym stosunku do ludzi

i sytuacji, w jakiej znajdujemy się w danej chwili. Warto pamiętać o tym, że ludzie oceniają nas po wyglądzie i po kilku sekundach przypisują pozycję zawodową, społeczną, wykształcenie, wiek, itp. Należy więc starannie dobierać ubranie, fryzury czy biżuterię, by wyglądać na osoby kompetentne, szanujące swoją pracę i czytelników.

Wszyscy użytkownicy biblioteki oczekują z naszej strony zainteresowania, a my chcemy być doceniani. Proszę zobaczyć jakie są niewerbalne oznaki zainteresowania: pochylenie się do przodu, ciało i głowa zwrócone bezpośrednio w stronę drugiej osoby, otwarta postawa ciała, potakiwanie, umiarkowane ożywienie i gestykulacja, bliska odległość, umiarkowane rozluźnienie ciała, kontakt wzrokowy, uśmiechanie się, odzwierciedlanie postawy, czyli przejawianie podobnych pozycji. O braku zainteresowania czy wręcz niechęci świadczą przeciwne wskaźniki, czyli: zorientowanie ciała w inną stronę niż na drugą osobę, krótkotrwały kontakt wzrokowy lub odwracanie wzroku, zamknięta postawa ciała, nieprzyjemny wyraz twarzy, brak gestów, sztywność ciała, odmienna pozycja ciała, widoczne napięcie mięśni.

Jeśli chcemy poprawić sprawność interpersonalną, musimy być świadomi skutków swoich zachowań i wiedzieć, czy odpowiadają one zamierzonym. Warto stosować takie narzędzia, jak aktywne słuchanie, otwarte okazywanie emocji i udzielanie informacji zwrotnych. Większość cech charakteryzujących wymienione narzędzia omówiłam przed chwilą, a w uzupełnieniu dodam jeszcze:

- dowartościowanie, czyli mówienie np.: „Dziękuję za tak odpowiedzialne podejście do tej sprawy”;
- parafraza, czyli sprawdzenie własnego rozumienia, np.: „Czy dobrze rozumiem, że chce pani w zamian za zagubioną oddać inną książkę tego samego autora?”;

- klaryfikacja, czyli uściślanie, dopytywanie, wracanie do głównego wątku.

Proszę pamiętać również o tym, że informacja zwrotna nie jest krytyką, ale raczej wskazówką, informacją o naszych odczuciach w związku z zachowaniem rozmówcy. Najważniejsze jest wzięcie odpowiedzialności za swój sposób porozumiewania się z innymi i – jeśli wystąpią jakieś trudności – przeanalizowanie własnych słów i sygnałów niewerbalnych.

Czasem pomimo starań trudno jest osiągnąć porozumienie z drugą osobą. Przyczyną mogą być bariery komunikacyjne, takie jak: hałas, odległość, temperatura, a także złe nastawienie, pochopne ocenianie, decydowanie za innych, lekceważenie cudzych problemów, uprzedzenia, różnice środowiskowe, czy choćby zmęczenie, znużenie lub pośpiech. Usuwanie barier jest bardzo pomocne w konstruktywnym porozumiewaniu się, więc dobrze mieć świadomość ich istnienia. Nieodłączną częścią kontaktów międzyludzkich jest występowanie różnic interesów, które nieuchronnie prowadzą do konfliktów. Jestem przekonana, że sztuką nie jest ich unikanie, ale znajdowanie rozwiązań akceptowalnych dla obu stron. Co prawda można żartobliwie powiedzieć, że kompromis jest wtedy, kiedy już wszyscy są niezadowoleni, ale dobrze jest zmierzać w kierunku jego wypracowania. Jest to najbardziej skuteczna i trwała metoda rozwiązywania problemów. Ważne jest wysłuchanie drugiej osoby, wykazanie zrozumienia jej sytuacji i poznanie propozycji rozwiązania sporu, a następnie przedstawienie swojego stanowiska. Takie podejście daje ogromne szanse na to, że obie strony będą miały poczucie wygranej.

Na koniec podzielę się z państwem doświadczeniem Miejskiej Biblioteki Publicznej w Szczycie w radzeniu sobie w trudnych sytuacjach. Trzy lata temu nastąpiło wiele zmian personalnych, które w różnym stopniu dotknęły wszystkich

pracowników. Wiele osób zmieniło miejsce pracy, a te, które pozostały na swoim stanowisku, rozpoczęły pracę w nowym składzie osobowym. Sytuacja była więc trudna dla wszystkich, szczególnie dla tych, których preferencje nie zostały uwzględnione. Na nowo rozpoczęto budowanie zespołów. Aby ułatwić to zadanie, zaprosiłam do współpracy Ośrodek Konsultacyjno-Edukacyjny „Inspiracja”, który przygotował cykl szkoleń nt. komunikacji interpersonalnej, asertywności oraz kreatywnego rozwiązywania problemów. Warsztaty pozwoliły wszystkim uczestnikom spojrzeć na siebie z innej perspektywy, lepiej się poznać, a w konsekwencji lepiej zrozumieć i efektywniej współpracować.

W ostatnim czasie nasiliły się problemy z użytkownikami biblioteki, szczególnie korzystającymi z Internetu. Kiedy podejmowane we własnym zakresie działania nie przyniosły pożądanego efektów, ponownie skorzystaliśmy z fachowego wsparcia. Do uczestnictwa w warsztatach zaprosiliśmy bibliotekę publiczną w Nidzicy i wspólnie określiliśmy, kim jest według nas „trudny czytelnik” i jakie sytuacje stwarzają najwięcej problemów w codziennej pracy. Ćwiczenia praktyczne, polegające na wcielaniu się w rolę czytelników bądź bibliotekarzy, pozwalały na odczucie na własnej skórze emocji towarzyszących takim sytuacjom. Niełatwo było dobrać słowa, panować nad tonem głosu, przyjmować odpowiednią pozycję ciała, ale poznanie swoich zachowań okazało się wartościowym doświadczeniem. Równie istotne było zdobycie wiedzy, jak reaguje czytelnik, kiedy zwracamy się do niego niezbyt przyjaźnie. Aktywny udział w warsztatach, postawienie się w roli trudnego użytkownika pozwoliło określić swoje mocne i słabe strony, i dostarczyło wiele pretekstów do przemyśleń i dalszych działań. Trudno jest jednoznacznie ocenić, jaki wpływ na dalszą współpracę będą miały przeprowadzone warsztaty, ale

udało nam się zbudować właściwe relacje w zespole i stworzyć atmosferę sprzyjającą dobremu samopoczuciu oraz rozwojowi zawodowemu. Konflikty z użytkownikami Internetu również utraciły na sile. W najbliższych planach mamy więc kolejne warsztaty doskonalące sprawność interpersonalną.

Wejście w interakcję z drugą osobą zawsze wywołuje jakieś wrażenia, budzi emocje, prowokuje myśli. Jeśli dobrze zrozumiemy to, co odczuwamy, jak wpływają na nas inni ludzie, jak nasze zachowanie jest odbierane i rozumiane przez innych, mamy duże szanse na podniesienie sprawności działania i dobrego samopoczucia. Zachęcam Państwa do doskonalenia pożądanych zachowań, bo od tego w znacznej mierze zależy satysfakcja zarówno osób korzystających z biblioteki jak i nas samych.

Efektywne porozumiewanie się jest nagrodą za trud włożony w rozwijanie umiejętności komunikacyjnych!

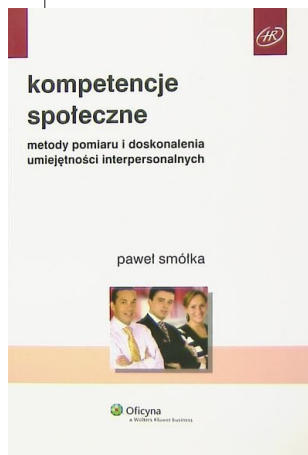
KSIĄŻKA NA TEMAT

Komunikacja interpersonalna

Joann Baney

ABC
a Wolters Kluwer Business

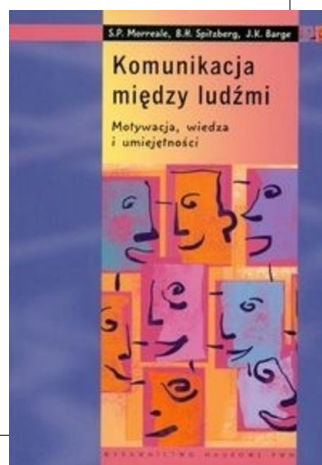
kompetencje społeczne

metody pomiaru i doskonalenia
umiejętności interpersonalnych

paweł smółka

Oficyna
a Wolters Kluwer Business

Komunikacja między ludźmi

Motywacja, wiedza
i umiejętności

Raport z badania ankietowego

„Diagnoza potrzeb w zakresie doskonalenia zawodowego pracowników bibliotek publicznych z Warmii i Mazur”

1. Problematyka badania i cele badawcze

2. Przebieg procesu badawczego

3. Wyniki badań

3.1. Charakterystyka respondentów

3.2. Znajomość języków obcych i ICT i ich wykorzystania w pracy zawodowej

3.2.1. Kierownicy/dyrektorzy

3.2.2. Bibliotekarze

3.2.3. Pracownicy administracji

3.3. Dotychczasowe doświadczenie w zakresie doskonalenia zawodowego i ocena jego przydatności

3.3.1. Kierownicy/dyrektorzy

3.3.2. Bibliotekarze

3.3.3. Pracownicy administracji

3.4. Bieżące potrzeby w zakresie doskonalenia zawodowego

3.4.1. Kierownicy/dyrektorzy

3.4.2. Bibliotekarze

3.4.3. Pracownicy administracji

3.5. Doskonalenie zawodowe pracowników jako element procesu zarządzania zasobami ludzkimi w bibliotece

3.5.1. Kierownicy/dyrektorzy

3.5.2. Bibliotekarze

3.5.3. Pracownicy administracji

4. Podsumowanie

1. Problematyka badania i cele badawcze

Podstawowym celem badania była diagnoza sytuacji pracowników bibliotek publicznych województwa warmińsko-mazurskiego w zakresie doskonalenia zawodowego.

Obszar badań dotyczył diagnozy doświadczeń w zakresie doskonalenia zawodowego (ostatnich 3 lat) wraz z oceną jego przydatności, samooceny znajomości języków obcych i ICT oraz ich wykorzystania w pracy zawodowej, aktualnych potrzeb w zakresie doskonalenia zawodowego, a także aspektu doskonalenia zawodowego pracowników jako elementu procesu zarządzania zasobami ludzkimi w bibliotece.

2. Przebieg procesu badawczego

Badanie zostało przeprowadzone za pomocą kwestionariusza ankiety przy użyciu oprogramowania LimeSurvey. Badanie zostało przygotowane i przeprowadzone przez pracowników Działu Instrukcyjno-Metodycznego Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Olsztynie i było realizowane w terminie od 4.01.2012 r. do 29.02.2012 r.

Do udziału w badaniu zaproszono 116 bibliotek publicznych z województwa warmińsko-mazurskiego, w tym:

- 17 bibliotek miejskich,
- 32 biblioteki miejsko-gminne,
- 67 bibliotek gminnych.

Grupę respondentów stanowili pracownicy bi-

bliotek publicznych (z wyłączeniem pracowników technicznych, personelu sprzątającego, konserwatorów oraz stażystów i pracowników prac interwencyjnych). Łącznie na dzień 31 grudnia 2011 r. uprawnionych do wzięcia udziału w badaniu było 781 pracowników.

Kwestionariusz ankiety i zaproszenie do udziału w badaniu zostały wysłane drogą elektroniczną.

Kwestionariusz ankiety składał się z dwóch głównych części:

- pyt. 1-32 skierowane do wszystkich respondentów ankiety,
- pyt. 33-42 skierowane do osób zarządzających biblioteką kierowników/dyrektorów.

Pytania ankiety skupione były w 5 obszarach:

1. charakterystyka respondenta, tzw. metryczka (pyt. 1-10);
2. samoocena znajomości języków obcych i ICT i ich wykorzystania w pracy zawodowej (pyt. 11-14);
3. dotychczasowe doświadczenia w zakresie doskonalenia zawodowego wraz z oceną jego przydatności (pyt. 15-25);
4. bieżące potrzeby w zakresie doskonalenia zawodowego (pyt. 26-32);
5. doskonalenie zawodowe pracowników jako element procesu zarządzania zasobami ludzkimi w bibliotece.

Do dnia zakończenia badania udział w nim wzięło 474 respondentów, w tym: 116 kierowników/dyrektorów i 358 pozostałych pracowników.

3. Wyniki badań

3.1. Charakterystyka respondentów

W badaniu wzięło udział 116 kierowników/dyrektorów bibliotek, 339 bibliotekarzy i 19 pracowników administracji.

Wśród 116 **kierowników/dyrektorów**, 93,97% stanowiły kobiety. Spośród badanych kierowników 0,83% było w wieku do 30 r.ż., 19,97%

w wieku 31-44 lat, 58,62% w wieku 45-55 lat i 21,55% pow. 55 lat.

Ponad 72% kierowników charakteryzuje się ponad 20-letnim ogólnym stażem pracy w bibliotekarstwie, a ponad 62% – minimum 20-letnim stażem zawodowym w aktualnym miejscu zatrudnienia.

Wśród badanej kadry kierowniczej 75% posiada wykształcenie wyższe (w tym 56,03% wyższe bibliotekarskie), 4,45% pomaturalne, 21,55% wykształcenie średnie (w tym 17,24% średnie bibliotekarskie). Spośród badanych 19,83% ma ukończone studia podyplomowe, z zakresu bibliotekoznawstwa i informacji naukowej, a 45,67% posiada przygotowanie pedagogiczne.

Wśród 339 badanych **bibliotekarzy** 97,64% stanowiły kobiety. Spośród wszystkich badanych bibliotekarzy 14,16% nie ukończyło 30 roku życia, 28,32% było w wieku 31-44 lat, 40,71% w wieku 45-55 lat oraz 16,81% powyżej 55 roku życia.

Ponad połowa z nich posiada staż pracy w bibliotekarstwie powyżej 20 lat (51,62%), a blisko tyle samo ma ponad 20-letni staż pracy w aktualnym miejscu zatrudnienia (47,2%).

W badanej grupie 51,62% bibliotekarzy posiada wyższe wykształcenie, w tym 29,2% wyższe bibliotekarskie, 9,44% pomaturalne, 38,05% wykształcenie średnie (w tym 23,6% średnie bibliotekarskie). Ponad 16% (16,22%) ma ukończone studia podyplomowe, najczęściej w dziedzinie bibliotekoznawstwa i informacji naukowej, ale również pedagogiki, zarządzania, archiwistyki, logopedii czy edukacji artystycznej. 36,87% posiada uprawnienia pedagogiczne.

Pracownicy administracji stanowili 4,01% ogółu badanych (19 osób). Wśród nich 68,42% stanowiły kobiety. 52,63% posiadało wyższe wykształcenie, 15,79% zawodowe, 21,05% średnie, 10,53% pomaturalne. 36,84% badanych osób było w wieku do 30 roku życia i tyle samo

w przedziale wiekowym 31-44, 5,26% w wieku 45-55 lat, a 21,05% w wieku powyżej 55 roku życia.

Cztery badane osoby (21,05%) ukończyły studia podyplomowe z zakresu: pedagogiki, informatyki dla nauczycieli, zarządzania w turystyce i hotelarstwie oraz bibliotekoznawstwa i informacji naukowej. 10,53% spośród badanej grupy pracowników administracji posiada uprawnienia pedagogiczne.

3.2. Znajomość języków obcych i ICT i ich wykorzystania w pracy zawodowej

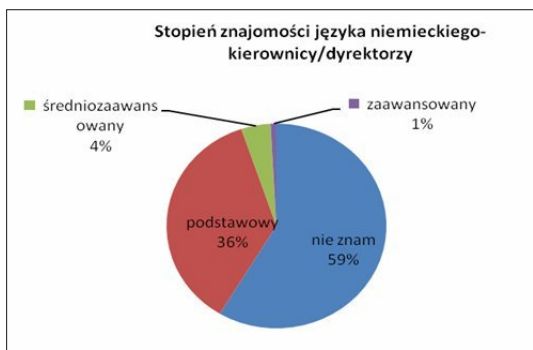
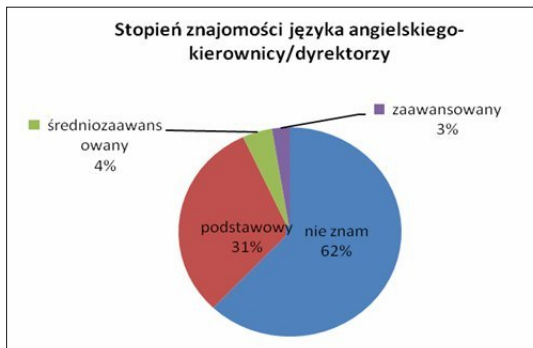
W tej części ankiety badanych poproszono o dokonanie samooceny znajomości trzech języków obcych: angielskiego, niemieckiego i rosyjskiego oraz stopnia wykorzystania i znajomości programów i narzędzi komputerowych w codziennej pracy zawodowej.

3.2.1. Kierownicy/dyrektorzy

Wśród kadry kierowniczej najwięcej osób posługuje się językiem rosyjskim (89,65%), z tego 60,34% posługuje się nim na poziomie podstawowym, 26,72% na poziomie średniozaawansowanym, a 2,59% na poziomie zaawansowanym.

Znajomość języka angielskiego wskazało 37,93%, z czego 31,03% posługuje się nim na poziomie podstawowym, 4,31% na poziomie średniozaawansowanym, 2,59% na poziomie zaawansowanym. Natomiast 62,07% wskazało, że w ogóle nie zna ww. języka.

W zakresie języka niemieckiego jego znajomość zadeklarowało 41,38% badanych, z czego 36,21% zna go w stopniu podstawowym, 4,31% w stopniu średniozaawansowanym, jedynie 0,86% w zaawansowanym. 58,62% badanych wskazuje na brak znajomości języka niemieckiego.

80,17% kierowników deklaruje, że w swojej codziennej pracy „bardzo często” korzysta z komputera, 13,79% – „często”, „czasami” lub „sporadycznie” – 3,44%.

Wśród technik i narzędzi komputerowych, z których kierownicy „bardzo często” lub „często” korzystają w swojej pracy, znajdują się przede wszystkim edytory tekstu (85,35% badanych) oraz poczta e-mail (96,55%). Kolejno kierownicy wskazywali: 49,14% narzędzia Google (np. Tłumacz, Kalendarz), 43,11% użytkowanie

portali społecznościowych, 31,9% arkusze kalkulacyjne, 26,73% programy do odtwarzania filmów (np. All Player, Power DVD), 23,28% prezentacje multimedialne, 19,82% programy graficzne (np. CorelDraw, Paint), 16,38% programy do obróbki zdjęć (np. Adobe PhotoShop), 2,58% programy do tworzenia filmów (np. Windows Movie Maker, Edius).

Jednocześnie kierownicy odnieśli się do stopnia znajomości używanych programów i narzędzi. Największą znajomością, określaną jako „biegła” i „dobra”, badani wskazali obsługę poczty e-mail (89,66%), edytory tekstu (75%), korzystanie z portali społecznościowych (50,87%) i narzędzi Google (48,28%).

Najmniejszą znajomość, określaną wprost jako nieznaną albo znajomość na poziomie słabym, badani wskazali w odniesieniu do programów do obróbki zdjęć (63,8%), programów do tworzenia filmów (82%) i programów do odtwarzania filmów (54,31%).

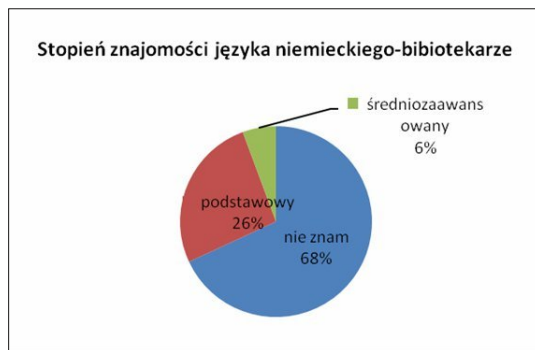
3.2.2. Bibliotekarze

Wśród bibliotekarzy podobnie jak wśród kadry kierowniczej najwięcej osób deklaruje znajomość języka rosyjskiego (80,83%), z czego

56,64% na poziomie podstawowym, 23,3% na poziomie zaawansowanym i 0,88% na poziomie zaawansowanym.

42,48% bibliotekarzy wskazuje na znajomość języka angielskiego, w tym 28,02% w stopniu podstawowym, 12,68% w stopniu średniozaawansowanym, a 1,77% w stopniu zaawansowanym.

32,15% badanych bibliotekarzy posługuje się językiem niemieckim, z czego 26,25% deklaruje podstawową znajomość języka, 5,6% średniozaawansowaną, a 0,29% zaawansowaną.

Spośród grupy bibliotekarzy 65,49% deklaruje, że w swojej codziennej pracy „bardzo często” korzysta z komputera, „często” z komputera korzysta 25,07% badanych, „czasami” – 5,01%, „sporadycznie” – 2,06%, 0,59% „nigdy” z niego nie korzystało.

Wśród technik i narzędzi komputerowych, z których bibliotekarze korzystają w swojej pracy „bardzo często” lub „często”, znajdują się przede wszystkim poczta e-mail (88%) i edytory tekstu (77,58%). Kolejno badani wskazywali: narzędzia Google (54,87%), użytkowanie portali społecznościowych (45,13%), programy do odtwarzania filmów (28,32%), arkusze kalkulacyjne (25%), prezentacje multimedialne (23,89%), programy do obróbki zdjęć (20,35%), programy graficzne (19%) i programy do tworzenia filmów (4,12%).

Największą znajomością, określaną jako „biegła” i „dobra”, badani zadeklarowali w zakresie obsługi poczty e-mail (83,19%), narzędzi Google (54,86%), edytorów tekstu (70,79%) oraz korzystania z portali społecznościowych (52,80%).

Najmniejszą znajomość, określaną wprost jako nieznaną albo znajomość na poziomie słabym, badani wykazali w odniesieniu do programów do tworzenia filmów (78,47%), programów do obróbki zdjęć (56,43%), programów graficznych (48,67%), prezentacji multimedialnych (44,25%), programów do odtwarzania filmów (43,36%) i arkuszy kalkulacyjnych (42,18%).

3.2.3. Pracownicy administracji

Pracownicy administracji deklarują najwyższą spośród badanych grup znajomość języka angielskiego (73%), z czego 42,11% na poziomie podstawowym i 31,58% na poziomie średniozaawansowanym. Znajomość języka rosyjskiego również deklaruje 73% badanych, z czego 57,89% na poziomie podstawowym, a 15,79% na poziomie średniozaawansowanym.

Sytuacja ta może wynikać ze zróżnicowanego wieku badanych w poszczególnych grupach, gdyż

widoczna jest tendencja lepszej znajomości języka angielskiego wśród osób młodszych.

W grupie pracowników administracji aż 73,68% stanowią osoby do 44 roku życia, w grupie bibliotekarzy 42,48%, natomiast kierowników w wieku do 44 roku życia jest 20,8%.

Tendencji tej nie zauważono w przypadku stopnia znajomości języka niemieckiego, którego znajomość deklaruje 31,58% pracowników administracji, z czego 26,32% w stopniu podstawowym i 5,26% w stopniu zaawansowanym.

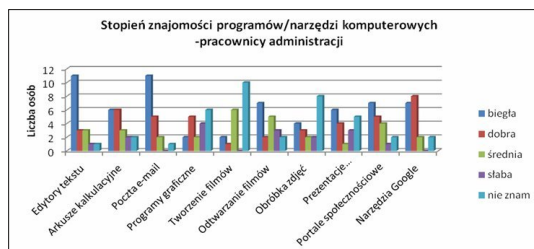
W grupie pracowników administracji 89,47% deklaruje, że w swojej codziennej pracy „bardzo często” korzysta z komputera, „czasami” z komputera korzysta 5,26% badanych, a 5,26% „nigdy” z niego nie korzystało.

Wśród technik i narzędzi komputerowych, z których pracownicy administracji korzystają w swojej pracy „bardzo często” lub „często”, znajdują się, podobnie jak w poprzednich grupach badanych, przede wszystkim poczta e-mail (89%) oraz edytory tekstu (84,21%). Kolejno badani wskazywali: narzędzia Google (63%), arkusze kalkulacyjne (63%), programy do obróbki zdjęć (47%), użytkowanie portali społecznościowych (42%), programy graficzne (42%), prezentacje multimedialne (42%), programy do odtwarzania filmów (36%) i programy do tworzenia filmów (5,26%).

Największą znajomością, określaną jako „biegła” i „dobra”, badani wykazali w zakresie obsługi poczty e-mail (84%), narzędzi Google (78%), edytorów tekstu (73%), korzystania z portali społecznościowych (63%) i arkuszy kalkulacyjnych (63%).

Najmniejszą znajomość, określaną wprost jako nieznaną albo znajomość na poziomie słabym, badani wykazali w odniesieniu do programów do obróbki zdjęć (52,64%), i programów do tworzenia filmów (52,63%).

3.3. Dotychczasowe doświadczenie w zakresie doskonalenia zawodowego i ocena jego przydatności

W tej części ankiety poproszono badanych o wskazanie form i tematyki doskonalenia zawodowego, z których korzystali w ciągu ostatnich 3 lat, ocenę ich przydatności, wskazanie organizatorów oraz kanałów informacji o szkoleniach. Część zagadnień poświęcono ocenie samodoskonalenia bibliotekarzy w zakresie korzystania z internetowych portali/stron branżowych oraz kontaktów zawodowych bibliotekarzami z innych bibliotek. Poproszono również badanych o ocenę stopnia wykorzystywania swoich kwalifikacji i umiejętności w pracy zawodowej oraz wskazanie barier w doskonaleniu zawodowym.

3.3.1. Kierownicy/Dyrektorzy

Kierownicy najczęściej korzystali z krótkich form doskonalenia, trwających do 30 godz. (75%), 60,34% uczestniczyło w wymianie doświadczeń/dobrych praktyk z pracownikami krajowych bibliotek publicznych, 41,38% skorzystało z kursów trwających powyżej 30 godz. szkoleniowych, 12,07% ze studiów wyższych, 8,62% uczestniczyło w wymianie doświadczeń/dobrych praktyk z pracownikami zagranicznych instytucji kultury, 4,31% w studiach podyplomowych, natomiast 4,31% nie korzystało z żadnych form doskonalenia zawodowego.

Z badań wynika jednak, że na aktywność udziału w doskonaleniu zawodowym wpływ ma wielkość miejscowości, w której funkcjonuje bi-

blioteka. Z bibliotek mających swoją siedzibę w miastach powyżej 20 tysięcy mieszkańców aż 16% kierowników nie korzystało w ciągu ostatnich 3 lat z żadnej formy doskonalenia zawodowego (2,04% w miejscowościach poniżej 20 tysięcy mieszkańców).

Najczęściej kierownicy (ponad 30% badanych) uczestniczyli w szkoleniach dotyczących pracy z użytkownikiem, umiejętności interpersonalnych, kreowania wizerunku, zarządzania placówką oraz w szkoleniach komputerowych.

Temat	Liczba odp.	Procent
Praca z użytkownikiem	78	67.24%
Umiejętności interpersonalne	59	50.86%
Kreowanie wizerunku placówki (PR)	57	49.14%
Zarządzanie placówką	51	43.97%
Komputerowe, nowe technologie	43	37.07%
Pozyskiwanie środków, sporządzanie wniosków aplikacyjnych	28	24.14%
Aspekty prawne funkcjonowania biblioteki	27	23.28%
Księgowość, finanse	9	7.76%
Digitalizacja, tworzenie bibliografii regionalnej	7	6.03%
Statystyka	7	6.03%
Języki obce	3	2.59%
Rzecznictwo	2	1.72%

Tab. 1. Tematyka szkoleń, w których uczestniczyli kierownicy/dyrektorzy bibliotek publicznych Warmii i Mazur w latach 2009-2011

W indywidualnych odpowiedziach dotyczących tematyki szkoleń, w których uczestniczyli, kierownicy wskazywali także na następujące treści szkoleń: planowanie pracy biblioteki, zajęcia artystyczne, komunikację, animację kultury, warsztaty dla moderatorów DKK, pracę popula-

ryzacyjną z czytelnikiem, współpracę z NGO, warsztaty strategiczne.

Najczęściej organizatorem tych szkoleń była Biblioteka Wojewódzka w Olsztynie (67,24%) oraz fundacje i stowarzyszenia, np. Fundacja Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego (59,48%). Kolejno jako organizatorów szkoleń kierownicy/dyrektorzy wymieniają: biblioteki powiatowe, miejskie i gminne (33,62%), władze regionalne i lokalne (25%), centra kształcenia (12,93%), firmy prywatne (8,62%), Biblioteka Narodowa (3,45%).

Informacje nt. oferty szkoleniowej badani otrzymywali przede wszystkim z Biblioteki Wojewódzkiej w Olsztynie (73,28%), z bibliotek powiatowych, miejskich i gminnych (35,34%), portali branżowych (26,72%), od współpracowników i przełożonych (17,24%), z Biblioteki Narodowej (6,9%), prasy branżowej (6,03%) oraz od władz samorządowych, organizacji pozarządowych, firm.

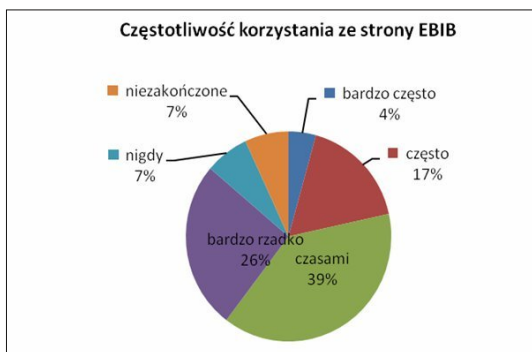
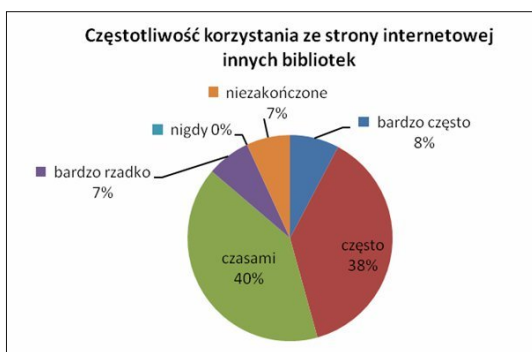
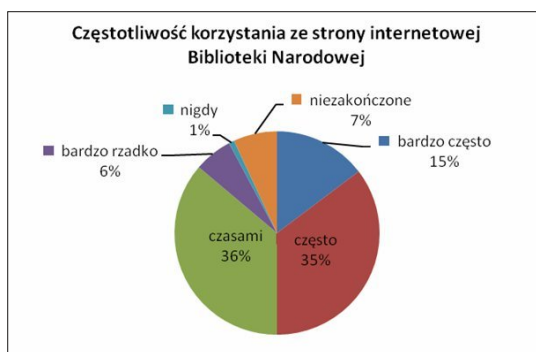
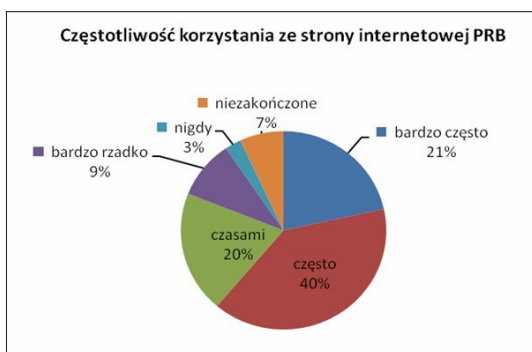
Za najbardziej przydatną w pracy zawodowej tematykę szkoleń badani kierownicy uznają przede wszystkim komunikację interpersonalną, szkolenia komputerowe i nowe technologie, pracę z użytkownikiem oraz zarządzanie placówką.

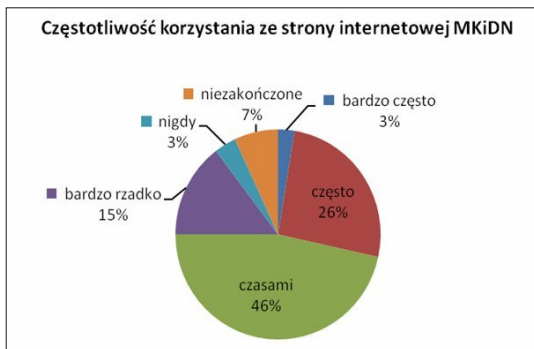
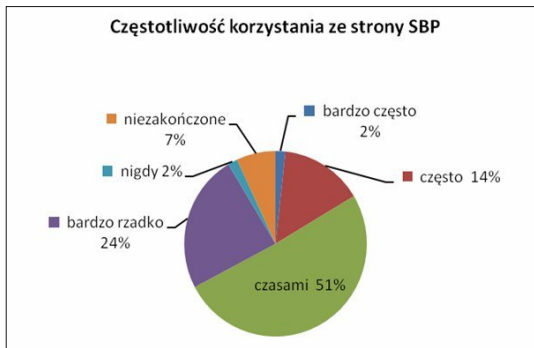
Ponadto za przydatną została uznana następująca tematyka szkoleń: pozyskiwanie środków finansowych, nowoczesne metody pracy w bibliotece, nowe usługi biblioteczne, archiwizacja, animacja kultury, Mak+, języki obce, planowanie pracy biblioteki, rachunkowość zarządcza w instytucjach kultury, zbieranie i opracowanie informacji lokalnych, aspekty prawne funkcjonowania biblioteki, warsztaty dla moderatorów DKK, nowatorskie metody pracy z czytelnikiem, zarządzanie zespołem, praca z trudnym czytelnikiem.

Za najbardziej przydatną dla siebie osobiście tematykę szkoleń kierownicy uznają: komunikację interpersonalną, pracę z użytkownikiem, kreowanie wizerunku placówki, pozyskiwanie środków, zarządzanie, planowanie pracy i kiero-

wanie biblioteką, komputerowe, aspekty prawne funkcjonowania biblioteki, wymianę doświadczeń i dobrych praktyk, języki obce, nowe formy działania w bibliotece, zasady wystąpień publicznych, planowanie strategii promocyjnej biblioteki, biblioterapię.

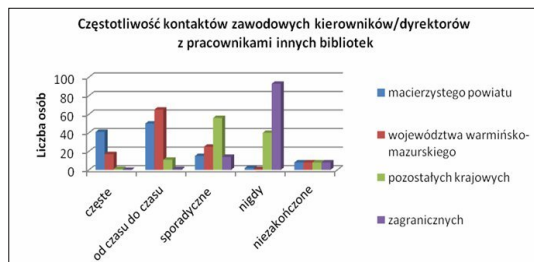
Zdecydowana większość osób zarządzających bibliotekami korzysta z internetowych portali/stron branżowych. Ponad połowa respondentów „często” i „bardzo często” korzysta ze stron internetowych Biblioteki Narodowej, Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Olsztynie oraz strony Programu Rozwoju Bibliotek. Ponad 40% badanych „często” i „bardzo często” korzysta ze stron internetowych innych bibliotek publicznych (w tym wojewódzkich, powiatowych, miejskich i gminnych), ponad 20% ze strony EBiB oraz Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego (MKiDN), a 16,38% ze strony Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich (SBP).

W obszarze kontaktów zawodowych z bibliotekarzami z innych bibliotek kierownicy najczęściej utrzymują kontakty z bibliotekarzami z bibliotek macierzystego powiatu: 35,34% badanych utrzymuje „częste” kontakty, 43,10% „od czasu do czasu”, 12,93% „sporadyczne”, a 1,72% „nigdy” takich kontaktów nie miało.

Najrzadziej kontakty zawodowe utrzymywane są z bibliotekarzami z bibliotek zagranicznych, jedynie 12,93% respondentów wskazuje na sporadyczne i nieregularne utrzymywanie kontaktów. Aż 80% kierowników/dyrektorów bibliotek publicznych Warmii i Mazur nigdy nie miało kontaktu z bibliotekarzami z bibliotek zagranicznych.

Kierownicy/dyrektorzy deklarują, iż posiadają wiedzę i umiejętności wykorzystując w swojej pracy zawodowej. Ponad 60% badanych twierdzi, że swoją wiedzę i umiejętności wykorzystują w stopniu wysokim, a ponad 30%, że w stopniu umiarkowanym.

Za najważniejsze bariery we własnym doskonaleniu zawodowym kierownicy/dyrektorzy uznają brak środków finansowych na pokrycie kosztów szkoleń (62,07%) oraz brak czasu (46,55%). Poza tym wskazują również na brak oferty szkoleniowej (16,38%),

brak wymiernych efektów dotychczasowych szkoleń (9,48%), brak motywacji (6,03%), brak pozwolenia pracodawcy na dokształcanie (3,45%). Ponad 15% badanych nie widzi żadnych barier.

3.3.2. Bibliotekarze

Bibliotekarze w ostatnich 3 latach najczęściej korzystali z krótkich form doskonalenia, trwających do 30 godz. (65,78%) oraz z wymiany doświadczeń/dobrych praktyk z pracownikami krajowych bibliotek publicznych (41,59%). Ponadto 30,97% bibliotekarzy korzystało z kursów trwających powyżej 30 godz. szkoleniowych, 14,45% ze studiów wyższych, 9,44% ze studiów podyplomowych, 3,45% uczestniczyło w wymianie doświadczeń/dobrych praktyk z pracownikami zagranicznych instytucji kultury, 1,18% z kursów e-learningowych, natomiast 14,16% nie korzystało z żadnych form doskonalenia zawodowego.

Podobnie jak w przypadku grupy kierowników na aktywność udziału w doskonaleniu zawodowym miała wpływ wielkość miejscowości, w której funkcjonuje biblioteka. Z bibliotek mających swoją siedzibę w miastach pow. 20 tysięcy mieszkańców aż 24,49% bibliotekarzy nie korzystało w ciągu ostatnich 3 lat z żadnej formy doskonalenia zawodowego (9,96% w miejscowościach poniżej 20 tysięcy mieszkańców).

Najczęściej bibliotekarze (ponad 30% badanych) uczestniczyli w szkoleniach dotyczących pracy z użytkownikiem oraz w szkoleniach komputerowych. Stosunkowo dużo (ponad 20% badanych) uczestniczyło w szkoleniach z zakresu umiejętności interpersonalnych, kreowania wizerunku biblioteki i pozyskiwania środków finansowych na działalność.

Temat	Liczba odp.	Procent
Praca z użytkownikiem	177	52.21%
Komputerowe, nowe technologie	141	41.59%
Umiejętności interpersonalne	90	26.55%
Kreowanie wizerunku placówki (PR)	77	22.71%
Pozyskiwanie środków, sporządzanie wniosków aplikacyjnych	72	21.24%
Digitalizacja, tworzenie bibliografii regionalnej	33	9.73%
Aspekty prawne funkcjonowania biblioteki	28	8.26%
Zarządzanie placówką	27	7.96%
Języki obce	9	2.65%
Statystyka	9	2.65%
Księgowość, finanse	6	1.77%
Inne	38	11.21%

Tab. 2. Tematyka szkoleń, w których uczestniczyli bibliotekarze z bibliotek publicznych Warmii i Mazur w latach 2009-2011

Wśród „innych” odpowiedzi bibliotekarze wskazywali następujące tematy szkoleń: opracowanie rzeczowe dokumentów, cyfryzację, planowanie pracy biblioteki, biblioterapię, multimedia i nowoczesną komunikację, wolontariat, szkolenia dla koordynatorów projektów, wirtualny wymiar edukacyjnej działalności bibliotek, katalog biblioteczny, obsługę programu MAK+, szkolenie dla moderatorów DKK, BHP, diagnozę i terapię

psychologiczno-pedagogiczną, pierwszą pomoc przedmedyczną, warsztaty rękodzielnicze, pedagogikę gry i zabawy, opracowywanie dokumentów życia społecznego, archiwum zakładowe.

Najczęściej organizatorem szkoleń była Biblioteka Wojewódzka Publiczna w Olsztynie (52,51%), fundacje i stowarzyszenia, np. Fundacja Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego, (39,23%) oraz biblioteki powiatowe, miejskie i gminne (30,09%).

Wśród „innych” organizatorów bibliotekarze wskazali: domy kultury, szkoły, biblioteki pedagogiczne, ośrodki doskonalenia nauczycieli.

Informacje nt. oferty szkoleniowej bibliotekarze otrzymywali przede wszystkim z WBP w Olsztynie (48,67%) oraz od współpracowników i przełożonych (45,72%). Jako kolejne źródło informacji bibliotekarze podają biblioteki powiatowe, miejskie i gminne (27,14%).

Rzadziej są to informacje pochodzące z portali branżowych (8,55%), Biblioteki Narodowej (6,19%), prasy branżowej (5,01%). Wśród innych źródeł informacji badani wskazywali centra kultury i bezpośrednio organizatorów szkoleń.

Za najbardziej przydatną w pracy zawodowej tematykę szkoleń bibliotekarze uznają przede wszystkim: pracę z czytelnikiem, szkolenia komputerowe i wykorzystanie nowych technologii w bibliotece, umiejętności interpersonalne oraz kreowanie wizerunku instytucji. Poza tym badani wskazywali również: digitalizację, tworzenie bibliografii regionalnej, pozyskiwanie środków na działalność, biblioterapię, pedagogikę zabawy, prawne aspekty funkcjonowania instytucji, statystykę, opracowywanie materiałów audiowizualnych, organizację spotkań autorskich, MAK+, multimedia w bibliotece, wymianę doświadczeń z bibliotekarzami zagranicznymi, zarządzanie placówką, planowanie pracy biblioteki.

Za najbardziej przydatną dla siebie osobiście tematykę szkoleń, podobnie jak w przypadku

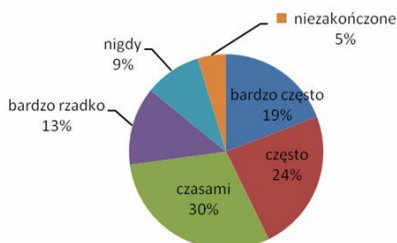
korzyści zawodowych, badani uznają: pracę z czytelnikiem, szkolenia komputerowe i wykorzystanie nowych technologii w bibliotece, umiejętności interpersonalne oraz kreowanie wizerunku instytucji.

Poza tym badani wskazywali również: digitalizację, tworzenie bibliografii regionalnej, pozyskiwanie środków na działalność, biblioterapię, pedagogikę zabawy, prawne aspekty funkcjonowania instytucji, statystykę, wolontariat, rozwój biblioteki na wsi, warsztaty rękodzielnicze, organizację spotkań autorskich, MAK+, multimedia w bibliotece, edukację czytelniczną i medialną, zarządzanie placówką, planowanie pracy biblioteki, grafikę komputerową, diagnozę i terapię psychologiczno-pedagogiczną, metody badania potrzeb czytelnich, kulturalnych i informacyjnych społeczności lokalnej, opracowywanie materiałów audiowizualnych.

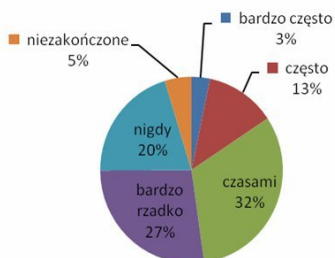
Zdecydowana większość badanych bibliotekarzy korzysta z internetowych portali/stron branżowych. Ponad 40% respondentów „często” i „bardzo często” korzysta ze stron internetowych Biblioteki Narodowej oraz Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Olsztynie.

Ponad 30% badanych „często” i „bardzo często” korzysta ze stron internetowych innych bibliotek publicznych (w tym wojewódzkich, powiatowych, miejskich i gminnych) oraz strony Programu Rozwoju Bibliotek.

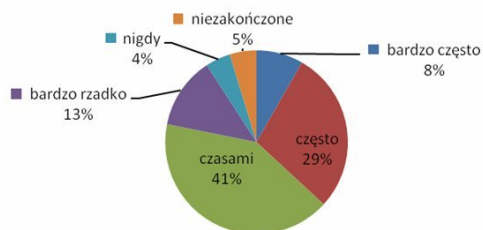
Częstotliwość korzystania ze strony internetowej Biblioteki Narodowej

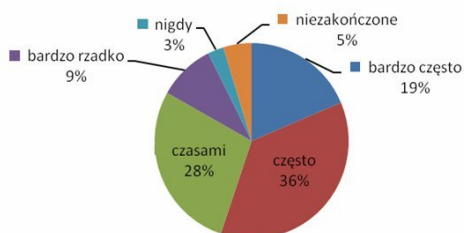
Częstotliwość korzystania ze strony internetowej SBP

Częstotliwość korzystania ze strony internetowej innych bibliotek publicznych

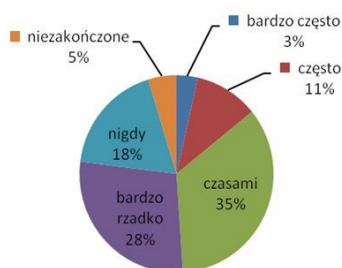
Częstotliwość korzystania ze strony internetowej WBP w Olsztynie

Częstotliwość korzystania ze strony internetowej EBIB

Częstotliwość korzystania ze strony internetowej MKiDN

Częstotliwość korzystania ze strony internetowej PRB

W obszarze kontaktów zawodowych bibliotekarze najczęściej utrzymują kontakty zawodowe z bibliotekarzami z bibliotek macierzystego powiatu: 26,84% badanych utrzymuje „częste” kontakty, 35,69% „od czasu do czasu”.

Prawie połowa badanych (49,26%) wskazuje, że „nigdy” albo „sporadycznie” miała kontakty zawodowe z bibliotekarzami z innych bibliotek w województwie, a 89,67% „nigdy” albo „sporadycznie” miało kontakty zawodowe z bibliotekarzami z bibliotek krajowych.

Kontakty zawodowe najrzadziej utrzymywane są z bibliotekarzami z bibliotek zagranicznych, jedynie 7,67% respondentów wskazuje na sporadyczne i nieregularne utrzymywanie kontaktów. Aż 86,43% bibliotekarzy bibliotek publicznych Warmii i Mazur nigdy nie miało kontaktu z bibliotekarzami z bibliotek zagranicznych.

Bibliotekarze deklarują, iż posiadaną wiedzę i umiejętności wykorzystują w swojej pracy za-

wodowej. Ponad 50% badanych twierdzi, że swoją wiedzę i umiejętności wykorzystuje w swojej pracy w stopniu wysokim, a ponad 40%, że w stopniu umiarkowanym.

Za najważniejsze bariery we własnym doskonaleniu zawodowym badani uznają brak środków finansowych na pokrycie kosztów szkoleń (62,54%). Kolejną barierą jest brak czasu (26,25%), brak oferty szkoleniowej (19,76%), brak motywacji (16,52%), brak wymiernych efektów dotychczasowych szkoleń (5,31%), brak pozwolenia pracodawcy na doksztalcanie (3,54%). 16,52% badanych nie widzi żadnych barier.

3.3.3. Pracownicy administracji

W ostatnich 3 latach pracownicy administracji bibliotek publicznych, podobnie jak grupa kierowników i bibliotekarzy, najczęściej korzystali z krótkich form doskonalenia (68,42%) oraz z kursów trwających powyżej 30 godz. szkoleniowych (21,05%). Rzadziej korzystali z wymiany doświadczeń/dobrych praktyk z pracownikami krajowych bibliotek publicznych (15,79%), studiów wyższych (15,79%) oraz studiów podyplomowych (10,53%). Natomiast 10,53% nie korzystało z żadnych form doskonalenia zawodowego.

Najczęściej badanych, bowiem 26,32%, uczestniczyło w szkoleniach dotyczących księgowości i finansów oraz w szkoleniach komputerowych. Ponad 15% badanych uczestniczyło również w szkoleniach dotyczących pracy z użytkownikiem, prawnych aspektów funkcjonowania biblioteki, digitalizacji i tworzenia bibliografii regionalnej oraz kreowania wizerunku instytucji.

Wśród „innych” odpowiedzi wskazanych przez badanych znalazła się taka tematyka jak: bezpieczeństwo, tworzenie produktu turystycznego, sieć placówek informacji turystycznej, biblioterapia, podatki i składki ZUS.

Temat	Liczba odp.	Procent
Komputerowe, nowe technologie	5	26.32%
Księgowość, finanse	5	26.32%
Praca z użytkownikiem	3	15.79%
Kreowanie wizerunku placówki (PR)	3	15.79%
Digitalizacja, tworzenie bibliografii regionalnej	3	15.79%
Aspekty prawne funkcjonowania biblioteki	3	15.79%
Umiejętności interpersonalne	2	10.53%
Języki obce	1	5.26%
Zarządzanie placówką	1	5.26%
Pozyskiwanie środków, sporządzanie wniosków aplikacyjnych	1	5.26%
Statystyka	1	5.26%
Inne	4	21,05%

Tab. 3. Tematyka szkoleń, w których uczestniczyli bibliotekarze z bibliotek publicznych Warmii i Mazur w latach 2009-2011

Najczęściej organizatorem szkoleń były firmy prywatne (31,58%) oraz fundacje i stowarzyszenia (31,58%). Pracownicy administracji uczestniczyli także w szkoleniach organizowanych przez Wojewódzką Bibliotekę Publiczną w Olsztynie (26,32%), biblioteki powiatowe, miejskie i gminne (21,05%), centra kształcenia (15,79%) oraz władze regionalne i lokalne (5,26%).

Wśród „innych” organizatorów szkoleń badani wskazali Warmińsko-Mazurską Regionalną Organizację Turystyczną w Olsztynie.

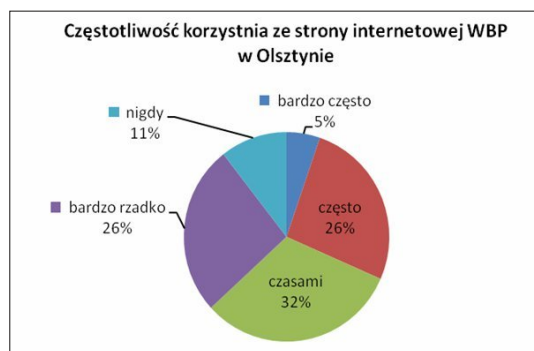
Informacje nt. oferty szkoleniowej badani otrzymywali przede wszystkim od współpracowników oraz przełożonych (68,42%). Rzadziej były to informacje pochodzące z portali branżowych (10,53%) oraz innych bibliotek.

Za najbardziej przydatną w pracy zawodowej tematykę szkoleń badani uznali: finanse i księgo-

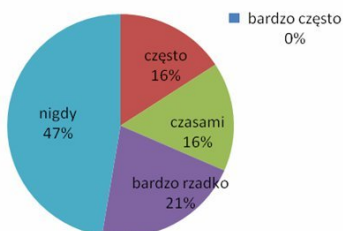
wość, szkolenia komputerowe i nowe technologie, pozyskiwanie środków na działalność, pracę z trudnym klientem, statystykę, pracę z użytkownikiem, politykę bezpieczeństwa, prawo autorskie w bibliotekach cyfrowych, różne aspekty działalności bibliotek cyfrowych, tworzenie wizerunku biblioteki.

Za najbardziej przydatną dla siebie osobiście tematykę szkoleń badani uznali: finanse i księgowość, szkolenia komputerowe i nowe technologie, pozyskiwanie środków na działalność, public relations, pracę z trudnym klientem, statystykę, pracę z użytkownikiem, programy biblioteczne służące automatyzacji procesów bibliotecznych.

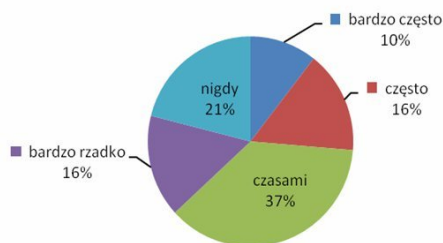
Pracownicy administracji z mniejszą częstotliwością niż bibliotekarze i osoby zarządzające bibliotekami korzystają z bibliotekarskich internetowych portali/stron branżowych. Niewiele ponad 30% respondentów „często” i „bardzo często” korzysta ze stron internetowych Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Olsztynie, stron internetowych innych bibliotek publicznych (w tym wojewódzkich, powiatowych, miejskich i gminnych), strony EBIB i MKIDN oraz strony Programu Rozwoju Bibliotek.

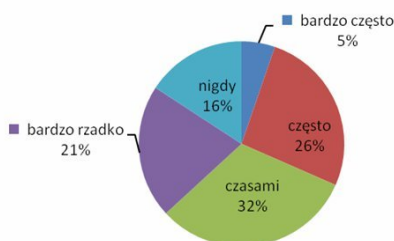
Częstotliwość korzystania ze strony internetowej EBIB

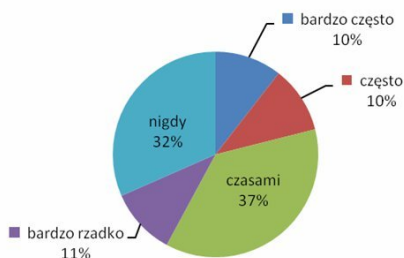
Częstotliwość korzystania ze strony internetowej Biblioteki Narodowej

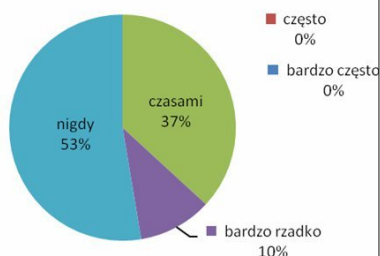
Częstotliwość korzystania ze stron internetowych innych bibliotek

Częstotliwość korzystania ze strony internetowej MKiDN

Częstotliwość korzystania ze strony internetowej SBP

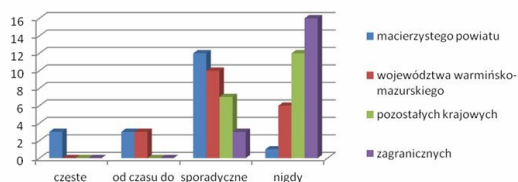

W obszarze kontaktów zawodowych z bibliotekarzami z innych bibliotek krajowych i zagranicznych pracownicy administracji mają znacznie mniejsze doświadczenia niż bibliotekarze oraz kierownicy/dyrektorzy w tym zakresie.

Najczęściej utrzymują oni kontakty zawodowe z bibliotekarzami z bibliotek macierzystego powiatu: 15,79% badanych utrzymuje „częste” kontakty, 15,79% „od czasu do czasu”.

84% badanych wskazuje, że „nigdy” albo „sporadycznie” ma kontakty z pracownikami innych bibliotek publicznych województwa warmińsko-mazurskiego. Żaden z badanych pracowników nie miał kontaktów zawodowych z bibliotekarzami z pozostałych bibliotek krajowych (oprócz województwa warmińsko-mazurskiego) oraz z bibliotek zagranicznych.

Częstotliwość kontaktów zawodowych pracowników administracji z pracownikami innych bibliotek

Respondenci deklarują, iż posiadaną wiedzę i umiejętności wykorzystują w swojej pracy zawodowej, 52,63 % twierdzi, że w stopniu umiarkowanym, a ponad 47,37 %, że w stopniu wysokim.

Za najważniejszą barierę we własnym doskonaleniu zawodowym badani uznają brak środków finansowych na pokrycie kosztów szkoleń (68,42%). Kolejną barierą jest brak oferty szkoleniowej (42,11%), brak czasu (26,32%), brak motywacji (10,53%), brak wymiernych efektów dotychczasowych szkoleń (5,26%), brak pozwolenia pracodawcy na doksztalcanie (5,26%). 15,79% badanych nie widzi żadnych barier.

3.4. Bieżące potrzeby w zakresie doskonalenia zawodowego

Ten obszar ankiety dotyczył informacji nt. potrzeb i opinii w zakresie doskonalenia zawodowego i podnoszenia osobistych kwalifikacji zawodowych. Respondenci wskazywali, czy i w jakich formach doskonalenia chcieliby brać udział w ciągu najbliższych 3 lat, jaką tematyką szkoleń są zainteresowani, czy są skłonni partycypować w kosztach szkoleń i innych form doskonalenia oraz czy są gotowi realizować je poza godzinami pracy i w dni wolne od pracy. Badani określali również swoją motywację do podejmowanych działań w zakresie doskonalenia zawodowego.

3.4.1. Kierownicy/Dyrektorzy

Kierownicy/dyrektorzy (osoby zarządzające biblioteką) najczęściej wskazywali, że w ciągu najbliższych 3 lat chcieliby wziąć udział w wymianie doświadczeń/dobrych praktyk z pracownikami krajowych bibliotek/instytucji kultury (66,38%), dużym zainteresowaniem cieszyły się krótkie formy doskonalenia trwające do 30 godz. np. warsztaty, konferencje, wykłady, spotkania metodyczne (65,52%). Kolejno kierownicy wskazywali: wymianę doświadczeń/dobrych praktyk z pracownikami zagranicznych bibliotek/instytucji kultury (44,83%), kursy trwające powyżej 30 godz. (29,31%), kursy e-learningowe (25,86%), studia podyplomowe (11,21%). Trzy osoby

(2,59%) nie chciałyby skorzystać z żadnych form doskonalenia zawodowego.

Ponad 57% (57,76%) badanych jest skłonnych samodzielnie finansować lub współfinansować koszty doskonalenia zawodowego, w tym 26,72% w kwocie do 50 zł, 23,28% w kwocie od 50 zł do 100 zł, a 7,76% w kwocie ponad 100 zł. Zdecydowana większość respondentów jest skłonna przeznaczyć jednorazowo na udział w kursach/szkoleniach nie więcej niż 2-3 dni (48,28%), 25% respondentów jest skłonna przeznaczyć 1 dzień, od 4 do 6 dni gotowych jest przeznaczyć 12,07%, natomiast w formach powyżej 7 dni jedynie 2,59%.

Jednocześnie ponad 62% kierowników/dyrektorów jest gotowych wziąć udział w szkoleniach, wyjazdach odbywających się poza godzinami pracy, a 58,62% w dniach wolnych od pracy (np. soboty, niedziele).

Kierownicy najczęściej są zainteresowani udziałem w formach doskonalenia zawodowego, ponieważ chcą rozwijać umiejętności potrzebne im do pracy na stanowisku kierowniczym (73,28%), poza tym chcą uzupełnić wiedzę merytoryczną niezbędną do pracy (66,38%), chcą poprawić swoje relacje z odbiorcami (25%), pragną mieć możliwość rozwoju zawodowego, np. awansu (14,66%), czują, że oczekuje tego ich pracodawca (0,86%), oraz chcą się przekwalifikować (0,86%).

Spośród tematyki szkoleń największe zapotrzebowanie wśród kierowników/dyrektorów (ponad 30% badanych) jest na szkolenia w zakresie: pozyskiwania środków finansowych na działalność, animacji działań kulturalno-edukacyjnych w regionie, pracy z programami do obróbki zdjęć, budowania wizerunku biblioteki – public relations, pracy z czytelnikiem, pracy z seniorami, pracy z dziećmi i młodzieżą, zagadnień prawnych dot. zapisów ustawy o prowadzeniu działalności kulturalnej.

Duże zapotrzebowanie (ponad 20% badanych) jest również na szkolenia z zakresu: programów graficznych (np. CorelDraw, Tux Paint, Paint), obsługi czytników e-booków, zagadnień prawnych dot. ustawy o bibliotekach, obsługi programu bibliotecznego MAK+, obsługi urządzeń multimedialnych (np. rzutnik, aparat fotograficzny, kamera, nagrywarka); programów do tworzenia i odtwarzania filmów (np. Windows MovieMaker, All Player, Power DVD), zbierania i upowszechniania informacji lokalnych, rachunkowości zarządczej w instytucjach kultury, języków obcych, psychologicznych aspektów pracy bibliotekarza, zarządzania zasobami ludzkimi.

Temat	Liczba odp.	Procent
Pozyskiwanie środków finansowych na działalność: sponsoring, granty/dotacje	55	47.41%
Programy do obróbki zdjęć (np. Adobe PhotoShop, Corel PaintShop)	42	36.21%
Animacja działań kulturalno-edukacyjnych w regionie	42	36.21%
Budowanie wizerunku biblioteki – Public Relations	41	35.34%
Praca z czytelnikiem	41	35.34%
Praca z seniorami	41	35.34%
Praca z dziećmi i młodzieżą	40	34.48%
Prawo pracy	38	32.76%
Ustawa o prowadzeniu działalności kulturalnej	37	31.90%
Programy graficzne (np. CorelDraw, Tux Paint, Paint)	34	29.31%
Czytniki e-booków	34	29.31%
Ustawa o bibliotekach	34	29.31%
Obsługa programu bibliotecznego MAK+	33	28.45%

Temat	Liczba odp.	Procent
Obsługa urządzeń multimedialnych (np. rzutnik, aparat fotograficzny, kamera, nagrywarka)	32	27.59%
Programy do tworzenia i odtwarzania filmów (np. Windows MovieMaker, All Player, Power DVD)	30	25.86%
Informacje lokalne – jak je zbierać i upowszechniać	29	25.00%
Rachunkowość zarządcza w instytucjach kultury	28	24.14%
Języki obce	27	23.28%
Psychologiczne aspekty pracy bibliotekarza	27	23.28%
Zarządzanie zasobami ludzkimi	25	21.55%
Arkusze kalkulacyjne (np. MS Excel)	23	19.83%
Trening kreatywności	20	17.24%
Prawo autorskie	18	15.52%
Praca z osobami niepełnosprawnymi	17	14.66%
Program MS Power Point	16	13.79%
Zarządzanie finansami	16	13.79%
Trening asertywności	16	13.79%
Prawo zamówień publicznych	15	12.93%
Tworzenia bibliografii regionalnej	14	12.07%
Badanie potrzeb społeczności lokalnej	13	11.21%
Obsługa portali społecznościowych (np. Facebook, Nasza Klasa, YouTube)	12	10.34%
Opracowanie i gromadzenie zbiorów	11	9.48%
Wolontariat	11	9.48%
Zarządzanie czasem	10	8.62%
Trening motywacji	10	8.62%

Temat	Liczba odp.	Procent
Narzędzia Google	8	6.90%
Księgowość	8	6.90%
Rzecznictwo	7	6.03%
Współpraca z NGO	7	6.03%
Edytory tekstu (np. MS Word)	5	4.31%
Statystyka	4	3.45%
Zarządzanie zmianą	4	3.45%
Inne	1	0.86%

Tab. 4. Zestawienie pożądanego tematyki szkoleń przez kierowników/dyrektorów (osób zarządzających biblioteką) bibliotek publicznych Warmii i Mazur

3.4.2. Bibliotekarze

Wśród grupy bibliotekarzy najwięcej osób (66,37%) chciałoby w ciągu najbliższych 3 lat skorzystać z krótkich form doskonalenia oraz wymiany doświadczeń/dobrych praktyk z pracownikami krajowych bibliotek/instytucji kultury (49,56%). Ponadto 36,28% bibliotekarzy chciałoby wziąć udział w kursach trwających powyżej 30 godz., 26,55% w wymianie doświadczeń/dobrych praktyk z pracownikami zagranicznych bibliotek/instytucji kultury, 16,81% w kursach e-learningowych, 15,04% w studiach podyplomowych, a 5,01% chciałoby rozpocząć studia wyższe. Dziewięć osób (2,65%) nie chciałoby skorzystać z żadnej formy doskonalenia zawodowego.

Najwięcej badanych bibliotekarzy (71,68%) wyraża chęć podejmowania działań w zakresie doskonalenia zawodowego, ponieważ pragnie rozwijać umiejętności potrzebne do pracy, 28,32% poprzez udział w szkoleniach i innych formach doskonalenia chce mieć możliwość rozwoju zawodowego, np. awansu, 18,29% pragnie poprawić swoje relacje z klientem, 5,60% czuje, że takie są oczekiwania jego pracodawcy, a 2,95% badanych chce brać udział w szkoleniach, gdyż pragnie się przekwalifikować.

Ponad połowa badanych (50,74%) nie jest

skłonna samodzielnie finansować lub współfinansować kosztów doszkalania, 17,11% badanych jest gotowych współfinansować te koszty w kwocie do 50 zł, 20,65% w kwocie od 50 zł do 100 zł, zaś 3,83% w kwocie powyżej 100 zł.

Zdecydowana większość respondentów jest skłonna przeznaczyć jednorazowo na udział w kursach/szkoleniach nie więcej niż 2-3 dni (48,08%), 29,79% respondentów jest skłonna przeznaczyć 1 dzień, od 4 do 6 dni gotowych jest przeznaczyć 8,26%, natomiast w formach powyżej 7 dni jedynie 2,65%.

Jednocześnie ponad 62% bibliotekarzy jest gotowych wziąć udział w szkoleniach, wyjazdach odbywających się poza godzinami pracy, a 48,08% w dniach wolnych od pracy (np. soboty, niedziele).

Spośród tematyki szkoleń największe zapotrzebowanie (ponad 30% badanych) jest na szkolenia w zakresie: pracy z czytelnikiem, pracy z dziećmi i młodzieżą, pracy z programami do obróbki zdjęć (Adobe PhotoShop, Corel Paint-Shop), obsługi programu bibliotecznego MAK+, języków obcych, programów graficznych (np. CorelDraw, Tux Paint, Paint).

Duże zapotrzebowanie (ponad 20% badanych) jest również na szkolenia z zakresu: pracy z seniorami, animacji działań kulturalno-edukacyjnych w regionie, programów do tworzenia i odtwarzania filmów (np. Windows MovieMaker, All Player, Power DVD), pozyskiwania środków finansowych na działalność, budowania wizerunku biblioteki – public relations, obsługi urządzeń multimedialnych (np. rzutnik, aparat fotograficzny, kamera, nagrywarka), obsługi arkuszy kalkulacyjnych (np. MS Excel), obsługi czytników e-booków, treningu kreatywności, treningu asertywności, psychologicznych aspektów pracy bibliotekarza.

Temat	Liczba odp.	Procent
Praca z czytelnikiem	169	49.85%
Praca z dziećmi i młodzieżą	159	46.90%
Programy do obróbki zdjęć (np. Adobe PhotoShop, Corel PaintShop)	128	37.76%
Obsługa programu bibliotecznego MAK+	125	36.87%
Języki obce	109	32.15%
Programy graficzne (np. CorelDraw, Tux Paint, Paint)	105	30.97%
Praca z seniorami	104	30.68%
Animacja działań kulturalno-edukacyjnych w regionie	94	27.73%
Programy do tworzenia i odtwarzania filmów (np. Windows MovieMaker, All Player, Power DVD)	86	25.37%
Obsługa urządzeń multimedialnych (np. rzutnik, aparat fotograficzny, kamera, nagrywarka)	84	24.78%
Pozyskiwanie środków finansowych na działalność: sponsoring, granty/dotacje	82	24.19%
Czytniki e-booków	79	23.30%
Budowanie wizerunku biblioteki – Public Relations	79	23.30%
Arkusze kalkulacyjne (np. MS Exel)	78	23.01%
Psychologiczne aspekty pracy bibliotekarza	76	22.42%
Trening kreatywności	75	22.12%
Trening asertywności	74	21.83%
Program MS Power Point	62	18.29%
Praca z osobami niepełnosprawnymi	57	16.81%
Opracowanie i gromadzenie zbiorów	56	16.52%
Trening motywacji	48	14.16%

Temat	Liczba odp.	Procent
Informacje lokalne – jak je zbierać i upowszechniać	48	14.16%
Tworzenia bibliografii regionalnej	44	12.98%
Badanie potrzeb społeczności lokalnej	44	12.98%
Edytory tekstu (np. MS Word)	42	12.39%
Narzędzia Google	39	11.50%
Obsługa portali społecznościowych (np. Facebook, Nasza Klasa, YouTube)	33	9.73%
Prawo autorskie	26	7.67%
Prawo pracy	24	7.08%
Zarządzanie zasobami ludzkimi	24	7.08%
Ustawa o bibliotekach	22	6.49%
Wolontariat	21	6.19%
Ustawa o prowadzeniu działalności kulturalnej	20	5.90%
Zarządzanie czasem	19	5.60%
Współpraca z NGO	15	4.42%
Prawo zamówień publicznych	9	2.65%
Rachunkowość zarządcza w instytucjach kultury	8	2.36%
Statystyka	6	1.77%
Zarządzanie zmianą	6	1.77%
Zarządzanie finansami	5	1.47%
Księgowość	4	1.18%
Rzecznictwo	1	0.29%
Inne	1	0.29%

Tab. 5. Zestawienie pożądanego tematyki szkoleń przez bibliotekarzy bibliotek publicznych Warmii i Mazur

Spośród własnych propozycji tematów szkoleń znalazła się „technika pięknego czytania dzieciom”.

3.4.3. Pracownicy administracji

Wśród pracowników administracji najwięcej osób (84,21%) chciałoby w ciągu najbliższych 3 lat skorzystać z krótkich form doskonalenia (do 30 godz.) oraz kursów trwających powyżej 30 godz. (52,63%). Ponadto 36,84% pracowników administracji chciałoby wziąć udział w wymianie doświadczeń/dobrych praktyk z pracownikami krajowych bibliotek/instytucji kultury, 21,05% w wymianie doświadczeń/dobrych praktyk z pracownikami zagranicznych bibliotek/instytucji kultury i w studiach podyplomowych, 10,53% w kursach e-learningowych, a 15,79% chciałoby rozpocząć studia wyższe. Nie było wśród badanych osób, takiej, która nie chciałaby skorzystać z żadnej formy doskonalenia zawodowego.

Najwięcej badanych pracowników (63,16%) wyraża chęć podejmowania działań w zakresie doskonalenia zawodowego, ponieważ pragnie rozwijać swoje umiejętności oraz uzupełnić wiedzę merytoryczną potrzebną do pracy, 36,84% poprzez udział w szkoleniach i innych formach doskonalenia chce mieć możliwość rozwoju zawodowego, np. awansu, 21,05% czuje, że takie są oczekiwania jego pracodawcy, 15,79% badanych chce brać udział w szkoleniach, gdyż pragnie się przekwalifikować, a 10,53% pragnie poprawić swoje relacje z klientem.

Ponad połowa badanych pracowników (57,89%) nie jest skłonna samodzielnie finansować lub współfinansować kosztów doszkalania, 21,05% badanych jest gotowych współfinansować te koszty w kwocie do 50 zł, 15,79% w kwocie od 50 zł do 100 zł, zaś 5,26% w kwocie powyżej 100 zł.

Zdecydowana większość respondentów jest skłonna przeznaczyć jednorazowo na udział w kursach/szkoleniach 2-3 dni (52,63%), 15,79% respondentów jest skłonna przeznaczyć 1 dzień, od 4 do 6 dni gotowych jest przeznaczyć 10,53%, natomiast w formach powyżej 7 dni – 15,79%.

Ponad 40% pracowników administracji jest gotowych wziąć udział w szkoleniach, wyjazdach odbywających się poza godzinami pracy, a 52,63% w dniach wolnych od pracy (np. soboty, niedziele).

Spośród tematyki szkoleń największe zapotrzebowanie (ponad 30% badanych) jest na szkolenia w zakresie: pracy z programami do obróbki zdjęć (Adobe PhotoShop, Corel PaintShop), programów graficznych (np. CorelDraw, Tux Paint, Paint), obsługi arkuszy kalkulacyjnych (np. MS Excel), pozyskiwania środków finansowych na działalność, programów do tworzenia i odtwarzania filmów (np. Windows MovieMaker, All Player, Power DVD).

Duże zapotrzebowanie (ponad 20% badanych) jest również na szkolenia z zakresu: księgowości, języków obcych, zarządzania finansami, budowania wizerunku biblioteki – public relations, treningu kreatywności, treningu asertywności, rachunkowości zarządczej w instytucjach kultury, pracy z czytelnikiem i prawa autorskiego, obsługi programu bibliotecznego MAK+.

Wśród własnych propozycji tematów szkoleń znalazły się: administracja Linuxem oraz prowadzenie biblioteki cyfrowej.

Temat	Liczba odp.	Procent
Programy do obróbki zdjęć (np. Adobe PhotoShop, Corel PaintShop)	11	57.89%
Arkusze kalkulacyjne (np. MS Excel)	7	36.84%
Programy graficzne (np. CorelDraw, Tux Paint, Paint)	7	36.84%
Pozyskiwanie środków finansowych na działalność: sponsoring, granty/dotacje	7	36.84%

Temat	Liczba odp.	Procent
Programy do tworzenia i odtwarzania filmów (np. Windows MovieMaker, All Player, Power DVD)	6	31.58%
Języki obce	5	26.32%
Księgowość	5	26.32%
Zarządzanie finansami	5	26.32%
Budowanie wizerunku biblioteki – public relations	5	26.32%
Trening asertywności	5	26.32%
Trening kreatywności	5	26.32%
Obsługa programu bibliotecznego MAK+	4	21.05%
Prawo autorskie	4	21.05%
Rachunkowość zarządcza w instytucjach kultury	4	21.05%
Praca z czytelnikiem	4	21.05%
Obsługa urządzeń multimedialnych (np. rzutnik, aparat fotograficzny, kamera, nagrywarka)	3	15.79%
Edytory tekstu (np. MS Word)	2	10.53%
Program MS Power Point	2	10.53%
Obsługa portali społecznościowych (np. Facebook, Nasza Klasa, YouTube)	2	10.53%
Czytniki e-booków	2	10.53%
Prawo pracy	2	10.53%
Prawo zamówień publicznych	2	10.53%
Ustawa o prowadzeniu działalności kulturalnej	2	10.53%
Trening motywacji	2	10.53%
Ustawa o bibliotekach	1	5.26%
Statystyka	1	5.26%
Zarządzanie czasem	1	5.26%
Psychologiczne aspekty pracy bibliotekarza	1	5.26%

Temat	Liczba odp.	Procent
Informacje lokalne – jak je zbierać i upowszechniać	1	5.26%
Badanie potrzeb społeczności lokalnej	1	5.26%
Praca z dziećmi i młodzieżą	1	5.26%
Animacja działań kulturalno-edukacyjnych w regionie	1	5.26%
Współpraca z NGO	1	5.26%
Narzędzia Google	0	0.00%
Rzecznictwo	0	0.00%
Zarządzanie zmianą	0	0.00%
Zarządzanie zasobami ludzkimi	0	0.00%
Tworzenia bibliografii regionalnej	0	0.00%
Opracowanie i gromadzenie zbiorów	0	0.00%
Praca z seniorami	0	0.00%
Praca z osobami niepełnosprawnymi	0	0.00%
Wolontariat	0	0.00%
Inne	2	10.53%

Tab. 6. Zestawienie pożądanego tematyki szkoleń przez pracowników administracji bibliotek publicznych Warmii i Mazur

3.4.3.5. Doskonalenie zawodowe pracowników jako element procesu zarządzania zasobami ludzkimi w bibliotece

Celem tej części ankiety była diagnoza sytuacji doskonalenia zawodowego w kontekście jego roli i miejsca w zarządzaniu zasobami ludzkimi w bibliotekach.

Na pytania w tej części ankiety odpowiedzi udzielały jedynie osoby zarządzające bibliotekami.

Jak wskazują kierownicy, w zdecydowanej większości instytucji (81,03%) nie sporządza się okresowych analiz kwalifikacji i umiejętności pracowników w kontekście realizowanych przez bibliotekę zadań. Jednocześnie ponad połowa

kierowników (56,90%) deklaruje, że w bibliotece uwzględnia się kwalifikacje pracowników przy planowaniu zadań i tworzeniu planów rozwoju.

Ponad 63,79% badanych twierdzi, że w ich placówkach kierowanie pracowników na różne formy doskonalenia zawodowego odbywa się zarówno w oparciu o potrzeby pracowników jak i plan rozwoju biblioteki, 17,24% bibliotek w oparciu o potrzeby pracowników, a 8,62%, kierując się planem działań biblioteki.

Wśród dodatkowych, indywidualnych odpowiedzi dotyczących podstaw kierowania w bibliotece pracowników na szkolenia/warsztaty, kursy, konferencje/studia/studia podyplomowe znalazły się takie odpowiedzi, jak: „kto może w danym terminie”, „finanse”, „na podstawie otrzymanych ofert”, „ze względu na pełnione funkcje”, „decyzja dyrektora”.

Ponad połowa badanych (50,86%) wskazała, że aktywność pracowników w zakresie doskonalenia zawodowego jest wspólną inicjatywą pracownika i pracodawcy. 25,86% kierowników i dyrektorów wskazuje, że aktywność inicjowana jest przez samych pracowników, natomiast 13,79%, że przez pracodawców.

40,52% osób zarządzających bibliotekami nie dofinansowuje w żadnym stopniu doksztacania pracowników, 26,72% kierowników/dyrektorów wspiera finansowo doksztacanie pracowników w wysokości od 50% do 100% kosztów szkoleń, 18,10% w wysokości do 20% wysokości kosztów. Przy czym tendencja ta występuje niezależnie od wielkości miejscowości, w której mieści się biblioteka, jak też od stażu pracy kierownika.

63,79% badanych kierowników za główną barierę w doskonaleniu zawodowym pracowników instytucji upatruje w braku środków finansowych. Wśród innych barier w podwyższaniu kwalifikacji pracowników kierownicy widzą brak motywacji pracownika (25,86%), brak wymierzonych efektów szkoleń (12,93%), brak czasu

(31,90%), brak oferty szkoleniowej (18,10%) oraz brak świadomości doskonalenia zawodowego pracownika (16,38%). Żadnych barier nie widzi 11,21% kadry zarządzającej.

Na pytanie związane z preferencjami dotyczącymi podnoszenia kwalifikacji zawodowych przez pracowników w ciągu najbliższych 3 lat 6,03% kierowników i dyrektorów wskazało, że chciałoby, aby ich pracownicy ukończyli studia wyższe, przy czym zdecydowana większość (87%) chciałaby, aby były to studia z zakresu bibliotekoznawstwa i informacji naukowej. Pojawiały się także pojedyncze odpowiedzi wskazujące na studia z zakresu kulturoznawstwa, zarządzania, animacji kulturalnej, archiwistyki, sporządzania wniosków aplikacyjnych, pedagogiki, kierunku artystycznego (plastyka).

Ponad 8% respondentów wyraziło potrzebę uzupełnienia kwalifikacji swoich pracowników poprzez ich udział w studiach podyplomowych, najczęściej z zakresu bibliotekoznawstwa i informacji naukowej.

Spośród innych form doskonalenia zawodowego przydatnych dla pracowników najwięcej respondentów wśród kadry zarządzającej (62,93%) wskazywało krótkie formy doskonalenia, trwające do 30 godz. (np. warsztaty, szkolenia, konferencje, wykłady, spotkania metodyczne), kolejno wymiany doświadczeń/dobrych praktyk z pracownikami krajowych bibliotek/instytucji kultury realizowane w formie staży i wizyt studyjnych (58,62%), kursy trwające powyżej 30 godz. (37,07%), staże i wizyty studyjne w zagranicznych bibliotekach i instytucjach kultury (31,90%) oraz kursy e-learningowe (28,45%).

Jedna osoba stwierdziła, że nie chciałaby, aby pracownicy jej instytucji skorzystali z jakiegokolwiek formy doskonalenia zawodowego w ciągu najbliższych 3 lat.

Jeśli chodzi o tematykę pożądaną przez kierowników szkoleń i kursów dla pracowników

ich instytucji to największym zainteresowaniem (ponad 30% badanych) cieszyły się szkolenia z zakresu: pracy z czytelnikiem, pracy z dziećmi i młodzieżą, pracy z seniorami, animacji działań kulturalno-edukacyjnych w regionie, pracy z programami do obróbki zdjęć (Adobe PhotoShop, Corel PaintShop), obsługi programu bibliotecznego MAK+, budowania wizerunku biblioteki – public relations, obsługi urządzeń multimedialnych (np. rzutnik, aparat fotograficzny, kamera, nagrywarka), pozyskiwania środków finansowych na działalność, informacji lokalnych – jak je zbierać i upowszechniać.

Ponad 20% kierowników wskazuje również, że chciałby, aby pracownicy ich instytucji wzięli udział w szkoleniach z zakresu: badania potrzeb społeczności lokalnej, obsługi programów do tworzenia i odtwarzania filmów (np. Windows MovieMaker, All Player, Power DVD), obsługi arkuszy kalkulacyjnych (np. MS Excel), obsługi programów graficznych (np. CorelDraw, Tux Paint, Paint), obsługi czytników e-booków, pracy z osobami niepełnosprawnymi, języków obcych, treningu kreatywności.

Temat	Liczba odp.	Procent
Praca z czytelnikiem	66	56.90%
Praca z dziećmi i młodzieżą	64	55.17%
Praca z seniorami	59	50.86%
Animacja działań kulturalno-edukacyjnych w regionie	44	37.93%
Programy do obróbki zdjęć (np. Adobe PhotoShop, Corel PaintShop)	41	35.34%
Obsługa programu bibliotecznego MAK+	41	35.34%
Budowanie wizerunku biblioteki – Public Relations	41	35.34%

Temat	Liczba odp.	Procent
Obsługa urządzeń multimedialnych (np. rzutnik, aparat fotograficzny, kamera, nagrywarka)	40	34.48%
Pozyskiwanie środków finansowych na działalność: sponsoring, granty/dotacje	38	32.76%
Informacje lokalne – jak je zbierać i upowszechniać	37	31.90%
Badanie potrzeb społeczności lokalnej	34	29.31%
Programy do tworzenia i odtwarzania filmów (np. Windows MovieMaker, All Player, Power DVD)	33	28.45%
Czytniki e-booków	32	27.59%
Arkusze kalkulacyjne (np. MS Excel)	31	26.72%
Programy graficzne (np. CorelDraw, Tux Paint, Paint)	31	26.72%
Praca z osobami niepełnosprawnymi	30	25.86%
Trening kreatywności	28	24.14%
Języki obce	24	20.69%
Program MS Power Point	23	19.83%
Psychologiczne aspekty pracy bibliotekarza	23	19.83%
Planowanie rozwoju instytucji	22	18.97%
Trening motywacji	22	18.97%
Tworzenia bibliografii regionalnej	21	18.10%
Edytory tekstu (np. MS Word)	19	16.38%
Obsługa portali społecznościowych (np. Facebook, Nasza Klasa, YouTube)	17	14.66%
Opracowanie i gromadzenie zbiorów	16	13.79%
Ustawa o bibliotekach	15	12.93%

Temat	Liczba odp.	Procent
Ustawa o prowadzeniu działalności kulturalnej	15	12.93%
Wolontariat	15	12.93%
Narzędzia Google	14	12.07%
Współpraca z NGO	13	11.21%
Prawo pracy	12	10.34%
Księgowość	10	8.62%
Trening asertywności	10	8.62%
Prawo autorskie	9	7.76%
Rachunkowość zarządcza w instytucjach kultury	8	6.90%
Zarządzanie czasem	8	6.90%
Prawo zamówień publicznych	7	6.03%
Zarządzanie finansami	6	5.17%
Zarządzanie zmianą	5	4.31%
Statystyka	4	3.45%
Rzecznictwo	4	3.45%
Zarządzanie zasobami ludzkimi	4	3.45%
Inne	0	0.00%

Tab. 7. Zestawienie pożądanych przez kierowników/dyrektorów bibliotek publicznych Warmii i Mazur szkoleń, kursów dla pracowników ich instytucji

4. Podsumowanie

Podstawowym celem badania była diagnoza sytuacji pracowników bibliotek publicznych województwa warmińsko-mazurskiego w zakresie doskonalenia zawodowego.

Do udziału w badaniu zaproszono 116 bibliotek publicznych z woj. warmińsko-mazurskiego.

Grupę respondentów stanowili pracownicy bibliotek publicznych (z wyłączeniem pracowników technicznych, personelu sprząającego, konserwatorów oraz stażystów i pracowników prac interwencyjnych).

Udział w badaniu wzięły 474 osoby uprawnione (61%), z 112 bibliotek, w tym: 116 kierowników/dyrektorów bibliotek, 339 bibliotekarzy i 19 pracowników administracji.

Zdecydowana większość badanych charakteryzowała się wyższym wykształceniem: kierownicy 75%, bibliotekarze 51,62%, pracownicy administracji 52,63%.

Obszar badań dotyczył diagnozy doświadczeń w zakresie doskonalenia zawodowego (ostatnich 3 lat) wraz z oceną jego przydatności, samooceny znajomości języków obcych i ICT oraz ich wykorzystania w pracy zawodowej, aktualnych potrzeb w zakresie doskonalenia zawodowego, a także aspektu doskonalenia zawodowego pracowników jako elementu procesu zarządzania zasobami ludzkimi w bibliotece.

W części ankiety dotyczącej samooceny znajomości języków obcych oraz programów i narzędzi komputerowych w pracy zawodowej zdecydowanie najwięcej badanych osób deklarowało znajomość języka rosyjskiego (ponad 80%), przy czym jest to znajomość przede wszystkim na poziomie podstawowym (57,59%). Znajomość języka angielskiego i niemieckiego wśród pracowników bibliotek warmińsko-mazurskich jest znacznie niższa. Średnio ponad połowa badanych osób nie zna języka angielskiego: 62,07% kierowników, 57,52% bibliotekarzy i 27% pracowników administracji, a jeśli deklaruje jego znajomość, to głównie w stopniu podstawowym.

Najwyższą znajomość języka angielskiego zadeklarowali spośród badanych grup pracownicy administracji (73%), z czego 42,11% na poziomie podstawowym i 31,58% na poziomie średniozaawansowanym. Sytuacja ta może wynikać ze zróżnicowanego wieku badanych w poszczególnych grupach. W grupie pracowników administracji aż 73,68% stanowiły osoby do 44 roku życia, w grupie bibliotekarzy 42,5%, natomiast kierowników w wieku do 44 roku życia było 20,8%. Tendencji tej nie zauważono w przypadku stopnia znajomości języka niemieckiego.

Zauważalna jest również dysproporcja w stopniu znajomości języka angielskiego w za-

leżności od wielkości miejscowości, w której funkcjonuje biblioteka, zwłaszcza wśród grupy osób zarządzających biblioteką. Znajomość języka angielskiego jest zdecydowanie mniejsza na terenach wiejskich i w mniejszych miastach, gdzie brak znajomości języka deklaruje 75,93% kierowników, natomiast w miastach powyżej 20 tys. mieszkańców nieznaną języka angielskiego deklaruje średnio 31,54%. Zależność taka w zasadzie nie występuje w przypadku języka niemieckiego i rosyjskiego.

W zakresie wykorzystywania w swojej codziennej pracy komputera, prawie wszyscy badani (średnio 91,35%) deklarowali, że korzystają z niego „bardzo często” oraz „często”.

Każda z trzech badanych grup deklaruje, że najczęściej w pracy z komputerem korzysta z edytorów tekstu oraz poczty e-mail. Jednocześnie znajomość tych właśnie narzędzi określana jest przez badanych jako „biegła” i „dobra”, dodając do tego jeszcze korzystanie z portali społecznościowych i znajomość narzędzi Google. Najmniejszą znajomość badani wskazali w odniesieniu do programów do obróbki zdjęć, programów do tworzenia i odtwarzania filmów, a w grupie bibliotekarzy – również arkuszy kalkulacyjnych.

W obszarze doświadczeń w zakresie doskonalenia zawodowego z trzech ostatnich lat kierownicy i bibliotekarze najczęściej korzystali z krótkich form doskonalenia trwających do 30 godzin szkoleniowych (średnio 68,13%) oraz wwymianie doświadczeń i dobrych praktyk z pracownikami krajowych bibliotek/institucji kultury (średnio 46,37%). Natomiast pracownicy administracji najczęściej korzystali z krótkich form doskonalenia (68,42%) oraz kursów trwających powyżej 30 godzin szkoleniowych (21,1%).

Z żadnych form doskonalenia w ciągu ostatnich 3 lat nie korzystało: 4,31% kierowników,

14,16% bibliotekarzy i 10,53% pracowników administracji.

W ciągu ostatnich trzech lat, kierownicy najczęściej (ponad 30% badanych) uczestniczyli w szkoleniach dotyczących pracy z użytkownikiem, komunikacji interpersonalnej, kreowania wizerunku, zarządzania placówką oraz w szkoleniach komputerowych.

Bibliotekarze natomiast najczęściej uczestniczyli w szkoleniach dotyczących pracy z użytkownikiem oraz szkoleń komputerowych (ponad 30%). Stosunkowo dużo (ponad 20% badanych) uczestniczyło w szkoleniach z zakresu umiejętności interpersonalnych, kreowania wizerunku biblioteki i pozyskiwania środków finansowych na działalność.

Zarówno w przypadku grupy kierowników jak i bibliotekarzy organizatorem szkoleń była przede wszystkim Wojewódzka Biblioteka Publiczna w Olsztynie (56,26%) oraz fundacje i stowarzyszenia, np. Fundacja Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego (44,4%). Informacje nt. oferty szkoleniowej badani otrzymywali głównie z WBP w Olsztynie (55%).

Pracownicy administracji przede wszystkim uczestniczyli w szkoleniach dotyczących księgowości i finansów oraz w szkoleniach komputerowych (26,32%). Najczęściej organizatorem szkoleń były firmy prywatne (31,58%) oraz fundacje i stowarzyszenia (31,58%), zaś informacje nt. oferty szkoleniowej badani otrzymywali głównie od współpracowników oraz przełożonych (68,42%).

Za najbardziej przydatną tematykę szkoleń, zarówno w kontekście zawodowym jak i osobistym, kierownicy i bibliotekarze wskazali: komunikację interpersonalną, pracę z użytkownikiem, kreowanie wizerunku instytucji, pozyskiwanie środków na działalność, planowanie pracy, aspekty prawne funkcjonowania biblioteki, języki obce, nowe formy działania w bibliotece, zasady wystąpień publicznych, planowanie

strategii promocyjnej biblioteki oraz szkolenia komputerowe. Dodatkowo kierownicy wskazywali na dużą przydatność szkoleń z zakresu zarządzania placówką.

Natomiast pracownicy administracyjni za najbardziej przydatną tematykę szkoleń uznali: finanse i księgowość, szkolenie komputerowe i nowe technologie, pozyskiwanie środków na działalność, pracę z trudnym klientem, statystykę, pracę z użytkownikiem, politykę bezpieczeństwa, prawo autorskie w bibliotekach cyfrowych, różne aspekty działalności bibliotek cyfrowych, tworzenie wizerunku biblioteki, certyfikację punktów informacji turystycznej. Dodatkowo w ramach korzyści osobistych dodają public relations i programy biblioteczne służące automatyzacji procesów bibliotecznych.

Za najważniejszą barierę w doskonaleniu zawodowym badani jednogłośnie uznali „brak środków finansowych na pokrycie kosztów szkoleń” (ponad 60% badanych), kolejno w przypadku kierowników i bibliotekarzy – „brak czasu”, a w przypadku pracowników administracyjnych – „brak oferty szkoleniowej”. Co niepokojące, aż 16% badanych bibliotekarzy jako barierę wskazało „brak motywacji”.

W obszarze kontaktów zawodowych z bibliotekarzami z innych bibliotek kierownicy i bibliotekarze najczęściej utrzymują kontakty z bibliotekarzami z bibliotek macierzystego powiatu. Najrzadziej kontakty zawodowe utrzymywane są z bibliotekarzami z bibliotek zagranicznych: 80% kierowników/dyrektorów, 86,43% bibliotekarzy nigdy nie miało kontaktu z bibliotekarzami z bibliotek zagranicznych.

Prawie połowa bibliotekarzy (49,26%) wskazuje, że „nigdy” albo „sporadycznie” miała kontakty zawodowe z bibliotekarzami z innych bibliotek w województwie, a 89,67% „nigdy” albo „sporadycznie” miało kontakty zawodowe z bibliotekarzami z bibliotek krajowych.

W przypadku kierowników sytuacja ta wygląda korzystniej, gdyż ponad 70% kierowników deklaruje „częste” kontakty zawodowe i spotkania „od czasu do czasu” z bibliotekarzami z innych bibliotek w województwie, natomiast 82,76% z nich „nigdy” albo „sporadycznie” miało kontakty zawodowe z bibliotekarzami z bibliotek krajowych.

Natomiast pracownicy administracji w obszarze kontaktów zawodowych z bibliotekarzami z innych bibliotek krajowych i zagranicznych mają znacznie mniejsze doświadczenia niż bibliotekarze oraz kierownicy/dyrektorzy. 84% badanych wskazuje, że „nigdy” albo „sporadycznie” ma kontakty z pracownikami innych bibliotek publicznych województwa warmińsko-mazurskiego. Żaden z badanych pracowników nie miał kontaktów zawodowych z bibliotekarzami z pozostałych bibliotek krajowych (oprócz województwa warmińsko-mazurskiego) oraz z bibliotek zagranicznych.

W kontekście przyszłych planów i potrzeb szkoleniowych badani w ciągu najbliższych trzech lat chcieliby wziąć udział przede wszystkim w krótkich formach doskonalenia, wymianie doświadczeń/dobrych praktyk z pracownikami krajowych bibliotek/instytucji kultury oraz, w przypadku pracowników administracji, w kursach pow. 30 godz.

Ponad połowa wszystkich respondentów jest skłonna przeznaczyć jednorazowo na udział w kursach/szkoleniach nie więcej niż 2-3 dni.

Jednocześnie ponad 62% kierowników/dyrektorów i bibliotekarzy jest gotowych wziąć udział w szkoleniach i wyjazdach odbywających się poza godzinami pracy, a średnio 53,35% w dniach wolnych od pracy. W odniesieniu do pracowników administracji 40% z nich jest gotowych wziąć udział w szkoleniach i wyjazdach odbywających się poza godzinami pracy, a 52,63% w dniach wolnych od pracy.

Ponad połowa badanych bibliotekarzy i pracowników administracji nie jest skłonna samodzielnie finansować lub współfinansować kosztów doszkalania, taką chęć deklaruje natomiast 57% kierowników.

W pytaniu dotyczącym motywacji podejmowania działań w zakresie doskonalenia zawodowego najczęściej badanych wyraża chęć podejmowania tych działań, ponieważ pragnie rozwijać umiejętności potrzebne do pracy.

Spośród tematyki szkoleń największe zapotrzebowanie wśród kierowników/dyrektorów (ponad 30% badanych) jest na szkolenia w zakresie: pozyskiwania środków finansowych na działalność, animacji działań kulturalno-edukacyjnych w regionie, pracy z programami do obróbki zdjęć, budowania wizerunku biblioteki – public relations, pracy z czytelnikiem, pracy z seniorami, pracy z dziećmi i młodzieżą, zagadnień prawnych dot. zapisów ustawy o prowadzeniu działalności kulturalnej.

Wśród bibliotekarzy największe zapotrzebowanie (ponad 30% badanych) jest na szkolenia w zakresie: pracy z czytelnikiem, pracy z dziećmi i młodzieżą, pracy z programami do obróbki zdjęć, obsługi programu bibliotecznego MAK+, języków obcych, programów graficznych.

Natomiast pracownicy administracji deklarują, że chcieliby głównie wziąć udział w szkoleniach komputerowych (programy do obróbki zdjęć, programy graficzne, arkusze kalkulacyjne, programy do tworzenia i odtwarzania filmów), ale także w szkoleniach nt. pozyskiwania środków finansowych na działalność.

Jak wskazują kierownicy, w zdecydowanej większości instytucji (81,03%) nie sporządza się okresowych analiz kwalifikacji i umiejętności pracowników w kontekście realizowanych przez bibliotekę zadań. Jednocześnie ponad połowa kierowników (56,90%) deklaruje, że w bibliotece uwzględnia się kwalifikacje pracowników przy

planowaniu zadań i tworzeniu planów rozwoju. Ponad 63,79% badanych twierdzi, że w ich placówkach kierowanie pracowników na różne formy doskonalenia zawodowego odbywa się zarówno w oparciu o potrzeby pracowników jak i o plan rozwoju biblioteki, a połowa badanych (50,86%) wskazała, że aktywność pracowników w zakresie doskonalenia zawodowego jest wspólną inicjatywą pracownika i pracodawcy. 40,52% osób zarządzających bibliotekami nie dofinansowuje w żadnym stopniu doksztalcania pracowników.

63,79% badanych kierowników za główną barierę w doskonaleniu zawodowym pracowników instytucji upatruje brak środków finansowych. Co czwarty kierownik uważa, że barierą w podwyższaniu kwalifikacji pracowników jest brak motywacji pracowników.

Osoby zarządzające biblioteką chciałyby (62,93%), aby ich pracownicy w ciągu najbliższych trzech lat korzystali przede wszystkim z krótkich form doskonalenia (np. warsztaty, szkolenia, konferencje, wykłady, spotkania metodyczne) oraz z wymiany doświadczeń/dobrych praktyk z pracownikami krajowych bibliotek/instytucji kultury realizowanych w formie staży i wizyt studyjnych (58,62%).

Jeśli chodzi o tematykę pożądaną przez kierowników szkoleń i kursów dla pracowników ich instytucji to największym zainteresowaniem (ponad 30% badanych) cieszyły się szkolenia z zakresu: pracy z czytelnikiem, pracy z dziećmi i młodzieżą, pracy z seniorami, animacji działań kulturalno-edukacyjnych w regionie, pracy z programami do obróbki zdjęć, obsługi programu bibliotecznego MAK+, budowania wizerunku biblioteki – public relations, obsługi urządzeń multimedialnych, pozyskiwania środków finansowych na działalność, sposobów zbierania i upowszechniania informacji lokalnych.

Bibliografia polecanych nabytków WBP w Olsztynie (lipiec-grudzień 2012)

Adamik-Szysiak, Małgorzata: Telewizyjna reklama polityczna w Polsce w latach 2005-2010 / Małgorzata Adamik-Szysiak. – Lublin : Wydawnictwo Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, 2012. – 276 s. : il. ; 25 cm. – Bibliogr. s. 252-266. – ISBN 978-83-7784-163-1

Reklamy towarzyszą nam bezustannie w życiu codziennym. Choć są już niemal przez nas niezauważane, działają znacząco na naszą podświadomość – również w zakresie wyborów politycznych. Polecana publikacja analizuje reklamy telewizyjne jako narzędzia komunikacji politycznej, ukazując w ujęciu interdyscyplinarnym ich rosnące znaczenie w kolejnych polskich kampaniach wyborczych. Szczegółowo przeprowadzone badanie reklamowych środków perswazji obejmuje kwestie merytoryczne oraz wizualizację przekazu. W kolejnych rozdziałach wyjaśniono definicje, funkcje, rodzaje i komponenty reklamy oraz zmienność jej retoryki w zależności od stadium kampanii wyborczej. Przedstawiono również różnicę między reklamą polityczną a komercyjną i perspektywy ich rozwoju w dobie Internetu. Ciekawą kwestią opisaną w polecanej publikacji jest ponadto wizerunek polityka (kandydata na prezydenta i lidera partyjnego) kreowany w telewizyjnej reklamie – jego typy i komponenty. Niewiele dotychczas na polskim rynku wydawniczym ukazało się podobnie dogłębnych w zakresie tytułowego tematu wydaw-

nictw opartych na tak szczegółowych analizach. Telewizyjna reklama... może być szczególnie polecana studentom oraz świadomym wyborcom.

Biblioteki cyfrowe : praca zbiorowa / pod red. Małgorzaty Janiak, Moniki Krakowskiej i Marii Próchnickiej ; Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich. – Warszawa : Wydawnictwo Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich, 2012. – 548 s. : il. ; 25 cm + 1 dysk optyczny (CD-ROM). – (Nauka, Dydaktyka, Praktyka = Science, Didactics, Practice ; 135). – Bibliogr. przy większości prac. – Streszcz. ang. Spis treści także ang. – ISBN 978-83-61464-70-9

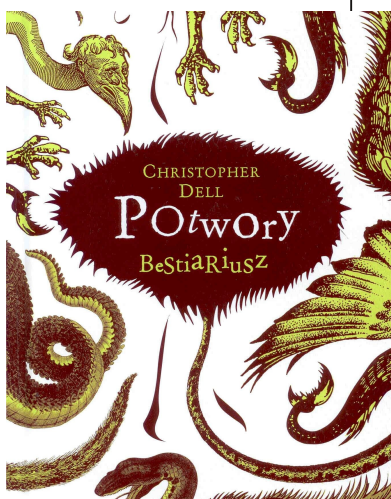
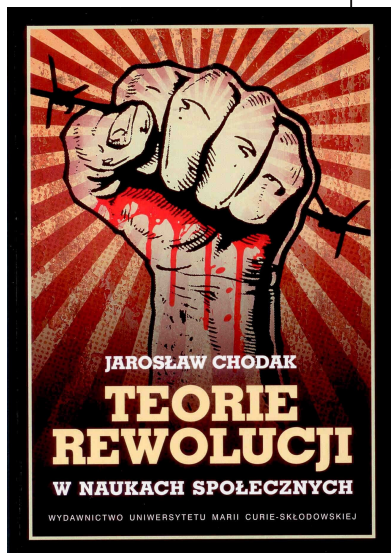
Podobnie jak współczesny świat biblioteki zmieniają się na naszych oczach. Polecana monografia jest rzeczywiście imponującym pod względem merytorycznym wydawnictwem przydatnym każdemu z polskich bibliotekarzy jak również pracownikom naukowym. Kolejne rozdziały opisują całokształt zjawiska pt. „Biblioteka cyfrowa”: od jej powstania i etapów rozwoju na świecie, przez regulacje prawne, opis typowego użytkownika wraz z jego modelem mentalnym, po zagadnienia estetyczne. Dość niepokojącym tematem opisanym w publikacji jest przedstawienie wymagań, jakie niesie z sobą współczesna wizja zawodu bibliotekarza – jego kompetencje coraz bardziej muszą się rozszerzać... Duża część książki dotyczy tak aktualnego

Chodak, Jarosław: Teorie rewolucji w naukach społecznych / Jarosław Chodak. – Lublin : Wydawnictwo Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, 2012. – 289 s. : il. ; 24 cm. – Bibliogr. – ISBN 978-83-7784-078-8

Opisywana książka to krytyczny opis i systematyka tak istotnego w XX w. zjawiska makrospołecznego, jakim była rewolucja. Zjawisko to zmieniało porządek polityczno-społeczny w licznych krajach świata. (Autor skoncentrował się w swojej analizie na państwach Trzeciego Świata, Azji i Ameryki Łacińskiej). Wydawnictwo przedstawia również teorie dotyczące rewolucji, jej miejsce w naukach społecznych, jej definicje i koncepcje. Kolejne rozdziały ukazują więc klasyczne teorie rewolucji (Marks, Le Bon, Sorokin), „szkołę” naturalnej historii rewolucji (Edwards Brinton), teorie rewolucji w perspektywie modernizacyjnej (Smelser, Davies, Gurr), początki studiów rewolucji w ramach socjologii historycznej (Moore, Wolf, Tilly), koncepcje rewolucji inspirowane teorią racjonalnego wyboru (Taylor, Popkin) oraz kierunki teorii wielopoziomowej (Walton, Goldstone, Foran). Całość kończy rozważanie na temat przyszłości rewolucji i jej teorii oraz w jakim stopniu prognozuje ona przyszłe zdarzenia.

Christianson, David: Zegary : historia pomiaru czasu / David Christianson ; tł. Olaf Żakowski. – Warszawa : Wydawnictwo „Arkady”, 2012. – 176 s. : il. (w tym kolor.) ; 25 cm. – Bibliogr. s. 173. Indeks. – ISBN 978-83-213-4746-2

Przedstawiona książka to niezwykle starannie wydana i ilustrowana monografia przedmiotów, bez których nasza rzeczywistość uległaby chaosowi – czyli zegarów. Publikacja stopniowo przedstawia, w jaki sposób przed wiekami ludzie zaczęli rozumieć, mierzyć i oznaczać upływ cza-

su, jakie trudności musieli w tym pokonać i jak kształtowały się badania nad sztuką zegarmistrzowską. Wydawnictwo stanowi ponadto prezentację szeroko pojmowanych czasomierzy, m.in. wczesnych chińskich zegarów wodnych, różnorodnych klepsydr i zegarów mechanicznych wraz z ich poszczególnymi częściami. Książka szczególnie polecana wszystkim niedowiarkom w kwestii faktów, że również zegary posiadają mostek i włos...

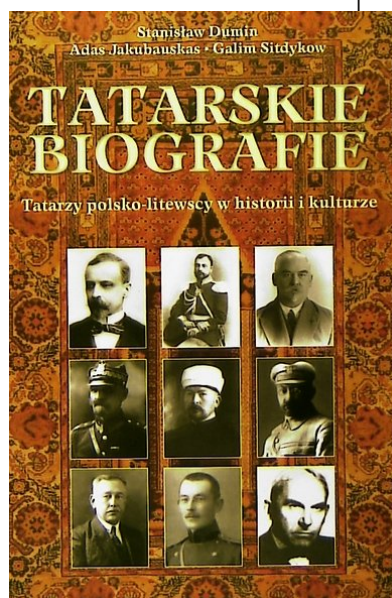
**Dell, Christopher: Potwory : bestiariusz prze-
dziwnych stworzeń / Christopher Dell ; [przekł.
tekstu ang. Zbigniew Kościuk]. – Warszawa : Al-
batros – Andrzej Kuryłowicz, 2012. – 192 s. : il. ; 25
cm. – ISBN 978-83-7659-558-0**

Bestiariusz Della dzięki niezwykle zróżnicowanym ilustracjom – reprodukcjom imponujących dzieł sztuki klasycznej oraz nieznanymi szerszemu gronu zabytków sztuki – przedstawił w polecanej książce historię i zróżnicowanie międzynarodowych legend i podań związanych z istotami potwornymi. Tradycje bestiaryczne pojawiają się we wszystkich kulturach tak Europy jak i Bliskiego oraz Dalekiego Wschodu czy Ameryk od zarania ludzkości, gdyż są owocem lęków i koszmarów ludzkich. Polecana publikacja kolejno przedstawia: potomstwo Chaosu, monstrualnych bogów, przerażające bóstwa Azteków, hordy szatańskie i inne istoty piekielne, smoki oraz potwory latające, stwory wodne (od Lewiatana po kelpie i syreny), jak również hybrydy i zmiennokształtnych (m.in. wilkołaki), w końcu też zjawy, ghule i zmory. Ostatni z rozdziałów wnosi trochę pocieszenia przerażonemu użytkownikowi albumu, przybliża bowiem wizerunki herosów, poskromicieli smoków i świętych związanych dzięki legendom z postaciami bestii. Podstawową wartość książki stanowi wspaniały materiał ikoniczny: reprodukcje starych rycin, re-

liefów egipskich i greckich, malowideł dalekowschodnich, miniatur średniowiecznych, rzeźb afrykańskich i amerykańskich, mozaik oraz fragmentów map.

Dumin, Stanislav Vladimirovič: Tatarskie biografie : Tatarzy polsko-litewscy w historii i kulturze / Stanisław Dumin, Adas Jakubauskas, Galim Sitdykow ; tł. i oprac. Musa Czachorowski. – Białystok : Muzułmański Związek Religijny w Rzeczypospolitej Polskiej, 2012. – 231, [1] s. ; 21 cm. – Streszcz. ros., lit., ang. – ISBN 978-83-934341-2-1

Polaków z Tatarami łączy ponad sześć wieków historii oraz współuczestnictwo w wielu wydarzeniach dziejowych. Dzięki temu – mimo różnic kulturowych – Tatarzy rzeczywiście wrosli w nasz kraj jako jedna z ważniejszych mniejszości narodowych. Polecana książka to jedna z nielicznych publikacji poświęconych biografii tatarskiej. Stanowi ona nie tylko rodzaj księgi pamiątkowej, czy bardzo dogłębnej pracy naukowej, lecz i wyraz hołdu złożonego wyjątkowym, zasłużonym dla Polski postaciom.

Islam w Europie : bogactwo różnorodności czy źródło konfliktów? / red. nauk. Marta Widy-Behiesse. – Warszawa : Wydawnictwo Akademickie Dialog, 2012. – 300 s. ; 24 cm. – ISBN 978-83-61203-94-0

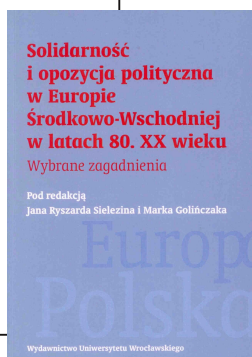
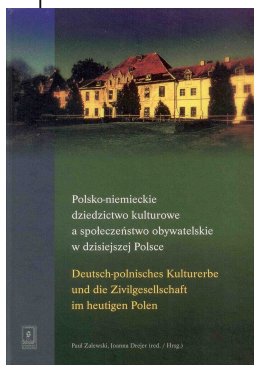
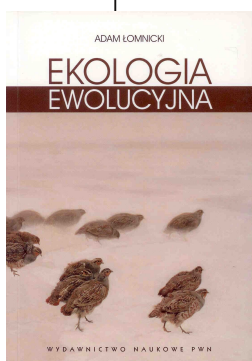
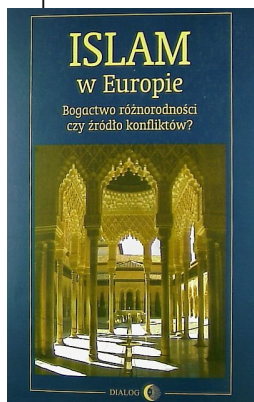
Temat kultury islamu dla wielu stał się ważny i wieloznaczny ze względu na liczne zamachy terrorystyczne organizowane przez ludzi związanych ze światem muzułmańskim. W końcu zrodziła się wręcz potrzeba dyskusji, czy islam rzeczywiście stanowi niedoceniane dziedzictwo świata czy raczej stałą groźbę dla międzynarodowego bezpieczeństwa. W polecanej publikacji poszczególne referaty specjalistów w dziedzin orientalistyki, historii, antropologii i stosunków międzynarodowych, przedstawiając złożony i barwny świat islamu, pozwalają odpowiedzieć sobie na to zagadnienie samemu. Kolejne opisywane kwestie to m.in.: problemy uchodźców, budowa meczetów, historia kontaktów muzułmańsko-europejskich na przestrzeni wieków, polityka emigracyjna Unii, kształcenie duchowieństwa islamskiego, czy nawet islamska odzież młodzieżowa oraz opinie muzułmanów o nich samych. Niektóre z rozdziałów ukazują ponadto mniejszości muzułmańskie w Europie (Polska, Szwecja, Włochy, Wielka Brytania, Niemcy, Bałkany, Rosja, Ukraina, Europa Zachodnia) i ich wpływ na kształt stosunków politycznych naszego kontynentu. Książka polecana wszystkim zainteresowanym wiedzą na temat kultur współczesnego świata.

Łomnicki, Adam: Ekologia ewolucyjna / Adam Łomnicki. – Warszawa : Wydawnictwo Naukowe PWN, 2012. – 225, [3] s. : il. ; 21 cm. – Bibliogr. s. 214-219. Indeks. – ISBN 978-83-01-16850-6

W drugiej połowie XX w. dokonano wielkiego postępu w wielu kierunkach, zwłaszcza w zakre-

sie genetyki i biologii molekularnej. Współczesna biologia ewolucyjna więc to coraz bardziej precyzyjny opis przebiegu ewolucji opierający się na danych paleontologicznych i molekularnych. Teoria ta jest również obecna we wszystkich naukach biologicznych, w tym także w ekologii, gdyż nie można wyjaśnić zjawisk z jej zakresu bez wiedzy o teoriach ewolucyjnych. Książka Łomnickiego to zwięzłe ujęcie obecnego stanu biologii ewolucyjnej oraz właśnie jej relacji z ekologią. Kolejne rozdziały przedstawiają rozwój obu nauk, potem zaś charakteryzują różnorakie problemy, m.in.: dobór naturalny, medycynę darwinowską, optymalizację ewolucyjną (na przykładach wron i ślimaków), dobór krewniaczy, związek altruizmu i egoizmu, płciowość i dobór płciowy, znaczenie pasożytnictwa, holizm i redukcjonizm, frekwencje genotypów i genów... Podręcznik przydatny studentom oraz wszystkim zainteresowanym podstawowymi pytaniami z zakresu biologii.

Polsko-niemieckie dziedzictwo kulturowe a społeczeństwo obywatelskie w dzisiejszej Polsce : doświadczenia, trendy, szanse : dokumentacja konferencji w Collegium Polonicum w Ślubicach, 10-12 marca 2011 = Deutsch-polnisches Kulturerbe und die Zivilgesellschaft im heutigen Polen : Erfahrungen, Trends, Chancen : Dokumentation der Konferenz im Collegium Polonicum in Ślubice, 10-12 März 2011 / Paul Zalewski, Joanna Drejer (red./Hrsg.). – Warszawa : Wydawnictwo Naukowe Scholar, 2012. – 351 s. : il. kolor. ; 25 cm. – (Seria Wydawnicza Katedry Ochrony Zabytków Uniwersytetu Europejskiego Viadrina we Frankfurcie nad Odrą = Schriftenreihe der Professur für Denkmalkunde der Europa-Universität Viadrina in Frankfurt (Oder) ; t. 1). – Bibliogr. przy niektórych ref. – Tekst. część. niem. Streszcz. pol., niem. przy ref. – ISBN 978-83-7383-554-2

Rozpoczęty w I. 70-tych XX w. dialog polsko-niemiecki między środowiskami podejmującymi inicjatywy obywatelskie w obu państwach ożywił się po przemianach ustrojowych lat 90-tych, jednak tak naprawdę rozwinął się po akcesji Polski do Unii Europejskiej. Ów rozwój objawia się w tzw. przypominaniu historii, czyli obopólnym zainteresowaniu miejscami historycznymi w obu krajach, w podkreślaniu znaczenia polsko-niemieckich zabytków architektury i sztuki oraz w powoływaniu międzynarodowych grup współpracy ratujących zagrożone dziedzictwo kulturowe. Polecana publikacja przedstawia polsko-niemieckie działania na rzecz ochrony zabytków, wspólne projekty edukacji obywatelskiej oraz wieloletnią współpracę urzędów konserwatorskich i władz po obu stronach granicy. Opisuje również dwunarodowe projekty realizowane w tym zakresie m.in. w Szczecinie i Szwerinie, na Mazurach, w Łodzi, czy Słomku. Książka cenna dla zainteresowanych ratowaniem krajobrazu kulturowego i konstruowaniem regionalnej tożsamości, wspólnymi dobrami kultury oraz – często sporną – kwestią własności.

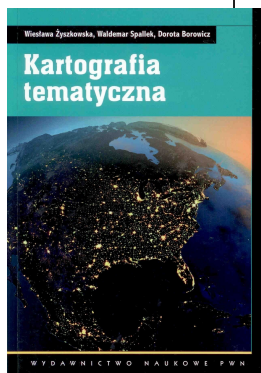
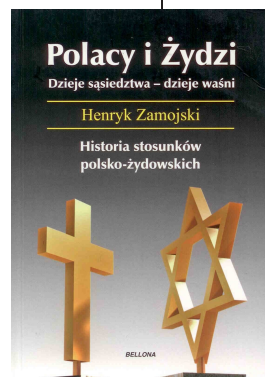
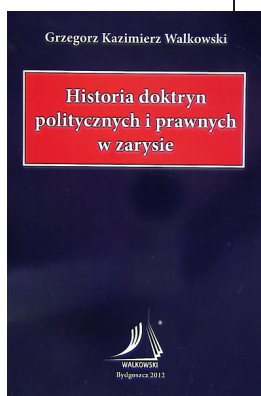
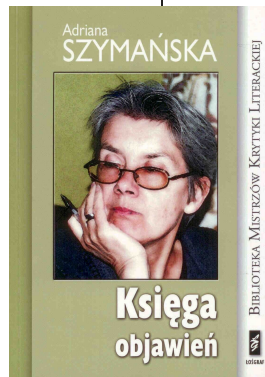
Solidarność i opozycja polityczna w Europie Środkowo-Wschodniej w latach 80. XX wieku : wybrane zagadnienia / pod red. Jana Ryszarda Sielezina i Marka Golińczaka. – Wrocław : Wydawnictwo Uniwersytetu Wrocławskiego, 2012. – 266 s. : il. ; 24 cm. – (Acta Universitatis Wratislaviensis, 0239-6661 ; no 3386). – Bibliogr. s. 245-257. Indeks. – Streszcz. ang. – ISBN 978-83-229-3277-3

Publikacja niezwykle istotna dla studiujących oraz zainteresowanych współczesną historią Polski i świata oraz rozwojem zjawisk ustrojowych. Obszerne wydawnictwo ukazuje bowiem liczne ważne kwestie związane z wschodnioeuropejską opozycją polityczną działającą w latach zmian

ustrojowych. Kolejne rozdziały ukazują m.in. tak zróżnicowaną tematykę jak: myśl polityczna środowisk opozycyjnych, koncepcje współpracy opozycji bloku wschodniego, stosunki Kościoła i opozycji w ostatnim 15-leciu PRL, publicystyka tygodnika „Rzeczpospolita”, zainteresowanie Socjaldemokratycznej Partii Niemiec polskim Kościołem, Solidarności Norge-Polen i Polonia norweska, polska recepcja reform Michaiła Gorbaczowa oraz rozwój systemów wyborczych w państwach Europy Wschodniej. Interesującym rysem książki jest również uchwycenie specyfiki zmian w poszczególnych państwach Bloku Wschodniego. Publikacja niewątpliwie przyczyni się poszerzenia wiedzy o genezie i początkach procesów transformacyjnych w Polsce oraz innych państwach związanych ustrojowo ze Związkiem Radzieckim.

Szymańska, Adriana: Księga objawień i inne lektury : szkice literackie / Adriana Szymańska. – Warszawa : Oficyna Wydawnicza Łośgraf, cop. 2012. – 599, [1] s. ; 21 cm. – (Biblioteka Mistrzów Krytyki Literackiej). – Indeks. – ISBN 978-83-62726-52-3

Polecana książka to obszerny zbiór szkiców literackich i recenzji autorstwa znanej i cenionej pisarki oraz krytyk, Adrian Szymańskiej. Wyodrębnione tematycznie cztery części książki omawiają utwory poetów-klasyków literatury polskiej oraz tych mniej znanych. Każdy z rozdziałów więc dotyczy współczesnej literatury polskiej (ze szczególnym uwzględnieniem poezji) wraz z poszczególnymi zjawiskami, tendencjami i nurtami funkcjonującymi w niej po 1945 r. omówionymi na przykładach utworów (m.in. Różewicza, Twardowskiego, Marjańskiej, Lipskiej, Barańczaka, Cisto, Pollakówny, Rymkiewicza, Kozioł, Kielar, Niewiadomskiego i Dehnela). Przewodnik dla miłośników kultury słowa, znawców

literatury oraz studiujących polonistykę.

Walkowski, Grzegorz Kazimierz: Historia doktryn politycznych i prawnych w zarysie / Grzegorz Kazimierz Walkowski. – Bydgoszcz : Wydawnictwo Euro-Omni, 2012. – 272 s. ; 24 cm. – Bibliogr. s. 263. Indeksy. – Streszcz. ang. – ISBN 978-83-930932-5-0

Książka Walkowskiego to zwięzłe kompendium wiedzy na temat doktryn politycznych, teorii państwa oraz pieniądza i podatków. Kolejne rozdziały wiodą skrótowo i rzeczowo przez historię cywilizacji europejskiej od Cesarstwa Rzymskiego i jego kultury, przez Państwo Franków aż po zorganizowany świat współczesny. Nowoczesny podręcznik Walkowskiego pozwala więc na stosunkowo łatwe przyswojenie tytułowej wiedzy w podstawowym zakresie oraz szybko, lecz również dokładną, orientację w morzu zjawisk historycznych i gospodarczych współczesnego świata. Publikacja niezwykle przydatna zdesperowanym studentom nauk społecznych i ekonomicznych.

Zamojski, Henryk: Polacy i Żydzi : dzieje sąsiedztwa – dzieje waśni : historia stosunków polsko-żydowskich / Henryk Zamojski. – Warszawa : Bellona, cop. 2012. – 317, [3] s. ; 21 cm. – Bibliogr. s. 315-[318]. Indeks. – ISBN 978-83-11-12224-6

Książka polecana młodszym miłośnikom historii oraz uczącym się przed ważniejszymi egzaminami: osiem wieków wspólnej historii polsko-żydowskiej w pigułce. Kolejne rozdziały przedstawiają osiedlanie się przed wiekami Żydów w Polsce, skomplikowaną sytuację i kształtowanie się nowej tożsamości w okresie zaborów, następnie początki antysemityzmu i jego skutki, powiązania faszyzmu niemieckiego ze sprawami wewnętrznymi Polski, tragedie wojny,

w tym sytuację Żydów na wschodnich ziemiach Polski, i wreszcie nowe formy organizacyjne, czyli rozwój instytucji religijnych i kulturalnych oraz relacje między społecznością polską i żydowską w odrodzonym kraju do 1968 r. Całość przystępna i z oczywistych względów pobieżna, lecz niewątpliwie kompetentna.

Żyszkowska, Wiesława: Kartografia tematyczna / red. nauk. Waldemar Spallek, Wiesława Żyszkowska ; aut. Wiesława Żyszkowska, Waldemar Spallek, Dorota Borowicz. – Warszawa : Wydawnictwo Naukowe PWN, 2012. – 341, [1] s., [52] s. tabl. kolor. : il. ; 24 cm. – Bibliogr. s. 309-327. Indeksy. – ISBN 978-83-01-16880-3

Do tej pory na temat kartografii tematycznej powstało w Polsce jedno opracowanie – w latach 70-tych XX w. Niniejsza monografia przedstawia w nowoczesnym ujęciu pełen zakres tytułowej tematyki, przedstawiając m.in. najważniejsze wydarzenia z historii kartografii, dzieje rozwoju poszczególnych grup map oraz przykłady pierwszych rozwiązań kartograficznych. Kolejne rozdziały charakteryzują ponadto rozwój kartografii tematycznej, strukturę map tematycznych, semiotykę wizualizacji kartograficznej (z kategoriami kartograficznymi i syntaktycznymi) i przetwarzanie danych przestrzennych oraz opisują same mapy fizycznogeograficzne (geologiczne, geomorfologiczne, hydrograficzne, klimatyczne, społeczno-gospodarcze – ludnościowe, osadnictwa, zagadnień społecznych, polityczne, administracyjne, rolnictwa). Publikacja niezbędna studentom geografii oraz pasjonatom map.

Prasa o bibliotekach województwa warmińsko-mazurskiego w II półroczu 2012 r. (wybór materiałów z uzupełnieniami)

am: Były dwa lata czekania, ale biblioteka już jest /
am. – Il. // Gazeta Olsztyńska. – 2012, nr 270, s. 4.

Zakończenie remontu budynku biblioteki w Dobrym
Mieście.

as: Angielski na papierze (i w głowie): certyfikaty
FunEnglish rozdane / as. – Il. // Gazeta Olsztyń-
ska. – 2012, nr 274, dod. Węgorzewski Tydzień,
nr 46 [właśc. 47], s. 8.

Zakończenie pierwszej edycji bezpłatnego kursu
w węgorzewskiej bibliotece.

as: Biblioteka ciągle w grze / as. – Il. // Gazeta
Olsztyńska. – 2012, nr 127, dod. Węgorzewski
Tydzień, nr 22, s. 13.

Ogólnopolski Tydzień Bibliotek w Węgorzewie.

as: Najpierw „sadzili drzewa”, potem zbierali
owoce / as. – Il. // Gazeta Olsztyńska. – 2012,
nr 127, dod. Węgorzewski Tydzień, nr 22, s. 5.

Nagrody dla Miejsko-Gminnej Biblioteki Publicznej
w Węgorzewie za udział w akcji „Zasadź drzewo w In-
ternecie”.

as: Nowa wystawa w bibliotece miejskiej / as. –
Il. // Gazeta Olsztyńska. – 2012, nr 132, dod.
Węgorzewski Tydzień, nr 23, s. 6.

Wystawa decoupage Elżbiety Kiny w Miejsko-Gmin-
nej Bibliotece w Węgorzewie.

as: Spojrzenie, gest, uśmiech, łza : każda chwila
w obiektywie / as. – Il. // Gazeta Olsztyńska. –
2012, nr 215, dod. Węgorzewski Tydzień, nr 37,
s. 4.

Wystawa fotografii w Miejsko-Gminnej Bibliotece
w Węgorzewie.

Autorytet w dziedzinie przetrwania : Jacek Pał-
kiewicz w Bibliotece Miejskiej. – Il. // Fakty Ma-
zur. – 2012, nr 12, s. 7.

Spotkanie z podróżnikiem w Bibliotece Miejskiej
w Mrągowie.

Barański, Marek: Tak myślę / Marek Barański. –
Il. // Gazeta Olsztyńska. – 2012, nr 282, s. 2.

Tomik Dariusza Szymanowskiego „Drugi brzeg” oraz
spotkanie z poetą w Wojewódzkiej Bibliotece Publicz-
nej w Olsztynie.

Bełza, Marta: Książki w nowej oprawie / Marta Beł-
za. – Il. // Gazeta Wyborcza. – 2012, nr 250, s. 23.

Uroczyste otwarcie siedziby Wojewódzkiej Biblio-
teki Publicznej przy ul. 1 Maja w Olsztynie.

Białkowska, Alicja: Społeczeństwo w sieci : wy-
bór publikacji dostępnych w bibliotece Wyższej
Szkoły Informatyki i Ekonomii TWP w Olsztynie /
Alicja Białkowska // Warmińsko-Mazurski Kwar-
talnik Naukowy. Nauki Społeczne. – 2012, nr 3,
s. 191-194.

Biblioteka domem porad / oprac. Jerzy Pantak // Nowe Życie Olsztyna (wyd. bezpłatne). – 2012, nr 12, s. 2.

Oferta Miejskiej Biblioteki Publicznej w Olsztynie.

Biblioteka Twój czas, Twoje miejsce. – Il. // Nasz Olsztyński. – Nr 966 (2012), s. 12.

Zakończenie remontu siedziby Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Olsztynie.

Biblioteka zaprasza na spotkania. – Il. // Gazeta Olsztyńska. – 2012, nr 226, dod. Kurier Mrągowski, nr 39, s. 6.

Spotkanie z podróżnikiem w Bibliotece Publicznej Miasta i Gminy Mikołajki. Zapowiedź imprez.

„Bibułkowa Wiosna” – warsztaty w Olsztynie // Bibliotekarz. – 2012, nr 5, s. 41.

Kr. inf. nt. warsztatów w Olsztyńskiej Szkole Wyższej im. Józefa Rusieckiego zorg. wspólnie z Olsztyńskim Oddziałem Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich.

(BN): Dni Kultury Japonii / (BN). – Il. // Dobry Znak. – 2012, nr 13, dod. Dobry Znak dla Warmii i Mazur, s. 4.

Impreza poświęcona kulturze japońskiej, zorg. w Bibliotece Planeta 11 przez uczniów języka japońskiego szkoły językowej English Perfect w Olsztynie.

Bookcrossing w bibliotece. – Il. // Fakty Mazur. – 2012, nr 18, s. 8.

Dot. Biblioteki Pedagogicznej w Mrągowie.

Bożena Kraczkowska w dwóch odsłonach. – Il. // Gazeta Olsztyńska. – 2012, nr 177, s. 14.

Zapowiedź wystawy fotografii Bożeny Kraczkowskiej „Maryla in Blues” w Galerii Stary Ratusz Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Olsztynie. Planowana premiera autorskiej płyty Bożeny Kraczkowskiej „Wystarczy mnie lubić”.

„Bretania tajemnicza”. – Il. // Nasz Głos. – 2012, nr 44, s. 5.

Spotkanie autorskie z Ewą Kubasiewicz-Hou zorg. w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Ostródzie. Obchody Dni Bretanii w województwie.

Burska, Joanna: Kalendarium z życia bibliotek publicznych : styczeń-czerwiec 2012 [Dokument elektroniczny] / Joanna Burska, Krystyna Hałun // Bibliotekarz Warmińsko-Mazurski. – 2012, nr 1/2. – Tryb dostępu: http://www.wbp.olsztyn.pl/bwm/bwm_1-2_2012/kal_bib.html

Ciszewska, Anna: Akcja biblioteka ciągle w grze podsumowana / Anna Ciszewska. – Il. // Gazeta Olsztyńska. – 2012, nr 120, dod. Kurier Mrągowski, nr 21, s. 13.

Obchody IX Ogólnopolskiego Tygodnia Bibliotek w Woźnicach.

Ciszewska, Anna: Biblioteka promuje akcję: od 4. roku bez książeczki ani kroku / Anna Ciszewska. – Il. // Gazeta Olsztyńska. – 2012, nr 114, dod. Kurier Mrągowski, nr 20, s. 7.

Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy Mikołajki filia Woźnice.

Ciszewska, Anna: Pierwszoklasiści z Woźnic pasowani na czytelników / Anna Ciszewska // Gazeta Olsztyńska. – 2012, nr 81, dod. Kurier Mrągowski, nr 14, s. 13.

Dot. bibliotek publicznej i szkolnej w Woźnicach.

Ciszewska, Anna: Tydzień czytania w Woźnicach / Anna Ciszewska // Gazeta Olsztyńska. – 2012, nr 143, dod. Kurier Mrągowski, nr 25, s. 4.

Obchody Ogólnopolskiego Tygodnia Czytania Dzieciom w Woźnicach.

Cytaty z Kraszewskiego // Dziennik Elbląski. – 2012, nr 251, dod. IKAT – Gazeta Braniewska, nr 43, s. 4.

Wystawa w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Braniewie, zorg. z okazji 200-lecia urodzin Józefa Ignacego Kraszewskiego (krótka informacja).

Czwartki z książką dla dzieci w bibliotece miejskiej. – Il. // Nasz Głos. – 2012, nr 37, s. 6.

Ostróda.

Darska, Bernadetta: Pogoda na kryminał : z Bernadettą Darską, autorką książki „Śledztwo i pięć”, rozmawia Sylwia Białecka / rys. Jarosław Gach. – Rys. // VariArt. – 2012, nr 2, s. 18-20.

Rozmowa z olsztyńską badaczką literatury popularnej przeprowadzona podczas otwarcia wystawy kryminału niemieckojęzycznego w Wojewódzkiej Bibliotece Publicznej w Olsztynie.

dem: Katechizmy na widoku : wystawa w bibliotece Hosianum / dem. – Il. // Gość Niedzielny. – 2012, nr 43, dod. Połaniec Warmiński, nr 43, s. VI.

Wystawa zabytkowych zbiorów.

Dobre Miasto dla sztuki – Lokalne Centrum Kultury. – Il. // Nowe Życie Olsztyna (wyd. bezpłatne). – 2012, nr 10, s. 11.

Modernizacja budynku Miejsko-Gminnej Biblioteki Publicznej w Dobrym Mieście.

Drzeworyty – talizmany szczęścia // Gazeta Olsztyńska. – 2012, nr 236, s. 12.

Zapowiedź wystawy tajwańskich drzeworytów w Galerii Stary Ratusz Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Olsztynie.

Dziedzictwo ziem pruskich. Dzieje i kultura Warmii i Mazur : powstał nowy podręcznik // Gazeta Olsztyńska. – 2012, nr 126, dod. Gazeta Lidzbarska, nr 22, s. 12.

Promocja podręcznika i spotkanie autorskie zorg. w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Lidzbarku Warmińskim.

Dziuba, Jolanta: Janusz Korczak – patron naszej szkoły [Dokument elektroniczny] / Jolanta Dziuba (Z życia szkół). – Il. // Kajet. – 2012, nr 2 (94), s. 16. – Tryb dostępu: <http://www.wmodn.olsztyn.pl/czasopismo-kajet.html>

Zajęcia poświęcone Januszowi Korczakowi zorg. przez Bibliotekę Szkolną przy Szkole Podstawowej nr 4 im. Janusza Korczaka w Ornećce.

Dziuba, Jolanta: Przedszkolaki w SP 4 w Ornećce [Dokument elektroniczny] / Jolanta Dziuba. – (Z życia szkół). – Il. // Kajet. – 2012, nr 2 (94), s. 19. – Tryb dostępu: <http://www.wmodn.olsztyn.pl/czasopismo-kajet.html>

Program „Cała Polska czyta dzieciom” zorg. przez Bibliotekę Szkolną przy Szkole Podstawowej nr 4 im. Janusza Korczaka w Ornećce.

ef: FunEnglish – po angielsku w bibliotece miejskiej / ef. – Il. // Gazeta Olsztyńska. – 2012, nr 262, dod. Węgorzewski Tydzień, nr 44 [właśc. 45], s. 12.

Kolejna edycja bezpłatnego kursu zorg. w węgorzewskiej bibliotece.

ef: Pani Jesień i język Cyprian w bibliotece miejskiej / ef. – Il. // Gazeta Olsztyńska. – 2012, nr 274, dod. Węgorzewski Tydzień, nr 46 [właśc. 47], s. 14.

Dotyczy „Spotkań z książką” zorganizowanych dla najmłodszych przez oddział dla dzieci węgorzewskiej biblioteki.

ef: Przed komputerem w bibliotece miejsko-gminnej / ef. – Il. // Gazeta Olsztyńska. – 2012, nr 245, dod. Węgorzewski Tydzień, nr 42, s. 6.

Dotyczy Kursu komputerowego Internet dla senior@ oraz szkoleń komputerowych dla osób w wieku 40-55.

ef: Wojciech Szpytka w galerii węgorzewskiej biblioteki / ef. – Il. // Gazeta Olsztyńska. – 2012, nr 191, dod. Węgorzewski Tydzień, nr 33, s. 6.

Wystawa fotografii w Miejsko-Gminnej Bibliotece Publicznej w Węgorzewie.

Efekty ogólnopolskiego Konkursu SBP pt. „Bibliotekarz Roku” : Elżbieta Dziubińska – Bibliotekarz Warmińsko-Mazurski ; sylwetki Joanny Łazickiej, Hanny Okońskiej, Doroty Paleń-Krajewskiej, Ewy Romejko i Marii Tuczyńskiej – kandydatek zgłoszonych do konkursu [Dokument elektroniczny]. – Il. // Bibliotekarz Warmińsko-Mazurski. – 2012, nr 1/2. – Tryb dostępu: http://www.wbp.olsztyn.pl/bwm/bwm_1-2_2012/sbp.html

ERBE: Szlifuj języki za darmo / ERBE. – Il. // Gazeta Olsztyńska. – 2012, nr 261, s. 8.

Zajęcia językowe w Planecie 11, filii Miejskiej Biblioteki Publicznej w Olsztynie.

(eu): Biblioteka nagrodzona / (eu). – Il. // Gazeta Olsztyńska. – 2012, nr 279, dod. Gazeta Lidzbarska, nr 48, s. 3.

Nagroda dla Miejskiej Biblioteki Publicznej w Lidzbarku Warmińskim za projekt „O finansach... w bibliotece”.

Fedusio, Emilia: Czterdzieści lat minęło, jak jeden dzień. A teraz młodość idzie : M-GBP: gorąco żegnamy panią Irenę, witamy panią Kasię / Emilia Fedusio. – Il. // Gazeta Olsztyńska. – 2012, nr 191, dod. Węgorzewski Tydzień, nr 33, s. 6.

Katarzyna Subotowicz, nowy dyrektor Miejsko-Gminnej Biblioteki Publicznej w Węgorzewie.

Fedusio, Emilia: „Na chwilkę” z Szymborską i Aniołami Biblioteki : Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna [w Węgorzewie] gościła nocą / Emilia Fedusio. – Il. // Gazeta Olsztyńska. – 2012, nr 121, dod. Węgorzewski Tydzień, nr 21, s. 10.

Recenzja z imprezy.

Fedusio, Emilia: Teatr, kabaret, lekcje przy komputerze. Będzie się działo! : zapowiada się interesująca jesień w bibliotece miejskiej / Emilia Fedusio. – Il. // Gazeta Olsztyńska. – 2012, nr 233, dod. Węgorzewski Tydzień, nr 40, s. 12.

Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna w Węgorzewie.

gaja: Złodziejski, młodzieńczy duet : ukradli monitory komputerowe z biblioteki / gaja. – Il. // Gazeta Olsztyńska. – 2012, nr 233, dod. Gazeta Nowomiejska, nr 40, s. 3.

Śledztwo w sprawie włamania do budynku Miejskiej Biblioteki Publicznej w Nowym Mieście Lubawskim.

Galeria Bakalarz / oprac. Sylwia Sawicka. – Il. // VariArt. – 2012, nr 2, s. 24-25.

Galeria w Warmińsko-Mazurskiej Bibliotece Pedagogicznej w Olsztynie.

Gawron, Barbara: Pierwszaki i książki : najmłodszy w gronie czytelników / Barbara Gawron. – (Z Powiatu). – Il. // Dziennik Elbląski. – 2012, nr 22, dod. IKAT – Gazeta Braniewska, nr 4, s. 8.

Dot. uczniów klas pierwszych Szkoły Podstawowej we Fromborku.

Gosk, Grażyna: biblioteka otwarta dla wszystkich : po pięciu latach na Zawadę powróciły książki / Grażyna Gosk // Dziennik Elbląski. – 2012, nr 208, s. 4.

Dot. filii Biblioteki elbląskiej.

Gosk, Grażyna: To trzeba zobaczyć na własne oczy : biblioteka publiczna i biblioteka szkolna w jednym / Grażyna Gosk // Dziennik Elbląski. – 2012, nr 202, s. 5.

Biblioteka na elbląskim osiedlu Zawada.

Grabarczyk, Jarosław: Dudziak i Janda wśród gwiazd festiwalu / Jarosław Grabarczyk. – Il. // Dziennik Elbląski. – 2012, nr 124, s. 6.

Dot. Letnich Ogrodów Polityki w Bibliotece Elbląskiej im. Cypriana Norwida.

Grabarczyk, Jarosław: Literacka jesień w Bibliotece Elbląskiej : spotkania z autorami, warsztaty, sztuki teatralne, konkursy / Jarosław Grabarczyk // Dziennik Elbląski. – 2012, nr 241, s. 7.

Biblioteka Elbląska im. Cypriana Norwida.

Grabarczyk, Jarosław: Moje książki mocno trzymają się ziemi : Monika Szwaja spotka się z elbląskimi czytelnikami / Jarosław Grabarczyk. – Il. // Dziennik Elbląski. – 2012, nr 113, s. 6.

W Bibliotece Elbląskiej.

Grabarczyk, Jarosław: Od przybytku głowa nie boli : witają tu najwybitniejsi badacze kultury w Polsce / Jarosław Grabarczyk // Dziennik Elbląski. – 2012, nr 225, s. 10.

Dot. konferencji „Od przybytku głowa boli. Kultura nadmiaru w czasach niedomiaru” w Bibliotece Elbląskiej.

Grabarczyk, Jarosław: Ucho, gardło, nóż, czyli spotkanie z Jandą : drugi dzień Festiwalu 9. Letnich Ogrodów Polityki / Jarosław Grabarczyk // Dziennik Elbląski. – 2012, nr 126, s. 6.

W Bibliotece Elbląskiej.

Grabowski, Andrzej: Zabierz wnukowi komputer : zajęcia komputerowe dla seniorów / Andrzej Grabowski. – Il. // Gazeta Olsztyńska. – 2012, nr 267, dod. Gazeta Lidzbarska, nr 46, s. 6.

Szkolenia z podstawowej obsługi komputera i Internetu w Gminnej Bibliotece Publicznej w Kiwicach.

Grochła, Irena: Mrągowanie wspierają akcję Cała Polska Czyta dzieciom / Irena Grochła. – Il. // Gazeta Olsztyńska. – 2012, nr 114, dod. Kurier Mrągowski, nr 20, s. 7.

Spotkanie osób wspierających akcję „Cała Polska czyta dzieciom” w Mrągowie.

Hahnkamp, Uwe: Klassik rappt : Rap macht Schule / Uwe Hahnkamp ; il. Yvonne Joachim. – Il. // Mitteilungsblatt. – 2012, nr 5, s. 10.

Koncert rapera Christiana Weiricha w Olsztynie oraz warsztaty dla nauczycieli poświęcone wykorzystaniu rapu w edukacji. Org. projektu: Związek Stowarzyszeń Niemieckich Warmii i Mazur w Olsztynie, Instytut Stosunków Kulturalnych z Zagranicą (IfA), Miejski Ośrodek Kultury w Olsztynie, Wojewódzka Biblioteka Publiczna w Olsztynie, kawiarnia „Stary Zautek”. Zawiera również: Interview mit Doppel-U / [Christian Weirich] ; rozm. Uwe Hahnkamp ; il. Yvonne Joachim, s. 11.

Hołdyńska, Edyta: Instytut nagroził Anię za najlepszą recenzję / Edyta Hołdyńska. – Il. // Gazeta Olsztyńska. – 2012, nr 73, s. 4.

Nagroda Instytutu Książki za najlepszą recenzję dla Ani Chaberskiej z Działdowa.

Ireneusz Betlewicz w Salonie LITERackim. – Il. / Nasz Głos. – 2012, nr 45, s. 13.

W Miejskiej Bibliotece Publicznej w Ostródzie.

Jadańska, Danuta: Świat wyobraźni istnieje nie tylko w książkach : w Bibliotece w Żurawcu / Danuta Jadańska. – Il. // Dziennik Elbląski. – 2012, nr 156, s. 14.

jago: A ja, Hanna i sponsoring sportowy / jago. – Il. // Dziennik Elbląski. – 2012, nr 125, s. 7.

Dot. Letnich Ogrodów Polityki w Bibliotece Elbląskiej im. Cypriana Norwida.

jago: A ja, Hanna na Letnich Ogródach Polityki : zaskakująca interpretacja „Trenów” Kochanowskiego / jago // Dziennik Elbląski 2012, nr 108, s. 6.

W Bibliotece Elbląskiej.

jago: Cztery – koncert Piotra Olejnika / jago // Dziennik Elbląski. – 2012, nr 109, s. 10.

W Bibliotece Elbląskiej im. Cypriana Norwida.

jago: Druki z XVIII wieku będą jak nowe : zachowawcza konserwacja cennego zbioru / jago. – II. // Dziennik Elbląski. – 2012, nr 124, s. 7.

Dot. zabytkowego księgozbioru Biblioteki Elbląskiej.

jago: Dudziak i Janda wśród gwiazd festiwalu : Letnie Ogrody Polityki po raz dziewiąty / jago // Dziennik Elbląski. – 2012, nr 97, s. 7.

W Bibliotece Elbląskiej im. Cypriana Norwida.

jago: Ilustracje Ewy Boguckiej-Pudlis / jago // Dziennik Elbląski. – 2012, nr 156, s. 9.

W Galerii Spatium Nowvum w Bibliotece Elbląskiej.

jago: Komiksowe warsztaty z Jackiem Frąsiem / jago // Dziennik Elbląski. – 2012, nr 242, s. 10.

Dot. Biblioteki Elbląskiej im. Cypriana Norwida.

jago: Rockowe brzmienie : w sobotę w Bibliotece Elbląskiej / jago // Dziennik Elbląski. – 2012, nr 90, s. 8.

Dot. koncertu zespołów: The Bitter End oraz The Sandhill Gate.

jago: Spotkanie z autorem „Weisera Dawidka” / jago // Dziennik Elbląski. – 2012, nr 249, s. 14.

Dot. spotkania z Pawłem Huelle w Bibliotece Elbląskiej im. Cypriana Norwida.

jago: Spotkanie z Jackiem Pałkiewiczem / jago // Dziennik Elbląski. – 2012, nr 1130, s. 10.

Spotkanie w Bibliotece Elbląskiej.

jago: Trwaj chwilo trwaj – koncert Elżbiety Adamiak [w Bibliotece Elbląskiej] / jago // Dziennik Elbląski. – 2012, nr 164, s. 16.

jago: Zbiory Henryka Nitschmanna w Bibliotece Elbląskiej / jago // Dziennik Elbląski. – 2012, nr 249, s. 14.

jago: Zostań krytykiem literackim / jago // Dziennik Elbląski. – 2012, nr 223, s. 6.

Projekt „Elbląska jesień literacka” realizowany przez Bibliotekę Elbląską.

jago: Żydzi Warszawy 1861-1943 : nowa ekspozycja w Bibliotece Elbląskiej // Dziennik Elbląski. – 2012, nr 237, s. 8.

jago: Żywoty świętych osiedlowych / jago. – II. // Dziennik Elbląski. – 2012, nr 124, s. 7.

Spektakl lalkowy w ramach Letnich Ogródów Polityki w Bibliotece Elbląskiej.

Jakimczuk, Aleksandra: O historii, tajemnicach i ciekawostkach : spotkanie w MBP / Aleksandra Jakimczuk. – (Z Naszej Strony). – II. // Dziennik Elbląski. – 2012, nr 262, dod. IKAT – Gazeta Braniewska, nr 45, s. 2.

Spotkanie z regionalistą Tomaszem Sowińskim w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Braniewie.

Jakimczuk, Aleksandra: „Pan Tadeusz” bez tajemnic : konkurs ze znajomości narodowej epopei / Aleksandra Jakimczuk. – (Wydarzenia). – II. // Dziennik Elbląski. – 2012, nr 262, dod. IKAT – Gazeta Braniewska, nr 45, s. 6.

Konkurs przeznaczony dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych, zorg. przez Miejską Bibliotekę Publiczną w Braniewie.

Jakimczuk, Aleksandra: Podróżnik w bibliotece : Jacek Pałkiewicz spotkał się z młodymi braniewianami / Aleksandra Jakimczuk. – II. // Dziennik Elbląski. – 2012, nr 162, dod. IKAT – Gazeta Braniewska, nr 28, s. 7.

Spotkanie zorg. przez Miejską Bibliotekę Publiczną w ramach kampanii „Cała Polska Czyta Dzieciom”.

JaN: Zabytkowa biblioteka znowu otwarta / JaN. – II. // Przegląd Warmiński. – 2012, nr 10, s. 6.

Zakończenie remontu biblioteki miejskiej w Dobrym Mieście w dawnym kościele ewangelickim.

Jaskólska, Wioletta: Zainspirowani klasyką : nowa wystawa w Miejskiej Bibliotece Publicznej / Wioletta Jaskólska, (eu). – Il. // Gazeta Olsztyńska. – 2012, nr 161, dod. Gazeta Lidzbarska, nr 28, s. 8.

Zbiorowa wystawa prac malarskich w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Lidzbarku Warmińskim.

Jatczyńska, Natasza: Czas na zmiany, czy szukanie oszczędności? : likwidowane są kolejne filie biblioteki pedagogicznej / Natasza Jatczyńska // Dziennik Elbląski. – 2012, nr 207, s. 6.

Dot. Warmińsko-Mazurskiej Biblioteki Pedagogicznej im. Jana Pawła II w Elblągu.

Jatczyńska, Natasza: Śledczy: nie złamano prawa w Bibliotece Elbląskiej : w sprawie dyskryminacji związków zawodowych przesłuchano ponad 80 osób / Natasza Jatczyńska // Dziennik Elbląski. – 2012, nr 185, s. 6.

Jędrzejewska, Jagoda: Wyspa Dzieci / Jagoda Jędrzejewska GOPS Braniewo. – (Album Rodzinny). – Il. // Dziennik Elbląski. – 2012, nr 203, dod. IKAT – Gazeta Braniewska, nr 35, s. 13.

Projekt prowadzony przez międzynarodową grupę wolontariuszy ze Stowarzyszenie „Borussia” w Szkole Podstawowej w Szylenach oraz Bibliotece Gminnej w Braniewie.

Joanna Trzepiecińska w Elblągu. – Il. // Dziennik Elbląski. – 2012, nr 192, s. 8.

Koncert w Bibliotece Elbląskiej zorganizowany przez Oddział Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich w Elblągu.

Jonowska, Grażyna: Anna Onichimowska gościem biblioteki : pisarka nie wyobraża sobie życia bez podróży / Grażyna Jonowska. – Il. //

Gazeta Olsztyńska. – 2012, nr 132, dod. Gazeta Nowomiejska, nr 23, s. 15.

Miejska Biblioteka Publiczna im. Marii Bogusławskiej w Nowym Mieście Lubawskim.

Jonowska, Grażyna: Bibliotekarki wymieniały doświadczenia : seniorzy zadowoleni z projektu / Grażyna Jonowska. – Il. // Gazeta Olsztyńska. – 2012, nr 262, dod. Gazeta Nowomiejska, nr 45, s. 7.

Biblioteka w Gwiżdzinach.

Kajot: Dobre książki i kawa z Manuelą Gretkowską / Kajot. – Il. // Nasz Olsztyniak. – Nr 971 (2012), s. 10.

Spotkanie z Mauełą Gretkowską zorg. przez Dyskusyjny Klub Książki w Wojewódzkiej Bibliotece Publicznej w Olsztynie oraz Instytut Książki.

Katarzyński, Władysław: Na ratunek galerii księdza Jana : artyści z Polski i Bułgarii wykonają repliki unikatowych rzeźb / Władysław Katarzyński // Gazeta Olsztyńska. – 2012, nr 156, s. 4.

Plener rzeźbiarski, którego celem jest wykonanie replik uszkodzonych rzeźb z galerii ks. Jana Suwały w Gąsiorowie. Plener organizowany przez Miejską Bibliotekę Publiczną w Barczewie.

kim: Tajemnice Kopernika / kim. – Il. // Gość Niedzielny. – 2012, nr 41, dod. Pośaniec Warmiński, nr 41, s. II.

Spotkanie dot. płyt nagrobnych i epitafiów w katedrze fromborskiej zorg. przez Fundację im. Mikołaja Kopernika we Fromborku oraz Miejską Bibliotekę Publiczną w Braniewie.

Klaus Gramacka, Beata: Tropem dawnych szkół : nowy projekt realizowany przez Stowarzyszenie na rzecz rozwoju Gminy Stare Juchy [Dokument elektroniczny] / Beata Klaus Gramacka // Bibliotekarz Warmińsko-Mazurski. – 2012, nr 1/2. –

Tryb dostępu: http://www.wbp.olsztyn.pl/bwm/bwm_1-2_2012/tropem.html

Projekt realizowany przez Stowarzyszenie działające przy Bibliotece Gminnej.

Klimek, Mateusz: Katarzyna Enerlich spotkała się z czytelnikami / Mateusz Klimek. – Il. // Gazeta Olsztyńska. – 2012, nr 114, dod. Kurier Mrągowski, nr 20, s. 7.

Dot. spotkania autorskiego w Mikołajkach.

kow: Mistrzowie słów spotkali się w bibliotece : 57 osób, w tym 6 z Ełku, grało w weekend w scrabble / kow. – Il. // Gazeta Współczesna. – 2012, nr 122, s. 3.

Turniej zorganizowany w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Ełku.

Kowalewska, Weronika: Książki poczytamy w sieci : internetowa czytelnia zacznie działać najpóźniej na początku roku / Weronika Kowalewska. – Il. // Gazeta Współczesna. – 2012, nr 226, s. 1.

Współpraca Miejskiej Biblioteki Publicznej w Ełku z Wojewódzką Biblioteką Publiczną w Olsztynie.

(ks): DPS poznał sztukę antyczną / (ks). – Il. // Labirynt. – 2012, nr 6, s. 3.

Specjalny pokaz dla mieszkańców Domu Samopomocy Społecznej w Olsztynie zorg. w Galerii Stary Ratusz. Wystawa „Mała sztuka antyczna na terenie Chorwacji”.

Kujawa-Rodziewicz, Anna: Angielski 123 w Bibliotece / Anna Kujawa-Rodziewicz. – Il. // Gazeta Olsztyńska. – 2012, nr 250, dod. Gazeta Lidzbarska, nr 43, s. 4.

Nauka języka angielskiego w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Lidzbarku Warmińskim.

Kujawa-Rodziewicz, Anna: Warmińska przyroda w obiektywie przedszkolaka / Anna Kujawa-Ro-

dziewicz. – Il. // Gazeta Olsztyńska. – 2012, nr 267, dod. Gazeta Lidzbarska, nr 46, s. 4.

Wystawa fotograficzna Przedszkola nr 5 w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Lidzbarku Warmińskim.

Kułdo, Barbara: Przyjemne i pożyteczne zajęcia wakacyjne : piknik edukacyjny z biblioteką / Barbara Kułdo. – Il. // Gazeta Olsztyńska. – 2012, nr 202, dod. Gazeta Lidzbarska, nr 35, s. 9.

Zajęcia wakacyjne dla dzieci w wieku 5-14 lat w Gminnej Bibliotece Publicznej w Kiwitach (pow. Lidzbark Warmiński).

Kundzicz, Małgorzata: Potrzebne są książki, żeby ćwiczyć język / Małgorzata Kundzicz. – Il. // Gazeta Olsztyńska. – 2012, nr 150, dod. Olsztyn Dzień po Dniu, nr 1308, s. 3.

Akcja zbiórki polskich książek dla Polaków z Kowieńszczyzny zorg. przez Fundację Oczyma Dziecka. Wkład Miejskiej Biblioteki Publicznej w Olsztynie.

Laureaci II etapu konkursu Bibliotekarz Roku 2011 // Poradnik Bibliotekarza. – 2012, nr 6, s. 26.

M.in. Elżbieta Dziubińska – dyrektor Miejskiej Biblioteki Publicznej w Morągu, bibliotekarz roku województwa warmińsko-mazurskiego.

(lub): „Kapliczki Warmińskie” / (lub) // Gazeta Olsztyńska. – 2012, nr 137, dod. Gazeta Lidzbarska, s. 2.

Spotkanie autorskie z Mirosławem Bojenko i Adamem Broschem w Domu Środowisk Twórczych „Ratusz” Miejskiej Biblioteki Publicznej w Lidzbarku Warmińskim. Prezentacja albumu „Kapliczki warmińskie”.

(lub): Spotkanie z Anną Bikont. – Il. // Gazeta Olsztyńska. – 2012, nr 244, dod. Gazeta Lidzbarska, nr 42, s. 8.

Spotkanie z Anną Bikont, autorką biografii Wisławy Szymborskiej, zorg. w Bibliotece Cafe Hotelu Krasicki w Lidzbarku Warmińskim.

Lubińska, Ewa: Poszukiwania baśni pod Oranżerią : spektakl plenerowy „Ratusza” / Ewa Lubińska. – Il. // Gazeta Olsztyńska. – 2012, nr 267, dod. Gazeta Lidzbarska, nr 46, s. 8.

Teatralny Spektakl Plenerowy Domu Środowisk Twórczych „Ratusz” Miejskiej Biblioteki Publicznej w Lidzbarku Warmińskim.

Lubińska, Ewa: Z Anną Kamińską o życiu słów : spotkanie z pisarką w hotelowej bibliotece / Ewa Lubińska. – Il. // Gazeta Olsztyńska. – 2012, nr 102, dod. Gazeta Lidzbarska, nr 18, s. 9.

Spotkanie zorg. w Bibliotece Cafe Hotelu Krasicki w Lidzbarku Warmińskim.

Łacko, Lucyna: Przywędrowały książki / Lucyna Łacko Szkoła Podstawowa Nr 5 w Braniewie. – (Album Rodzinny). – Il. // Dziennik Elbląski. – 2012, nr 221, dod. IKAT – Gazeta Braniewska, nr 38, s. 13.

Udział Miejskiej Biblioteki Publicznej w Braniewie w ogólnopolskiej akcji „Zaopiekuj się książką”.

Magda: Ostródzianki strojne w sutas / Magda. – Il. // Nasz Głos. – 2012, nr 41, s. 10.

Warsztaty w Miejskiej Bibliotece Publicznej.

Maraton czytelniczy po raz pierwszy. – Il. // Nasz Głos. – 2012, nr 40, s. 4.

W Miejskiej Bibliotece Publicznej w Ostródzie z okazji Światowego Dnia Zwierząt.

Maryla in Blues : wystawa fotografii Bożeny Kraczkowskiej. – Il. // Gazeta Olsztyńska. – 2012, nr 180, dod. Reporter Ekstra, s. 5.

Zapowiedź wystawy fotografii Bożeny Kraczkowskiej „Maryla in Blues” w Galerii Stary Ratusz Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Olsztynie.

Mazgał, Ewa: Będzie taniej, więcej i nowocześniej / Ewa Mazgał. – Il. // Gazeta Olsztyńska. –

2012, nr 238, dod. Olsztyn Dzień po Dniu, nr 1336, s. 4.

Nt. planowanej strategii Miejskiej Biblioteki Publicznej w Olsztynie.

Mazgał, Ewa: Żeglowanie po amerykańskim oceanie wiedzy / Ewa Mazgał. – Il. // Gazeta Olsztyńska. – 2012, nr 162, dod. Olsztyn Dzień po Dniu, nr 1312, s. 7.

Działalność Centrum Kultury i Informacji „Ameryka w twojej bibliotece” w Wojewódzkiej Bibliotece Publicznej w Olsztynie.

mg: Światowe Dni Bajki 2012 / mg. – Il. // Nasz Głos. – 2012, nr 22, s. 9.

Obchody w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Ostródzie.

migi: Spacer po mieście : radiowe audycje Tadeusza Petera spisane w książce / migi. – Il. // Gazeta Olsztyńska. – 2012, nr 115, dod. Gazeta Ostródzka, nr 20, s. 7.

Promocja książki w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Ostródzie.

Mikołajczyk, Maria: Jacek Pałkiewicz w Bibliotece Miejskiej / Maria Mikołajczyk. – Il. // Fakty Mazur. – 2012, nr 10, s. 8.

Dot. spotkania z podróżnikiem Jackiem Pałkiewiczem w Mrągowie.

mk: Mało bibliotek, ale za to porządne / mk. – Il. // Gazeta Olsztyńska. – 2012, nr 175, s. 4.

Krótko o bibliotekach woj. warmińsko-mazurskiego.

naj: W bibliotece nie musi być nudno : dzieci nie tylko słuchały bajek / naj // Dziennik Elbląski. – 2012, nr 89, s. 5.

Dot. Warmińsko-Mazurskiej Biblioteki Pedagogicznej im. Karola Wojtyły w Elblągu

Najmłodszy czytelnicy powitali wiosnę. – Il. // Gazeta Olsztyńska. – 2012, nr 86, dod. Kurier Mrągowski, nr 15, s. 11.

Impreza zorganizowana przez bibliotekę w Woźniach.

„Napoleon w Ostródzie”. – Il. // Nasz Głos. – 2012, nr 45, s. 14.

Prelekcja Tomasza Gudaczewskiego „Napoleon w Ostródzie – przyczynek do rozwoju turystyki historycznej” zorg. w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Ostródzie.

ng: „Książka od poszewki do poduszki” / ng. – Il. // Nasz Głos. – 2012, nr 27, s. 12.

Projekt zorganizowany przez Fundację Centrum Rozwoju Rodziny „Progresja” w Ostródzie w celu zainteresowania książką i czytelnictwem dzieci niepełnosprawne intelektualnie.

(ng): Z Litwy na Bajkał, wreszcie do Ostródy, by polować na motyle...: letni powiew wiatru / (ng). – Il. // Nasz Głos. – 2012, nr 29, s. 12.

O Romualdzie Aramowiczu, byłym pracowniku Miejskiej Biblioteki Publicznej w Ostródzie, oraz o jego pasji – fotografii.

NGM: Pozytywnie zakręcona wystawa na zamku / NGM. – Il. // Nasz Głos. – 2012, nr 35, s. 11.

Wystawa zorg. przez Miejską Bibliotekę Publiczną w Ostródzie.

NOK: Ekologiczne działania w Planecie 11 / NOK. – Il. // Gazeta Wyborcza. – 2012, nr 286, dod. Zielone Strony, s. 3.

Nowak, Julita: Sielsko-anielsko : wystawa w Bibliotece Pedagogicznej / Julita Nowak. – Il. // Fakty Mazur. – 2012, nr 12, s. 4.

Wystawa prac Grażyny Lewandowskiej, zorg. w Bibliotece Pedagogicznej w Mrągowie.

Nowiński, Jacek: To, co jest kluczowe dla ogrodów, pozostaje nieznane / Jacek Nowiński ; rozm. Sylwia Warzechowska. – Il. // Dziennik Elbląski. – 2012, nr 114, s. 2.

Rozmowa z dyrektorem Biblioteki Elbląskiej nt. Letnich Ogrodów Polityki.

O naszej bibliotece / oprac. Małgorzata Dumkiewicz. – Il. // Silva Rerum. – 2012, nr 1/2, s. 36-38.

Biblioteka Wyższej Szkoły Informatyki i Ekonomii TWP w Olsztynie.

O poezji w samo południe. – Il. // Gazeta Olsztyńska. – 2012, nr 278, s. 14.

Toż: Gazeta Olsztyńska. – 2012, nr 279, s. 12.

Toż: Gazeta Olsztyńska. – 2012, nr 280, s. 19.

Promocja tomiku poezji Dariusza Szymanowskiego w Wojewódzkiej Bibliotece Publicznej w Olsztynie.

Ocena działalności bibliotek publicznych województwa warmińsko-mazurskiego za rok 2011 [Dokument elektroniczny] // Bibliotekarz Warmińsko-Mazurski. – 2012, nr 1/2. – Tryb dostępu: http://www.wbp.olsztyn.pl/bwm/bwm_1-2_2012/ocena.html

Ulatowski, Stanisław R.: Odnawianie miejskiej substancji : remonty w szkołach i innych placówkach [w Nowym Mieście Lubawskim, m.in. biblioteka] / Stanisław R. Ulatowski. – Il. // Gazeta Olsztyńska. – 2012, nr 191, dod. Gazeta Nowomiejska, nr 33, s. 3.

oja: Ilustracja do księgi / oja. – Il. // Dziennik Elbląski. – 2012, nr 245, dod. IKAT – Gazeta Braniewska, nr 42, s. 13.

Dot. konkursu plastycznego na ilustrację do wybranej księgi narodowej epopei „Pan Tadeusz” Adama Mickiewicza, zorg. przez Miejską Bibliotekę Publiczną w Braniewie.

oja: Talent i pasja / oja. – (Nie Przegap). – Il. // Dziennik Elbląski. – 2012, nr 64, dod. IKAT – Gazeta Braniewska, nr 11, s. 8.

Wernisaż prac poplenerowych, zorg. przez pieniądze Lubomirę Wacławską w Bibliotece Miejskiej i Braniewskim Centrum Kultury.

Orzeszkowska, Franciszka: Sto czterdzieści dzieł skarbów / Franciszka Orzeszkowska ; rozm. Małgorzata Hołubowska. – Il. // Wiadomości Uniwersyteckie UWM. – 2012, nr 6, s. 24.

Rozmowa z kustoszem z Działu Zbiorów Specjalnych Biblioteki Uniwersyteckiej w Olsztynie.

Piercewicz, Piotr: Jacek Pałkiewicz opowiadał o Amazonii / Piotr Piercewicz. – Il. // Gazeta Olsztyńska. – 2012, nr 143, dod. Kurier Mrągowski, nr 25, s. 2.

Dot. spotkania w Bibliotece Miejskiej w Mrągowie.

Piercewicz, Piotr: Stare i nowe Mrągowo w kolejnym albumie / Piotr Piercewicz. – Il. // Gazeta Olsztyńska. – 2012, nr 137, dod. Kurier Mrągowski, nr 24, s. 2.

Promocja książki Władysława Marcuka „Mrągowo – dawniej i dziś” zorg. w Bibliotece Miejskiej w Mrągowie.

Pietrulewicz, Renata: Zaslugują na wyróżnienie [Dokument elektroniczny] / Renata Pietrulewicz // Bibliotekarz Warmińsko-Mazurski. – 2012, nr 1/2. – Tryb dostępu: http://www.wbp.olsztyn.pl/bwm/bwm_1-2_2012/zaslugi.html

Biblioteki woj. warmińsko-mazurskiego wyróżnione tytułem Bibliotheca Bona. Laureaci tytułu Bibliotheca Bona 2011: Miejska Biblioteka Publiczna w Lidzbarku Warmińskim, Miejska Biblioteka Publiczna w Reszlu, Gminna Biblioteka Publiczna w Baniach Mazurskich.

Pięknie malują i znają „Pana Tadeusza”. – Il. // Dziennik Elbląski. – 2012, nr 274, dod. IKAT – Gazeta Braniewska, nr 47, s. 6.

Wystawa prac plastycznych laureatów konkursu na ilustrację do wybranej księgi „Pana Tadeusza” Adama Mickiewicza. Wystawa i konkurs zorg. Miejska Biblioteka Publiczna w Braniewie.

Ulatowski, Stanisław R.: Po remoncie biblioteka jest przyjazną niepełnosprawnym / Stanisław R. Ulatowski. – Il. // Gazeta Olsztyńska. – 2012, nr 180, dod. Gazeta Nowomiejska, nr 31, s. 2.

Miejska Biblioteka Publiczna im. Marii Bogusławskiej w Nowym Mieście Lubawskim.

pol: Biblioteka widziana oczami dziecka. Namaluj i wygraj konkurs / ef. – Il. // Gazeta Olsztyńska. – 2012, nr 221, dod. Węgorzewski Tydzień, nr 38, s. 12.

Konkurs zorganizowany w ramach obchodów 50. rocznicy powstania Oddziału dla dzieci Miejsko-Gminnej Biblioteki Publicznej w Węgorzewie.

Pomoce metodyczne [Dokument elektroniczny] / // Bibliotekarz Warmińsko-Mazurski. – 2012, nr 1/2. – Tryb dostępu: http://www.wbp.olsztyn.pl/bwm/bwm_1-2_2012/index.html

Treść: Romulewicz Anita: Spotkanie Zespołu Bibliografów Regionalnych. Historia i podsumowanie współpracy. – Białicka Sylwia: Doskonalamy warsztat bibliograficzny. – Czapska Jolanta: Hasło geograficzne. – Czapska Jolanta: Hasło imprezy. – Czapska Jolanta: Hasło korporatywne. – Wysocka Anna: Relacje. – Wysocka, Anna: Opis czasopisma.

Materiały z warsztatów Zespołu Bibliografów Regionalnych województwa warmińsko-mazurskiego, zorg. w Wojewódzkiej Bibliotece Publicznej w Olsztynie. Metodyka prac Bibliografii Warmii i Mazur.

Powtórka z „Pana Tadeusza” / red. // Dziennik Elbląski. – 2012, nr 239, dod. IKAT – Gazeta Braniewska, nr 41, s. 7.

Toż: Dziennik Elbląski. – 2012, nr 245, dod. IKAT – Gazeta Braniewska, nr 42, s. 6.

Konkurs czytelniczy zorg. przez Miejską Bibliotekę Publiczną w Braniewie.

Przyborowski, Mateusz: Najcięższa książka waży 11 kilogramów / Mateusz Przyborowski. – Il. // Gazeta Olsztyńska. – 2012, nr 280, s. 18.

Inkunabuły oraz stare druki Biblioteki Hosianum Wyższego Seminarium Duchownego w Olsztynie.

Przybysz, Marzena: Zebranie Zarządu Oddziału SBP w Olsztynie z przewodniczącymi kół / Marzena Przybysz // Bibliotekarz. – 2012, nr 9, s. 44.

Rakieć, Emilia: Dziesięć lat biblioteki na osiedlu Kormoran / Emilia Rakieć. – Il. // Gazeta Olsztyńska. – 2012, nr 268, dod. Olsztyn Dzień po Dniu, nr 1344, s. 6.

Filia nr 9 Miejskiej Biblioteki Publicznej w Olsztynie.

Ramatowska, Nina: Biblioteka wraca na miejsce / Nina Ramatowska. – Il. // Gazeta Olsztyńska. – 2012, nr 185, dod. Olsztyn Dzień po Dniu, nr 1318, s. 5.

Zakończenie remontu siedziby Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Olsztynie.

Ramatowska, Nina: Druga młodość starych książek : otwarto siedzibę Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej / Nina Ramatowska. – Il. // Gazeta Olsztyńska. – 2012, nr 250, s. 9.

Uroczyste otwarcie po remoncie, siedziby Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej przy ul. 1 Maja w Olsztynie.

Rau, Anna: Bibliografia polecanych nabytków WBP w Olsztynie (styczeń-czerwiec 2012) [Dokument elektroniczny] / Anna Rau. – Il. // Bibliotekarz Warmińsko-Mazurski. – 2012, nr 1/2. – Tryb dostępu: http://www.wbp.olsztyn.pl/bwm/bwm_1-2_2012/wybor_wbp.html

Red.: Młodzież z Olsztynka czytała przedszkolakom / Red. // Przegląd Warmiński. – 2012, nr 10, s. 5.

Wizyta uczniów Zespołu Szkół w Olsztynku w Przedszkolu Miejskim w ramach akcji „Cała Polska czyta dzieciom”. Współpraca biblioteki szkolnej z przedszkolem.

red: Olsztyn w akwareli / red // Gazeta Olsztyńska. – 2012, nr 268, dod. Olsztyn Dzień po Dniu, nr 1344, s. 6.

Zaproszenie na wernisaż wystawy Melanii Olędzkiej z cyklu „Było, minęło, jest”, zorg. w Warmińsko-Mazurskiej Bibliotece Pedagogicznej w Olsztynie. Inf. o olsztyńskiej malarce.

rm: Zamkną filię biblioteczną przy Grunwaldzkiej / rm // Dziennik Elbląski. – 2012, nr 38, s. 6.

Dot. Biblioteki Elbląskiej.

Robaszewski, Robert: Wojskowi przekazali uczniom swój księgozbiór / Robert Robaszewski. – Il. // Gazeta Wyborcza. – 2012, nr 156, dod. Olsztyn, s. 4.

Likwidacja biblioteki Centrum Szkolenia Logistyki. Dary dla bibliotek olsztyńskich szkół.

Rok 2011 : biblioteki naukowe / oprac. Ewa Chuchro. – (Kronika Życia Naukowego) // Przegląd Biblioteczny. – 2012, nr 3, s. 419-453.

Z treści: Biblioteka Uniwersytecka UWM w Olsztynie [inf. o realizacji projektu Biblioteka Cyfrowa Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego], s. 431. – [Informacja o przyznaniu Złotego Medalu za Długoletnią Służbę Jolancie Gałęckiej i Barbarze Idźkowskiej (BU UWM w Olsztynie)], s. 447. – [Informacja o przyznaniu Statuetki św. Jakuba Danucie Koniecznej (BU UWM w Olsztynie)], s. 448. – [Informacja o przyznaniu Srebrnego Lauru UWM w Olsztynie Włodzimierzowi Sebastyańskiemu (BU UWM w Olsztynie)], s. 450. – [Informacja o przyznaniu Odznaki „Zasłużony dla Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie” Celinie Witkow-

skiej (BU UWM w Olsztynie)], s. 451. – [Informacja o przyznaniu Złotego Medalu za Długoletnią Służbę Ha-linie Żmijewskiej (BU UWM)], s. 451.

Romulewicz, Anita: Jak zostać „kolekcjonerem wspomnień”? [Dokument elektroniczny] / Anita Romulewicz. – Il. // Bibliotekarz Warmińsko-Mazurski. – 2012, nr 1/2. – Tryb dostępu: http://www.wbp.olsztyn.pl/bwm/bwm_1-2_2012/kolekcjoner.html

Projekty ochrony dziedzictwa niematerialnego Warmii i Mazur, m.in. Cyfrowe Archiwa Tradycji Lokalnej w ramach Programu Rozwoju Bibliotek oraz projekt Stowarzyszenia „Tratwa” – „Złoty Piasek”. Warsztaty dokumentowania pamięci i tradycji lokalnej zrealizowane w Wojewódzkiej Bibliotece Publicznej w Olsztynie.

Romulewicz, Anita: Spotkanie Zespołu Bibliografów Regionalnych po raz drugi [Dokument elektroniczny] / Anita Romulewicz // Bibliotekarz Warmińsko-Mazurski. – 2012, nr 1/2. – Tryb dostępu: http://www.wbp.olsztyn.pl/bwm/bwm_1-2_2012/brwm.html

Zespół Bibliografów Regionalnych województwa warmińsko-mazurskiego.

ros: Historyczny odczyt / ros. – Il. // Nasz Głos. – 2012, nr 42, s. 19.

Odczyt Zbigniewa Kota nt. wolnomularstwa w Ostródzie zorg. w Czytelni Miejskiej Biblioteki Publicznej.

Sidor, Elżbieta: Biblioteki wczoraj i dziś : XI Powiatowa Konferencja Bibliotekarzy / Elżbieta Sidor. – Il. // Gazeta Olsztyńska. – 2012, nr 273, dod. Gazeta Lidzbarska, nr 47, s. 6.

Konferencja bibliotek szkolnych i pedagogicznych w Lidzbarku Warmińskim.

Skwarczyński, Szczepan: Film i muzyka pośród książek / Szczepan Skwarczyński. – Il. // Gazeta

Olsztyńska. – 2012, nr 250, dod. Olsztyn Dziń po Dniu, nr 1340, s. 6.

Imprezy w ramach projektu „Biblioteka Kulturalna” organizowanego w bibliotece uniwersyteckiej UWM w Olsztynie.

Sobolewski, Piotr: Opisz swoją podróż i wygraj dla siebie abonament / Piotr Sobolewski // Gazeta Olsztyńska. – 2012, nr 183, s. 6.

Konkurs na relację z podróży zorg. przez oddział Miejskiej Biblioteki Publicznej w Olsztynie – Planetę 11.

Spiczak-Brzezińska, Magdalena: Bibliotekarski eksperyment dla czytelników / Magdalena Spiczak-Brzezińska. – Il. // Gazeta Wyborcza. – 2012, nr 258, s. 26.

Nt. czytelni e-booków w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Olsztynie.

Spiczak-Brzezińska, Magdalena: Bibliotekarze mają sposób na kryzys / Magdalena Spiczak-Brzezińska. – Il. // Gazeta Wyborcza. – 2012, nr 237, s. 27.

Dot. Miejskiej Biblioteki Publicznej w Olsztynie.

Spiczak-Brzezińska, Magdalena: Wielka radość z przeprowadzki biblioteki / Magdalena Spiczak-Brzezińska, GREG // Gazeta Wyborcza. – 2012, nr 188, s. 24.

Zakończenie remontu jednego z budynków Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Olsztynie.

Spotkanie pełne pozytywnej energii : z pisarką Moniką Sawicką w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Ostródzie. – Il. // Nasz Głos. – 2012, 40, s. 3.

Spotkanie z Moniką Szwają: // Gazeta Olsztyńska. – 2012, nr 126, dod. Kurier Mrągowski, nr 22, s. 5.

Spotkanie autorskie w bibliotece w Mikołajkach.

Spotkanie z pisarzem. – Il. // Gazeta Olsztyńska. – 2012, nr 279, s. 12.

Zapowiedź spotkania autorskiego z Krzysztofem Bešką zorg. w Wojewódzkiej Bibliotece Publicznej w Olsztynie.

Spotkanie z pisarzem : Marek Harny w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Ostródzie. Il. // Nasz Głos. – 2012, nr 45, s. 13.

Sprawozdanie z działalności Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich za rok 2011 / oprac. Marzena Przybysz, Ewa Chrzan, Sylwia Błaszczuk // Przegląd Biblioteczny. – 2012, z. 2, s. 279-305.

Dot. m.in. okręgu warmińsko-mazurskiego.

Strzyż, Magdalena: Biblioteka pełna znaczeń [Dokument elektroniczny / Magdalena Strzyż // Bibliotekarz Warmińsko-Mazurski. – 2012, nr 1/2. – Tryb dostępu: http://www.wbp.olsztyn.pl/bwm/bwm_1-2_2012/pelna.html

Działania wyrównujące szanse osób niewidomych i niedowidzących realizowane w Wojewódzkiej Bibliotece Publicznej w Olsztynie. Prezentacja wystaw.

Styrańczak, Anna: Niechciane dziecko nauczycieli i studentów : Biblioteka Pedagogiczna „na wypowiedzeniu”. Likwidacja placówki przesądzona? / Anna Styrańczak. – Il. // Gazeta Olsztyńska. – 2012, nr 245, dod. Węgorzewski Tydzień, nr 42, s. 6-7.

Węgorzewska filia Warmińsko-Mazurskiej Biblioteki Pedagogicznej w Olsztynie.

Styrańczak, Anna: Orzeł brandenburski z legendą o zakazanej miłości w tle : zapomniałeś, jak wygląda herb Węgorzewa? Zajrzyj do biblioteki / Anna Styrańczak. – Il. // Gazeta Olsztyńska. – 2012, nr 174, dod. Węgorzewski Tydzień, nr 30, s. 12.

Styrańczak, Anna: Pełna kolorów jest nasza biblioteka. Taką ją widzą dzieci / Anna Styrańczak. – Il. // Gazeta Olsztyńska. – 2012, nr 239, dod. Węgorzewski Tydzień, nr 41, s. 12.

Konkurs z okazji 50. rocznicy powstania oddziału dla dzieci biblioteki w Węgorzewie.

sw: Filia Biblioteki Elbląskiej wraca na Zawadę / sw. – Il. // Nasz Elbląg. – 2012, nr 35, s. 11.

Szczepański, Łukasz: Nowa książka o Gizewiuszu / Łukasz Szczepański. – Il. // Rozmaitości Ostródzkie. – 2012, nr 5, s. 19.

Promocja zorg. w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Ostródzie.

Szydłowski, Grzegorz: Dzięki pasji drukarza : maszyny z początków ubiegłego wieku w bibliotece / Grzegorz Szydłowski. – Il. // Gazeta Wyborcza. – 2012, nr 162, dod. Olsztyn, s. 1.

Zabytkowe maszyny drukarskie w Wojewódzkiej Bibliotece Publicznej w Olsztynie odkupione od olsztyńskiego drukarza Marka Gardzielewskiego. Również nt. remontu budynku Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Olsztynie przy ul. 1 Maja.

Szymańska-Jasińska, Małgorzata: Uzasadnienie werdyktu komisji oceniającej kandydatów zgłoszonych do konkursu na „Warmińsko-Mazurskiego Bibliotekarza Roku 2011” [Dokument elektroniczny] / Małgorzata Szymańska-Jasińska // Bibliotekarz Warmińsko-Mazurski. – 2012, nr 1/2. – Tryb dostępu: http://www.wbp.olsztyn.pl/bwm/bwm_1-2_2012/werdykt.html

Elżbieta Dziubińska z Miejskiej Biblioteki Publicznej w Morągu.

Tarcza w bibliotece. – Il. // Nowe Życie Olsztyna (wyd. bezpłatne). – 2012, nr [czerwiec/lipiec], s. 2.

Otwarcie Centrum Kultury i Informacji „Ameryka w twojej bibliotece” w WBP w Olsztynie.

Turzyńska, Barbara: Tu żaden senior się nie nudzi / Barbara Turzyńska. – Il. // Dziennik Elbląski. – 2012, nr 127, s. 18.

„Kluby Seniora” gminy Markusy przy bibliotekach publicznych.

Uchwała nr XX/108/2012 Rady Gminy Łukta z dnia 26 czerwca 2012r. w sprawie zmiany Statutu Gminnej Biblioteki Publicznej w Łukcie [Dokument elektroniczny] // Dziennik Urzędowy Województwa Warmińsko-Mazurskiego. – 2012, poz. 2198. – Tryb dostępu: http://edzienniki.olsztyn.uw.gov.pl/WDU_N/2012/2198/pozycja.xml

Uchwała nr XX/112/11 Rady Miejskiej w Kętrzynie z dnia 29 listopada 2011r. w sprawie zmiany Statutu Miejskiej Biblioteki Publicznej im. Wojciecha Kętrzyńskiego w Kętrzynie [Dokument elektroniczny] // Dziennik Urzędowy Województwa Warmińsko-Mazurskiego. – 2012, poz. 292. – Tryb dostępu: http://edzienniki.olsztyn.uw.gov.pl/WDU_N/2012/292/pozycja.xml

Uchwała nr XXII/153/12 Rady Gminy Purda z dnia 31 sierpnia 2012r. w sprawie nadania Statutu Gminnej Bibliotece Publicznej w Purdzie [Dokument elektroniczny] // Dziennik Urzędowy Województwa Warmińsko-Mazurskiego. – 2012, poz. 2630. – Tryb dostępu: http://edzienniki.olsztyn.uw.gov.pl/WDU_N/2012/2630/pozycja.xml

Uchwała nr OR.BR.0007.43.2012.EK Rady Miejskiej w Lidzbarku Warmińskim z dnia 27 czerwca 2012r. w sprawie Statutu Miejskiej Biblioteki Publicznej im. M. Kromera w Lidzbarku Warmińskim [Dokument elektroniczny] // Dziennik Urzędowy Województwa Warmińsko-Mazurskiego. – 2012, poz. 2310. – Tryb dostępu: http://edzienniki.olsztyn.uw.gov.pl/WDU_N/2012/2310/pozycja.xml

Uchwała nr XVIII/133/12 Rady Gminy Iłowo-Osada z dnia 22 października 2012r. w sprawie zmiany statutu Gminnej Biblioteki Publicznej w Iłowie-Osadzie [Dokument elektroniczny] // Dziennik Urzędowy Województwa Warmińsko-Mazurskiego. – 2012, poz. 2994. – Tryb dostępu: http://edzienniki.olsztyn.uw.gov.pl/WDU_N/2012/2994/pozycja.xml

Uchwała nr XXX/187/2012 Rady Miejskiej w Miłomłynie z dnia 28 listopada 2012r. w sprawie zmiany uchwały w sprawie utworzenia instytucji kultury pod nazwą Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna w Miłomłynie oraz nadania statutu [Dokument elektroniczny] // Dziennik Urzędowy Województwa Warmińsko-Mazurskiego. – 2012, poz. 3441. – Tryb dostępu: http://edzienniki.olsztyn.uw.gov.pl/WDU_N/2012/3441/pozycja.xml

Uchwała nr XXX/177/2012 Rady Gminy Prostki z dnia 29 października 2012r. w sprawie nadania statutu Gminnej Bibliotece Publicznej w Prostkach [Dokument elektroniczny] // Dziennik Urzędowy Województwa Warmińsko-Mazurskiego. – 2012, poz. 3276. – Tryb dostępu: http://edzienniki.olsztyn.uw.gov.pl/WDU_N/2012/3276/pozycja.xml

Uchwała nr XXXV/269/2012 Rady Gminy Ełk z dnia 2 lipca 2012r. w sprawie nadania Statutu Bibliotece Publicznej Gminy Ełk z siedzibą w Nowej Wsi Ełckiej [Dokument elektroniczny] // Dziennik Urzędowy Województwa Warmińsko-Mazurskiego. – 2012, poz. 2210. – Tryb dostępu: http://edzienniki.olsztyn.uw.gov.pl/WDU_N/2012/2210/pozycja.xml

Uchwała nr XVI/112/2012 Rady Gminy Kruklanki z dnia 25 września 2012r. w sprawie: nadania Statutu Gminnej Biblioteki Publicznej w Kruklan-

kach [Dokument elektroniczny] // Dziennik Urzędowy Województwa Warmińsko-Mazurskiego. – 2012, poz. 2979. – Tryb dostępu: http://edzienniki.olsztyn.uw.gov.pl/WDU_N/2012/2979/pozycja.xml

Uchwała nr XIII/86/2011 Rady Gminy Elbląg z dnia 29 grudnia 2011r. w sprawie nadania statutu Gminnej Biblioteki Publicznej w Komorowie Żuławskim [Dokument elektroniczny] // Dziennik Urzędowy Województwa Warmińsko-Mazurskiego. – 2012, poz. 854. – Tryb dostępu: http://edzienniki.olsztyn.uw.gov.pl/WDU_N/2012/854/pozycja.xml

Ulanowska, Magdalena: By polować na motyle... / Magdalena Ulanowska. – Il. // Nasz Głos. – 2012, nr 45, s. 8.

O Romualdzie Aramowiczu, byłym pracowniku Miejskiej Biblioteki Publicznej w Ostródzie i jego pasji – fotografii.

Ulatowski, Stanisław R.: Biblioteczne bajkowe spotkania : harcom, zabawie i igraszkom nie było końca / Stanisław R. Ulatowski. – Il. // Gazeta Olsztyńska. – 2012, nr 162, dod. Gazeta Nowomiejska, nr 28, s. 14.

Gminna Biblioteka Publiczna w Nowym Mieście Lubawskim z/s w Gwiżdżinach

Urban, Ewa: Finansów możesz nauczyć się... w bibliotece : projekt związany z edukacją finansową / Ewa Urban. – Il. // Gazeta Olsztyńska. – 2012, nr 173, dod. Gazeta Lidzbarska, nr 30, s. 8.

Szkolenia seniorów w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Lidzbarku Warmińskim.

Urban, Ewa: Poznali tajemnice finansów : zakończenie szkolenia w bibliotece / Ewa Urban. – Il. // Gazeta Olsztyńska. – 2012, nr 238, dod. Gazeta Lidzbarska, nr 41, s. 8.

Szkolenie „O finansach...w bibliotece” w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Lidzbarku Warmińskim.

W tej bibliotece wiedzą jak zachęcić dzieci do czytania. – Il. // Gazeta Olsztyńska. – 2012, nr 57, dod. Kurier Mrągowski, nr 10, s. 12.

Akcja „Cała Polska czyta dzieciom” w Bibliotece Publicznej w Woźnicach.

wach: Sprawa biblioteki ponownie w prokuraturze / wach // Dziennik Elbląski. – 2012, nr 223, s. 4.
Dot. Biblioteki Elbląskiej im Cypriana Norwida.

Wakacje spędź w bibliotece. – Il. // Gazeta Olsztyńska. – 2012, nr 161, dod. Kurier Mrągowski, nr 28, s. 12.

Zapowiedź wakacji w mrągowskich bibliotekach.

„Wakacje w kolorze”. – Il. // Nasz Głos. – 2012, nr 38, s. 6, 8.

Podsumowanie konkursu plastycznego zorg. przez Miejską Bibliotekę Publiczną w Ostródzie.

Walendziak, Adriana: Laudacja na temat recenzji książki „Momo” [Dokument elektroniczny] / Adrianna Walendziak, Renata Pietrulenicz // Bibliotekarz Warmińsko-Mazurski. – 2012, nr 1/2. – Tryb dostępu: http://www.wbp.olsztyn.pl/bwm/bwm_1-2_2012/momo.html

Anna Chaberska z Dyskusyjnego Klubu Książki w Działdowie, laureatka konkursu na najlepszą recenzję roku 2011 napisaną przez klubowicza DKK.

Walendziak, Adrianna: Festiwal Edukacyjny „STOPniowo więcej” Olsztyn 18-19.06.2012 r. [Dokument elektroniczny] / Adrianna Walendziak, Joanna Przegrodzka // Bibliotekarz Warmińsko-Mazurski. – 2012, nr 1/2. – Tryb dostępu: http://www.wbp.olsztyn.pl/bwm/bwm_1-2_2012/stop.html

Festiwal Edukacyjny zorg. w siedzibie Olsztyńskiej Wyższej Szkoły Informatyki i Zarządzania im. prof. Tadeusza Kotarbińskiego jako III edycja Szkoły Trenerskiej dla Bibliotekarzy i Bibliotekarek organizowana przez Stowarzyszenie Trenerów Organizacji Pozarządowych STOP, Wojewódzką Bibliotekę Publiczną i Miejską Bibliotekę Publiczną w Olsztynie.

Wałdyk, Katarzyna: Publikacje dotyczące pracy człowieka w zbiorach biblioteki Wyższej Szkoły Informatyki i Ekonomii TWP w Olsztynie / Katarzyna Wałdyk // *Warmińsko-Mazurski Kwartalnik Naukowy. Nauki Społeczne.* – 2012, nr 2, s. 229-234.

Warcaba, Barbara: W bibliotece nauczysz się języka angielskiego : lekcje dla dzieci i młodzieży / Barbara Warcaba. – Il. // *Gazeta Olsztyńska.* – 2012, nr 273, dod. *Gazeta Lidzbarska*, nr 47, s. 13.

Multimedialne lekcje języka angielskiego dla dzieci Fun English w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Lidzbarku Warmińskim.

Warcaba, Barbara: Megamatma uczy w bibliotece / Barbara Warcaba // *Gazeta Olsztyńska.* – 2012, nr 279, dod. *Gazeta Lidzbarska*, nr 48, s. 2.

Nauka matematyki poprzez Internet w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Lidzbarku Warmińskim.

Warcaba, Barbara: „Nie ma dzieci – są ludzie” : spotkanie z pisarką / Barbara Warcaba. – Il. // *Gazeta Olsztyńska.* – 2012, nr 161, dod. *Gazeta Lidzbarska*, nr 28, s. 7.

Spotkanie autorskie z Beatą Ostrowicką w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Lidzbarku Warmińskim.

Warcaba, Barbara: Paweł Beręsewicz w Lidzbarku : spotkanie z pisarzem / Barbara Warcaba. – Il. // *Gazeta Olsztyńska.* – 2012, nr 143, dod. *Gazeta Lidzbarska*, nr 25, s. 8.

Spotkanie autorskie w Domu Środowisk Twórczych Miejskiej Biblioteki Publicznej w Lidzbarku Warmińskim.

Warmińskie kapliczki w kolorowym albumie : spotkanie z Mirosławem Bojenko i Adamem Broschem. – Il. // *Gazeta Olsztyńska.* – 2012, nr 149, dod. *Gazeta Lidzbarska*, nr 26, s. 4.

Spotkanie autorskie z Mirosławem Bojenko i Adamem Broschem w Domu Środowisk Twórczych „Ratusz” Miejskiej Biblioteki Publicznej w Lidzbarku Warmińskim.

Wernisaż wystawy „Bajkowy Świat Dziecka” w Oddziale dla Dzieci Miejskiej Biblioteki Publicznej w Morągu. – Il. // *Nasz Głos.* – 2012, nr 23, s. 14.

Woronko, Daniel: Rumuńscy bibliotekarze odwiedzili morąską bibliotekę / Daniel Woronko // *Nowe Życie Olsztyna* (wyd. bezpłatne). – 2012, nr 13, s. 10.

Wspomnienia z wakacji w bibliotekach / oprac. J.Ch.. – Il. // *Poradnik Bibliotekarza.* – 2012, nr 9, s. 34.

M.in. zajęcia dla dzieci w okresie letnim zorg. w Multimedialnej Bibliotece dla Dzieci „Abecadło” w Olsztynie.

Wspomnienie o marszałku : wystawa. – Il. // *Dziennik Elbląski.* – 2012, nr 221, dod. *IKAT – Gazeta Braniewska*, nr 38, s. 6.

Wspomnienie o Macieju Płażyńskim. Wystawa w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Braniewie.

wu-ka: Laseczno pamięta o nobliście / wu-ka. – Il. // *Gazeta Olsztyńska.* – 2012, nr 284, s. 8.

Konferencja Regionalna Programu Rozwoju Bibliotek zorg. przez Wojewódzką Bibliotekę Publiczną w Olsztynie.

Laureaci konkursu „Biblioteka z dobrym Klimatem społecznym”: biblioteki w Lasecznie, Olsztynku i Świątkach.

Wysocka, Anna: Prasa o bibliotekach województwa warmińsko-mazurskiego w I półroczu 2012 r. : wybór materiałów z uzupełnieniami [Dokument elektroniczny] / Anna Wysocka // Bibliotekarz Warmińsko-Mazurski. – 2012, nr 1/2. – Tryb dostępu: http://www.wbp.olsztyn.pl/bwm/bwm_1-2_2012/prasa.html

Wystawa otwarta. – Il. // Nasz Głos. – 2012, nr 33, s. 4.

Wystawa obrazów Rosjanina, Andrieja Turicina, zorg. w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Ostródzie.

Zadrozna, Ilona: Magia czytania : w szkolnej bibliotece / Ilona Zadrozna. – (Wydarzenia). – Il. // Dziennik Elbląski. – 2012, nr 4, dod. IKAT – Gazeta Braniewska, nr 1, s. 6.

Dot. biblioteki szkolnej przy Szkole Podstawowej Nr 5 w Braniewie.

Zagaja, Aldona: Zarządzanie strategiczne rozwojem – dobre praktyki / Aldona Zagaja. – Il. // Fundusze Europejskie w Polsce. – 2012, nr 26, s. 28-29.

Wyróżnienie dla Urzędu Marszałkowskiego w Olsztynie i Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Olsztynie w konkursie „Dobre praktyki zarządzania strategicznego rozwojem w Polsce”.

Zegler, Małgorzata: Doppel-U w Olsztynie / Małgorzata Zegler. – Il. // VariArt. – 2012, nr 2, s. 21.

Recenzja koncertu niemieckiego rapera Christiana Weiricha w Olsztynie. Org. koncertu: Związek Stowarzyszeń Niemieckich Warmii i Mazur w Olsztynie, Instytut Stosunków Kulturalnych z Zagranicą (IfA), Miejski Ośrodek Kultury w Olsztynie, Wojewódzka Biblioteka Publiczna w Olsztynie, kawiarnia „Stary Zaulek”.

Zimnicka, Katarzyna: O piratach na Morzu Bałtyckim / Katarzyna Zimnicka. – Il. // Dziennik Elbląski. – 2012, nr 167, s. 5.

Dot. wakacyjnych zajęć w Bibliotece Elbląskiej im. Cypriana Norwida.

Co nowego w regionalnej literaturze pięknej? (zestawienie bibliograficzne za lipiec-grudzień 2012 r.)

W poprzednim numerze „Bibliotekarza Warmińsko-Mazurskiego” (2012/1-2) ukazało się zestawienie nowości książkowych związanych z Warmią i Mazurami. W obecnym numerze prezentuję kolejną część bibliografii. Są to pozycje o tematyce regionalnej lub będące pracami literatów regionalnych. Do opisu bibliograficznego książki dołączone zostały recenzje i omówienia, które ukazały się w ostatnim półroczu.

Poezja

Ars vitae : antologia twórczości artystycznej lekarzy (słowo – fotografia) / [Andrzej Bujanowski et al.]. – Olsztyn : Pracownia Wydawnicza „Elset”, 2012. – 119, [1] s. : il. kolor. ; 23 cm. – ISBN 978-83-62863-16-7

Zwiera wiersze i prace fotograficzne lekarzy z regionu Warmii i Mazur: Andrzej Bujnowski, Diana Grabowska, Mariusz Janikowski, Beata Januszko-Giergielewicz, Andrzej Kostrzewa, Bożena Krakowian-Szumera, Magdalena Łasińska-Kowara, Maciej Maciejewski, Janusz Olszewski, Sylwia Olszynka-Martynik, Jarosław Parafianowicz, Marek Pietras, Halina Anna Porębska, Adam Powichrowski, Bogdan Rybak, Katarzyna Sacewicz, Stanisław Siłka, Barbara Szeffer, Agnieszka Zaleśna, Lidia Ziurkowska-Michalewska, Artur Ziurkowski.

Chwała, Przemysław: Elbląskie spacerzy i imprezy / Przemysław Chwała. – [Tolkmicko] : TolDruk ; [Warszawa] : Przemysław Chwała, cop. 2012. – [2],

62 s. : il. ; 21 cm. – ISBN 978-83-929149-0-7 (P. Chwała)

Poezja. Autor mieszka w Elblągu.

Janusz, Zygmunt: Szepty duszy : wiersze / [Zygmunt Janusz ; il. Zygmunt Janusz]. – Olsztyn : Pracownia Wydawnicza ElSet, 2012. – 76, [4] s. : il. ; 20 cm. – (Łoża Poetów Odkrytych). – ISBN 978-83-62863-21-1

Debiutancki tom poety z regionu. Zawiera też wiersz poświęcony Januszowi Bieńkowskiemu – artyście z Sątoczna.

Jurzysta, Marcin: Ciuciubabka / Marcin Jurzysta. – Łódź : Stowarzyszenie Pisarzy Polskich. Oddział : Śródmiejskie Forum Kultury – Dom Literatury, 2011. – 57 s. ; 21 cm. – (Biblioteka Arterii ; t. 13). – ISBN 978-83-62733-06-4

Tom poezji. Autor ur. w Elblągu. Obecnie związany z Toruniem. Laureat konkursu literackiego Fundacji Elbląg.

Kass, Wojciech: Czterdzieści jeden : wiersze, glosy / Wojciech Kass ; idea, oprac. i red. Zbigniew Fątynowicz. – Sopot : Towarzystwo Przyjaciół Sopotu, 2012. – 164, [2] s. ; 21 cm. – (Biblioteka „Toposu”. Biblioteka Krytyki). – Numeracja serii gł.: t. 81. – ISBN 978-83-61002-06-2

Zawiera: Notes, s. 7-23. – Wiersze z tomu 41, s. 25-57. – Głosy do 41: Dakowicz Przemysław: Pieśni, czyli stopnie,

s. 61-90; [Drzewucki Janusz] (JD): 41, s. 91; Szymańska Adriana: Zdziwienie istnieniem, s. 93-95; Sałdecka Karolina: Tylko najważniejsze słowa, s. 97-99; Kudyba Wojciech: Poeta, który stał się szamanem, s. 101-105; Kociuba Grzegorz: Zaklinanie istnienia i czasu, s. 107-111; Gleń Adrian: Pieśń ekstazy, s. 113; Mączka Jacek: Budowanie domu, s. 115-117; Buryła Sławomir: Makabra i egzystencja, s. 119-121; Nowaczewski Artur: Poetycka księga ziół, s. 123; Jakubowski Jarosław: Liryka ciemna i czysta, s. 125-127; Kalandyk Mariusz: 41 pieśni i piosenek, s. 129-133; Netz Feliks: Poeta pytań granicznych, s. 135-137; Kudyba Wojciech: Zatańczyć śmierć, s. 139-15; Szulc Leszek: Wszystko to wyczytałem, s. 151-152; Kuczkowski Krzysztof: Ktoś Inny, s. 153. – Wojciech Kass: Pieśni nowe, s. 157-159. – Fałtynowicz Zbigniew: Od redaktora, s. 161-162.

Lipińska, Teresa: Dla potomności : wiersze z lat 2011-2012 / Teresa Lipińska. – Olecko : Teresa Lipińska, 2012. – 104 s. : il. ; 21 cm. – ISBN 978-83-930616-2-4

Autorka z Olecka.

Lipińska, Teresa: Pieszczoty życia : wiersze z lat 2010-2011 / Teresa Lipińska. – Olecko : Teresa Lipińska, 2011. – 141 s. : il. ; 21 cm. – ISBN 978-83-930616-4-8

Lipińska, Teresa: Z lustra życia : wiersze z 2011 r. / Teresa Lipińska. – Olecko : Teresa Lipińska ; Suwałki : Wydawnictwo Omega, 2012. – 121 s. : il. ; 21 cm. – ISBN 978-83-930616-1-7 (T. Lipińska)

Rogalski, Leszek Jan: W kręgu nadziei / Leszek Jan Rogalski ; [fot. Leszek Jan Rogalski]. – Olsztyn : Studio Poligrafii Komputerowej „SQL”, 2012. – 143, [1] s. : il., nuty ; 21 cm. – (Wiersze / Leszek Jan Rogalski ; t. 5). – ISBN 978-83-62872-17-6

Wiersze poety z Olsztyna. Zawiera też pieśni.

Szymanowski, Dariusz: Drugi brzeg / Dariusz Szymanowski. – Olsztyn : Wojewódzka Biblioteka Publiczna, 2012. – 50, [4] s. ; 21 cm. – ISBN 978-83-932540-8-8

Tom poezji poety z Olsztyna.

Omów.: Czytelnia / MLB. – Il. // Gazeta Olsztyńska. – 2012, nr 280, s. 20.

Rec.: Biel drugiego brzegu / Anna Rau // VariArt. – 2012, nr 4, s. 18-19.

Walichnowski, Feliks: Jeszcze jeden Mazur dzisiaj... / Feliks Walichnowski. – Olsztyn ; Łowicz : Wydawnictwo Darczyńcy, 2012. – 6 s., [2] s. okł. : il., fot. ; 21 cm. – Brak ISBN

Wybór wierszy o tematyce regionalnej.

Zambrzycka, Grażyna: Portret z lustrem w tle / Grażyna Zambrzycka. – Sopot : Towarzystwo Przyjaciół Sopotu, 2010. – 48, [4] s. 21 cm. – (Biblioteka „Toposu”, T. 54). – ISBN 978-83-61002-84-0

Tom wierszy poetki z Olsztyna, obecnie mieszkającej w Kanadzie.

Rec.: Tam gdzie rosną wiersze / Edyta Antoniak // Akcent. – R. 32, nr 4 (2011), s. 115-118.

Proza

Białkowski, Tomasz: Kłamca / Tomasz Białkowski. – Katowice : Wydawnictwo Szara Godzina, 2012. – 253, [1] s. ; 21 cm. – ISBN 978-83-935772-3-1

Kontynuacja powieści kryminalnej olsztyńskiego autora „Drzewo morwowe”.

Białkowski, Tomasz: Teoria ruchów Vorbla / Tomasz Białkowski. – Pruszków : JanKa, 2011. – 175, [1] s. ; 21 cm. – ISBN 978-83-62247-10-3

Rec.: Przyciągnie, odpychanie / Jakub Beczek // Nowe Książki. – 2011, nr 9, s. 45.

Rec.: Teoria magicznych ruchów / Mieczysław Orski // Przegląd Powszechny. – 2011, nr 9, s. 154-157.

Rec.: Dzieje rozpadu pewnej rodziny / Krzysztof Cieślak // Twórczość. – 2011, nr 9, s. 117-118.

Rec.: Vorbl w turpistycznym labiryncie / Emilia Konwerska // Pogranicza. – 2011, nr 3, s. 94-96.

Rec.: Powieściowa teoria ruchów / Józef Jacek Rójek // Akant. – R. 14, nr 9 (2011), s. 31.

Dzitko, Bohdan: Tutejsza / Bohdan Dzitko. – Wyd. 3. – Olsztyn : Edytor WERS, 2012. – 189 s. ; 19 cm. – ISBN 978-83-60488-34-8

Powieść olsztyńskiego pisarza.

Omów.: Wznowienie „Tutejszej”, czyli genialny pomysł literacki Bohdana Dzitki / Tomasz Śrutkowski // Bez Wierszówki. – 2012, nr 6, s. 5.

Górczyński, Jerzy: Niewolnicy muszą umrzeć / Jerzy Górczyński. – Olsztyn : Edytor „Wers”, 2012. – 191 s. ; 21 cm. – ISBN 978-83-60488-35-5

Książka jest częścią powieściowego tryptyku. Pozostałe tytuły to „Zaklinacz ogrodów” i „Przesilenie”. Autor ur. w Bartoszycach. Mieszka w Wiatrowcu. Akcja powieści dzieje się w Żołędniku (były PGR w powiecie bartoszyckim).

Klejnocki, Jarosław: Opcje na śmierć / Jarosław Klejnocki. – Kraków : Wydawnictwo Literackie, 2012. – 352 s. ; 20 cm. – ISBN: 978-83-08-05016-3

Powieść kryminalna. Mazury tłem akcji.

Kozłowski, Krzysztof: Dwie drogi / Krzysztof Kozłowski. – Olsztyn : Wydawnictwo Optimum, 2012. – 288 s. ; 21 cm. – ISBN 978-83-927145-1-4

Powieść psychologiczna. Autor z Olsztyna.

Lenz, Siegfried: Muzeum ziemi ojczystej / Siegfried Lenz ; przeł. [z niem.] Eliza Borg i Maria Przybyłowska ; oprac. graf. Janusz Pilecki. – Olsztyn : „Borussia”, 2010. – 581 s. : portr. ; 22 cm. – (Biblioteka "Borussi" ; 45). – ISBN 978-83-89233-66-0

Rec.: Wschodniopruska retrospekcja / Joanna Chłosta-Zielonka // Faza. – R. 20 [21], nr 3/4 (2011), s. 278-280.

Leszczyńska, Kamila: Pod znakiem muszelki : opowieść o świętym Jakubie Patronie Olsztyna / S.M. Kamila Leszczyńska CSC ; il. S.M. Karolina Gawryś CSC. – Olsztyn : Parafia Katedralna Św. Jakuba, 2012. – 123, [2] s. : rys., nuty ; 23 cm. – ISBN 978-83-934719-0-4

Treść: Cz. I – Życie św. Jakuba Starszego, s. 9-76. – Cz. II – Obrazy z historii Grodu nad Łyną, s. 77-102. – Cz. III – Zaproszenie na pielgrzymi szlak ; Zakończenie, s. 103-114. – Dodatek – Modlitwy do św. Jakuba ; Piosenki o św. Jakubie, s. 115-123.

Autorka ur. w Elblągu. Związana z Parafią Katedralną św. Jakuba w Olsztynie. Na wewnętrznych stronach okładki znajdują się fotografie Olsztyna, informacje o Bazylice św. Jakuba w Olsztynie oraz biogram autorki.

Łaniec, Janina Danuta: Magiczny dom / Janina Danuta Łaniec. – Olsztyn : UWM, 2012. – 388 s. ; 21 cm. – Brak ISBN

Powieść. Akcja powieści w Olsztynie.

Majewski, Janusz: Zima w Siedlisku / Janusz Majewski. – Warszawa : „Marginesy”, cop. 2012. – 286 s. ; 21 cm. – ISBN 978-83-63-656-00-3

Na okł.: „Ciąg dalszy opowieści o pensjonacie na Mazurach”. Powieść.

Mazur, Tadeusz: Wichry nad strzechami, czyli Saga rodu Jarugów T. 1 / Tadeusz Mazur. – Saga rodu Jarugów, 1. – Wyd. 9. popr. i uzup. – Olsztyn : Wydawnictwo „Mazur”, 2011. – 502 s. ; 20 cm. – ISBN 978-83-906343-4-0 (t. 1)

Autor powieści z Olsztyna.

Mazur, Tadeusz: Wichry nad strzechami, czyli Saga rodu Jarugów T. 2 / Tadeusz Mazur. – Saga rodu Jarugów, 2. – Wyd. 9. popr. i uzup. – Olsztyn : Wydawnictwo „Mazur”, 2011. – 421 s. ; 20 cm. – ISBN 978-83-906343-4-0 (t. 2)

Nasze wiersze i nie tylko... 2 : antologia Klubu Literackiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku w Olsztynie / wybór wierszy Maria Paczkowska [et al.] ; przedm. Zbigniew Chojnowski. – Olsztyn : Pracownia Wydawnicza ElSet, [2012]. – 165, [5] s. : il., portr. ; 21 cm. – Brak ISBN

Twórczość literacka poetów i pisarzy z Warmii i Mazur, głównie z Olsztyna. Także biogramy: Anna Andruszkiewicz, Barbara Andruszkiewicz, Janina Chruszczyńska, Hanna Fogel, Halina Jabłońska, Adam Kozak, Benedykt Kucki, Jerzy Kuklicz, Halina Maculewicz, Hanna Pacyga, Maria Paczkowska, Stanisław Parciak, Bożenna Saniewska, Janina Tomczonek-Gandy, Zdzisław Zakrzewski.

Rehn, Heidi: Złoto czarownic / Heidi Rehn ; przekł. Aldona Zaniewska. – Warszawa : Świat Książki, 2012. – 542 s. : mapa ; 22 cm. – ISBN 978-83-7799-155-8

Niemiecka powieść historyczna. Akcja m.in. w XVII w. Königsbergu. Kontynuacja powieści „Kobieta z bursztynowym amuletem” (część nie dot. regionu).

Sumińska, Dorota: Zwykłe niezwykle życie / Dorota Sumińska. – Kraków : Wydaw. Literackie, 2012. – 285 s. ; 20 cm. – ISBN 978-83-0804888-7

Saga rodziny Struckich, po wojnie osiadłych w Miłojkach.

Rec.: Bajka dla dorosłych / Sabina Bauman. – Il. // Nowe Książki. – 2012, nr 10, s. 43-44.

Dramat

Szczudlik, Jerzy: Cogito ergo... zoom / Jerzy Szczudlik. – Olsztyn : ElSet, 2011. – 175, [2] s. ; 20 cm. – ISBN 978-83-61602-96-5

Monodramy.

Rec.: Singlów ci u nas dostatek / Józef Jacek Rojek // Akant. – R. 14, nr 9 (2011), s. 26.

Walichnowski, Feliks: Spalone serca / Feliks Walichnowski ; przedm. Elżbieta Plichta. – Olsztyn :

Wydawnictwo Darczyńcy, [2012]. – 85 s., [2] s. okł. : il. ; 21 cm.

Miniatury sceniczne związane z historią wojenną Warmii i Mazur: Zagłada, Autochtoni, Śmierć na rozstajnych drogach, Hubert, Boguś, Zygfryd, Tu jest mój dom, Jądra z papieru. Zawiera także biogram autora, utwory poetyckie oraz historię działalności Wydawnictwa Darczyńcy w latach 1996-2011.

Literatura dla dzieci i młodzieży

Charytoniuk, Janusz: Legendy ziemi elbląskiej / Janusz Charytoniuk. – Elbląg : Stowarzyszenie Elbląski Klub Autorów SEKA, 2012.

Rec.: Legendy elbląskie / (mur) // Tygiel. – 2012, nr 1, s. 132-133.

Chotomska, Wanda: Legendy polskie / Wanda Chotomska ; il. Małgorzata Flis. – Łódź : Wydawnictwo Literatura, 2012. – 116, [3] s. : il. ; 23 cm. – ISBN 978-83-7672-191-0

M.in.: Legenda i sielawowym Królu, s. 99-108.

Łacina, Anna: Telefony do przyjaciela / Anna Łacina. – Warszawa : Wydawnictwo „Nasza Księgarnia”, 2012. – 367, [2] s. ; 19 cm. – ISBN 978-83-10-11988-9

Powieść dla młodzieży. Akcja nad Jeziorakiem.

Rec.: Syreny, ogry i... karty / Anita Romulewicz // VariArt. – 2012, nr 3, s. 18.

Rec.: Zbyt prosta opowieść / Jolanta Matera // Nowe Książki. – 2012, nr 6, s. 78.

Malinowska, Janina: Mazurskie czary / Janka Malinowska ; il. Rafał Dominik. – Kętrzyn : Wydawnictwo Kengraf, 2012. – [36] s. : il. kolor. ; 20 cm. – ISBN 978-83-89119-94-0

Poezja dla dzieci. Autorka ur. w Warszawie. Od 2000 r. mieszka na Mazurach we wsi Wikno.

Nowak, Ewa: Michał Jakiś tam : [powieść] / Ewa Nowak. – Wyd. 3. – Warszawa : Wydawnictwo

Egmont Polska, 2010. – 244 s. ; 22 cm. – ISBN 978-83-237-3518-2

Powieść dla młodzieży. Akcja dzieje się na Mazurach.

Rec.: Najlepsze imię dla tyrana / Anita Romulewicz // VariArt. – 2011, nr 3, s. 25.

Tyszka, Agnieszka: Kredens pod Grunwaldem / Agnieszka Tyszka. – Łódź : Akapit Press, 2012. – 217 s. ; 19 cm. – ISBN 978-83-62199-26-6

Powieść dla młodzieży.

Rec.: Skarb w kredensie / Anita Romulewicz // VariArt. – 2012, nr 4, s. 22-23.

Rec.: Kornelia zwycięska / Maria Popik. – Il. // Nowe Książki. – 2012, nr 10, s. 93.

U złotego źródła : baśnie polskie / wybór Stefanii Wortman. – Warszawa : Wydawnictwo „Nasza Księgarnia”, 2012. – 244, [4] s. ; 21 cm. – ISBN 978-83-10-12032-8

M.in. baśnie z regionu Warmii i Mazur.

Wspomnienia oraz pamiętniki

Cyfus, Edward: Moja Warmia / Edward Cyfus ; red. Małgorzata Mierzwa. – Dąbrówno, Retman, 2012. – 164, [4] s. : il., fot. (w tym kolor.) ; 24 cm. – ISBN 978-83-62552-52-8

Zawiera słowniczek pojęć gwarowych.

Omów.: wu-ka // Gazeta Olsztyńska. – 2012, nr 209, s. 24.

Omów.: Opowieść o Warmii, jakiej nie znacie / Marta Bełza // Gazeta Wyborcza. – 2012, nr 214, s. 26.

Omów.: Warmiacy kiedyś „chodzili po rogołach” : o najnowszej książce rozmawiamy z Warmiakiem Edwardem Cyfusem / rozm. Jacek Niedzwiecki. – Il. // Przegląd Warmiński. – 2012, nr 8, s. 2.

Jaremczuk, Edward Janusz: Ze spadochronem w tle : wspomnienia, opowiadania i felietony : słownik spadochronowy / Edward Janusz Jaremczuk. – Elbląg : Wydawnictwo Uran, 2012. – 143, [1] s. : il. ; 24 cm. – ISBN 978-83-60138-40-3

Autor z Elbląga.

Olsztyńscy Łomżyńscy : wspomnienia / pod red. Andrzeja Romana Gąsiorowskiego i Krystyny Koziello-Poklewskiej. – Olsztyn : Towarzystwo Przyjaciół Ziemi Łomżyńskiej. Oddział Olsztyński, 2011. – 346, [2] s. : il., fot., portr. ; 25 cm. – [Bibliogr.]: Ziemia łomżyńska w literaturze / oprac. Marian Filipkowski, s. 343-347. – Brak ISBN

Z treści: Baczewski Henryk: Droga na Warmię, s. 203-213. – Biedrzycki Piotr: Życie nad Łyną, s. 213-219. – Chróścielewski Kazimierz: Wybrałem Warmię i Mazury, s. 219-224. – Filipkowska Halina: Z Grajewu na Warmię, s. 225-229. – Filipkowski Marian: Satysfakcjonujący powrót, s. 229-242. – Fisahn Franciszek: W szkole nad Narwią, s. 242-252. – Gąsiorowski Andrzej Roman: Debiut nauczycielski, s. 253-262. – Jankowski Jan: W Kortowie na Warmii, s. 263-275. – Koziello-Poklewska Krystyna: Olsztyn moje miasto, s. 275-281. – Kulesza Wojciech: Przez Mazury na Warmię, s. 282-286. – Niewiadomski Szczepan Zenon: Wybory życiowe, s. 287-293. – Przała Jadwiga: Rozwijanie skrzydeł, s. 293-298. – Radziszewscy Krystyna i Stanisław: Warmińsko-mazurskie zapiski, s. 299-304. – Rutkowski Andrzej: Jak się znalazłem w Olsztynie, s. 304-308. – Sokołowski Tadeusz: Lata nauki i pracy, s. 308-311. – Starostka Leszek: Wybrałem Olsztyn, s. 312-319. – Wołyńska Irena: Powołanie nauczycielskie, s. 320-322. – Sylwetki autorów, s. 323-342.

Rec.: Olsztyńscy Łomżyńscy. Wspomnienia / Danuta Żebrowska // Wiadomości Łomżyńskie. – 2012, nr 30, s. 37.

Tarnowski, Andrew: Ostatni mazur : opowieść o wojnie, namiętności i stracie / Andrew Tarnowski ; przeł. Piotr Chojnacki i Katarzyna Bażyńska-Chojnacka. – Tyt. oryg.: Last mazurka. – Wyd. 3. – Warszawa : Wydawnictwo W.A.B., 2012. – 414, [2] s. : il. ; 21 cm. – Tyt. oryg.: „The last mazurka : a tale of war, passion and loss” 2006. – ISBN 978-83-7747-704-5

Powieść o losach rodziny autora. Nie dot. regionu. Autor od 2000 r. mieszka na Mazurach.

Paraliteratura

Ostałowska, Lidia: Bolało jeszcze bardziej / Lidia Ostałowska. – Wołowiec : Wydawnictwo Czarne, 2012. – 182 s. ; 21 cm. – (Reportaż – Wydawnictwo Czarne). – Bibliogr. – ISBN 978-83-7536-443-9

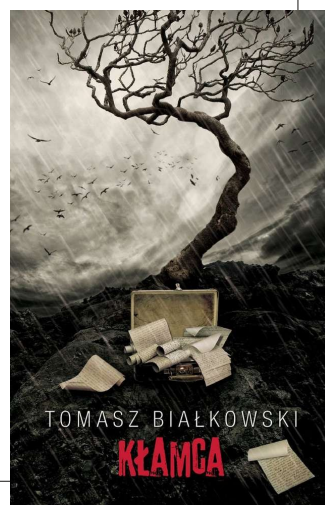
Zbiór reportaży, m.in. „Zdarzyło się w Atlantydzie”, s. 5-20 (akcja w Przerośli Gołdapskiej).

Tomczyk, Ryszard: Szkice literackie i felietony 4 / Ryszard Tomczyk. – Elbląg : Wydawnictwo Uran Marzenna Bracka-Kondracka, 2012. – 157, [2] s. : il. ; 21 cm. – ISBN 978-83-60138-51-9

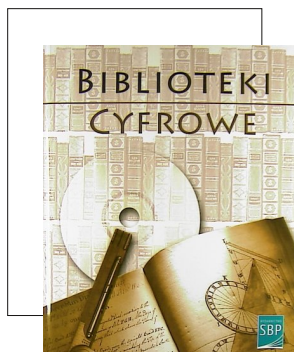
Dot. środowiska kulturalnego Elbląga.

BORUSSIA 2010

Z regału bibliotekarza

***Biblioteki cyfrowe.* Praca zbiorowa pod redakcją Małgorzaty Janiak, Moniki Krakowskiej i Marii Próchnickiej. – Warszawa: Wydawnictwo SBP, 2012 (Nauka – Dydaktyka – Praktyka)**

W Polsce pierwsze prace na temat cyfryzacji zbiorów w bibliotekach ukazały się już w latach dziewięćdziesiątych¹, ale dopiero w pierwszej dekadzie XXI wieku pojawiły się na rynku pozycje odnoszące się do tej problematyki w kontekście nieco szerszym niż przeglądy literatury zachodniej². Temat tworzenia bibliotek cyfrowych oraz specyfikacji procesów digitalizacyjnych pojawił się po raz pierwszy w piśmiennictwie fachowym w 2005 roku³. Jednak pierwszymi wydawnictwami, które w sposób kompleksowy przedstawiały zagadnienie zarówno od strony technicznej, jak i logistycznej, były prace Grzegorza Płoszajskiego⁴ i Dariusza Paradowskiego⁵. Zwłaszcza podręcznik ostatniego z wymienionych autorów okazał się niezwykle cenny, ponieważ prezentował proces cyfryzacji od momentu koncepcji i szczegółowego planu, aż po praktyczne wskazówki dotyczące konkretnych prac digitalizacyjnych⁶. Kolejne publikacje oraz wzrastająca rola

bibliotek cyfrowych w przestrzeni dostępu publicznego do źródeł, a także regionalne inicjatywy związane z cyfryzacją zbiorów, złożyły się na motywy opracowania pierwszej monografii poświęconej bibliotekom cyfrowym. Redaktorkom z Instytutu Informacji Naukowej i Bibliotekoznawstwa Uniwersytetu Jagiellońskiego udało się do tego przedsięwzięcia zaprosić ponad dwudziestu autorów – w tym przedstawicieli siedmiu najbardziej zaawansowanych projektów bibliotek cyfrowych w Polsce.

Praca składa się z czterech części. Tematyka części pierwszej jest bardzo szeroka, bowiem oprócz artykułów uściślających terminologię związaną z cyfryzacją zamieszczono w niej także opracowania dotyczące historii oraz prognoz dla przyszłości bibliotek cyfrowych, regulacji prawnych, a także zaleceń, standardów i finansowania budowy kolekcji cyfrowych. Drugą część monografii wypełniły opracowania charakteryzujące użytkowników bibliotek cyfrowych oraz sugerowany model kompetencji bibliotekarza cyfrowego⁷. Co ciekawe, model ten bazuje w większości na wymaganiach stawianych zarządcom dokumentacji i archiwistom. Autorzy tego modelu podkreślają, że absolwenci uniwersyteckich kierunków informacji naukowej i bibliotekoznawstwa są zasadniczo przygotowani do objęcia tych stanowisk, ale dodatkowo powinni dysponować jeszcze wiedzą z szerokiego

zakresu zastosowań prawa autorskiego (polskiego i światowego) oraz charakteryzować się praktycznymi umiejętnościami informatycznymi i graficznymi. Model ten zakłada także wyposażenie w umiejętności informacyjne (information literacy). Wydaje się jednak, że – biorąc pod uwagę niskie zarobki bibliotekarzy – tak „wypożyczony” specjalista raczej nie skorzysta z oferty bibliotek publicznych. Zostanie po prostu „przechwycony” przez biblioteki korporacyjne prowadzone np. przez kancelarie prawne.

W części poświęconej zasobom i procesom związanym z biblioteką cyfrową na szczególną uwagę zasługuje opracowanie dotyczące kolejnych etapów tworzenia i rozwoju bibliotek cyfrowych, problematyki opisu formalnego oraz przedmiotowego danych, formatu dokumentów i logistyki procesu digitalizacyjnego. Temat tego działu, niezwykle ważnego z punktu widzenia zasobów repozytorium cyfrowego, podjęli specjaliści z Markiem Nahotko⁸ na czele.

W ostatniej, czwartej, części monografii przedstawiono polskie biblioteki cyfrowe. Opracowania te – w formie studiów przypadku – dotyczą Federacji Bibliotek Cyfrowych, Wielkopolskiej Biblioteki Cyfrowej (pierwszej biblioteki stworzonej na platformie dLibra), Cyfrowej Biblioteki Narodowej Polona oraz bibliotek regionalnych: Kujawsko-Pomorskiej Biblioteki Cyfrowej, Małopolskiej Biblioteki Cyfrowej, Śląskiej Biblioteki Cyfrowej oraz Jagiellońskiej Biblioteki Cyfrowej. Autorami tych opracowań są ich twórcy lub osoby od początku uczestniczące w ich tworzeniu. Z punktu widzenia biblioteki planującej udział w projekcie cyfryzacji swoich zbiorów ta część może stanowić najlepszy przewodnik po sprawdzonych i wdrożonych już rozwiązaniach.

Autorkom monografii udało się do realizacji swoich zamierzeń zaprosić zarówno pracowników naukowych jak i praktyków. Zabieg ten uczynił z monografii bardzo użyteczną publika-

cję, jak również fakt, iż każdemu z opracowań towarzyszy bogata bibliografia. Niezwykle ciekawym rozwiązaniem jest też załączona do wydawnictwa płyta CD, na której zamieszczono elementy graficzne (wykresy, symulacje, rysunki i przykładowe skany zdigitalizowanych obiektów), ułatwiające zrozumienie wszystkich zjawisk i procesów, o których mowa w książce.

¹ Były to w większości referaty i artykuły zainspirowane literaturą zachodnią, a w treści odnoszące się do problemów definicyjnych związanych z cyfryzacją. Artykuły te, opublikowano m.in. w „Przeglądzie Bibliotecznym” i „Zagadnieniach Informacji Naukowej” (E. Chmielewska-Gorczyca, 1996). W 1997 r., co prawda, ukazała się praca Elektroniczna przyszłość bibliotek akademickich pod red. W. Pindlowej, ale temat cyfryzacji został tam jedynie zasygnalizowany.

² Jedną z pierwszych była książka Juranda Czermińskiego *Cyfrowe środowisko współczesnej biblioteki*, Gdańsk, 2002.

³ Chodzi o pozycję A. Trembowieckiego *Digitalizacja zbiorów bibliotecznych: teoria i praktyka*, Warszawa, 2005.

⁴ G. Płoszajski (red.), *Standardy w procesie digitalizacji obiektów dziedzictwa kulturowego*, Warszawa, 2008.

⁵ D. Paradowski (red.), *Digitalizacja piśmiennictwa*, Warszawa, 2010.

⁶ Autorzy podręcznika – specjaliści z Narodowego Archiwum Cyfrowego – bazowali na swoim doświadczeniu przy tworzeniu Cyfrowej Biblioteki Narodowej Polona.

⁷ Model ten oparto na podstawie praktykowanego przez Bibliotekę Jagiellońską systemu przyjęć pracowników na stanowiska bibliotekarzy cyfrowych.

⁸ M. Nahotko specjalizuje się w budowie struktur metadanych. Jest autorem pierwszej na rynku polskim publikacji na ten temat pt. *Metadane: sposób na uporządkowanie internetu*, Kraków, 2004.

Kalendarium rocznic (lipiec-grudzień 2013)

Dni i obchody ogólnopolskie i międzynarodowe

- 01.07** – Światowy Dzień Architektury
02.07 – Międzynarodowy Dzień UFO
11.07 – Światowy Dzień Ludności (ONZ)
15.07 – Światowy Dzień bez Telefonu Komórkowego
24.07 – Dzień Policjanta (Święto Policji)
02.08 – Światowy Dzień Pamięci o Zagładzie Romów
05.08 – Międzynarodowy Dzień Piwa i Piwowarstwa
07.08 – Międzynarodowy Dzień Lotnictwa Cywilnego (ONZ)
08.08 – Dzień Antyklerykała
10.08 – Dzień Przewodników i Ratowników Górskich
12.08 – Międzynarodowy Dzień Młodzieży (ONZ)
13.08 – Międzynarodowy Dzień Osób Leworęcznych
15.08 – Święto Wojska Polskiego
30.08 – Międzynarodowy Dzień Pamięci Osób Zaginionych
31.08 – Dzień Bloga
2. sobota września – Światowy Dzień Pierwszej Pomocy ogłoszony przez WHO
3. weekend września – Sprzątanie Świata (akcja ekologiczna)
08.09 – Dzień Dobrej Wiadomości
08.09 – Międzynarodowy Dzień Walki z Analfabetyzmem
10.09 – Światowy Dzień Zapobiegania Samobójstwom (WHO)
16.09 – Międzynarodowy Dzień Ochrony Warstwy Ozonowej (ONZ)
18.09 – Międzynarodowy Dzień Geologii
19.09 – Dzień Dzikiej Flory, Fauny i Naturalnych Siedlisk
21.09 – Międzynarodowy Dzień Pokoju (ONZ)
22.09 – Europejski Dzień Bez Samochodu
27.09 – Światowy Dzień Turystyki
30.09 – Międzynarodowy Dzień Tłumacza
30.09 – Dzień Chłopaka
01.10 – Międzynarodowy Dzień Lekarza
01.10 – Światowy Dzień Wegetarianizmu
04.10 – Światowy Dzień Zwierząt
09.10 – Światowy Dzień Poczty
10.10 – Światowy Dzień Zdrowia Psychicznego (ONZ)
11.10 – Dzień Wychodzenia z Szafy (ang. National Coming Out Day ; w Polsce od 2009)
13.10 – Dzień Ratowników Medycznych
15.10 – Międzynarodowy Dzień Niewidomych
16.10 – Światowy Dzień Żywności (ONZ)
17.10 – Międzynarodowy Dzień Walki z Ubóstwem
22.10 – Światowy Dzień Osób Jakkąjących się
24.10 – Dzień Organizacji Narodów Zjednoczonych
24.10 – Światowy Dzień Walki z Otyłością
28.10 – Dzień Odpoczynku dla Zszarganych Nerwów

- 09.11** – Międzynarodowy Dzień Walki z Faszyzmem i Antysemityzmem
- 14.11** – Światowy Dzień Chorych na Cukrzycę
- 15.11** – Międzynarodowy Dzień Pamięci Ofiar Wypadków Drogowych
- 16.11** – Międzynarodowy Dzień Tolerancji (UNESCO)
- 17.11** – Międzynarodowy Dzień Studenta
- 18.11** – Światowy Dzień Filozofii
- 21.11** – Światowy Dzień Telewizji (ONZ)
- 25.11** – Światowy Dzień Pluszowego Misia
- 01.12** – Światowy Dzień Walki z AIDS (ONZ)
- 03.12** – Międzynarodowy Dzień Osób Niepełnosprawnych (ONZ)
- 04.12** – Dzień Górnika (w Polsce „Barbórka”)
- 05.12** – Międzynarodowy Dzień Wolontariusza (ONZ)
- 10.12** – Międzynarodowy Dzień Praw Człowieka (ONZ)
- 18.12** – Międzynarodowy Dzień Emigrantów (ONZ)
- 28.12** – Międzynarodowy Dzień Pocałunku

LIPIEC

- 1.07.2008 – Zmarł Szczepan Pieniążek, biolog, sadownik (ur. 27.12.1913) 5. rocznica śmierci
- 2.07.1778 – Zmarł Jean Jacques Rousseau, francuski filozof, pisarz, teoretyk wychowania (ur. 28.06.1712) 235. rocznica śmierci
- 3.07.1983 – Urodziła się Dorota Maślowska, powieściopisarka, felietonistka (30. rocznica urodzin)
- 3.07.2003 – Zmarł Sat-Okh (właśc. Stanisław Supłatowicz) pisarz, gawędziarz, żołnierz AK (ur. prawdop. 15.04.1920) 10. rocznica śmierci
- 2.07.1923 – Urodziła się Wisława Szymborska, poetka, eseistka, krytyk literacki (zm. 1.02.2012) 90. rocznica urodzin
- 3.07.1883 – Urodził się Franz Kafka, pisarz austriacki (zm. 3.06.1924) 130. rocznica urodzin

- 3.07.1923 – Urodziła się Sue Ryder (Lady of Warsaw), filantropka brytyjska, w czasie wojny członek polskiej sekcji brytyjskiego Zarządu Operacji Specjalnych, założycielka domów opieki (zm. 2.11.2000) 90. rocznica urodzin
- 3.07.1928 – Urodził się Jan Machulski, aktor filmowy i teatralny, reżyser, pedagog (zm. 20.11.2008) 85. rocznica urodzin
- 4.07.1848 – Zmarł François René de Chateaubriand, francuski pisarz i polityk (ur. 4.09.1768) 165. rocznica śmierci
- 4.07.1943 – Zginął w katastrofie lotniczej gen. Władysław Sikorski, premier rządu polskiego na uchodźstwie 1939-1943, wódz naczelny polskich Sił Zbrojnych na Zachodzie (ur. 20.05.1881) 70. rocznica śmierci
- 4.07.1998 – Zmarł Janusz Przymanowski, pisarz, publicysta, scenarzysta filmowy (ur. 20.01.1922) 15. rocznica śmierci
- 5.07.1943 – Zmarł Kazimierz Junosza-Stępowski, aktor teatralny i filmowy (ur. 26.11.1880) 70. rocznica śmierci
- 5.07.1943 – Bitwa na Łuku Kurskim między wojskami niemieckimi a rosyjskimi uznawana za największą bitwę pancerną II wojny światowej (trwała do 23.08.1943) 70. rocznica
- 6.07.1893 – Zmarł Guy de Maupassant, pisarz francuski (ur. 5.08.1850) 120. rocznica śmierci
- 6.07.1923 – Urodził się Wojciech Jaruzelski, generał, polityk, prezydent PRL i III RP (1989-1990) 90. rocznica urodzin
- 9.07.1823 – Urodził się Henryk Rodakowski, malarz (zm. 28.12.1894) 190. rocznica urodzin
- 12.07.1908 – Urodził się Eryk Lipiński, rysownik, dziennikarz, karykaturzysta, grafik, satyryk (zm. 27.09.1991) 105. rocznica urodzin
- 12.07.1968 – Zmarła Ada Sari (właśc. Jadwiga Szayer vel Szajer), śpiewaczka operowa (ur. 29.06.1886) 45. rocznica śmierci

- 13.07.1848 – Urodził się hr. Wojciech Dzieduszycki, polityk, filozof, historyk sztuki (zm. 23.03.1909) 165. rocznica urodzin
- 13.07.2008 – Zmarł Bronisław Geremek, historyk, mediewista, polityk (ur. 6.03.1932) 5. rocznica śmierci
- 14.07.1903 – Urodził się Irving Stone, pisarz amerykański (zm. 26.08.1989) 110. rocznica urodzin
- 14.07.1918 – Urodził się Ernst Ingmar Bergman, szwedzki reżyser filmowy i teatralny (zm. 30.07.2007) 95. rocznica urodzin
- 15.07.1893 – Urodził się Włodzimierz Antoniewicz, archeolog, etnolog, historyk sztuki (zm. 20.05.1973) 120. rocznica urodzin
- 15.07.1918 – Urodziła się Lidia Zamkow, reżyser teatralny, pedagog, aktorka (zm. 19.06.1982) 95. rocznica urodzin
- 17.07.1918 – Zmarł ostatni car Rosji Mikołaj II Aleksandrowicz Romanow, zamordowany wraz z rodziną w Jekaterynburgu (ur. 18.05.1868) 95. rocznica śmierci
- 18.07.1898 – Urodziła się Beata Obertyńska, poetka i pisarka (zm. 21.05.1980) 115. rocznica urodzin
- 18.07.1918 – Urodził się Nelson Mandela, prezydent Republiki Południowej Afryki (1994-1999), przywódca ruchu przeciwko apartheidowi 95. rocznica urodzin
- 18.07.1933 – Urodził się Jewgienij Jewtuszenko, poeta rosyjski 80. rocznica urodzin
- 19.07.1893 – Urodził się Władimir Majakowski, rosyjski poeta, dramatopisarz, publicysta (zm. 14.04.1930) 120. rocznica urodzin
- 20.07.1888 – Urodził się Emil Zegadłowicz, pisarz, dramaturg (zm. 24.02.1941) 125. rocznica urodzin
- 20.07.1933 – Urodził się Cormac McCarthy, amerykański pisarz, scenarzysta, dramaturg 80. rocznica urodzin
- 20.07.1973 – Zmarł Bruce Lee, aktor amerykański pochodzenia chińskiego, mistrz sztuk walki (ur. 27.11.1940) 40. rocznica śmierci
- 21.07.1903 – Zmarł Adam Sapieha, książę, polityk galicyjski, działacz społeczny i gospodarczy (ur. 4.12.1828) 110. rocznica śmierci
- 22.07.1603 – Zmarł Łukasz Górnicki, pisarz polityczny, sekretarz i bibliotekarz Zygmunta III Augusta (ur. 1527) 410. rocznica śmierci
- 22.07.1878 (lub 1879) – Urodził się Janusz Korczak, pisarz, lekarz, pedagog (wywieziony 6.08.1942 do Trebłinki wraz z transportem dzieci z warszawskiego getta) 135. rocznica urodzin
- 22.07.1958 – Zmarł Michaił Zoszczenko, rosyjski pisarz, satyryk, dramaturg (ur. 10.08.1895) 55. rocznica śmierci
- 23.07.1888 – Urodził się Raymond Chandler, pisarz amerykański, autor powieści kryminalnych (zm. 26.03.1959) 125. rocznica urodzin
- 24.07.1933 – Urodził się Jerzy Harasymowicz, poeta (zm. 21.08.1999) 80. rocznica urodzin
- 25.07.1908 – Urodził się Bronisław Czech, narciarz, czołowy polski zawodnik w konkurencjach klasycznych, w czasie II wojny światowej kurier tatrzański (zm. 4.06.1944) 105. rocznica urodzin
- 26.07.1928 – Urodził się Stanley Kubrick, amerykański reżyser, scenarzysta i producent filmowy (zm. 7.03.1999) 85. rocznica urodzin
- 26.07.1928 – Urodził się Tadeusz Baird, kompozytor, pedagog (zm. 2.09.1981) 85. rocznica urodzin
- 28.07.1883 – Zmarł Władysław Ludwik Anczyc, poeta, dramatopisarz, wydawca, założyciel drukarni w Krakowie (ur. 12.12.1823) 130. rocznica śmierci
- 28.07.1883 – Urodził się Stefan Pieńkowski, fizyk, twórca warszawskiej szkoły fizyki do-

świadczałnej (zm. 20.11.1953) 130. rocznica urodzin

28.07.1993 – Zawarcie konkordatu między Stolicą Apostolską i Rzeczpospolitą Polską (ratyfikacja 8.01.1998) 20. rocznica

28.07.1998 – Zmarł Zbigniew Herbert, poeta, dramatopisarz, eseista (ur. 29.10.1924) 15. rocznica śmierci

29.07.1888 – Urodził się Stanisław Łoza, historyk, historyk sztuki, bibliograf (zm. 5.04.1956) 125. rocznica urodzin

29.07.1983 – Zmarł Luis Bunuel, hiszpański reżyser i scenarzysta filmowy (ur. 22.02.1900) 30. rocznica śmierci

30.07.1818 – Urodziła się Emily Jane Brontë, pisarka angielska Bell (zm. 19.12.1848) 195. rocznica urodzin

30.07.1853 – Urodził się Julian Fałat, malarz (zm. 9.07.1929) 160. rocznica urodzin

30.07.1868 – Urodził się Alfred Weber, niemiecki socjolog i teoretyk kultury (zm. 2.05.1958) 145. rocznica urodzin

30.07.1898 – Zmarł Otto von Bismarck, polityk pruski, kanclerz Rzeszy Niemieckiej (ur. 1.04.1815) 115. rocznica śmierci

30.07.1898 – Urodził się Henry Spencer Moore, rzeźbiarz brytyjski (zm. 31.08.1986) 115. rocznica urodzin

30.07.1928 – Urodził się Wojciech Siemion, aktor filmowy i teatralny, propagator polskiego folkloru (zm. 24.04.2010) 80. rocznica urodzin

30.07.1993 – Zmarł Edward Raczyński, dyplomata, polityk prezydent PR na uchodźstwie 1979-1986 (ur. 19.12.1891) 20. rocznica śmierci

31.07.1953 – Zmarł Kornel Makuszyński, pisarz, poeta, felietonista (ur. 8.01.1884) 60. rocznica śmierci

SIERPIEŃ

2.08.1993 – Zmarł Janusz Sidło, lekkoatleta, oszczepnik, olimpijczyk (ur. 19.06.1933) 20. rocznica śmierci

3.08.1773 – Zmarł Stanisław Konarski, pijar, pisarz polityczny, poeta, reformator szkolnictwa (ur. 30.09.1700) 240. rocznica śmierci

3.08.2008 – Zmarł Aleksander Sołżenicyn, rosyjski pisarz, publicysta (ur. 11.12.1918) 5. rocznica śmierci

5.08.1908 – Zmarł Walery Wróblewski, działacz polityczny, uczestnik powstania styczniowego, generał Komuny Paryskiej (ur. 5.12.1836) 105. rocznica śmierci

6.08.1868 – Urodził się Paul Claudel, francuski poeta, dramaturg, dyplomata (zm. 23.02.1955) 145. rocznica urodzin

6.08.1928 – Urodził się Andy Warhol, amerykański malarz i grafik, przedstawiciel pop-artu (zm. 22.02.1987) 85. rocznica urodzin

7.08.1938 – Zmarł Konstantin Stanisławski, rosyjski reżyser, aktor, teoretyk i reformator teatru (ur. 17.01.1863) 75. rocznica śmierci

8.08.1908 – Zmarł Konrad Prószyński, działacz oświatowy, pisarz, wydawca (ur. 19.02.1851) 105. rocznica śmierci

9.08.1853 – Zmarł Józef Maria Hoene-Wroński, matematyk, fizyk, filozof, astronom, technik wynalazca (ur. 24.08.1776) 160. rocznica śmierci

9.08.1963 – Urodziła się Whitney Houston, amerykańska piosenkarka i aktorka (zm. 11.02.2012) 50. rocznica urodzin

10.08.1808 – Zmarł Jan Chrzyciel Albertrandi, jezuita, historyk, tłumacz, numizmatyk (ur. 7.12.1731) 205. rocznica śmierci

10.08.1898 – Urodził się Tadeusz Dołęga-Mostowicz, powieściopisarz, felietonista, dziennikarz (zm. 20.09.1939) 115. rocznica urodzin

- 10.08.1913 – Urodził się Edmund Osmańczyk, publicysta, działacz społeczny, politolog (zm. 4.10.1989) 100. rocznica urodzin
- 10.08.1928 – Urodził się Jerzy Janicki, prozaik, dziennikarz, autor słuchowisk radiowych i scenariuszy filmowych (zm. 15.04.2007) 85. rocznica urodzin
- 11.08.1933 – Urodził się Jerzy Grotowski, reżyser teatralny, teoretyk i reformator teatralny (zm. 14.01.1999) 80. rocznica urodzin
- 12.08.1848 – Zmarł George Stephenson, brytyjski konstruktor i wynalazca (ur. 9.06.1781) 165. rocznica śmierci
- 13.08.1863 – Zmarł Eugène Delacroix, francuski malarz (ur. 26.04.1798) 150. rocznica śmierci
- 13.08.1873 – Urodził się Józef Haller, generał, polityk, dowódca naczelny armii polskiej we Francji 1918-1919 (zm. 4.06.1960) 140. rocznica urodzin
- 14.08.1938 – Urodziła się Beata Tyszkiewicz, aktorka filmowa i teatralna 75. rocznica urodzin
- 15.08.1568 – Zmarł św. Stanisław Kostka, jezuita (ur. 1550) 445. rocznica śmierci
- 15.08.1858 – Urodziła się Edith Nesbit, powieściopisarka i poetka angielska, autorka powieści dla dzieci (zm. 4.05.1924) 155. rocznica urodzin
- 15.08.1888 – Urodził się Thomas Edward Lawrence, angielski pisarz, archeolog, orientalista, agent wywiadu (zm. 19.05.1935) 125. rocznica urodzin
- 15.08.1938 – Urodził się Janusz Andrzej Zajdel, pisarz (zm. 19.07.1985) 75. rocznica urodzin
- 16.08.1943 – Wybuch powstania w getcie białostockim (trwało do 20.08.1943) 70. rocznica
- 16.08.2008 – Zmarła Anna Świderkówna, tłumaczka, biblistka, filolog klasyczny, (ur. 5.12.1925) 5. rocznica śmierci
- 17.08.1868 – Urodził się Edward Józef Abramowski, filozof, socjolog działacz społeczny (zm. 21.06.1918) 145. rocznica urodzin
- 17.08.1998 – Zmarł Władysław Komar, lekkoatleta, miotacz kulą, olimpijczyk (ur. 11.04.1940) 15. rocznica śmierci
- 17.08.1998 – Zmarł Tadeusz Ślusarski, lekkoatleta, tyczkarz, olimpijczyk (ur. 19.05.1950) 15. rocznica śmierci
- 18.08.1933 – Urodził się Roman Polański, reżyser filmowy i teatralny aktor i producent filmowy 80. rocznica urodzin
- 18.08.1983 – Zmarł Jan Zachwatowicz, architekt, historyk architektury (ur. 4.03.1900) 30. rocznica śmierci
- 18.08.1988 – Zmarł Tadeusz Kulisiewicz, grafik, rysownik (ur. 13.11.1899) 25. rocznica śmierci
- 19.08.1883 – Urodziła się Coco Chanel (właśc. Gabrielle Chanel), francuska projektantka mody (zm. 10.01.1971) 130. rocznica urodzin
- 19.08.1893 – Urodził się Stefan Starzyński, polityk, ekonomista, prezydent Warszawy w latach 1934-1939 (aresztowany 27.10.1939 zm. prawdopodobnie 1943) 120. rocznica urodzin
- 19.08.1893 – Urodził się Kamil Giżycki, podróżnik, etnograf, autor powieści dla młodzieży (zm. 19.04.1968) 120. rocznica urodzin
- 20.08.1898 – Urodził się Leopold Infeld, fizyk teoretyk (zm. 16.01.1968) 115. rocznica urodzin
- 20.08.1908 – Urodził się Julian Aleksandrowicz, lekarz internista, hematolog (zm. 18.10.1988) 105. rocznica urodzin
- 20.08.1943 – Zmarł Tadeusz Zawadzki „Zośka”, harcmistrz, podporucznik AK, komendant grup szturmowych Szarych Szeregów (ur. 24.01.1921) 70. rocznica śmierci

- 20/21.08.1968 – Inwazja wojska Układu Warszawskiego na Czechosłowację 45. rocznica
- 21.08.1983 – Zmarł Jerzy Szczygieł, prozaik, autor powieści dla młodzieży (ur. 14.03.1932) 30. rocznica śmierci
- 22.08.1898 – Urodził się Henryk Łowmiański, historyk, mediewista (zm. 04.09.1984) 115. rocznica urodzin
- 23.08.1623 – Urodził się Stanisław Lubieniecki, pisarz ariański, historyk reformacji, astronom (zm. 18.05.1675) 390. rocznica urodzin
- 23.08.1918 – Urodziła się Maria Turlejska, socjolog, historyk, publicysta (zm. 16.07.2004) 95. rocznica urodzin
- 23.08.1893 – Zmarł Michał Elwiro Andriolli, ilustrator, rysownik, malarz (ur. 2.11.1836) 120. rocznica śmierci
- 23.08.1923 – Urodziła się Zofia Posmysz, pisarka i scenarzystka 90. rocznica urodzin
- 24.08.1858 – Urodził się Wacław Sieroszewski, powieściopisarz, nowelista, działacz społeczny (zm. 20.04.1945) 155. rocznica urodzin
- 24.08.1978 – Zmarł Feliks Rybicki, kompozytor, dyrygent, pedagog (ur. 24.01.1899) 30. rocznica śmierci
- 25.08.1908 – Zmarł Antoine Henri Becquerel, francuski chemik i fizyk (ur. 15.12.1852) 105. rocznica śmierci
- 25.08.1938 – Urodził się Frederick Forsyth, pisarz angielski 75. rocznica urodzin
- 25/28.08.1948 – We Wrocławiu odbył się Światowy Kongres Intelktualistów w Obronie Pokoju 65. rocznica
- 26.08.1938 – Zmarł Teodor Axentowicz, malarz, rysownik i grafik (ur. 13.05.1859) 75. rocznica śmierci
- 26.08.1943 – Urodził się Tadeusz Nalepa, kompozytor, gitarzysta, wokalista (zm. 4.03.2007) 70. rocznica urodzin
- 27.08.1903 – Urodził się Leon Gomolicki, powieściopisarz, poeta, krytyk literacki (zm. 22.12.1988) 110. rocznica urodzin
- 29.08.1908 – Urodziła się Natalia Gałczyńska, powieściopisarka, tłumaczka (zm. 22.11.1976) 105. rocznica urodzin
- 29.08.1938 – Zmarł Stanisław Szober, językoznawca, pedagog (ur. 6.11.1879) 75. rocznica śmierci
- 30.08.1913 – Urodziła się Irena Sławińska, teatrolog, historyk i teoretyk literatury (zm. 18.01.2004) 100. rocznica urodzin
- 30.08.1938 – Urodziła się Dorota Terakowska, pisarka, dziennikarka, autorka książek dla dzieci (zm. 4.01.2004) 75. rocznica urodzin
- 30.08.2003 – Zmarł Charles Bronson, aktor amerykański (ur. 3.11.1921) 10. rocznica śmierci
- 31.08.1913 – Urodził się Zbigniew Bieńkowski, poeta, krytyk literacki, eseista, tłumacz (zm. 23.02.1994) 100. rocznica urodzin
- 31.08.1973 – Zmarł John Ford, amerykański reżyser filmowy (ur. 1.02.1894) 40. rocznica śmierci

WRZESIEŃ

- 1.09.1883 – Urodził się Adolf Szyszko-Bohusz, architekt, konserwator zabytków (zm. 1.10.1948) 130. rocznica urodzin
- 1.09.1923 – Urodziła się Barbara Zbrożyna, rzeźbiarka i malarka (zm. 15.12.1995) 90. rocznica urodzin
- 2.09.1848 – Zmarł Jakub Falkowski, pijar, filantrop, pedagog, założyciel Instytutu Głuchoniemych w Warszawie (ur. 24.04.1775) 165. rocznica śmierci
- 2.09.1883 – Urodził się Rudolf Stefan Weigl, zoolog, bakteriolog, twórca lwowskiej pracowni badań nad dudem plamistym, wynalazca szczepionki przeciw tej chorobie (zm. 11.08.1957) 130. rocznica urodzin

- 2.09.1973 – Zmarł John Ronald Reuel Tolkien, angielski pisarz i filolog (ur. 3.01.1892) 40. rocznica śmierci
- 3.09.1658 – Zmarł Oliver Cromwell, angielski wódz i mąż stanu, lord protektor Anglii, Szkocji i Irlandii (ur. 25.04.1599) 355. rocznica śmierci
- 3.09.1783 – W Wersalu zawarto traktat pokojowy, na mocy którego Anglia uznała suwerenność Stanów Zjednoczonych 230. rocznica
- 3.09.1828 – Urodził się Władysław Łuszczkiewicz, malarz, historyk sztuki, muzeolog współorganizator Muzeum Narodowego w Krakowie (zm. 23.05.1900) 185. rocznica urodzin
- 3.09.1883 – Zmarł Iwan Turgieniew, pisarz rosyjski (ur. 9.11.1818) 130. rocznica śmierci
- 4.09.1913 – Urodził się Kenzō Tange, architekt japoński (zm. 22.03.2005) 100. rocznica urodzin
- 4.09.1963 – Zmarł Robert Schuman, francuski polityk, ekonomista, współtwórca Europejskiej Wspólnoty Węgla i Stali, jeden z ojców zjednoczonej Europy (ur. 29.06.1886) 50. rocznica śmierci
- 5.09.2003 – Zmarł Kir Bułyczow (właśc. Igor W. Możejko), pisarz rosyjski, historyk autor powieści fantastycznych dla młodzieży (ur. 18.10.1934) 10. rocznica śmierci
- 6.09.1988 – Zmarł Stefan Themerson, powieściopisarz, poeta, eseista (ur. 25.01.1910) 25. rocznica śmierci
- 6.09.1998 – Zmarł Akira Kurosawa, japoński reżyser, scenarzysta i producent filmowy (ur. 23.03.1910) 15. rocznica śmierci
- 7.09.1533 – Urodziła się Elżbieta I, królowa Anglii z dynastii Tudor (zm. 24.03.1603) 480. rocznica urodzin
- 8.09.1873 – Urodził się Michał Marian Siedlecki, zoolog, biolog morza, parazytolog (zm. 11.01.1940) 140. rocznica urodzin
- 8.09.1873 – Urodził się Alfred Jarry, francuski dramaturg, powieściopisarz, poeta (zm. 1.11.1907) 140. rocznica urodzin
- 8.09.1968 – Podczas uroczystości dożynkowych na Stadionie Dziesięciolecia w Warszawie Ryszard Siwiec, prawnik, były żołnierz AK dokonał samospalenia, protestując przeciwko inwazji na Czechosłowację (zm. 12.09.1968) 45. rocznica
- 8.09.2003 – Zmarła Leni Riefenstahl, niemiecka reżyserka filmowa, autorka filmów propagandowych z lat 1933-1939, fotografik (ur. 22.08.1902) 10. rocznica śmierci
- 9.09.1828 – Urodził się Lew Tołstoj, rosyjski pisarz i myśliciel (zm. 20.11.1910) 185. rocznica urodzin
- 9.09.1898 – Zmarł Stéphane Mallarmé, francuski poeta, teoretyk sztuki, krytyk literacki (ur. 18.03.1842) 115. rocznica śmierci
- 11.09.1838 – Urodził się Adam Asnyk, poeta i dramaturg (zm. 2.08.1897) 175. rocznica urodzin
- 12.09.1683 – Bitwa pod Wiedniem stoczona przez wojska polskie, niemieckie i austriackie pod wodzą Jana III Sobieskiego z armią turecką 330. rocznica
- 12.09.1823 – Urodził się Kornel Ujejski, poeta, publicysta (zm. 19.09.1897) 190. rocznica urodzin
- 12.09.1888 – Urodził się Maurice Chevalier, francuski piosenkarz, aktor, tancerz (zm. 1.01.1972) 125. rocznica urodzin
- 12.09.2003 – Zmarł John Cash, amerykański muzyk country, piosenkarz, aktor (ur. 26.02.1932) 10. rocznica śmierci
- 13.09.1803 – Urodził się Maurycy Mochnacki, krytyk literacki i publicysta, działacz polityczny (zm. 20.12.1834) 210. rocznica urodzin
- 13.09.1938 – Urodził się Janusz Głowacki, pisarz, dramaturg, felietonista 75. rocznica urodzin

- 14.09.1913 – Urodził się Jan Szczepański, socjolog (zm. 16.04.2004) 100. rocznica urodzin
- 14.09.1978 – Zmarł Zenon Kosidowski, pisarz, eseista, poeta (ur. 22.06.1898) 35. rocznica śmierci
- 15.09.1893 – Urodził się Franciszek Strynkiewicz, rzeźbiarz (zm. 20.11.1996) 120. rocznica urodzin
- 15.09.1978 – Zmarł Wilhelm Messerschmitt, niemiecki konstruktor samolotów (ur. 26.06.1898) 35. rocznica śmierci
- 16.09.1988 – Zmarł Stefan Zbigniew Różycki, geolog, geograf, podróżnik, badacz polarny (ur. 8.01.1906) 25. rocznica śmierci
- 17.09.1938 – Zmarł Bruno Jasieński, poeta, prozaik, dramaturg (ur. 21.07.1901) 75. rocznica śmierci
- 19.09.1893 – Urodził się Mieczysław Niedziałkowski, działacz PPS, publicysta (zm. 21.06.1940) 120. rocznica urodzin
- 19.09.1908 – Urodził się Mika Valtari, powieściopisarz fiński (zm. 26.08.1979) 105. rocznica urodzin
- 20.09.1863 – Zmarł Jacob Grimm, filolog niemiecki, twórca germańskiego językoznawstwa porównawczego, wraz z bratem wydawca zbioru bajek (ur. 4.01.1785) 150. rocznica śmierci
- 23/25.09.1648 – Klęska wojsk polskich w bitwie stoczonej z wojskami Bohdana Chmielnickiego pod Piławcami 365. rocznica
- 23.09.1908 – Zmarła Deotyma (właśc. Jadwiga Łuszczewska), poetka, powieściopisarka, autorka powieści historycznych dla młodzieży (ur. 1.08.1834) 105. rocznica śmierci
- 23.09.1968 – Zmarł Ojciec Pio z Pietrelciny (właśc. Francesco Forgione), kapucyn, stygmatyk, święty (ur. 25.05.1887) 45. rocznica śmierci
- 23.09.1973 – Zmarł Pablo Neruda, chilijski poeta i dyplomata (ur. 12.07.1904) 40. rocznica śmierci
- 23.09.2003 – Zmarła Zofia Chądzyńska, prozaik, tłumaczka, autorka powieści dla młodzieży (ur. 24.02.1912) 10. rocznica śmierci
- 24.09.1923 – Urodził się Ladislav Fuks, pisarz czeski (zm. 19.08.1994) 90. rocznica urodzin
- 26.09.1888 – Urodził się Thomas Stearns Eliot, poeta, dramatopisarz i eseista brytyjski (zm. 4.01.1965) 125. rocznica urodzin
- 26.09.1898 – Urodził się George Gershwin, kompozytor i pianista amerykański (zm. 11.07.1937) 115. rocznica urodzin
- 26.09.1958 – Zmarł Kazimierz Nitsch, językoznawca, sławista, dialektolog (ur. 1.02.1874) 55. rocznica śmierci
- 26.09.1978 – Zmarł Jan Parandowski, powieściopisarz, eseista, tłumacz (ur. 11.05.1895) 35. rocznica śmierci
- 26.09.1983 – Zmarł Aleksander Rymkiewicz, poeta (ur. 13.04.1913) 30. rocznica śmierci
- 27.09.1533 – Urodził się Stefan Batory, książę siedmiogrodzki, król polski (zm. 12.12.1586) 480. rocznica urodzin
- 28.09.1873 – Urodził się Wacław Berent, powieściopisarz i tłumacz (zm. 20.11.1940) 140. rocznica urodzin
- 28.09.2003 – Zmarł Elia Kazan, amerykański pisarz, reżyser filmowy i teatralny (ur. 7.09.1909) 10. rocznica śmierci
- 29.09.1758 – Urodził się Horatio Nelson, angielski admirał, dowódca floty angielskiej w zwycięskiej bitwie pod Trafalgarem (zm. 21.10.1805) 255. rocznica urodzin
- 29.09.1823 – Urodził się Władysław Syrokomla (Ludwik Kondratowicz), poeta, tłumacz (zm. 3.09.1862) 190. rocznica urodzin
- 29.09.1888 – Urodziła się Janina Porazińska, pisarka, autorka książek dla dzieci i młodzieży (zm. 2.11.1971) 125. rocznica urodzin

- 29.09.1913 – Zmarł Rudolf Diesel, niemiecki konstruktor silników spalinowych (ur. 18.03.1858) 100. rocznica śmierci
- 30.09.1908 – Urodził się David Ojstrach, rosyjski skrzypek (zm. 24.10.1974) 105. rocznica urodzin
- 30.09.1908 – Zmarł Karol Józef Estreicher, bibliograf, historyk literatury i teatru (ur. 22.11.1827) 105. rocznica śmierci
- 30.09.1928 – Urodził się Elie Wiesel, pisarz i dziennikarz amerykański, laureat Pokojowej Nagrody Nobla (1986) 85. rocznica urodzin
- 30.09.2003 – Zmarł Zbigniew Lengren, grafik i rysownik, karykaturzysta (ur. 2.02.1919) 10. rocznica śmierci

PAŹDZIERNIK

- 1.10.1948 – Zmarł Adolf Szyszko-Bohusz, architekt, konserwator zabytków (ur. 1.09.1883) 65. rocznica śmierci
- 2.10.1413 – Podpisanie w Horodle przez Władysława Jagiełłę i Wielkiego Księcia Litewskiego Witolda unii polsko-litewskiej 600. rocznica
- 2.10.1928 – Utworzenie z inicjatywy ks. Josemarii Escrivy de Balaguera Prałatury Świętego Krzyża i Opus Dei 85. rocznica
- 2.10.1938 – Polskie wojska (korpus gen. Bortnowskiego) zajęły część Śląska Cieszyńskiego, tzw. Zaolzie 75. rocznica
- 2.10.1973 – Zmarł Paavo Nurmi, lekkoatleta fiński, biegacz długodystansowy, dziewięciokrotny mistrz olimpijski (ur. 13.06.1897) 40. rocznica śmierci
- 4.10.1963 – Zmarł Zygmunt Nowakowski (właśc. Z. Tempka), pisarz, aktor, reżyser teatralny (ur. 22.01.1891) 50. rocznica śmierci
- 4.10.1968 – Zmarł Jan Kurnakowicz, aktor teatralny i filmowy (ur. 27.01.1901) 45. rocznica śmierci
- 4.10.1993 – Zmarł Jerzy Broszkiewicz, dramaturg, pisarz, publicysta, scenarzysta filmowy (ur. 6.06.1922) 20. rocznica śmierci
- 5.10.1713 – Urodził się Denis Diderot, francuski pisarz, teoretyk sztuki, filozof (zm. 31.07.1784) 300. rocznica urodzin
- 5.10.1938 – Zmarła św. Faustyna (Maria Helena Kowalska), zakonnica Zgromadzenia Sióstr Matki Bożej Miłosierdzia, kanonizowana w 2000 r. (ur. 25.08.1905) 75. rocznica śmierci
- 6.10.1788 – Rozpoczęły się obrady Sejmu Czteroletniego zwanego Wielkim (obradował do 29.05.1792) 225. rocznica
- 6.10.1873 – Zmarł Paweł Edmund Strzelecki, podróżnik, geolog, etnograf, badacz Australii (ur. 20.07.1797) 140. rocznica śmierci
- 7.10.1943 – Zmarł Eugeniusz Bodo (właśc. Bogdan Junod), aktor, piosenkarz, producent filmowy (ur. 29.12.1899) 70. rocznica śmierci
- 8.10.1943 – Zatonął niszczyciel ORP „Orkan”, storpedowany przez niemiecką łódź podwodną 70. rocznica
- 9.10.1908 – Urodził się Jacques Tati, francuski aktor, reżyser, scenarzysta filmowy (zm. 5.11.1982) 105. rocznica urodzin
- 9.10.1978 – Zmarł Jacques Brel, belgijski poeta, pieśniarz, aktor (ur. 8.04.1929) 35. rocznica śmierci
- 10.10.1813 – Urodził się Giuseppe Verdi, włoski kompozytor operowy (zm. 27.01.1901) 200. rocznica urodzin
- 10.10.1913 – Urodził się Claude Simon, francuski pisarz i eseista (zm. 6.07.2005) 100. rocznica urodzin
- 10.10.1963 – Zmarła Edith Piaf (właśc. Edith Giovanna Gassion), francuska piosenkarka i aktorka (ur. 19.12.1915) 50. rocznica śmierci
- 10.10.1968 – Zmarł Nikifor Krynicki, malarz pry-

- mitywista (ur. 21?05.1895) 45. rocznica śmierci
- 12.10.1908 – Urodził się Gösta Lars August Knutsson, szwedzki pisarz, autor książek dla dzieci, radiowiec (zm. 4.04.1973) 105. rocznica urodzin
- 15.10.1243 – Zmarła Jadwiga Śląska, św. kanonizowana 26.03.1267 (ur. ok. 1174) 770. rocznica śmierci
- 15.10.1773 – Powstanie Komisji Edukacji Narodowej, powołanej przez Sejm z inicjatywy króla Stanisława Augusta Poniatowskiego 240. rocznica
- 15.10.1833 – Zmarł Michał Kleofas Ogiński, kompozytor, pisarz, działacz polityczny (ur. 7.10.1765) 180. rocznica śmierci
- 15.10.2003 – Zmarła Maryna Okęcka-Bromkowa, poetka, publicystka, dziennikarka związana z Olsztynem (ur. 26.06.1922) 10. rocznica śmierci
- 16.10.1553 – Zmarł Lucas Cranach (starszy), niemiecki malarz i grafik (ur. 10.1472) 460. rocznica śmierci
- 16.10.1813 – Bitwa pod Lipskiem, zwana „bitwą narodów” – klęska armii napoleońskiej w walce z wojskami koalicji antyfrancuskiej, czyli Austrii, Prus, Rosji i Szwecji (trwała do 19.10.1813) 200. rocznica
- 16.10.1888 – Urodził się Eugene Gladstone O'Neill, dramaturg amerykański (zm. 27.11. 1953) 125. rocznica urodzin
- 16.10.1978 – Konklawe wybrało na papieża metropolitę krakowskiego, kardynała Karola Wojtyłę 35. rocznica
- 17.10.1848 – Urodził się Wiktor Gomulicki, poeta, powieściopisarz, eseista, krytyk (zm. 14.02.1919) 165. rocznica urodzin
- 17.10.1918 – Urodziła się Rita Hayworth, amerykańska aktorka i tancerka (zm. 14.05.1987) 95. rocznica urodzin
- 18.10.1523 – Urodziła się Anna Jagiellonka, królowa polska (zm. 9.09.1596) 490. rocznica urodzin
- 18.10.1988 – Zmarł Julian Aleksandrowicz, lekarz internista, hematolog, profesor Uniwersytetu Jagiellońskiego (ur. 20.08.1908) 25. rocznica śmierci
- 18.10.1988 – Zmarł Jan Świdorski, aktor teatralny i filmowy, reżyser (ur. 14.01.1916) 25. rocznica śmierci
- 19.10.1813 – Zmarł książę Józef Poniatowski, generał, naczelny wódz wojsk Księstwa Warszawskiego (ur. 7.05.1763) 200. rocznica śmierci
- 19.10.1968 – Zmarł Anatol Stern, poeta, prozaik, komediopisarz, tłumacz (ur. 24.10.1899) 45. rocznica śmierci
- 20.10.1733 – Urodził się Adam Naruszewicz, jezuita, poeta, historyk (zm. 6.07.1796) 280. rocznica urodzin
- 21.10.1833 – Urodził się Alfred Nobel, szwedzki chemik, przemysłowiec, fundator nagrody (zm. 10.12.1896) 180. rocznica urodzin
- 22.10.1923 – Urodził się Henryk Jaskuła, pierwszy Polak, który samotnie, bez zawijania do portów opłynął Ziemię 90. rocznica urodzin
- 22.10.1943 – Urodziła się Urszula Dudziak, wokalistka jazzowa 70. rocznica urodzin
- 22.10.1948 – Zmarł kardynał August Hlond, prymas Polski (ur. 5.07.1881) 70. rocznica śmierci
- 23.10.1843 – Urodził się Henryk Siemiradzki, malarz (zm. 23.08.1902) 170. rocznica urodzin
- 23.10.1928 – Urodził się Andrzej Strumiłło, malarz, grafik, rysownik, ilustrator 85. rocznica urodzin
- 24.10.1558 – Urodził się Szymon Szymonowicz, poeta (zm. 5.05.1629) 455. rocznica urodzin
- 24.10.1948 – Zmarł Ferenc Lehár, węgierski

- kompozytor (ur. 30.04.1870) 65 rocznica śmierci
- 25.10.1838 – Urodził się Georges Bizet, francuski kompozytor (zm. 3.06.1875) 175. rocznica urodzin
- 25.10.1943 – Urodził się Zbigniew Kazimierz Lew-Starowicz, lekarz, psychiatra, seksuolog 70. rocznica urodzin
- 25.10.2003 – Zmarła Jadwiga Dackiewicz, eseistka, pisarka, tłumaczka (ur. 6.03.1920) 10. rocznica śmierci
- 27.10.1728 – Urodził się James Cook, angielski żeglarz i odkrywca (zm. 14.02.1779) 285. rocznica urodzin
- 27.10.1913 – Urodził się Andrzej Bobkowski, prozaik, eseista (zm. 26.06.1961) 100. rocznica urodzin
- 27.10.1913 – Urodził się Kornel Filipowicz, powieściopisarz, nowelista (zm. 28.02.1990) 100. rocznica urodzin
- 27.10.1933 – Urodził się Andrzej Czeczot, grafik i ilustrator, autor rysunków satyrycznych i filmów animowanych (zm. 9.05.2012) 80. rocznica urodzin
- 27.10.1978 – Urodziła się Vanessa Mae Vanakorn Nicholson, brytyjska skrzypaczka i kompozytorka pochodzenia chińskiego 35. rocznica urodzin
- 28.10.1138 – Zmarł Bolesław Krzywousty, książę polski (ur. 20.08.1085) 875. rocznica śmierci
- 28.10.2003 – Zmarł Edward Hartwig, artysta fotografik (ur. 6.09.1909) 10. rocznica śmierci
- 29.10.1903 – Urodził się Mieczysław Jastrun, poeta, eseista, tłumacz (zm. 22.02.1983) 110. rocznica urodzin
- 29.10.1918 – Urodził się Paweł Hertz, poeta, prozaik, eseista, tłumacz (zm. 13.05.2001) 95. rocznica śmierci
- 29.10.1993 – Zmarł Stanisław Marusarz, narciarz, olimpijczyk, w czasie wojny łącznik i kurier tatrzański (ur. 18.06.1913) 20. rocznica śmierci
- 29.10.2008 – Zmarł William Wharton, amerykański pisarz, malarz, psycholog (ur. 7.11.1925) 5. rocznica śmierci
- 30.10.1938 – Transmisja radiowej adaptacji powieści Wojny światów Herberta G. Wellsa w reżyserii Orsona Wellesa, która wywołała w USA zbiorową panikę (inwazja Mar-sjan) 75. rocznica
- 30.10.1953 – Zmarł Imre Kálmán, węgierski kompozytor (ur. 24.10.1882) 60. rocznica śmierci
- 31.10.1993 – Zmarł Federico Fellini, włoski reżyser filmowy i scenarzysta (ur. 20.01.1920) 20. rocznica śmierci

LISTOPAD

- 1.11.1888 – Zmarł Nikołaj Przewalski, rosyjski podróżnik, geograf, badacz Azji Środkowej (ur. 12.04.1839) 125. rocznica śmierci
- 1.11.1893 – Zmarł Jan Matejko, malarz (ur. 24.06.1838) 120. rocznica śmierci
- 1.11.1918 – Urodził się Tadeusz Brzozowski, malarz, rysownik, scenograf (zm. 13.04.1987) 95. rocznica urodzin
- 1/2. 11.1918 – Na zjeździe połączeniowym organizacji skautowskich obradującym w Lublinie utworzono Związek Harcerstwa Polskiego 95. rocznica
- 1.11.1993 – Wszedł w życie Traktat z Maastricht, ustanawiający Unię Europejską 20. rocznica
- 6.11.1893 – Zmarł Piotr Czajkowski, kompozytor rosyjski (ur. 7.05.1840) 120. rocznica śmierci
- 7.11.1913 – Urodził się Albert Camus, francuski pisarz, dramaturg, eseista (zm. 4.01.1960) 100. rocznica urodzin
- 7.11.1963 – Zmarł Stanisław Ossowski, socjolog, filozof, teoretyk kultury (ur. 22.05.1897) 50. rocznica śmierci

- 8.11.1923 – Urodził się Józef Hen, prozaik, dramatopisarz, scenarzysta 90. rocznica urodzin
- 8.11.1953 – Zmarł Iwan Bunin, rosyjski prozaik, poeta, tłumacz (ur. 22.10.1870) 60. rocznica śmierci
- 9.11.1818 – Urodził się Iwan Turgieniew, pisarz rosyjski (zm. 3.09.1883) 195. rocznica urodzin
- 9.11.1873 – Urodził się Tadeusz Miciński, poeta, dramaturg, prozaik, tłumacz (zm. 02?.1918) 140. rocznica urodzin
- 9.11.1918 – Zmarł Guillaume Apollinaire, francuski poeta i prozaik (ur. 26.08.1880) 95. rocznica śmierci
- 9.11.2008 – Zmarł Stanisław Różewicz, reżyser filmowy i teatralny, scenarzysta (ur. 16.08.1924) 5. rocznica śmierci
- 9/10.11.1938 – Kristallnacht (Kryształowa Noc) – masowy pogrom ludności żydowskiej w Niemczech 75. rocznica
- 10.11.1483 – Urodził się Marcin Luter, reformator Kościoła, kaznodzieja, pisarz (zm. 18.02.1546) 530. rocznica urodzin
- 10.11.1493 – Urodził się Paracelsus (właśc. Theophrastus Bombastus von Hohenheim), szwajcarsko-niemiecki lekarz, przyrodnik, chemik, filozof (zm. 24.09.1541) 520. rocznica urodzin
- 10/11.11.1673 – Bitwa pod Chocimiem, stoczona przez wojska polskie pod wodzą Jana Sobieskiego z armią turecką 340. rocznica
- 10.11.1928 – Urodził się Ennio Morricone, włoski kompozytor muzyki filmowej 85. rocznica urodzin
- 10.11.1983 – Zmarł Jalu Kurek, powieściopisarz, poeta, tłumacz, publicysta (ur. 27.02.1904) 30. rocznica śmierci
- 11.11.1918 – Zakończenie I wojny światowej (podpisanie przez delegację niemiecką w Compiegne pod Paryżem zawieszenia broni na warunkach kapitulacji) 95. rocznica
- 11.11.1978 – Zmarła Helena Boguszevska, pisarka, publicystka, autorka książek dla dzieci i młodzieży (ur. 18.10.1883) 35. rocznica śmierci
- 11.11.1988 – Zmarł Jan Himilbach, pisarz, aktor, kamieniarz (ur. 30.11.1931) 25. rocznica śmierci
- 12.11.1898 – Urodził się Leopold Okulicki „Niedźwiadek”, generał, cichociemny, ostatni dowódca AK, jeden z oskarżonych w moskiewskim „procesie szesnastu” (zm. 24.12.1946) 115. rocznica urodzin
- 12.11.1898 – Urodził się Henryk Sucharski, major, dowódca obrony Westerplatte (zm. 30.08.1946) 115. rocznica urodzin
- 12.11.1978 – Zmarł Tadeusz Fijewski, aktor teatralny i filmowy (ur. 14.07.1911) 35. rocznica śmierci
- 13.11.1868 – Zmarł Gioacchino Antonio Rossini, włoski kompozytor (ur. 29.02.1792) 145. rocznica śmierci
- 13.11.1903 – Zmarł Camille Pissarro, francuski malarz, rysownik, grafik (ur. 10.07.1830) 110. rocznica śmierci
- 14.11.1878 – Urodził się Leopold Staff, poeta, tłumacz, eseista (zm. 31.05.1957) 135. rocznica urodzin
- 17.11.2003 – Zmarła Zofia Rysiówna, aktorka teatralna i filmowa (ur. 17.05.1920) 10. rocznica śmierci
- 19.11.1828 – Zmarł Franz Schubert, kompozytor austriacki (ur. 31.01.1797) 185. rocznica śmierci
- 20.11.1818 – Urodził się Karol Szajnocha, historyk, publicysta, pisarz (zm. 10.01.1868) 195. rocznica urodzin
- 20.11.1858 – Urodziła się Selma Lagerlöf, pisarka szwedzka (zm. 16.03.1940) 155. rocznica urodzin

- 20.11.1923 – Urodziła się Nadine Gordimer, południowoafrykańska pisarka 90. rocznica urodzin
- 20.11.1953 – Zmarł Stefan Pieńkowski, fizyk, twórca warszawskiej szkoły fizyki doświadczalnej (ur. 28.07.1883) 60. rocznica śmierci
- 20.11.1998 – Zmarł Marian Brandys, pisarz, eseiści, publicysta (ur. 25.01.1912) 15. rocznica śmierci
- 22.11.1878 – Zmarł Ludwik Mierosławski, działacz polityczny, pisarz, generał, dowódca powstańczy (ur. 17.01.1814) 135. rocznica śmierci
- 22.11.1928 – Urodziła się Krystyna Siesicka, powieściopisarka, autorka książek dla młodzieży 85. rocznica urodzin
- 22.11.1928 – Urodził się Antoni Czubiński, historyk (zm. 10.02.2003) 85. rocznica urodzin
- 22.11.1963 – Zmarł Aldous Huxley, pisarz angielski (ur. 26.07.1894) 50. rocznica śmierci
- 22.11.1963 – Zmarł John Fitzgerald Kennedy, polityk amerykański, prezydent USA (ur. 29.05.1917) 50. rocznica śmierci
- 22.11.1963 – Zmarł Clive Staples Lewis, irlandzki pisarz, nowelista, historyk i krytyk literacki (ur. 29.11.1898) 50. rocznica śmierci
- 23.11.1798 – Urodziła się Klementyna z Tańskich Hoffmanowa, prozaik, tłumaczka, wydawca, pedagog (zm. 21.09.1845) 215. rocznica urodzin
- 23.11.1933 – Urodził się Krzysztof Penderecki, kompozytor, dyrygent 80. rocznica urodzin
- 24.11.1768 – Urodził się Jerzy Samuel Bandtkie, językoznawca, historyk, bibliograf (zm. 11.06.1835) 245. rocznica urodzin
- 24.11.1908 – Urodził się Aleksander Ford, reżyser filmowy, scenarzysta (zm. 4.04.1980) 105. rocznica urodzin
- 25.11.1923 – Urodziła się Aleksandra Olędzka-Frybesowa, poetka, eseistka, tłumaczka (zm. 23.10.2012) 90. rocznica urodzin
- 26.11.1968 – Zmarł Arnold Zweig, pisarz niemiecki, eseista, dramaturg (ur. 10.11.1887) 45. rocznica śmierci
- 27.11.1953 – Zmarł Eugene Gladstone O'Neill, dramaturg amerykański (ur. 16.10.1888) 60. rocznica śmierci
- 28.11.1908 – Urodził się Claude Lévi-Strauss, francuski antropolog, socjolog, filozof (zm. 30.10.2009) 105. rocznica urodzin
- 28.11.1943 – Konferencja w Teheranie – spotkanie przywódców koalicji antyhitlerowskiej, szefów państw Wielkiej Brytanii, USA i ZSRR (trwała do 1.12.1943) 70. rocznica
- 28.11.1948 – Urodziła się Agnieszka Holland, reżyser filmowy, scenarzysta 65. rocznica urodzin
- 29.11.1643 – Zmarł Claudio Monteverdi, włoski skrzypek i kompozytor (ur. 15.05.1567) 370. rocznica śmierci
- 29.11.1803 – Urodził się Christian Doppler, austriacki fizyk i matematyk (zm. 17.03.1853) 210. rocznica urodzin
- 29.11.1898 – Urodził się Clive Staples Lewis, irlandzki pisarz, nowelista, historyk i krytyk literacki (zm. 22.11.1963) 110. rocznica urodzin
- 29.11.1928 – Urodził się Andrzej Kijowski, prozaik, publicysta, krytyk literacki (zm. 29.06.1985) 85. rocznica urodzin
- 30.11.1768 – Urodził się Jędrzej Śniadecki, chemik, lekarz, biolog (zm. 11.05.1838) 245. rocznica urodzin
- 30.11.1808 – Bitwa pod Somosierrą – szarża polskich szwoleżerów otwierająca wojnę napoleońską drogą na Madryt 205. rocznica
- 30.11.1868 – Zmarł Hipolit Cegielski, przemysłowiec, działacz społeczny, polityk, dziennikarz (ur. 6.01.1813) 145. rocznica śmierci

30.11.1888 – Urodził się Stanisław Vincenz, ese-
ista, badacz kultury, filozof (zm.
28.01.1971) 125. rocznica

GRUDZIEŃ

2.12.1908 – Urodziła się Helena Bechlerowa, pi-
sarka, tłumaczka, autorka książek dla dzieci
(zm. 18.09.1995) 105. rocznica urodzin

2.12.1923 – Urodziła się Maria Callas, amery-
kańska śpiewaczka operowa pochodzenia
greckiego (zm. 16.09.1977) 90. rocznica
urodin

3.12.1888 – Zmarł Carl Zeiss, niemiecki optyk,
założyciel warsztatów optycznych w Jenie
(ur. 11.09.1816) 125. rocznica śmierci

4.12.1798 – Zmarł Luigi Galvani, włoski lekarz,
fizyk, fizjolog (ur. 9.09.1737) 215. rocznica
śmierci

4.12.1828 – Urodził się Adam Sapieha, książę,
polityk galicyjski, działacz społeczny i go-
spodarczy (zm. 21.07.1903) 185. rocznica
urodin

4.12.1918 – Urodził się Witold Wirpsza, prozaik,
poeta, krytyk literacki (zm. 16.09.1985) 95.
rocznica urodin

4.12.1993 – Zmarł Frank Zappa, amerykański
muzik rockowy i jazzowy, kompozytor (ur.
21.12.1940) 20. rocznica śmierci

5.12.1988 – Zmarł Teodor Parnicki, powieściopi-
sarz (ur. 5.03.1908) 25. rocznica śmierci

6.12.1953 – Zmarł Konstanty Ildefons Gałczyński,
poeta (ur. 23.01.1905) 60. rocznica śmierci

6.12.1933 – Urodził się Henryk Mikołaj Górecki,
kompozytor (zm. 12.11.2010) 80. rocznica
urodin

7.12.1598 – Urodził się Giovanni Lorenzo Berni-
ni, włoski architekt, rzeźbiarz, malarz (zm.
28.11.1680) 415. rocznica urodin

8.12.1903 – Zmarł Herbert Spencer, angielski fi-
lozof i socjolog (ur. 27.04.1820) 110. roczni-
ca śmierci

9.12.1608 – Urodził się John Milton, poeta i pi-
sarz angielski (zm. 8.11.1674) 405. rocznica
urodin

10.12.1948 – Zgromadzenie Ogólne ONZ uchwa-
liło Powszechną Deklarację Praw Człowie-
ka 65. rocznica

10.12.2003 – Zmarł Janusz Pajewski, historyk (ur.
5.05.1907) 10. rocznica śmierci

11.12.1803 – Urodził się Hector Berlioz, kompo-
zytor francuski (zm. 8.03.1869) 210. rocz-
nica urodin

11.12.1843 – Urodził się Robert Koch, niemiecki
lekarz, bakteriolog, odkrywca prątka
gruźlicy, laseczki wąglika, przecinkowca
cholery (zm. 27.05.1910) 170. rocznica
urodin

11.12.1908 – Urodził się Aleksander Janta-Po-
łczyński, poeta, prozaik, reportażysta (zm.
19.08.1974) 105. rocznica urodin

11.12.1918 – Urodził się Aleksander Sołżenicyn,
rosyjski pisarz, publicysta (zm. 3.08.2008)
95. rocznica urodin

11.12.1918 – Urodził się Zygmunt Kałużyński,
polski krytyk filmowy, publicysta (zm.
30.09.2004) 95. rocznica urodin

11.12.2003 – Zmarł Czesław Hernas, polski hi-
storyk literatury, filolog, folklorysta (ur.
12.07.1928) 10. rocznica śmierci

12.12.1823 – Urodził się Władysław Ludwik An-
czyc, poeta, dramatopisarz, wydawca, za-
łożyciel drukarni w Krakowie (zm.
28.07.1883) 190. rocznica urodin

12.12.1863 – Urodził się Edvard Munch, malarz
i grafik norweski (zm. 23.01.1944) 150.
rocznica urodin

14.12.1503 – Urodził się Nostradamus, francuski
astrolog, lekarz, autor prorocत्व, okultysta
(zm. 2.07.1566) 510. rocznica urodin

14.12.1913 – Urodził się Artur Sandauer, polski
krytyk literacki, prozaik, tłumacz (zm.
15.07.1989) 100. rocznica urodin

- 15.12.1923 – Urodził się Leon Niemczyk, aktor (zm. 29.11.2006) 90. rocznica urodzin
- 15.12.1943 – Zmarł Edward Szymański, poeta, satyryk, autor utworów dla dzieci (ur. 9.09.1907) 70. rocznica śmierci
- 15.12.1993 – Zmarł ks. Janusz Pasierb, historyk sztuki, poeta (ur. 7.01.1929) 20. rocznica śmierci
- 16.12.1928 – Urodził się Philip K. Dick, amerykański pisarz *science fiction* (zm. 2.03.1982) 85. rocznica urodzin
- 16.12.1938 – Urodził się Zbigniew Religa, kardiochirurg, pierwszy w Polsce przeprowadził udane transplantacje serca (zm. 8.03.2009) 75. rocznica urodzin
- 17.12.1903 – Urodził się Erskine Caldwell, pisarz amerykański (zm. 11.04.1987) 110. rocznica urodzin
- 18.12.1803 – Zmarł Johann Gottfried von Herder, niemiecki pisarz, filozof historii, pastor (ur. 25.08.1744) 210. rocznica śmierci
- 18.12.1968 – Zmarł Stanisław Pigoń, historyk literatury, filolog, edytor (ur. 27.09.1885) 45. rocznica śmierci
- 19.12.1848 – Zmarła Emily Jane Brontë, pisarka angielska (ur. 30.07.1818) 165. rocznica śmierci
- 19.12.1868 – Urodziła się Eleanor Porter, pisarka amerykańska, autorka powieści dla dziewcząt (zm. 21.05.1920) 145. rocznica urodzin
- 19.12.1878 – Urodził się Kazimierz Jaroszyk, redaktor, dziennikarz, działacz społeczno-narodowy na Warmii i Mazurach (zm. 23.03.1941) 135. rocznica urodzin
- 20.12.1963 – Zmarł Gustaw Morcinek, prozaik, publicysta związany ze Śląskiem (ur. 25.08.1891) 50. rocznica śmierci
- 20.12.1968 – Zmarł John Steinbeck, pisarz amerykański (ur. 27.02.1902) 45. rocznica śmierci
- 21.12.1933 – Zmarł Knud Johann Rasmussen, duński podróżnik, etnograf, badacz Arktyki (ur. 7.06.1879) 80. rocznica śmierci
- 21.12.1988 – Zmarł Bohdan Czeszko, pisarz, felietonista (ur. 1.04.1923) 25. rocznica śmierci
- 22.12.1858 – Urodził się Giacomo Puccini, włoski kompozytor operowy (zm. 29.11.1924) 155. rocznica urodzin
- 22.12.1988 – Zmarł Leon Gomolicki, powieściopisarz, poeta (ur. 27.08.1903) 25. rocznica śmierci
- 23.07.1978 – Zmarł Jerzy Duszyński, aktor filmowy i teatralny (ur. 15.05.1917) 35. rocznica śmierci
- 24.12.1798 – Urodził się Adam Mickiewicz, poeta (zm. 26.11.1855) 215. rocznica urodzin
- 24.12.1863 – Zmarł William Makepeace Thackeray, pisarz brytyjski (ur. 18.07.1811) 150. rocznica śmierci
- 24.12.1883 – Urodził się Stefan Jaracz, aktor, reżyser, pedagog (zm. 11.08.1945) 130. rocznica urodzin
- 24.12.1938 – Urodziła się Ewa Ostrowska, pisarka, autorka książek dla dzieci i młodzieży (zm. 12.07.2012) 75. rocznica urodzin
- 25.12.1938 – Zmarł Karel Čapek, pisarz czeski (ur. 9.01.1890) 75. rocznica śmierci
- 26.12.1883 – Urodził się Maurice Utrillo, francuski malarz i grafik (zm. 5.11.1955) 130. rocznica urodzin
- 26.12.1923 – Urodziła się Ludmiła Marjańska, poetka, tłumaczka, autorka książek dla dzieci (zm. 17.10.2005) 90. rocznica urodzin
- 26.12.1923 – Zmarł Włodzimierz Przerwa-Tetmajer, malarz, grafik, poeta (ur. 31.12.1861) 90. rocznica śmierci
- 27.12.1903 – Urodził się Bogdan Suchodolski, psycholog, historyk kultury, filozof (zm. 2.10.1992) 110. rocznica urodzin

- 27.12.1913 – Urodził się Szczepan Pieniążek, biolog, sadownik (zm. 1.07.2008) 100 rocznica urodzin
- 27.12.1918 – Wybuch powstania wielkopolskiego; powstanie zakończyło się podpisaniem 16.02.1919 r. rozejmu w Trewirze 95. rocznica
- 27.12.1938 – Zmarł Osip Mandelsztam, poeta rosyjski (ur. 15.01.1891) 75. rocznica śmierci
- 27.12.1953 – Zmarł Julian Tuwim, poeta, tłumacz (ur. 13.09.1894) 60. rocznica śmierci
- 28.12.1923 – Zmarł Alexandre Gustave Eiffel, francuski inżynier, konstruktor (ur. 15.12.1832) 90. rocznica śmierci
- 30.12.1888 – Urodził się Eugeniusz Kwiatkowski, działacz gospodarczy, polityk, inżynier chemik (zm. 22.08.1974) 125. rocznica urodzin
- 31.12.1873 – Zmarł Józef Wysocki, działacz wojskowy i polityczny, uczestnik powstania 1831 r., dowódca legionu polskiego na Węgrzech w 1848 r. (ur. 1809) 140. rocznica śmierci
- 31.12.1888 – Urodził się Andrzej Pronaszko, malarz, scenograf (zm. 15.01.1961) 125. rocznica urodzin
- 31.12.1908 – Urodził się Simon Wiesenthal, architekt, więzień obozów koncentracyjnych, organizator Żydowskiego Centrum Dokumentacji Historycznej, tropiciel hitlerowskich zbrodniarzy wojennych (zm. 20.09.2005) 105. rocznica urodzin
- 11.07.1838 – Urodził się Wojciech Kętrzyński, historyk, publicysta, działacz mazurski (zm. 15.01.1918) 175. rocznica urodzin
- 24.07.1903 – Urodził się Jan Boenigk, nauczyciel, działacz narodowy i społeczno-polityczny na Warmii i Mazurach (zm. 22.07.1982) 110. rocznica urodzin
- 1.08.1918 – Urodził się Klemens Oleksik, pisarz olsztyński (zm. 28.08.1992) 95. rocznica urodzin
- 3.08.1993 – Zmarł Wacław Radziwinowicz, olsztyński przyrodnik, muzealnik, działacz społeczny (ur. 29.08.1926) 20. rocznica śmierci
- 1.09.1928 – Urodziła się Kamila Wróblewska, historyk sztuki, muzealnik, w latach 1959-1989 kustosz Muzeum Warmii i Mazur w Olsztynie 85. rocznica urodzin
- 4.09.1928 – Urodził się Janusz Jasiński, historyk, pracownik naukowy, badacz dziejów Warmii i Mazur 85. rocznica urodzin
- 5.09.1948 – Otwarto we Fromborku Muzeum im. Mikołaja Kopernika 65. rocznica
- 11.09.1953 – Urodziła się Alicja Bykowska-Salczyńska, olsztyńska poetka, pisarka, autorka słuchowisk radiowych 60. rocznica urodzin
- 15.09.1953 – Zmarł Erich Mendelsohn, architekt niemiecki urodzony w Olsztynie (ur. 21.03.1887) 60. rocznica śmierci
- 18.09.1903 – Urodził się Tomasz Wilczyński, biskup, ordynariusz diecezji warmińskiej (zm. 5.08.1965) 110. rocznica urodzin
- 27.09.1858 – Urodził się Michał Kajka, poeta mazurski, publicysta, działacz społeczny i oświatowy (zm. 22.09.1940) 155. rocznica urodzin
- 27.09.1873 – Urodził się Michał Lengowski, działacz warmiński, poeta ludowy, folklorysta (zm. 2.02.1967) 140. rocznica urodzin
- 27.09.1903 – Urodził się w Sząbruku k. Olsztyna

Rocznice regionalne

- 10.07.1968 – Zmarł Jan Hanowski, ksiądz katolicki, kanonik honorowy i prałat, działacz społeczno-religijny, m.in. położył wielkie zasługi dla ratowania olsztyńskich kościołów w 1945 r. (ur. 1.02.1873) 45. rocznica śmierci

- Wiktor Steffen, filolog klasyczny (zm. 29.04.1997) 110. rocznica urodzin
- 7.10.1908 – Urodziła się Władysława Knosała, nauczycielka polskiej szkoły w Olsztynie (1936-1938), działaczka społeczno-oświatowa (zm. 19.08.1997) 105. rocznica urodzin
- 27.10.1548 – Zmarł Jan Dantyszek, biskup warmiński, dyplomata, poeta (ur. 1.11.1485) 465. rocznica śmierci
- 31.10.1353 – Założenie Olsztyna przywilej lokacyjny dla miasta wydany przez kapitułę warmińską 660 rocznica
- 13.11.1978 – Zmarła prof. Janina Wengris, biolog, zoolog, entomolog, od 1950 r. związana z WSR, a następnie ART w Olsztynie (ur. 5.08.1907) 35. rocznica śmierci
- 19.11.1943 – Urodził się Kazimierz Schilling, matematyk, współtwórca olsztyńskiego Planetarium, wykładowca olsztyńskiej WSP (zm. 10.12.2006) 70. rocznica urodzin
- 21.11.1893 – Urodził się Jan Dopatka, poeta i działacz mazurski (zm. 7.10.1976) 120. rocznica urodzin
- 27.11.1918 – Urodził się w Olsztynie Georg Hermanowski, niemiecki pisarz, krytyk literacki, tłumacz, autor przewodników po Prusach Wschodnich (zm. 22.10.1993) 95. rocznica urodzin
- 30.11.1923 – Urodziła się Wanda Bajerówna, aktorka teatralna, w latach 1949-1954 i 1962-1976 występująca w olsztyńskim Teatrze im. Stefana Jaracza 90. rocznica urodzin
- 2.12.1868 – Urodził się Wacław Osiński, ksiądz katolicki, działacz narodowy na Warmii (zm. 17.03.1945) 145. rocznica urodzin
- 9.12.1898 – Urodził się Edward Mróz, lekarz pediatra, anatomopatolog, organizator (od 1949 r.) pediatrycznej służby zdrowia w woj. olsztyńskim (zm. 21.12.1988) 115. rocznica urodzin 25. rocznica śmierci
- 10.12.1938 – Urodził się Stefan Połom, olsztyński poeta i prozaik 75. rocznica urodzin
- 14.12.1948 – Urodził się Janusz Kijowski, reżyser teatralny i filmowy, scenarzysta, wykładowca uniwersytecki, dyrektor olsztyńskiego Teatru im. Stefana Jaracza 65. rocznica urodzin
- 19.12.1878 – Urodził się Kazimierz Jaroszyk, redaktor, dziennikarz, działacz społeczno-narodowy na Warmii i Mazurach (zm. 23.03.1941) 135. rocznica urodzin
- 27.12.1938 – Urodził się Jan Chłosta, historyk, badacz dziejów Warmii i Mazur, publicysta 75. rocznica urodzin
- 31.12.1968 – Zmarł Fryderyk Leyk, działacz mazurskiego ruchu ludowego, publicysta, pamiętnikarz (ur. 17.08.1885) 45. rocznica śmierci

ISSN 1640 - 2200

